

Օ Ր Ե Ն Ք Ը

Ընդունված է 2011 թվականի մայիսի 26-ին

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՕՐԵՆԱԳԻՐՔ

Ա Ռ Ա Ջ Ի Ն Մ Ա Ս

Բ Ա Ժ Ի Ն 1

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Գ Լ ՈՒ Խ 1

ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Հոդված 1.

Ընտրությունների հիմունքները

1. Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության համաձայն՝ Հանրապետության Նախագահի, Ազգային ժողովի, տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրություններն անցկացվում են ընդհանուր, հավասար, ուղիղ ընտրական իրավունքի հիման վրա՝ գաղտնի փոփոխությամբ:

2. Օրենքով իրենց վերապահված լիազորությունների շրջանակում պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների պաշտոնատար անձինք պատասխանատվություն են կրում ընտրությունների նախապատրաստման, կազմակերպման և անցկացման օրինակաբարության համար:

3. Ընտրական իրավունքը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությամբ և առ այն օրենսգրքով:

Հոդված 2.

Ընտրելու իրավունքը

1. Հայաստանի Հանրապետությունում ընտրելու իրավունք ունեն փոփոխության անցկացման օրը Հայաստանի Հանրապետության 18 տարին լրացած քաղաքացիները: Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիություն չունեցող անձինք տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունների ժամանակ ընտրելու իրավունք ունեն ընտրություն անցկացվող համայնքի բնակչության ռեզիստորում մինչև փոփոխության օրն առնվազն վեց ամսվա հաշվառում ունենալու դեպքում:

2. Տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունների ժամանակ առ այն օրենսգրքով Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիների համար սահմանված իրավունքներն ու պարտականությունները ստորաձևվում են նաև տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունների ժամանակ ընտրելու իրավունք ունեցող անձանց վրա:

3. Ընտրել և ընտրվել չեն կարող դատարանի վերստին անգործունակ համարված, ինչպես նաև դատարանի՝ օրինական ուժի մեջ մտած դատավճիռով ազատագրված դատապարտված և քրեակատարարական հիմնարկում պատիժը կրող քաղաքացիները:

4. Պաշտոնի ժամկետային զինծառայության մեջ գտնվող կամ վարժական հասիմներ անցնող զինծառայողները, ձեռքարկված կամ կազմակերպված անձինք, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետությունում հաշվառում չունեցող քաղաքացիները տեղական ինքնակառավարման մարմինների և Ազգային ժողովի մեծամասնական ընտրակարգով ընտրությունների ժամանակ փոփոխություններին չեն կարող մասնակցել:

5. Հայաստանի Հանրապետությունում հաշվառում չունեցող քաղաքացիները համապետական ընտրությունների ժամանակ (համապետական և Հանրապետության Նախագահի և Ազգային ժողովի համահամակարգող ընտրությունները) փոփոխությունը մասնակցում են առ այն օրենսգրքով սահմանված կարգով ընտրողների լրացուցիչ ցուցակում ընդգրկվելու դեպքում:

Հոդված 3.

Հավասար ընտրական իրավունքը

1. Ընտրողներն ընտրություններին մասնակցում են հավասար հիմունքներով:

2. Պետությունը հավասար սրբյաններ է ապահովում ընտրողների ընտրական իրավունքի իրականացման համար:

3. Ընտրողները՝ անկախ ազգայությունից, աստից, սեռից, լեզվից, դավանանքից, ֆաբրիկան կամ այլ հայացքներից, աղյուսական ծագումից, գույքային կամ այլ դասայությունից, ընտրելու և ընտրվելու կրավունք ունեն:

Հոդված 4.

Ուղղակի ընտրական կրավունքը

1. Հանրապետության Նախագահը, Ազգային ժողովի պատգամավորները, տեղական ինքնակառավարման մարմինները, բացառությամբ Երևանի ֆաբրիկայի, ընտրվում են անմիջականորեն:

Հոդված 5.

Քվեարկության գաղտնիությունը

1. Քվեարկությունը գաղտնի է: Ընտրողի համար քվեարկության գաղտնիությունը ոչ միայն կրավունք է, այլև պարտականություն: Քվեարկողի կամքի ազատ պատանդստանն ճկատմամբ վերանկարայությունն ապգելվում է:

Հոդված 6.

Ընտրությունների կրատարակայնությունը

1. Ընտրությունները նախարարատուխում և անցկացվում են կրատարակայնորեն:

2. Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի նորմատիվ որառումները կրատարակվում են «Դրավական ակտերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով: Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի անաստական որառումներն ընտրակառուց, իսկ նորմատիվ որառումները օրենսդրությամբ սահմանված կարգով պետական գրանցում ստանալուց և կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովում մասագրովելուց հետո՝ համապետական ընտրությունների ժամանակահատվածում՝ առայն օրը, իսկ մյուս ընտրությունների դեպքում մինչև հաջորդ աշխատանքային օրվա ախարը տեղապրում են կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի համացանցային կայքում:

Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի համացանցային կայքն է www.elections.am:

3. Ընտրությունների կարգակերպման և անցկացման կրատարակայնությունն ու թավանցիկությունն ապահովելու, հանրային կրագելիման մակարակը բարձրացնելու, կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի համացանցային կայքի, «Ընտրություններ» ախտանառցված հանակարգի անխտանգությունը, պառապանվածությունը և անխտան աշխատանքը ապահովելու, ընտրական հանձնաժողովներին առայն օրենագրով վերապահված լրագրությունների պառառան կրացման նրատակով վերջիններա ապահովվում են անկրառառ ծրագրատեխնիկական և կրայի միջացներով, սարգամարումներով և գույքով:

4. Համապետական և Երևանի ախգանա ընտրությունների ժամանակ թեկնառները, համանասական ընտրակարգով ընտրությունների մասակցող կրասկցությունները (կրասկցությունների դառինները) կրպառ են ներկայացնել իրենց նախընտրական ծրագրերը կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի սահմանած էլեկրոնային ձևով՝ կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի համացանցային կայքում տեղապրելու համար: Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը այդ ծրագրերը տեղապրում է համացանցային կայքում ներկայացվելուց հետո՝ մինչև հաջորդ աշխատանքային օրվա ախարը:

5. Թեկնառների գրանցման համար առայն օրենագրով սահմանված ժամկետի ախարից հետո՝ 5 օրվա ընթացքում, թեկնառները համարատախտան ընտրական հանձնաժողով են ներկայացնում հայտարարագիր՝ իրենց գույքի և էկամասների մասին, իսկ Հանրապետության Նախագահի թեկնառները՝ նաև ինքնակենագրություն և մեկ լրատակար:

6. Կրասկցությունների (կրասկցությունների դառինների) ընտրական ցուցակների գրանցման համար առայն օրենագրով սահմանված ժամկետի ախարից հետո՝ 5 օրվա ընթացքում, համանասական ընտրակարգով ընտրություններին մասակցող կրասկցությունները (կրասկցությունների դառիններում ընդգրկված կրասկցությունները) կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով են ներկայացնում կրասկցության գույքի և ֆինանսական միջացների մասին հայտարարագիր:

Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը սահմանում է հայտարարագրերի ձևերը (Հանրապետության Նախագահի թեկնառներին, կրասկցություններին և կրասկցությունների դառիններում ընդգրկված կրասկցություններին համար՝ նաև էլեկրոնային ձևերը), ներկայացման կարգը, ինչպետ նաև այն օրը, որի դրությամբ ներկայացվում է գույքի հայտարարագիրը, և այն ժամանակահատվածը, որի համար ներկայացվում է էկամասների հայտարարագիր:

7. Հանրապետության Նախագահի թեկնառներին, կրասկցություններին հայտարարագրերը ներկայացնելուց հետո՝ էտրյա ժամկետում, տեղապրվում են կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի համացանցային կայքում, իսկ մյուս թեկնառներին հայտարարագրերի պատհենները գրախոր դիմումի կիման վրա սրանապրվում են ընտրական հանձնաժողովների անգրաններին, վասակված անձանց, գրագրվածային լրատություն միջացների ներկայացուցիչներին, դիատարներին:

8. Հանրապետության Նախագահի և Ազգային ժողովի ընտրությունների ժամանակ՝ քվեարկության օրվանից առաջ 30-րդ, 20-րդ, 10-րդ և քվեարկության նախարդ օրը, Հայաստանի Հանրապետության ընտրողների ռեգիստրը վարող լրագր մարմինը կրատարակում է Հայաստանի Հանրապետության ընտրողների ռեգիստրում ընդգրկված ընտրողների ընդհանուր թիվը՝ նեղով նաև յուրամանչյուր լրացուցիչ ցուցակում ընդգրկված ընտրողների թիվը:

9. Ընդարդները առ այն օրենսգրքով սահմանված կարգով տեղեկացվում են ընդարձակ հանձնաժողովների կազմի, գումարաբանության, քաղաքացիական կարգի, ընդարձակ գույքի անհատականության վերաբերյալ դիմումներ ստուգող ժամկետների, թեկնածուների առաջադրման, գրանցման, փոխարկության օրվա, փոխարկության և ընդարձակացման արքունիների մասին:

10. Քվեարկության օրը տեղամասային ընդարձակ հանձնաժողովները պարտավոր են մինչև ժամը 11.30-ը, 14.30-ը, 17.30-ը և 20.30-ը ընդարձակացման ընդարձակ հանձնաժողով հարյուրի համարատարածության մինչև ժամը 11.00-ն, 14.00-ն, 17.00-ն և 20.00-ն սվյակ ընդարձակ տեղամասում փոխարկությունը մասնակցած ընդարձակների թվով:

Ընդարձակացման ընդարձակ հանձնաժողովները այդ սվյակները առ այն պարբերականությամբ ամփոփում, կրտսերում և հարյուրում են կենտրոնական ընդարձակ հանձնաժողով: Կենտրոնական ընդարձակ հանձնաժողովը համարատարածության ընդարձակացման ժամանակ փոխարկության օրը՝ ժամը 9.00-ին, տեղեկություններ է հրատարակում ընդարձակացման ընթացքի մասին, իսկ ժամը 12.00-ից սկսած՝ մինչև ժամը 21.00-ն, երեքօրյա պարբերականությամբ՝ ըստ մարզերի (մարզում՝ նաև ըստ մարզկենտրոնների և մարզի՝ 10 000-ից ավելի ընդարձակ ունեցող համայնքների) և Երևան քաղաքի կրտսերում է տեղեկություններ մինչև նախորդ ժամը փոխարկությանը մասնակցած ընդարձակների թվի վերաբերյալ: Քվեարկությունը մասնակցած ընդարձակների թվի մասին տեղեկությունների հրատարակումից հետո պահվում ըստ ընդարձակ տեղամասերի տեղադրված են հանձնաժողովի համարացանցային կարգով:

11. Կենտրոնական ընդարձակ հանձնաժողովը ոչ ուժ, քան փոխարկության հարյուր օրը՝ ժամը 00.00-ից սկսած՝ իրականացնում է փոխարկության արքունիների աղյուսակային՝ ըստ ընդարձակ տեղամասերի: Քվեարկության նախնական արքունիների աղյուսակային կենտրոնական ընդարձակ հանձնաժողովն ախարում և ընդարձակացման նախնական արքունիները հանձնաժողովի համարացանցային կարգով տեղադրված է ընդարձակ տեղամասից փոխարկության արքունիների մասին վերջին տեղեկությունները ստանալուց հետո՝ ոչ ուժ, քան մեկ ժամից ընթացքում, սվյակ ոչ ուժ, քան փոխարկության ախարից հետո՝ 24 ժամվա ընթացքում:

12. Ընդարձակ հանձնաժողովների նիստերին, ինչպես նաև փոխարկության ամբողջ ընթացքում տեղամասային կենտրոնում առ այն օրենսգրքով սահմանված կարգով իրավունք ունեն ներկա լինելու վստահված անձինք, դիտարկները, գրանցվածային լրատվության միջոցների ներկայացուցչները, ինչպես նաև վերաբառ ընդարձակ հանձնաժողովի անդամները՝ վերաբառ հանձնաժողովի նախնական հանձնադրությամբ կամ հանձնադրությամբ: Ընդարձակ հանձնաժողովների նիստերը, ինչպես նաև փոխարկության ընթացքը վստահված անձինք, դիտարկները, գրանցվածային լրատվության միջոցների ներկայացուցչները կարող են լրատվարտանակ, տեղամասային կենտրոնում չխոստելով ընդարձակ փոխարկության գաղտնիության իրավունքը:

13. Սույն հարվածի 10-րդ մասով նախատեսված դեպքում կենտրոնական ընդարձակ հանձնաժողովը սվյակները հրատարակում է Հայաստանի հանրային ռադիոյի և հանրային հեռուստատեսության ուղիղ եթերով կենտրոնական ընդարձակ հանձնաժողովի նախնական:

Գ Լ ՈՒ Խ 2

ԸՆՏՐՈՒՆԵՐԻ ՑՈՒՑԱԿՆԵՐԸ

Հարված 7.

Ընդարձակների ռեգիստրը վարելը, ընդարձակների ցուցակները կազմելը

1. Հայաստանի Հանրապետության ընդարձակների ռեգիստրը մատակարարվում է, որը կազմվում է ըստ մարզերի և համայնքների: Հայաստանի Հանրապետության ընդարձակների ռեգիստրում ընդգրկվում են Հայաստանի Հանրապետության բնակչության պետական ռեգիստրում ընդգրկված, Հայաստանի Հանրապետության որևէ համայնքում հաշվառված և ընդարձակ իրավունք ունեցող Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիները:

Հայաստանի Հանրապետությունում հաշվառված չունեցող քաղաքացիները, ինչպես նաև տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընդարձակացման ժամանակ փոխարկվող իրավունք ունեցող Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացի չհանդիսացող անձինք Հայաստանի Հանրապետության ընդարձակների ռեգիստրում չեն ընդգրկվում, որը չի տանտնավորում ընդարձակների ցուցակում ընդգրկված լինելու նրանց իրավունքը:

2. Հայաստանի Հանրապետության ընդարձակների ռեգիստրը վարում և ընդարձակների ցուցակը կազմում է բնակչության պետական ռեգիստրը վարող Հայաստանի Հանրապետության կառավարության լրագրած պետական կառավարման մարմինը (այսուհետ՝ լրագրող մարմին): Լրագրող մարմինը պատասխանատու է Հայաստանի Հանրապետության ընդարձակների ռեգիստրը և ընդարձակների ցուցակը առ այն օրենսգրքի պահանջներին համարատարած վարելու և կազմելու համար:

3. Սույն օրենսգրքով նախատեսված դեպքում և կարգով ընդարձակների ցուցակներ կազմում են նաև բյուրոկրատիայի կազմակերպիչները, ձեռքբերված վաճառքի պահելու վարչերի դեկլարացիաները և զինվորական մասերի կառավարողները:

4. Լրագրող մարմինը ստորին 2 անգամ՝ հունիսին և նոյեմբերին (առաջին մեկ շաբաթվա ընթացքում), Հայաստանի Հանրապետության ընդարձակների ռեգիստրը՝ ըստ համայնքների, իսկ համարատարած ընդարձակացման փոխարկության

օրվանից ոչ ուշ, քան 41 օր առաջ՝ նաև ըստ ընտրական տեղամասերի, էլեկտրոնային սարքերակալ ներկայացնում է կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով՝ կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի համացանցային կայքում որոնման հնարավորությունը տեղադրելու համար: Հայաստանի Հանրապետության ընտրությունների ղեկավարը կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի համացանցային կայքի մշտական և անբաժանելի մասն է:

Հարված 8.

Ընտրողներին ցուցական ընդգրկելը

1. Հայաստանի Հանրապետության ընտրությունների ղեկավարի կիսնամ վրա կազմվում է համայնքի ընտրողների ցուցակ՝ ըստ ընտրական տեղամասերի, որում ընդգրկվում են առյև օրենսգրքի 2-րդ հարվածի համաձայն՝ համապատասխան ընտրության ժամանակ ընտրվող իրավունք ունեցող անձինք:

2. Յուրաքանչյուր ընտրության դեպքում ընտրողը կարող է ընդգրկվել ընտրողների միայն մեկ ցուցակում և միայն մեկ անգամ:

Տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունների ժամանակ համայնքի ընտրողների ցուցակում չեն կարող ընդգրկվել այն քաղաքացիները, որոնք այդ համայնքում հաշվառվել են ընտրություններ թեմատիկալուց հետո: Առյև օրենսգրքի 2-րդ հարվածից հետո չեն ստացվում այն քաղաքացիների վրա, որոնք համայնքում հաշվառվել են անուսուցանելի, սրբապատկեր ժամկետային ծառայությունից զրազդվելու, ազատագրման ձևով արտաթրվելուց հետո, Հայաստանի Հանրապետությունում մշտական բնակություն հաստատելու նպատակով տեղափոխվելու կամ այդ համայնքում անբարձ քայք օձեմ բերելու հանգամանքներով սրբամտավորված:

3. Համապետական ընտրությունների դեպքում այլ համայնքի հաշվառում ունեցող ընտրողները փոխարկության օրվանից ոչ ուշ, քան 7 օր առաջ լիարժեք մարմին կամ նրա համապատասխան ստորաբաժանման դեկանտրի (այսուհետ՝ լիարժեք մարմին) ներկայացնում են դիմում՝ ըստ հաշվառման վայրի ընտրողների ցուցակից ժամանակավորապես դուրս գալու մասին՝ լեզելով փոխարկության օրը գտնվելու վայրի հասցեն: Դիմումի ձևը սահմանում է կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը:

Լիարժեք մարմինը դիմումը ստանալուց հետո՝ ետոյա ժամկետում, ընտրողին սրբանաքանում է տեղեկանք՝ ըստ հաշվառման վայրի ընտրողների ցուցակից նրա տեղեկները հանելու և ըստ գտնվելու վայրի ընտրական տեղամասի ընտրողների լրացուցիչ ցուցակում ընդգրկելու վերաբերյալ: Տեղեկանքի ձևը սահմանում է կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը:

4. Հայաստանի Հանրապետությունում հաշվառում չունեցող ընտրողները համապետական ընտրությունների ժամանակ փոխարկությանը մասնակցելու համար փոխարկության օրվանից ոչ ուշ, քան 7 օր առաջ լիարժեք մարմին ներկայացնում են դիմում՝ ընտրողների ցուցակում ընդգրկվելու մասին՝ լեզելով փոխարկության օրը Հայաստանի Հանրապետությունում գտնվելու վայրի հասցեն: Լիարժեք մարմինը դիմումը ստանալուց հետո՝ ետոյա ժամկետում, ընտրողին ընդգրկում է փոխարկության օրը Հայաստանի Հանրապետությունում գտնվելու վայրի մասնակա ընտրական տեղամասի ընտրողների լրացուցիչ ցուցակում և այդ մասին նրան սրբանաքանում տեղեկանք: Դիմումի և տեղեկանքի ձևերը սահմանում է կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը:

5. Համապետական ընտրությունների ժամանակ Հայաստանի Հանրապետության ռադիկալությունը փոխարկության օրվանից ոչ ուշ, քան 4 օր առաջ՝ մինչև ժամը 14.00-ն, կազմում է փոխարկության օրն ընտրական տեղամասեր գործարկվող ռադիկալության ծառայողների ցուցակը՝ դրանում լեզելով ընտրողի ազգանունը, անունը, հայրանունը, ծննդյան տարեթիվը, ամուսն և օրը (այսուհետ՝ անուսուցանելի) և հաշվառման վայրի հասցեն: Լիարժեք մարմինը, ըստ այդ ցուցակների, ռադիկալության ծառայողների համար է իրենց հաշվառման վայրի ընտրողների ցուցակից, առյև օրենսգրքի 9-րդ հարվածով ընտրողների ցուցակներին ներկայացվող սրբանաքանների համապատասխան՝ կազմում է ընտրական տեղամասում փոխարկող ռադիկալության ծառայողների լրացուցիչ ցուցակ:

6. Համապետական ընտրությունների ժամանակ ստացվանաբ բուժում իրականացնող բժշկական հաստատության դեկանտրի փոխարկության օրվանից ոչ ուշ, քան 5 օր առաջ՝ մինչև ժամը 14.00-ն, լիարժեք մարմին է ներկայացնում ստացվանաբ բուժման մեջ գտնվող և տեղամասային կենտրոն ինքնադաշն ներկայանալու հնարավորություն չունեցող փոխարկությանը մասնակցել ցանկացող ընտրողների ցուցակը՝ դրանում լեզելով ընտրողի ազգանունը, անունը, հայրանունը, ծննդյան ամսաթիվը և հաշվառման վայրի հասցեն:

Լիարժեք մարմինը, ըստ ներկայացված ցուցակների, ստացվանաբ բուժման մեջ գտնվող ընտրողներին համար է իրենց հաշվառման վայրի ընտրողների ցուցակից, առյև օրենսգրքի 9-րդ հարվածով ընտրողների ցուցակներին ներկայացվող սրբանաքաններին համապատասխան՝ կազմում է ստացվանաբ բուժում իրականացնող բժշկական հաստատությունում փոխարկությանը մասնակցող ընտրողների լրացուցիչ ցուցակ:

7. Համապետական ընտրությունների ժամանակ սրբապատկեր ժամկետային զինծառայության մեջ գտնվող կամ փոխարկական հավաքներ անցնող զինծառայողները ծառայությանից օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ժամանակավոր սրբանաքան լինելու դեպքում հանվում են գրանցակա ընտրողների ցուցակից և իրենց մշտական բնակության վայրերում կարող են ընդգրկվել ընտրողների ցուցակում առյև օրենսգրքի 3-րդ մասով սահմանված ժամկետում ընտրողների ցուցակում ընդգրկվելու մասին հայտ ներկայացնելու դեպքում: Հայտի ձևը և դրան կից վստաստողների ցանկը սահմանում է կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը:

8. Համապետական ընտրությունների ժամանակ սրբապատկեր ժամկետային զինծառայողները, ինչպես նաև գրանցակա ընտրողներին տեղակայման ստորաբաժանում հաշվառված սրբամտագրային զինծառայողները և նախ ստորաբաժանում հաշվառված ընտրողներին՝ ընտրվելու

կրտվում են ունեցող անդամները, վարձակալները, անցնող ընտրողներին ընդգրկվում են գարանտի ընտրողների ցուցակում:

9. Հանուպետական ընտրությունների ժամանակ՝ փվեպրկություն օրվանից ոչ ուււ, քան 50 օր սուսջ, Հայաստանի Հանրապետության սրււտարււնություն նախարարությունը հաւնայնի դեկտաբրին, լիււարը մարմին ու կենդանական ընտրական հանձնաժաղը է ներկայացնում գինիարական մատերում հաւվաւաւած ընտրողների թիւը՝ կենդանական ընտրական հանձնաժաղը սահմանած կարգը: Սույն մտաի դրայթները վերաբերում են նաև Հայաստանի Հանրապետության ազգային անվտանգության և ուտիկանության գաբերին:

10. Զարանաի սարածից դույա հաւվաւաւած սրայմանգաղային գինձասարայները հաւնայնի ընտրողների ցուցակում ընդգրկվում են ընկանուր հիւնաւնները:

11. Կաւանախրված անձանց սրսեղու վայրում գոնիղ ընտրողների ցուցակները կարնում է քրեսկասարարական հիւնարկի դեկտաբրը փվեպրկության օրվանից 3 օր սուսջ:

Հարված 9.

Ընտրողների ցուցակներին ներկայացրղ սրսահանջները

1. Ընտրողների ցուցակները կարնվում են ըստ ընտրողների հաւվաւանն վայրի հաւցեներին:

2. Ընտրողների ցուցակում նւվում են մարգի և հաւնայնի անվանումը, իսկ սասնձին սյունակներում՝ ընտրողի՝

1) ցուցակում ներթական հաւնարը.

2) ազգանուրը, անուրը, հայրանուրը (հայրանուրը՝ հաւվաւանն վասասարթթթթթան սուկայության դեպքում).

3) ծննքան անարթիւը.

4) հաւվաւանն վայրի հաւցեն, Հայաստանի Հանրապետությունում հաւվաւսում չաւնեցող ընտրողների դեպքում՝ փվեպրկություն օրը Հայաստանի Հանրապետությունում բնակվղու վայրի հաւցեն:

3. Տեղանասային ընտրական հանձնաժաղիներին սրսղ ընտրողների ցուցակներում սույն հարվածի 2-րդ մտաի 1-ին կետում նւված հանարակղումը կասարվում է ըստ ընտրական տեղանասերի, ցուցակների յարաւանջյար թերթի վրա նւվում է նաև ընտրական տեղանասի հաւնարը, նախասեւթում է ևս 4 սյունակ՝

1) ընտրողի անձը հաստատող վասասարթթի սերիայի և հաւնարի (սյաււեսո՝ հաւնար),

2) ընտրողի ստրարգություն,

3) հանձնաժաղի ընտրողների գրանցանն հաւնար սրաստիտանասու անքամի անհասակն կնիքի,

4) լրացուցիչ նւումներին: Ընտրողների ցուցակում լրացուցիչ նւումներ կասարվում են կենդանական ընտրական

հանձնաժաղի սահմանած կարգը:

4. Միաժամանակ մեկից աղղի ընտրությունների դեպքում յարաւանջյար փվեպրկության հաւնար նախասեւթում է ընտրողի ստրարգության սասնձին սյունակ:

5. Ընտրողների ցուցակները կարնվում են մասյանի ձևաղ և էջակղվում մինչև 1 000 ընտրողի քանակաղ, բայց սյն հաւվարկաղ, որ 1 000-ից աղղի ընտրող ունեցող ընտրական տեղանասին հասկացրղ ընտրողների ցուցակների յարաւանջյար մասյան ընդգրկի մաստիարասղեա հաղասար թիւղ ընտրողների սղղղներ: Ընտրողների ցուցակի յարաւանջյար էջում կարող են նւղղ սասաղղագրյնը 20 ընտրողի վերաբերյաղ սղղղղներ:

6. Ընտրողների ցուցակը, սույն օրենգրբաղ սահանաղած դեպքերում լիււարը մարմնի կարմից կարնիղ ընտրողների լրացուցիչ ցուցակը կարնում, էջակղում, ցուցակի յարաւանջյար էջ ստրարգում և կնքում է լիււարը մարմինը:

7. Զինիարական մասում, քրեսկասարարական հիւնարկում և ձերբակղված անձանց սրսեղու վայրում կարնիղ ընտրողների ցուցակները կարնում, էջակղում, ցուցակների յարաւանջյար էջ ստրարգում և կնքում են հանարաստաղիտանարար գինիարական մատերի կրանանասարները, քրեսկասարարական հիւնարկի և ձերբակղված անձանց սրսեղու վայրի դեկտաբրները:

Հարված 10.

Ընտրողների ցուցակներն ընտրական հանձնաժաղիներին և տեղանասային կենդանի սարածքը սիարասեւթաղին սրանասղղղը

1. լիււարը մարմինը փվեպրկության օրվանից ոչ ուււ, քան 40 օր սուսջ տեղանասային կենդանի սարածքը սիարասեւթաղին սրանասղղում է ընտրողների ցուցակների մեկ օրինակ, որը վերջին էջում ներասում է տեղեկանք՝ ընտրողների ցուցակներում աննեսությունների վերաբերյաղ դիւնումներ սաղու ժամկետներին, տեղին, դրանց քննարկման կարգին, ժամանակի և սրայմանների մտաղն՝ տեղանասային կենդանում վասղցեղու հաւնար: Տեղեկանքի ձևը սահանում է կենդանական ընտրական հանձնաժաղը:

2. լիււարը մարմինը փվեպրկության օրվանից 10 օր և 3 օր սուսջ հանասղեսակն և Երևանի աղղաւնու ընտրությունների դեպքում՝ կենդանական ընտրական հանձնաժաղիին, իսկ տեղական ինքնակասաղղարման մարմինների և Ազգային ժարղի մեձանասակն ընտրակարգաղ սրասղանաղղի լրացուցիչ ընտրությունների դեպքում՝ ընտրասարածքային ընտրական հանձնաժաղիին

սրամասքում է տեղեկանք ընտրողների թվի վերաբերյալ՝ ըստ ընտրատարածքների և ընտրական տեղամասերի:

3. Այսպես մարմին կազմից կազմվող ընտրողների ցուցակները (այդ թվում՝ լրացուցիչ ցուցակները)՝ ըստ ընտրական տեղամասերի, և ընտրական տեղամասում ընդգրկված բնակելի շենքերի (տներ) հասցեները՝ ստացված երկու օրինակից (ընտրողների ցուցակների, այդ թվում՝ լրացուցիչ ցուցակների 1-ին օրինակը՝ կազմված մատյանի ձևով, 2-րդ օրինակը՝ տեղամասային կենտրոնում վավեցնելու համար), ինչպես նաև առյուծ օրենսգրքի 13-րդ հարվածով սահմանված՝ ընտրողների լրացուցիչ ցուցակներ կազմելու համար անհրաժեշտ ձևաթղթերը լիարժեք մարմինը փետրվարյան օրվանից 2 օր առաջ սրամասքում է տեղամասային ընտրական հանձնաժողովների նախագահներին:

4. Այսպես մարմինը առյուծ հարվածի 1-ին և 3-րդ մասերով սահմանված ժամկետներում ընտրողների ցուցակներն էլեկտրոնային կրիչով սրամասքում է կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովին:

5. Զարմանալի հրամանատարը զինվորական մասում հաշվառված ընտրողների ցուցակներն ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի նախագահին սրամասքում է փետրվարյան օրվանից 3 օր առաջ գնալիս ծրարով, որը բացվում է միայն փետրվարյան օրը տեղամասային ընտրական հանձնաժողովում:

6. Քրեակատարական հիմնարկի ղեկավարը փետրվարյան օրվանից 2 օր առաջ ընտրողների ցուցակը հանձնում է տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի նախագահին:

7. Ձեռքակալված անձանց սրահելու վայրի ղեկավարն ընտրողների ցուցակը փետրվարյան օրը կազմում և հանձնում է ձեռքակալված անձանց սրահելու վայրում քրեիկ սրբի միջոցով փետրվարյան կազմակերպող տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի անդամին:

Հոդված 11.

Ընտրողների ցուցակների մատչելիությունը

1. Հայաստանի Հանրապետության ընտրողների ցուցակը, բացառությամբ զինվորական մասերում կազմվող, ինչպես նաև ընտրողների ստորագրած ցուցակների, ազատ է ծանոթության համար:

Ընտրողների ստորագրած ցուցակները հրատարակման ենթակա չեն, դրանցից լուստատարեցնելը չեն հանվում, դրանք չեն լուսանկարվում և տեսանկարահանվում:

2. Հանուպետական և Երևանի ավագանու ընտրությունների ժամանակ լիարժեք մարմինն ընտրողների ցուցակը՝ ըստ ընտրական տեղամասերի, փետրվարյան օրվանից 40 օր և 2 օր առաջ տեղադրում է հանուպետական: Հանուպետական ըստ ընտրական տեղամասերի տեղադրված ընտրողների ցուցակները պետք է ունենան դրանք ներբեռնելու հնարավորություն:

3. Տեղամասային կենտրոնի ստորաձև տվյալատարը փետրվարյան օրվանից 40 օր առաջ ընտրողների ցուցակը վավեցնում է տեղամասային կենտրոնում՝ բոլորի համար տեսանելի տեղում:

4. Ընտրողների ցուցակի, այդ թվում՝ լրացուցիչ ցուցակների օրինակը, փետրվարյան օրվանից 2 օր առաջ տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի նախագահը վավեցնում է տեղամասային կենտրոնում՝ բոլորի համար տեսանելի տեղում: Այս ցուցակները տեղամասային կենտրոնում մնում են վավեցված մինչև տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի լիարժեքությունների դադարման օրը:

5. Զինվորական մասերում հաշվառված ընտրողների ցուցակները փետրվարյան օրվանից 10 օր առաջ վավեցվում են գրամատյանում՝ զինմատյանների համար տեսանելի տեղում:

6. Հանուպետական մեկից ավելի ընտրական տեղամաս կազմակերպվելու դեպքում լիարժեք մարմինն ընտրողներին ուղարկում է ծանուցագրեր՝ փետրվարյան օրվա, ընտրական տեղամասի համարի, փետրվարյան տեղի և ժամանակի մասին, փետրվարյան օրվանից ոչ ուշ, քան 3 օր առաջ:

Հոդված 12. Ընտրողների ցուցակների անհետությունները վերացնելու վերաբերյալ դիմումներ ստալու, դիմումները բնակարկելու և ընտրողների ցուցակները հետադարձ կարգը

1. Յուրաքանչյուր ով իրավունք ունի փետրվարյան օրվանից ոչ ուշ, քան 5 օր առաջ ընտրողների ցուցակներում տեղ գտած անհետությունները (այդ թվում՝ դիմողի անձին չվերաբերող) վերացնելու մասին դիմում ներկայացնելու լիարժեք մարմին: Այսպես մարմինը դիմումը ստանալուց հետո՝ 5 օրվա ընթացքում, ասույն փետրվարյան օրվանից ոչ ուշ, քան 4 օր առաջ, առյուծ օրենսգրքով սահմանված բավարար հիմքերի սովորական դեպքում ընտրողների ցուցակում կատարում է անհրաժեշտ վիճակագրություններ կամ ուղղումներ՝ այդ մասին գրավոր տեղեկացնելով դիմողին:

2. Փետրվարյան օրվան նախքան 4 օրվա ընթացքում՝ մինչև փետրվարյան ավարտը, յուրաքանչյուր ով իրավունք ունի իրեն ընտրողների ցուցակում ընդգրկվելու մասին դիմում ներկայացնելու լիարժեք մարմին: Ցուցակներում ընդգրկվելու մասին դիմումները վերաբերյալ որոշումները կայացվում են այնպիսի ժամկետներում, որ ընտրողը հնարավորություն ունենա մասնակցելու փետրվարյանը: Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովին ներկայացվող՝ ընտրողների ցուցակում ընդգրկված չլինելու մասին լիարժեք մարմին տեղեկանքի ձևը սահմանում է կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը: Ընտրողների ցուցակում ընդգրկվելու մասին լիարժեք մարմին տեղեկանքի հիման վրա ընտրողների ցուցակում լրացում կատարում է տեղամասային ընտրական

հանձնաժողովը փլեարկության օրը՝ առյժմ տեղափոխվելու և օրենսգրքի 13-րդ հարիւրով սահմանված կարգով՝ լրացուցիչ ցուցակ կազմելու միջոցով:

3. Ընտրողների ցուցակներում անհետաքրքրությունների վերացումը և ցուցակում լրացում կատարելու վերաբերյալ վեճերը լուծվում են Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատարանի օրենսգրքով սահմանված կարգով և ժամկետներում: Պատարանը ցուցակներում անհետաքրքրությունները վերացնելու վերաբերյալ վեճերը կայացնում է դիմումը ստանալուց հետո՝ 3 օրվա ընթացքում: Պատարանը ցուցակում լրացում կատարելու վերաբերյալ վեճերը կայացնում է այնպիսի ժամկետներում, որ ընտրողը հնարավորություն ունենա մտանկցելու փլեարկությանը: Ընտրողների ցուցակներում անհետաքրքրությունները վերացնելու վերաբերյալ դատարանի վեճերը իրականացնում է լրագրի մարմինը: Ընտրողների ցուցակում ընդգրկվելու մասին վեճի հիման վրա ընտրողների ցուցակում լրացում կատարում է տեղաձևության ընտրական հանձնաժողովը փլեարկության օրը՝ առյժմ տեղափոխվելու կարգով և օրենսգրքի 13-րդ հարիւրով սահմանված կարգով՝ լրացուցիչ ցուցակ կազմելու միջոցով: Ընտրողների ռեզիստորը հեռացնելու նպատակով դատարանները ընտրողների ցուցակներում ընտրողներին ընդգրկելու վերաբերյալ վեճի պատճենը ազարկում են լրագրի մարմին՝ նաև ընտրողների ռեզիստորում համապատասխան փոփոխություններ կատարելու համար:

4. Ընտրական հանձնաժողովներն իրավունք չունեն սեփական նախաձեռնությամբ որևէ փոփոխություն՝ հետո կամ լրացում կատարելու ընտրողների ցուցակներում (այդ թվում՝ լրացուցիչ ցուցակներում), բացառությամբ փլեարկության օրը ընտրական տեղաձևում ստատիստների և տեխնիկական վրիպակների ազրկում, ինչպես նաև առյժմ տեղափոխվելու կարգով և օրենսգրքի 13-րդ հարիւրով սահմանված դեպքեր:

Հարիւր 13.

Ընտրողների լրացուցիչ ցուցակները

1. Տեղաձևության ընտրական հանձնաժողովը առյժմ տեղափոխվելու կարգով կազմում է ընտրողների լրացուցիչ ցուցակ: Ընտրողին ընտրողների լրացուցիչ ցուցակում ընդգրկելու համար հիմք համարվող փաստաթղթերը կցվում են լրացուցիչ ցուցակին:

2. Ընտրողների լրացուցիչ ցուցակները կազմվում են տեղաձևության ընտրական հանձնաժողովներին փլեարկության համար սովորական ընտրողների ցուցակներին ներկայացվող պահանջներին համապատասխան՝ աղելացնելով մեկ այլուհանձն՝ դատարանի վեճի կամ լրագրի մարմնի տեղեկանքի համարը և ամսաթիվը նշելու համար:

3. Տեղաձևության ընտրական հանձնաժողովի կազմում՝ ընտրողների լրացուցիչ ցուցակի յուրաքանչյուր էջ ստորագրում և կնքում է տեղաձևության ընտրական հանձնաժողովի նախագահը: Փլեարկության ավարտից հետո ցուցակի վերջում հանձնաժողովի նախագահը նշում է լրացուցիչ ցուցակում ընդգրկված ընտրողների ընդամենը թիվը:

Գ Լ ՈՒ Խ 3

ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՏԵՂԱՊԱՆԵՐԸ ԵՎ ՏԵՂԱՊԱՍԱԹԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆՆԵՐԸ

Հարիւր 14.

Ընտրական տեղաձևերը

1. Լրագրի մարմինը համայնքի ղեկավարի և ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի անդամի մտանկցությամբ կազմավորում է ընտրական տեղաձևեր փլեարկության օրվանից ոչ ուշ, քան 45 օր առաջ՝ հաշվի առնելով տեղական և այլ պայմաններ, նպատակ ունենալով առավել նպատակաւոր պայմաններ ստեղծել փլեարկության համար:

2. Ընտրական տեղաձևերը կազմավորվում են հեղրական համարակալ մամբ: Ընտրական տեղաձևերի համարակալ մամ կարգը սահմանում է կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը:

3. Ընտրական տեղաձևը կազմավորման պահին չպետք է ունենա աղելի քան 2 000 ընտրող: Սույն մտայ սահմանված թիվը կարող է փոփոխվել ընտրողների ցուցակների հեղրումն և առյժմ տեղափոխվելու կարգով և օրենսգրքի 8-րդ հարիւրով նախատեսված դեպքերում:

4. Ընտրական տեղաձևը չի կարող ընդգրկել ստորեր բնակավայրեր:

Հարիւր 15.

Տեղաձևության կենտրոնը

1. Փլեարկությունն անցկացվում է տեղաձևության կենտրոնում:

2. Տեղաձևության կենտրոնը պետք է հնարավորին չափ մտ լինի ընտրական տեղաձևում գտնվող բնակելի շէնքերին և տներին: Տեղաձևության կենտրոնը պետք է ընտրվի այնպես, որ ապահովվի փլեարկության բնական ընթացքը: Ընտրական տեղաձևում պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմիններին պատկանող համապատասխան շէնքերի, շինությունների բացակայության պատճառով, ընտրողների համար առավել նպատակաւոր պայմաններ ստեղծելու նպատակով տեղաձևության կենտրոնի տեղակայման համար համայնքի ղեկավարը կարող է վարձակալել համապատասխան ստորածխեր: Տեղաձևության կենտրոնի գտնվելու վայրի ընտրության և փլեարկության սեկցիայի՝ առյժմ տեղափոխվելու կարգով և օրենսգրքի 55-րդ հարիւրով սահմանված պահանջներին համապատասխան կանավորման համար պատասխանատու է համայնքի ղեկավարը:

3. Տեղամասային կենտրոնը չի կազմող գտնվել պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների, տարածական ուսումնական հաստատությունների, գյուղատնտեսական և ստորաշտապարտության հիմնարկների գրադեցյալ շենքերում:

4. Համայնական ընտրությունների ժամանակ տեղամասային կենտրոններ կազմավորվում են նաև կազմավորված անձանց արևելու վայրերում:

5. Տեղական ինքնակառավարման մարմինները սահմանափակ ֆիզիկական հնարավորություններ ունեցող ընտրողների ընտրական իրավունքի իրականացման մասշտաբային ազատվելու համար տեղամասային կենտրոններում ձեռնարկում են անկրթական միջոցներ:

Հոդված 16.

Տեղամասային կենտրոնի սահմանելը

1. Համայնքի ղեկավարը (սույն օրենսգրքով նախատեսված դեպքերում՝ նաև քրեակատարողական հիմնարկի ղեկավարը) փոփոխության օրվանից ոչ ուշ, քան 43 օր առաջ սահմանում է տեղամասային կենտրոն: Համայնքի ղեկավարը այդ մասին տեղեկացնում է լիարժեք մարմնին, համապատասխան ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովին և տեղամասային կենտրոնի ստարածքը տիրապետողին:

2. Տեղամասային կենտրոնում փոփոխության արտաքին կազմակերպման կամ փոփոխության անցկացման անհնարվածության դեպքում համայնքի ղեկավարը պարտավոր է փոփոխության օրվանից ոչ ուշ, քան 5 օր առաջ ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովին նախագահի պահանջով վստեղ տեղամասային կենտրոնի գտնվելու տեղը, իսկ բացառիկ դեպքերում (սարքային աղետ, վթար, կղզի կամ անհատընտրվելու մեծ)՝ նաև փոփոխության օրը՝ ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովին նախագահի համաձայնությամբ:

3. Տեղամասային կենտրոնի գտնվելու վայրը վստեղ դեպքում համայնքի ղեկավարն ընտրողներին տեղեկացնում է անհապառ:

Գ Լ ՈՒ Խ 4

ԸՆՏՐԱՏԱՐԱԾՔՆԵՐԸ

Հոդված 17.

Ընտրատարածքները

1. Հայաստանի Հանրապետության ստարածքում կազմավորվում են Ազգային ժողովի մեծամասնական ընտրակարգով պատգամավորների մանրատների թվին հավասար թվով ընտրատարածքներ:

2. Ընտրատարածքը միասնական ստարած է և չի կազմող ընդգրկվել ստարքեր մարզերի համայնքներ, իսկ մարզում՝ ոչ սահմանակից բնակավայրեր: Երևան քաղաքի ընտրատարածքները չեն կազմող ընդգրկվել այլ համայնքներ:

3. Ընտրատարածքները կազմավորվում են՝ հաշվի առնելով մարզերի սահմանները, ստարածքի աշխարհագրական, տեղագրական և ֆիզիկական առանձնահատկությունները, հարաբարակցության միջոցների սովորությունը, գյուղային ու քաղաքային առկայությունը և այլ գործոններ:

Յուրաքանչյուր մարզում (Երևան քաղաքում) կազմավորվող ընտրատարածքների թիվը որոշվում է հետևյալ կերպ.

մարզի ընտրողների թիվը բազմապատկելով է մեծամասնական ընտրակարգով ընտրվող պատգամավորների մանրատների թվով, արդյունքը բաժանվում է Հայաստանի Հանրապետության ընտրողների ռեզիստորում ընդգրկված ընտրողների ընդհանուր թվի վրա, և առանձնացվում են ամբողջ թվերը, որոնք յուրաքանչյուր մարզում (Երևան քաղաքում) կազմավորվող ընտրատարածքների թվերն են: Մնացած ընտրատարածքները բաժանվում են ըստ մնացորդների մեծության հերթականությամբ՝ յուրաքանչյուր մարզում (Երևան քաղաքում) մեկ ընտրատարածք սկզբունքով: Սույն սրադեցյալությամբ սահմանված կարգով յուրաքանչյուր մարզի (Երևան քաղաքի) ընտրատարածքների թիվը վստեղվում է միայն Ազգային ժողովի մեծամասնական ընտրակարգով պատգամավորների մանրատների թվի վստեղության դեպքում:

Մարզում (Երևան քաղաքում) կազմավորված ընտրատարածքներից յուրաքանչյուրում ընտրողների թիվը չպետք է ավելի քան 10 սովորավոր գերազանցի կամ սովորավոր լինի մարզի (Երևան քաղաքի) ընտրողների ընդհանուր թվի և այդ մարզում (Երևան քաղաքում) կազմավորված ընտրատարածքների թվի հարաբերությունից:

4. Ընտրատարածքները կազմավորվում և համարակալվում է կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը:

5. Ազգային ժողովի մեծամասնական ընտրակարգով պատգամավորի լրացուցիչ ընտրությունների ժամանակ ընտրատարածքների սահմանները վստեղության չեն ենթարկվում:

Գ Լ ՈՒ Խ 5

ՆԱԽԸՆՏՐԱԿԱՆ ՔԱՐՏԻՆԻՑՈՒՆԸ

1. Նախընտրական ֆարագչառնայան ժամանակահատվածը այն ժամանակահատվածն է, որի ընթացքում թեկնածուներին հավասար հնարավորություններ ապահովելու նպատակով գործում են հանրային ռեսուրսներից օգտվելու, ֆարագչառնայան իրականացնելու և փինանսական թաղանցիկությունն ապահովելու՝ առնչ օրենսգրքով սահմանված կանոնները:

Նախընտրական ֆարագչառնայան ժամանակահատվածի սահմանված լինելը չի սահմանափակում առնչ օրենսգրքով չարգելված այլ ժամանակահատվածում ֆարագչառնայան իրականացումը:

Նախընտրական ֆարագչառնայան ժամանակահատվածը սկսվում է թեկնածուների, կուսակցությունների ընտրական ցուցակների գրանցման համար առնչ օրենսգրքով սահմանված ժամկետի վերջին օրվան հաջորդող 7-րդ օրը և ավարտվում է վեարկության օրվանից մեկ օր առաջ: Այդ շրջանում ֆարագչառնայանը ստորև անվանվում է նախընտրական ֆարագչառնայան:

Քվեարկության և դրան նախադրող օրը ֆարագչառնայանն սրգելվում է:

2. Պետությունն ապահովում է նախընտրական ֆարագչառնայան ազատ իրականացումը: Այն ապահովում էն պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինները՝ նախընտրական ժողովներ, թեկնածուների հետ ընտրողների հանդիարումներ և ընտրությունների հետ կապված այլ միջոցառումներ կարգակերպելու նպատակով նրանց դասկիներ և այլ շինություններ սրտանալու միջոցով: Դրանք թեկնածուներին ու համանամական ընտրակարգով ընտրություններին մասնակցող կուսակցություններին, կուսակցություններին դաշիններին սրտանալում են հավասար հիմունքներով, անվարձ՝ կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի սահմանած կարգով:

3. Համապետական և Երևանի ավազում ընտրությունների նամակումից ոչ ու, քան 20 օր հետո մարգելու, Երևանում՝ Երևանի քաղաքապետը կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով և ներկայացնում այն դասկիներին և այլ շինությունների ցանկը, որոնք թեկնածուներին ու համանամական ընտրակարգով ընտրություններին մասնակցող կուսակցություններին, կուսակցություններին դաշիններին սրտանալում են անվար: Այդ ցանկը տեղադրվում է կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի համացանցային կայքում:

4. Ընտրողները, թեկնածուները, համանամական ընտրակարգով ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունները, կուսակցություններին դաշիններին կրավում ունեն օրենքով չարգելված ձևերով ֆարագչառնայան կասարելու թեկնածուի, կուսակցության, կուսակցության դաշինի օգտին կամ դեմ:

5. Թեկնածուները, համանամական ընտրակարգով ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունները, կուսակցություններին դաշիններին ընտրության նամակովելուց հետո կարող են կարգավորել ընտրական շաբներ: Ընտրական շաբները չեն կարող տեղակայվել պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների գեղեցում շենքում (բացառությամբ այն դեպքերին, երբ շաբները գեղեցում են այդ մարմիններին չարակամալ սարածք), ինչպես նաև այն շենքում, որտեղ գործում են ընտրական հանձնաժողովները: Ընտրական շաբների վրա տեղադրված ցուցանակները առնչ օրենսգրքի իմաստով ֆարագչական սարգիր նյութեր չեն համարվում, երբ դրանք չեն ներառում թեկնածուին, կուսակցությունը (կուսակցության դաշինին) կամ կամ դեմ քվեարկելու ուղղված ուղղակի կոչեր, դրանք թիվը չի գեղազանցում ընտրության համար կարգավորված ընտրական տեղանամերի թիվը, և յուրաքանչյուր սրտանալի (ցուցանակի) մակերեսը չի գեղազանցում 6 քառակուսի մետրը:

6. Սրգելվում է նախընտրական ֆարագչառնայան կասարել և ցանկացած բնայի ֆարագչական նյութ սարածել՝

- 1) պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմիններին, ինչպես նաև պետական և համայնային ծառայողներին, ուսումնական հաստատություններին մանկապարտական կարգի աշխատողներին՝ իրենց լիազարություններին իրականացնելու:
- 2) սահմանադրական դատարանին, դատավորներին, դատակարգներին, ոստիկանությունում, ազգային անվտանգությունում, բնակատարապական հիմնարկներում ծառայողներին, զինծառայողներին:
- 3) ընտրական հանձնաժողովի անդամներին:

7. Նախընտրական ֆարագչառնայան ժամանակ, ինչպես նաև վեարկության նախորդ և վեարկության օրը թեկնածուներին, կուսակցություններին, կուսակցություններին դաշիններին սրգելվում է անձամբ կամ նրանց անունից կամ որևէ այլ եղանակով ընտրողներին անհասարակ կամ սրտակցող պայմաններով սուղ (խոստանալ) դրան, սննդանթերք, սրժեղթեր, սուղամեներ կամ մասուցել (խոստանալ) ծառայություններ: Այն բարեգործական կարգակերպությունները, որոնց անվանումները կարող են նամակցվել (սուղացվել) կուսակցություններին, կուսակցություններին դաշիններին անվանումներին, թեկնածուների անուններին, նախընտրական ֆարագչառնայան ժամանակ բարեգործություն չեն կարող իրականացնել այն համայնքներում, որտեղ անկղտոյում են ընտրություններ, որոնց մասնակցում են այդ թեկնածուները, կուսակցությունները, կուսակցություններին դաշինները կամ նրանց սուղացում թեկնածուները:

8. Թեկնածուները, համանամական ընտրակարգով ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունները, կուսակցություններին դաշինները, ինչպես նաև ընտրություններին մասնակցող պարտավոր են սրտանել նախընտրական ֆարագչառնայան կարգակերպման սահմանված կարգը: Ընտրական հանձնաժողովները հսկում են նախընտրական ֆարագչառնայան սահմանված կարգի սրտանումը: Թեկնածուներին, համանամական ընտրակարգով ընտրություններին մասնակցող կուսակցություններին,

կուսակցությունների դաշինքների կողմից այդ կարգի խախտման դեպքում թեկնածուին, կուսակցության, կուսակցության դաշինքի ընդհանուր ցուցակը գրանցած հանձնաժողովը դիմում է իրավասու մարմիններ՝ դրանք կանխելու կամ կիրառում նախագրուցում խախտում բռնի սխալ թեկնածուի, կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի նկատմամբ՝ սուղալ խախտումը դադարեցնելու համար 3 օրը չգերազանցող ուղղակի ժամկետ: Նշված ժամկետում խախտումը չդադարեցնելու դեպքում հանձնաժողովը դիմում է դատարան՝ թեկնածուի, կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի ընդհանուր ցուցակի գրանցումն ուժը կորցրած հանաչելու համար:

Նախընտրական քաղաքական աստիճանի կարգի այնպիսի խախտման դեպքում, որը կարող է էական ազդեցություն ունենալ ընտրությունների արդյունքների վրա, եթե այն կատարել է թեկնածուն, համահամակարգող ընտրությունների մասնակցող կուսակցությունը, կուսակցությունների դաշինքը, ապա թեկնածուին, կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի ընդհանուր ցուցակը գրանցած հանձնաժողովը դիմում է դատարան՝ թեկնածուի, կուսակցության, կուսակցության դաշինքի ընդհանուր ցուցակի գրանցումն ուժը կորցրած հանաչելու համար:

9. Ձեռքարկված կամ կազմեցի սակ գումար թեկնածուները նախընտրական քաղաքական կրակահանգում են ընտրական գործընթացներում իրենց վստահված անձանց միջոցով: Այդ նպատակով՝ ձեռքարկված կամ կազմեցի սակ գումար թեկնածուներն իրավունք ունեն նախընտրական քաղաքական ընթացքում օրական մինչև 2 ժամ տևողությամբ համապատասխանաբար ձեռքարկվածներին կամ կազմակերպվածներին սրահելու վայրերում հանդիպումներ ունենալու իրենց ներկայացնող մինչև 3 վստահված անձանց հետ:

Հարված 19. Նախընտրական քաղաքականը գանգիվածային լրատվության միջոցներով

1. Հանրապետության Նախագահի թեկնածուները և ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունները, կուսակցությունների դաշինքներն ունեն հանրային ռադիոյի և հանրային հեռուստատեսության եթերաժամերից հավասար արջմաններով անվերա և վերադառնալի (այդ թվում՝ ուղիղ եթերով) օգտվելու իրավունք:

2. Հանրային ռադիոյից և հանրային հեռուստատեսությունից Հանրապետության Նախագահի թեկնածուներին, համահամակարգող ընտրություններին մասնակցող կուսակցություններին, կուսակցությունների դաշինքներին անվերա և վերադառնալի եթերաժամ սրահանքելու կարգը և ժամանակացույցը յուրաքանչյուր համապետական և Երևանի տվագումո ընտրության համար աստիճանում է կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը թեկնածուներին, կուսակցություններին, կուսակցությունների դաշինքներին ընտրական ցուցակների գրանցման համար աստիճանի ժամկետի սկիզբից հետո՝ հաջորդ օրը:

3. Հանրային ռադիոընկերությունը և հանրային հեռուստաընկերությունը սրահանքել են թեկնածուներին, համահամակարգող ընտրություններին մասնակցող կուսակցություններին, կուսակցությունների դաշինքների համար սպահանքել ոչ խտրական արջմաններ:

Հանրային ռադիոյի և հանրային հեռուստատեսության լրատվական հարյարումներում թեկնածուներին, համահամակարգող ընտրություններին մասնակցող կուսակցություններին, կուսակցությունների դաշինքների նախընտրական քաղաքական վերաբերյալ ներկայացվում է անկողնակալ և գնահատականներից զերծ տեղեկատվություն:

Թեկնածուի, համահամակարգող ընտրություններին մասնակցող կուսակցություններին, կուսակցությունների դաշինքների կողմից միջոցառումներ չկազմակերպելը կամ այդ միջոցառումների մասին տեղեկատվության բացակայությունը կամ չէ գանգիվածային լրատվության միջոցի համար ընտրություններին մյուս մասնակցների քաղաքական մասին տեղեկություններ չկապարտակելու համար:

4. Համապետական և Երևանի տվագումո ընտրություններին նշանակումից ոչ ու, քան 10 օր հետո հանրային ռադիոյով և հանրային հեռուստատեսությամբ կապարտակում է իրենց վերադառնալի եթերաժամի մեկ յապեի զինը, որը չի կարող գերազանցել մինչև ընտրությունների նշանակումը վերջին վեց ամսվա համար ամսադրային գովազդի միջին զինը և մինչև նախընտրական քաղաքական սկիզբը չի կարող վստահվել:

5. Սույն հարվածի 3-4-րդ մասերով աստիճանից դրայթները հավասարապես սպահանքում են հան թեկնածուներին, համահամակարգող ընտրություններին մասնակցող կուսակցություններին, կուսակցությունների դաշինքների քաղաքական կրակահանգելու համար եթերաժամ սրահանքող վերգետնյա եթերային հեռարձակում կրակահանգնող մյուս ուղիղընկերություններին և հեռուստաընկերություններին վրա՝ անկախ սեղանկանություն ձևից:

6. Ազգային ժողովի ընտրություններ կամ սրահանքողի մեծամասնական ընտրություններով լրացուցիչ ընտրություններ նշանակվելուց ոչ ու, քան 10 օր հետո մարզի սրահանքում վերգետնյա եթերային հեռարձակում կրակահանգնող մարզային հեռուստաընկերությունները մեծամասնական ընտրություններով սրահանքողի թեկնածուներին եթերաժամ սրահանքելու համար սրահանքող են կապարտակել իրենց վերադառնալի եթերաժամի մեկ յապեի զինը, որը չի կարող գերազանցել մինչև ընտրությունների նշանակումը վերջին վեց ամսվա համար ամսադրային գովազդի միջին զինը և մինչև նախընտրական քաղաքական սկիզբը չի կարող վստահվել:

7. Արգելվում է նախընտրական քաղաքականը վերաբերող ռադիոհարյարումները և հեռուստատարյարումներն ընդմիջել

սայրահմանների կամ ծառայությունների գոյազրկում:

8. Նախընտրական ֆարազայությունը վերաբերյալ ռադիոհաղորդումները և հեռուստահաղորդումները վերգեղարկում են երկրաչափական հեռավորության իրականացնելու ծայրագրվում և տեսագրվում են: Դրանք պահպանվում են առնվազն երեք ամիս:

9. Վերգեղարկյալ երկրաչափական հեռավորության իրականացնող հեռուստաընկերությունների և ռադիոընկերությունների կողմից նախընտրական ֆարազայության սահմանված կարգի կատարման նկատմամբ վերահսկողությունն իրականացնում է Հեռուստատեսության և ռադիոյի ազգային հանձնաժողովը:

10. Հեռուստատեսության և ռադիոյի ազգային հանձնաժողովը համապետական և Երևանի ալիքաբազմ ընդհանուրությունների նախընտրական ֆարազայության ժամանակահատվածում իրականացնում է վերգեղարկյալ երկրաչափական հեռավորության իրականացնող հեռուստաընկերությունների, ռադիոընկերությունների կողմից թեկնածուների, համահամակցական ընտրակարգով ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինքների համար հավասար պայմանների սպասելիս գնահատման մատակարարում (մանկրթական): Այդ նպատակով Հեռուստատեսության և ռադիոյի ազգային հանձնաժողովը մշակում և համապետական և Երևանի ալիքաբազմ ընտրությունների նշանակումից ոչ ուշ, քան 20 օր հետո կատարվում ու կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով է ներկայացնում վերգեղարկյալ երկրաչափական հեռավորության իրականացնող հեռուստաընկերությունների, ռադիոընկերությունների կողմից նախընտրական ֆարազայության ժամանակահատվածում թեկնածուների, համահամակցական ընտրակարգով ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինքների համար հավասար պայմանների սպասելիս գնահատման մեթոդաբանությունը:

11. Հեռուստատեսության և ռադիոյի ազգային հանձնաժողովը համապետական և Երևանի ալիքաբազմ ընտրությունների ժամանակ, ոչ ուշ, քան նախընտրական ֆարազայության համար սահմանված ժամկետի 10-րդ և 20-րդ օրը, ինչպես նաև ընտրությունների պայմանների սահմանում համար սահմանված ժամկետից 2 օր առաջ կատարվում և կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով է ներկայացնում վերգեղարկյալ երկրաչափական հեռավորության իրականացնող հեռուստաընկերությունների, ռադիոընկերությունների կողմից նախընտրական ֆարազայության ժամանակահատվածում առյուծկապի արձանների կատարման մատակարարման պայմանները և հանձնաժողովի եզրակացությունը՝ վերգեղարկյալ երկրաչափական հեռավորության իրականացնող հեռուստաընկերությունների և ռադիոընկերությունների կողմից նախընտրական ֆարազայության սահմանված կարգի պահպանման վերաբերյալ:

12. Պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինների կիսնապաստ թեքերը և անսպասելի նախընտրական ֆարազայության ժամանակահատվածում պայտաստի են թեկնածուների, համահամակցական ընտրակարգով ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինքների համար սպասելի ոչ խտրական և ոչ կողմնակալ պայմաններ:

Հոդված 20. Նախընտրական ֆարազայության ժամանակահատվածում ֆարազական պատաստներ և ֆարազական սպասելի կյանքերի օգտագործման կարգը

1. Թեկնածուները, համահամակցական ընտրակարգով ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունները, կուսակցությունների դաշինքներն իրավունք ունեն հավասար կիսնապաստի անորգել ստարածելու ֆարազական պատաստներ, ֆարազական սպասելի և այլ կյանքեր:

2. Քարազական պատաստներ կարող են վակցվել միայն առյուծկապի նախատեսված տեղերում:

Այդպես է ֆարազական պատաստներ վակցվելը պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինների զբաղեցրած շենքերի, հասարակական սենյակի, սուսարի օբյեկտների և հասարակական սրահաբարտի վրա կամ ներսում՝ անկախ սեվակաբանության ձևից:

Քարազական պատաստներ կարող են վակցվել ֆիզիկական կամ կրակաբանական անձանց համահայնությունը՝ կրանց պատկանող կամ կրանց սիրապետման ներքո գտնվող շենքերի, շինությունների, սրահաբարտային միջոցների վրա կամ դրանց ներսում, եթե այդ տեղերում առյուծկապի սրգելված չէ պատաստներ վակցվելը:

Քարազական պատաստներ կարող են առանց սահմանափակման վակցվել կամ օգտագործվել նախընտրական ժողովներ, ընտրությունների հետ հանդիպումներ և նախընտրական ֆարազայության հետ կապված այլ միջոցառումներ անցկացնելու ժամանակ՝ այդ միջոցառումների անցկացման վայրում: Այդ միջոցառումների ժամանակ վակցված ֆարազական պատաստները միջոցառման ախարտից հետո հանվում են համապատասխան թեկնածուի, կուսակցության կամ կուսակցության դաշինքի կողմից:

Քարազայություն իրականացնելու իրավունք ունեցող ֆիզիկական անձինք առանց սահմանափակման կարող են կրել ֆարազական կյանքեր:

3. Ընտրություններ նշանակվելուց հետո՝ 21-օրյա ժամկետում, համայնքի ղեկավարը պատաստի է ընդունել որոշում համայնքի սպարածում ֆարազական պատաստներ վակցվելու համար անկար տեղեր առանձնացնելու մասին՝ սահմանելով այնպիսի պայմաններ, որանք թեկնածուների, համահամակցական ընտրակարգով ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինքների համար կատարվելու հավասար հնարավորություններ (հավասար մակերես): Սույն լիազորությունը համայնքի ղեկավարի համար համարվում է պարտադիր լիազորություն:

Քարազնական պատաստներ վստցնելու համար անվար սեղեր ստանձնացնելու մասին որոշումը 10 000 և ավելի ընդհանուր համայնքի դեպքում համայնքի ղեկավարը ներկայացնում է կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով որոշումն ընդունելուց հետո՝ եռօրյա ժամկետում:

4. Համայնքի ղեկավարը կարող է թեկնածուներին, համանախնական ընտրակարգով ընտրաչառներին մասնակցող կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինքների արտահայտված համապետական և Երևանի ավագանու ընտրաչառների ժամանակ՝ մինչև 5 ֆասակուսի մետր մակերեսով, իսկ մյուս ընտրաչառների դեպքում՝ առանց մակերեսի սահմանափակման, ֆարազնական պատաստների համար վնասալի հիմնաֆնդավ սեղեր ստանձնացնել: Քարազնական պատաստների համար վնասալի հիմնաֆնդավ սեղեր ստանձնացնելու համայնքի ղեկավարը պարտավոր է բոլոր թեկնածուներին, համանախնական ընտրակարգով ընտրաչառներին մասնակցող կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինքների համար համայնքի ստորաձևում սպասվել ոչ խտրական և ոչ կազմակալ պայմաններ: Համայնքի ստորաձևում հավասար պայմաններ սպասվելու նպատակով պատաստի չափերը թեկնածուները, համանախնական ընտրակարգով ընտրաչառներին մասնակցող կուսակցությունները, կուսակցությունների դաշինքները համապատասխանեցնում են համայնքի ղեկավարի՝ պատաստի վստցման համար ստանձնացված սեղերին:

5. Այստեղի գովազդային վստանակները սնօրինող կազմակերպությունները ֆարազնական պատաստների սեղադրման դեպքում նախընտրական ֆարազնական ժամանակահատվածում թեկնածուներին, համանախնական ընտրակարգով ընտրաչառներին մասնակցող կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինքների համար սպասվում են ոչ խտրական և ոչ կազմակալ պայմաններ:

6. Համապետական և Երևանի ավագանու ընտրաչառների ժամանակ ստամբի գովազդային վստանակները սնօրինող կազմակերպությունները կամ մարմինները 5 ֆասակուսի մետրը գերազանցող մակերեսով վստանակները թեկնածուներին, համանախնական ընտրակարգով ընտրաչառներին մասնակցող կուսակցություններին, կուսակցությունների դաշինքներին սպասադրելու համար ընտրաչառները լուսավորվելուց հետո՝ 21-օրյա ժամկետում, կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով ներկայացնում են սեղերի արտադրության նախընտրական ֆարազնական ժամանակահատվածում թեկնածուներին, համանախնական ընտրակարգով ընտրաչառներին մասնակցող կուսակցություններին, կուսակցությունների դաշինքներին սպասադրվող վստանակների ֆանակի, մակերեսների, դրանց գումարը վայրերի և վարձավարների վերաբերյալ: Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովն այս սեղերի արտադրությունը սեղադրում է հանձնաժողովի համացանցային կայքում՝ ի գիտություն թեկնածուներին, կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինքների: Թեկնածուներին, կուսակցություններին, կուսակցությունների դաշինքներին ընտրական ցուցակների գրանցման վստաստորերը ներկայացնելու համար ապր օրենսգրքով սահմանված ժամկետներում թեկնածուները, համանախնական ընտրակարգով ընտրաչառներին մասնակցող կուսակցությունները, կուսակցությունների դաշինքները կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով ներկայացնում են հայտեր այդ գովազդային վստանակներում ֆարազնական պատաստներ սեղադրելու համար՝ կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի սահմանած ձևով: Այս սեղերի արտադրությունը կհանում վրա ստամբի գովազդային վստանակներում ֆարազնական պատաստներ վստցնելու կրակնը թեկնածուներին, համանախնական ընտրակարգով ընտրաչառներին մասնակցող կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինքների միջև բաշխվում է կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի որոշումով: Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի որոշման հիման վրա թեկնածու, կուսակցությունը, կուսակցությունների դաշինքը արտամին գովազդային վստանակը սնօրինող կազմակերպության հետ կնքում են պայմանագիր՝ ֆարազնական պատաստը վստցնելու համար: Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի որոշումն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ եռօրյա ժամկետում, թեկնածու, կուսակցություն, կուսակցությունների դաշինքի կողմից պայմանագիր չկնքվելու դեպքում գովազդային վստանակը սնօրինողը ազատ է կնքելու այլ պայմանագիր:

Սույն մասի ստաջին սպադրաչառն ուղարկելը չեն վերաբերում ավտոմեքիկային հանադարձների լայնությունը վստցվող ֆարազնական ձգադատաստներին: Այսպիսի պատաստներ վստցնելու թույլտվություն ստանալու մասին բոլոր դիմումները պետք է բավարարվեն դրանք վստցնելու թույլտվություն տվող արտատոստար անձանց կողմից: Զգադատաստները վստցվում են թեկնածու, կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի միջոցներով: Այդ ձգադատաստների սեղադրման համար գումար չի գանձվում:

7. Արգելվում է պատաստները սրկելը, արտադրելը, դրանց վրա գրաստաններ կատարելը կամ ցանկացած այլ եղանակով վնասելը:

8. Համայնքի ղեկավարը, ստամբի գովազդային վստանակները սնօրինող կազմակերպությունների ղեկավարներն սպասվում են, որ գրանցումն ուժը կարգում կամ անվավեր հանաչված թեկնածուներին, կուսակցություններին, կուսակցությունների դաշինքներին ֆարազնական պատաստները վերացվեն:

9. Սույն հարվածի ուղարկելի խախտումը վստցված ֆարազնական պատաստները վերացնում է համայնքի ղեկավարը, անհրաժեշտության դեպքում՝ ոստիկանության աջակցությամբ: Սույն գործառույթը համայնքի ղեկավարի համար պատվարակված լիազորություն է:

10. Քարազնական սպագիր նյութերը պետք է սեղերի արտադրությունները ներառեն պատվիրատուի, սպագաղ կազմակերպության և սպանակակի վերաբերյալ:

11. Արգելվում է անհանգ ֆարազնական սպագիր նյութեր ստարածելը: Անհանգ կամ կեղծ ֆարազնական սպագիր նյութեր հայտնաբերելու դեպքում կրագել ընտրական հանձնաժողովը դիմում է կրախոս մարմիններին՝ սպորինի գործառույթությունները դարարեցնելու համար:

Հարված 21.

Ընդդիմության կամ արտահայտման վրա ներգործության սահմանը

1. Վերգտնյա եթերային հեռարձակում իրականացնող ռադիոընկերությունների և հեռուստաընկերությունների՝ սրբաթեկնածու գրանցված աշխատակիցներին արգելվում է ընդդիմությունների լուսաբանումը, ռադիոհաղորդումների կամ հեռուստահաղորդումների վարումը կամ դրանցով հանդես գալը, բացառությամբ առյուծ օրենսգրքի 19-րդ հարվածով սահմանված դեպքերի:

2. Նախընտրական քարոզչության ընթացքում պետական և համայնքային ծառայողներին, զանգվածային լրատվության միջոցների աշխատակիցներին արգելվում է իրենց վերապահված լրագրությունները գործադրել թեկնածուների, համահասնական ընդդիմարգել ընդդիմություններին մասնակցող կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինքների միջև անհավասար սրբանուններ տեղադրել, կարմնակաշառուկան ցուցաբերելու միջոցով ընդդիմության կամ արտահայտման վրա ներգործելու նպատակով:

3. Թեկնածուների, համահասնական ընդդիմարգել ընդդիմություններին մասնակցող կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինքների վարկանիշների վերաբերյալ աջակցական հարցման արքայազմներ հրատարակելիս հարցումն իրականացնող կազմակերպությունը սրբաթեկնածու է նշել հարցման ժամկետները, հարցվողների թիվը և ընդհանրապես ձևը, հավաքման ձևը և վայրը, հարցի հեղինակի անունը, հնարավոր սխալի վիճակագրական գնահատականը և սրբաթեկնածուին:

Արգելվում է փակարկության օրը՝ մինչև ժամը 20.00-ն, վերգտնյա եթերային հեռարձակում իրականացնող ռադիոընկերություններին կամ հեռուստաընկերություններին հրատարակել ընդդիմության հարցման արքայազմներն այն մասին, թե ում օգտին են փակարկել:

4. Արգելվում է փակարկության օրը տեղամասային կենտրոնիկն հարցող տարածքում մինչև 50 մետր շառավիղով խմբերով հավաքվելը, տեղամասային կենտրոնի մասին հարցող տարածքում մեկնանքների կատարումը: Առյուծ մասի դրոշմների կատարումն սրբաթեկնածու է Հայաստանի Հանրապետության ռադիոհաղորդումը՝ անկախ ընդդիմական հանձնաժողովի սրբանունը:

Հարված 22. Քաղաքական, հայեցողական, քաղաքական պաշտոններ զբաղեցնող, պետական կամ համայնքային ծառայող հանրապետական թեկնածուների նախընտրական քարոզչության սահմանափակումները

1. Քաղաքական, հայեցողական, քաղաքական պաշտոններ զբաղեցնող, պետական կամ համայնքային ծառայող հանրապետական թեկնածուները նախընտրական քարոզչություն իրականացնում են հետևյալ սահմանափակումների հաշվառմամբ.

1) արգելվում են թեկնածուին, կուսակցությանը, կուսակցությունների դաշինքին կողմ կամ դեմ փակարկված ուղղված ուղղակի կամ անուղղակի կոչերը պաշտոնական լրագրություններն իրականացնելիս կամ պաշտոնական դիրքի ցանկացած չարաբանումը ընդդիմությունների ժամանակ ստավելություն ստանալու համար:

2) արգելվում է նախընտրական քարոզչության նպատակով ծառայողական սրբաթեկնածուներին իրականացնող համար սրբանունով ստորագրելի, սրբանունային և կապի միջոցների, նյութական ու մատչելի մեքենաների օգտագործումը, բացառությամբ «Հասուկ պետական պաշտպանության ենթակա անձանց անխտանաբանության սրբաթեկնածու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով պետական սրբաթեկնածու է նշված բարձրատիման պաշտոնատար անձանց նկատմամբ կիրառվող անխտանաբանության միջոցառումների:

Նախընտրական քարոզչության նպատակով պետական սեփականությունն այն թեկնածուներն օգտագործում են այլ թեկնածուների հետ հավասար սրբանուններով:

3) արգելվում է զանգվածային լրատվության միջոցներով այն թեկնածուների գործունեության լուսաբանումը, բացառությամբ Սահմանադրությամբ սահմանված դեպքերի, պաշտոնական այցերի և ընդունելությունների, ինչպես նաև տարբերային աղետների ընթացքում վերջիններիս իրականացրած գործունեության:

2. Եթե իրականացվում է առյուծ հարվածում նշված թեկնածուի այլ գործունեության լուսաբանում, սրբաթեկնածու եթերային հեռարձակում իրականացնող զանգվածային լրատվության միջոցն այն հասցի է տրամադրվում թեկնածուների գործունեությունը լուսաբանելիս՝ առյուծ օրենսգրքի 19-րդ հարվածով սահմանված լուսաբանման հավասարության ոչ խտրական սկզբունքը սրբաթեկնածու համար:

Գ Լ ՈՒ Խ 6

ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՈՒՄԸ

Հարված 23.

Ընդդիմությունների կազմակերպման և անցկացման ֆինանսավորումը

1. Ընդդիմությունների կազմակերպման և անցկացման (ներառյալ՝ ընդդիմության ցուցակները կազմելը, ընդդիմությունների անցկացման մասնագիտական դաշնակցություններ կազմակերպելը), ինչպես նաև ընդդիմական հանձնաժողովների գործունեության համար

անկրաժեշտ ծախսերի ֆինանսավորումը կատարվում է պետական բյուջեի միջոցների հաշվին: Այդ ծախսերը նախատեսվում են պետական բյուջեում՝ ստանձին հարկածով և պետության կազմակերպիչի համար գումարների պահումը ներառվում մեկ տարով:

Ընդարձակումների կազմակերպման և անցկացման համար հատկացված ֆինանսական միջոցների հաշվին գումարներ կատարելիս գնումն ընթացակարգը սահմանում է կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը՝ «Գնումների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքին համապատասխան:

2. Այսուհետև ընտրությունների անցկացման դեպքում ընտրությունները ֆինանսավորվում են պետական բյուջեի պահուստային ֆոնդից, իսկ պատճենները անհատականության դեպքում՝ կենտրոնական բանկի պահուստային ֆոնդից:

3. Եթե բյուջեում միջոցներ ժամանակին չեն տրամադրվում, կամ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի պահուստային ֆոնդում միջոցներ չկան, կամ տրամադրված միջոցները չեն բավարարում ընտրությունները կամ ընտրությունների երկրորդ վաղը ֆինանսավորելու համար, ապա կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովն իրավունք ունի մրցաբային կիսունկերակ վարկ ստանալու մասնավոր բանկերից կամ օգտագործելու կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի՝ ընտրական գրավների հատուկ հաշվեհամարում առկա միջոցները: Վարկը կամ ընտրական գրավների հատուկ հաշվեհամարից օգտագործված միջոցները կատարարությունը եռամսյա ժամկետում վերականգնում է:

4. Ընտրությունների համար նախատեսված ֆինանսական միջոցները (այդ թվում՝ հանձնաժողովների պահպանման համար նախատեսված միջոցները) հատկացվում են «Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի աշխատակարար» պետական կառավարչական հիմնարկին: «Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի աշխատակարար» պետական կառավարչական հիմնարկը սույն օրենսգրքով և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով սուբյեկտում է ֆինանսական միջոցները և պատասխանատու է այդ միջոցները կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի սահմանած նախահաշիվների համապատասխան օգտագործելու համար:

5. Ընտրություններից հետո՝ 20-օրյա ժամկետում, ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովը ֆինանսական միջոցների ծախսման վերաբերյալ հաշվետվություն է ներկայացնում կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով: Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը Հայաստանի Հանրապետության վերահսկիչ պալատ, իսկ կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի աշխատակարարը կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի վերահսկիչ-վերստուգիչ ծառայություն ներկայացնում է հաշվետվություն կատարված ծախսերի վերաբերյալ՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով և ժամկետներում:

Հոդված 24.

Ընտրական գրավը

1. Թեկնածուները, համահասնական ընտրակարգով ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունները, կուսակցությունների դաշինքները կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի հաշվեհամարին վճարում են ընտրական գրավ:

2. Ընտրական գրավի գումարը դիմումը ստանալուց հետո՝ յոթօրյա ժամկետում, վերաբարձվում է՝

1) ընտրվելու կամ համահասնական ընտրակարգով մանրատների բաժնեմասեր մասնակցելու,

2) թեկնածուներին կարճ փառքով հավաքված փառքերի թվին 5 կամ 5-ից ավելի սովոր կարճ փառքերի հավաքված փառքերի թվին ստանալու,

3) մինչև թեկնածուների, կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինքների ընտրական ցուցակների գրանցման ինֆորմացիայի ներկայացումը,

4) ընտրության արդյունքներն անվավեր հանաչվելու և նոր ընտրություն նշանակվելու դեպքերում և

5) ժամանակների թեկնածուի մահվան դեպքում:

Մյուս բոլոր դեպքերում ընտրական գրավի գումարը չի վերաբարձվում:

Հոդված 25.

Նախընտրական հիմնադրամի ձևավորումը

1. Թեկնածուները, համահասնական ընտրակարգով ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունները, կուսակցությունների դաշինքներն իրենց նախընտրական ֆարգչությունը ֆինանսավորելու նպատակով բացում են նախընտրական հիմնադրամ:

Կուսակցությունների դաշինքում ընդգրկված կուսակցությունները և միայն համահասնական ընտրակարգով ստացված թեկնածուներն ստանձին նախընտրական հիմնադրամ ձևավորել չեն կարող: Հանրապետության Նախագահի թեկնածուների, համահասնական ընտրակարգով ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինքների նախընտրական հիմնադրամի միջոցները հավաքվում են Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկում, իսկ մյուս թեկնածուներին՝ հանրապետության բոլոր մարզերում մասնաճյուղ ունեցող պիլե սուբյեկտներում: Այս բանկերի ցանկը կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովին տրամադրում է Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը: Նախընտրական հիմնադրամ ձևավորելու նպատակով թեկնածուները, համահասնական ընտրակարգով ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինքների դիմումների կիսում վրա բանկերը բացում են ժամանակավոր հատուկ հաշվեհամարներ: Այդ հաշվեհամարներից եկամուտներ չեն հաշվարկվում և չեն վճարվում:

2. Թեկնածուի նախընտրական հիմնադրամը կազմավորվում է՝

- 1) իր անձնական միջոցներից.
- 2) իրեն առաջադրած կուսակցության սղանադրած միջոցներից.
- 3) ընտրելու իրավունք ունեցող անձանց կամուխոր մուծումներից:

3. Հանձնաժամանակ ընտրակարգով գրանցված կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքների նախընտրական հիմնադրամը ձևավորվում է՝

- 1) այդ կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի դեպքում՝ դաշինքի անդամ կուսակցությունների միջոցներից.
- 2) ընտրելու իրավունք ունեցող անձանց կամուխոր մուծումներից:

4. Սույն հարվածի 2-րդ և 3-րդ մասերում չհավանք ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց՝ նախընտրական հիմնադրամների հաշվին մուծած գումարները վախճանվում են պետական բյուջե:

5. Նախընտրական հիմնադրամներ կառավարող մուծումների և հիմնադրամներից կառավարող ծախսերի հաշվառման կարգը սահմանում է կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը:

6. Նախընտրական հիմնադրամներում կառավարող մուծումների առավելագույն չափերը սահմանվում են սույն օրենսգրքով: Նախընտրական հիմնադրամներ կառավարված մուծումների՝ աւյն օրենսգրքով սահմանված առավելագույն չափերը գերազանցող մասերը վախճանվում են պետական բյուջե:

7. Այն բանկերը, որտեղ բացված են ժամանակավոր հասուկ հաշիվներ, թեկնածուների, կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինքների ընտրական ցուցակների գրանցման համար աւյն օրենսգրքով սահմանված ժամկետի տվարտից հետո՝ երեք աշխատանքային օրը մեկ, կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի վերահսկիչ-վերստուգիչ ծաւայություն տեղեկանք են ներկայացնում թեկնածուների, կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինքների նախընտրական հիմնադրամների ֆինանսական մուտքերի և ելքերի վերաբերյալ: Վերահսկիչ-վերստուգիչ ծաւայությունն տնիտվում է այդ տվյալները, կազմում ամիտի տեղեկանք և աւյն տեղադրում կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի համացանցային կայքում:

Հարված 26.

Նախընտրական հիմնադրամի միջոցների օգտագործումը

1. Նախընտրական հիմնադրամի միջոցները թեկնածուները կարող են օգտագործել նախընտրական քարոզչություն կրականացնելու ուրրիւմ ցանկացած միջոցաւան ֆինանսատիրան համար:

2. Թեկնածուները, հանձնաժամանակ ընտրակարգով ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունները, կուսակցությունների դաշինքները գրանցվածային լրատվության միջոցներով նախընտրական քարոզչության կրականացման, դաւլինների, տարածքների վարձակալման, քարոզչական սրատաւների սրատաւումն (տեղադրման), քարոզչական տարգիր և այլ նյութերի ձեւեքերման, ընտրողներին սրամադրող քարոզչական բոլոր տեսակի նյութերի (ներաւյալ՝ տարգիր նյութերի) սրատաւումն ֆինանսատիրման համար օգտագործում են միայն նախընտրական հիմնադրամի միջոցները: Այդ նյութատկով նախընտրական հիմնադրամից կառավարող ծախսերի առավելագույն չափը սահմանվում է աւյն օրենսգրքով:

Սույն մասում նկարագրված աղանքներն ու ծաւայությունները, երե մասուցվել են ռակայական արժեքից սրկաւ գնով կրմ ձեւեք են քեղել մինչև նախընտրական հիմնադրամի ձևավորմը, աղար իրենց ռակայական արժեքով ներաւում են նախընտրական հիմնադրամի ծախսերում:

3. Երե հիմնավորվում է, որ նախընտրական քարոզչություն համար մասուցված աղանքն կրմ ծաւայությունը ռակայական արժեքով չի ներաւել նախընտրական հիմնադրամի ծախսերում, աղար կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը որոշում է կայացնում՝ սրատաւարեքնելով թեկնածուին, կուսակցությանը, կուսակցությունների դաշինքին հիմնադրամի ծախսերում չներաւված ծախսերի եատարտիկի չափով գումար վախճանել պետական բյուջե:

4. Երե հիմնավորվում է, որ թեկնածուի, կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի նախընտրական քարոզչության համար կառավարված ծախսերը գերազանցել են նախընտրական հիմնադրամի՝ աւյն օրենսգրքով սահմանված առավելագույն չափը, աղար ընտրական հանձնաժողովը որոշում է կայացնում՝ սրատաւարեքնելով թեկնածուին, կուսակցությանը, կուսակցությունների դաշինքին հիմնադրամի՝ աւյն օրենսգրքով սահմանված առավելագույն չափը գերազանցող գումարի եատարտիկի չափով գումար վախճանել պետական բյուջե:

5. Երե նախընտրական քարոզչության համար ծախսված գումարի և աւյն հարվածի 3-րդ և 4-րդ մասերով սահմանված պետական բյուջե վնարող գումարների գումարի չափի և նախընտրական հիմնադրամի՝ աւյն օրենսգրքով սահմանված առավելագույն չափի տարեքարոզչությունը գերազանցում է նախընտրական հիմնադրամի՝ աւյն օրենսգրքով սահմանված առավելագույն չափի 10 տարաւ, աղար ընտրական հանձնաժողովի դիմումի հիման վրա դատարանը ուժը կարցած է համաշում թեկնածուի, կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի ընտրական ցուցակի գրանցումը:

6. Սույն հարվածով սահմանված գումարներն ընտրական հանձնաժողովի որոշումից հետո՝ նեքոյա ժամկետում, պետական բյուջե չվախճանելու կրմ նույն ժամկետում ընտրական հանձնաժողովի որոշումը դատական կարգով չբարտարկելու դեպքում ընտրական հանձնաժողովը նեւած գումարը գրանում է դատական կարգով:

7. Նախընտրական հիմնադրամների հաշիվների հետ կառավարող բոլոր գործաւանությունները դարարեքնում են քվեարկության

օրվանից:

8. Թեկնածուների, կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինքի դիմումի հիման վրա կենսոգնական ընտրական հանձնաժողովը թույլ է տալիս հիմնադրամից վնասումներ կատարել նաև ֆվեալկառյան օրվանից հետո, բայց մինչև ֆվեալկառյան օրը կատարված գործարքների համար:

9. Ընտրությունից հետո նախընտրական հիմնադրամում մնացած միջոցներն ընտրության պայմանների պաշտոնական հրապարակումից հետո՝ ետանյա ժամկետում, թեկնածուի, կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի հայեցողությամբ օգտագործվում են բարեգործական նպատակներով: Ետանյա ժամկետը լրանալուց հետո նախընտրական հիմնադրամում մնացած միջոցները վախճանվում են պետական բյուջե:

10. Ընտրությունները չկայացած հանաչվելու դեպքում նախընտրական հիմնադրամում մնացած միջոցները ստեղծվում են մինչև նոր ընտրությունների համար թեկնածուների, կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինքների ընտրական ցուցակների գրանցումը: Նոր ընտրությունների դեպքում թեկնածուները, կուսակցությունները, կուսակցությունների դաշինքները կարող են օգտագործել իրենց նախընտրական հիմնադրամներում մնացած միջոցները:

11. Նոր ընտրություններին չամսակցող թեկնածուների, կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինքների նախընտրական հիմնադրամներում մնացած միջոցները վախճանվում են պետական բյուջե:

12. Սույն հարվածի 3-րդ, 4-րդ և 5-րդ մասերի դրույթները վերաբերում են միայն սույն հարվածի 2-րդ մասով սահմանված՝ զանգվածային լրատվության միջոցներով նախընտրական ֆարգչառյան իրականացման, դաշինքների, սարածների վարձակալման, ֆարգչական պատասանների պատասանան (սեղադրան), ֆարգչական սարգիր և այլ նյութերի ձեռքբերման, ընտրողներին սրամադրող ֆարգչական բաղար սեղակի նյութերի (ներառյալ՝ սարգիր նյութերի) պատասանան ֆինանսադրամներ:

Հարված 27. Նախընտրական հիմնադրամներ կատարված մաժումների և դրանց օգտագործման վերաբերյալ հայտարարագիրը

1. Թեկնածուները, կուսակցությունները, կուսակցությունների դաշինքներն իրենց նախընտրական հիմնադրամներ կատարված մաժումների և դրանց օգտագործման վերաբերյալ հայտարարագիրը ներկայացնում են կենսոգնական ընտրական հանձնաժողովի վերանակիչ-վերատուգիչ ծառայություն նախընտրական ֆարգչառյանն սկսվելուց հետո՝ 10-րդ և 20-րդ օրը, ինչպես նաև ընտրությունների պայմանների սահմանման համար՝ սույն օրենսգրքով սահմանված ժամկետից ոչ ուե, ֆան 3 օր սառաջ: Հայտարարագրին կցվում են թեկնածուին, կուսակցությունը, կուսակցությունների դաշինքին զանգվածային լրատվության միջոցներով նախընտրական ֆարգչառյան իրականացման, դաշինքների, սարածների վարձակալման, ֆարգչական պատասանների պատասանան (սեղադրան), ֆարգչական սարգիր և այլ նյութերի ձեռքբերման, ընտրողներին սրամադրող ֆարգչական բաղար սեղակի նյութերի (ներառյալ՝ սարգիր նյութերի) պատասանան համար կնքված պայմանագրերը:

2. Հայտարարագրի էլեկտրոնային ձևը սահմանում է կենսոգնական ընտրական հանձնաժողովը: Հայտարարագրի ձևը ներսառան է նաև ուղեղույց հայտարարագիրը կարգելու և ներկայացնելու կարգի ու ժամկետների մադին:

3. Հայտարարագրում նեղում են՝

1) նախընտրական հիմնադրամ կատարված մաժումների ժամանակագրությունը, մաժված գումարի չաղը:

2) սույն օրենսգրքի 26-րդ հարվածի 2-րդ մասով սահմանված յուրաքանչյուր ծառայության, գույնի, սարամնքի ձեռքբերման համար կատարված ծախսերը, դրանց կատարման ժամկետը, ծախսերի կատարումը հատուտաղ վառատաղյրների սղակները:

3) հիմնադրամում մնացած գումարի չաղը:

4. Հայտարարագրերը ներկայացնելուց հետո՝ եաղյա ժամկետում, սեղադրվում են կենսոգնական ընտրական հանձնաժողովի հանադանցային կայում:

5. Եթե թեկնածուն սույն օրենսգրքի 140-րդ հարվածով սահմանված կարգով պարատաղրված չէ բաղել հիմնադրամ, հետևաղկա և ներկայացնել հայտարարագիր, բայց ի հայտ են էղել վառտեր թեկնածուի կարմից նախընտրական ֆարգչառյան համար նվադագույն աղատատաղրն 500-աղատաղից սղելի չաղով գումար ծախսելու վերաբերյաղ, սաղա կենսոգնական ընտրական հանձնաժողովի պահանջով թեկնածուն պարատաղր է եաղյա ժամկետում վերանակիչ-վերատուգիչ ծառայություն ներկայացնել հայտարարագիր՝ դրան կցելով կնքված պայմանագրերը:

Հարված 28. Վերանակիչ-վերատուգիչ ծառայությունը

1. Ընտրական հանձնաժողովներին, կենսոգնական ընտրական հանձնաժողովի աղատատաղրվան սղամադրված միջոցների օգտագործման, նախընտրական հիմնադրամներ կատարող մաժումների, դրանց հաղարկման և ծախսերի նկատմամբ վերանակարյություն իրականացնելու նպատակով կենսոգնական ընտրական հանձնաժողովը սեղաժում է վերանակիչ-վերատուգիչ ծառայություն:

2. Վերանակիչ-վերատուգիչ ծառայությունն իրականացնում է նաև կուսակցությունների ընթացիղ ֆինանսական

գործունեության նկատմամբ վերանայություն:

3. Վերանայիչ-վերատուգիչ ծառայության ղեկավարի պաշտոնը ֆաբրիկայի պաշտոն է, ծառայության մյուս երկու աշխատակիցները ֆաբրիկայի պաշտոններ են: Վերանայիչ-վերատուգիչ ծառայության ղեկավարը նշանակվում է կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի որոշմամբ: Վերանայիչ-վերատուգիչ ծառայության ղեկավարի պաշտոնային դրսևաչափը հավասար է կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի անբաժնի համար սահմանված դրսևաչափի 75.87 տոկոսին: Ծառայության ղեկավարը չի կարող լինել ոչևէ կուսակցության անդամ:

4. Նախընտրական հիմնադրամներ կառուցվող մեծածախների, դրանց հաշվարկման և ծախսերի նկատմամբ վերանայություն կրականացնելու նպատակով հասնադատական և Երևանի ավագանու ընտրությունները նշանակվելուց հետո՝ ստանօրյա ժամկետում, Ազգային ժողովի յուրամանչյուր խնդակցություն վերանայիչ-վերատուգիչ ծառայությունում նշանակում է Հայաստանի Հանրապետությունում սուսկիտարի պակախորում ստացած ընտրական իրավունք ունեցող մեկ սուսկիտարի: Ազգային ժողովի խնդակցություններին՝ ծառայությունում նշանակած սուսկիտարները աշխատում են հաստատական հիմունքներով: Նրանց գործունեությունն ավարտվում է ընտրությունների արքունիքների կառուցվածքով: 5-րդ օրը:

5. Հասնադատական, Երևանի ավագանու և տեղական ինքնակառավարման մարմինների հեղթական ընտրությունների ժամանակ վերանայիչ-վերատուգիչ ծառայությունում մինչև 1 ամիս ժամկետով պայմանագրային հիմունքներով կարող է ընդգրկվել մինչև 5 մասնագետ:

6. Վերանայիչ-վերատուգիչ ծառայությունը թեկնածուների, կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինքների նախընտրական հիմնադրամներում երած միջոցների օգտագործման վերաբերյալ հայտարարագրերը ստանալուց հետո՝ 2 օրվա ընթացքում, ստագում, ստագման արքունիքներով կարմում է տեղեկանք և ներկայացնում կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի քննարկմանը: Հանձնաժողովի նկատման քննարկելուց հետո տեղեկանքը տեղադրվում է կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի հանցանցային կայմում:

7. Վերանայիչ-վերատուգիչ ծառայության գործունեության կարգը սահմանում է կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը՝ սուսյն օրենքգրին և «Կուսակցությունների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի արանանչներին հասնադատովսան: (28-րդ հարվածը վառի 13.11.12 ՀՕ-189-Ն)

Գ Լ ՈՒ Խ 7

ԴՏՈՐԴԵՆԸ, ՎՍՍՀՎԱԾ ԱՆՁԻՆՔ, ԶԱՆԳՎԱԾԱՅԻՆ ԼՐԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՆԵՐԿԱՅԱՅՈՒՑԻՉՆԵՐԸ

Հարված 29.

Դիտարկական աամեղություն իրավունքը

1. Ընտրությունների ժամանակ դիտարկական աամեղության իրավունք ունեն՝

- 1) միջագրային կարնակերաությունները:
- 2) Հայաստանի Հանրապետությունում հավասարանգրված դիվանագիտական և հյուարատական ներկայացուցչությունները:
- 3) Հայաստանի Հանրապետության և օտարերկրյա հասարակական այն կարնակերաությունները, որանց կանանադրական ինքիքները ներասում են ժողովրդավարության և մարառ իրավունքների պաշտարանության հարցեր, և որանք չեն աջակցում թեկնածուներին կամ կուսակցություններին, կուսակցությունների դաշինքներին:

2. Միջագրային կարնակերաությունները, Հայաստանի Հանրապետությունում հավասարանգրված դիվանագիտական և հյուարատական ներկայացուցչությունները և օտարերկրյա հասարակական կարնակերաությունները դիտարկական աամեղություն կարող են իրականացնել կրավերի սովայություն դեպմում: Միջագրային կարնակերաությունների, օտարերկրյա հասարակական կարնակերաությունների դիտարկական աամեղությունների կարմում պրադա դիտարդ Հայաստանի Հանրապետության ֆաբրիկային ընդգրկվել չեն կարող:

Սուսյն մասում նշված կարնակերաություններին և անձանց դիտարկական աամեղություն իրականացնելու կրավեր ուղարկելու իրավունք ունեն՝

- 1) Հանրապետության Նախագանը:
- 2) Ազգային ժողովի նախագանը:
- 3) վարչապետը:
- 4) կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը:

3. Միջագրային կարնակերաությունների, օտարերկրյա հասարակական կարնակերաությունների դիտարկական աամեղություններին՝ ընտրությունների վերաբերյալ գեկույցները տեղադրվում են կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի հանցանցային կայմում:

Հարված 30.

Դիտարկների հավասարանգրումը

1. Սույն օրենսգրքի 29-րդ հոդվածում նշված կազմակերպությունների դիտարկերն իրենց ստամբելությունն իրականացնում են կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովում համապարփաբար կազմակերպվող ու հետո:

2. Համապարփաբար կամ համապարփաբար դիտարկերի ցանկում վավաստություններ (լրացումներ) կատարելու համար դիմումները կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով են ներկայացվում ընտրությունները նշանակելու օրվանից հետո, բայց փետրվարյան օրվանից ոչ ուշ, քան 10 օր առաջ:

3. Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը դիտարկերին սրվող վիճակներն այդ կազմակերպություններին հանձնում է դիմումն ստանալուց ոչ ուշ, քան 7 օր հետո:

(սրվելությունն ուժը կորցրել է 19.03.12 ՀՕ-52-Ն)

4. Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը մեղադրում է դիտարկերի համապարփաբար մասին դիմումը, եթե կազմակերպության կանոնադրական խնդիրները չեն բավարարում սույն օրենսգրքի 29-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետի պահանջները, կամ ներկայացված վաւաստությունները չեն համապատասխանում սույն հոդվածի 7-րդ մասով սահմանված՝ կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի որոշման պահանջներին:

5. Դիտարկի կարմից որևէ թեկնածուի, համանունական ընտրակարգով ընտրություններին մասնակցող կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի աջակցելու դեպքում կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովն իրավունք ունի համապատասխան կազմակերպությանը զրկելու դիտարկական ստամբելություն իրականացնելու իրավունքից:

6. Դիտարկերի լիազորությունները դադարում են ընտրությունների արքայաճակի պահանջական կրթություններից հետո՝ 8-րդ օրը, եթե ընտրություն արքայաճակները դադարում չեն բարձրարկվել: Ընտրությունների արքայաճակները դադարում բարձրարկվելու դեպքում դիտարկերի լիազորություններն ավարտվում են դատական ակտի կրթությունների օրվա հաջորդ օրը, եթե վերափետրված չի նշանակվել: Վերափետրված դեպքում դիտարկերի վերաբանցում չի պահանջվում:

7. Դիտարկերի համապարփաբար կարգը, դիտարկերի համապարփաբար համար անկառաժեշտ վաւաստությունները և տեղեկությունների ցանկը, դիտարկերի վիճակներին ձևերը և դրանց լրացման կարգը սահմանում է կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը:

(30-րդ հոդվածը վտի 19.03.12 ՀՕ-52-Ն)

Հոդված 31. Դիտարկի, գանգվածային լրատվության միջոցի ներկայացուցչի իրավունքները, պարտականությունները և գործունեության երաշխիքները

1. Դիտարկի, գանգվածային լրատվության միջոցի ներկայացուցչին իրավունք ունեն`

1) ներկա լինելու ընտրական հանձնաժողովի նիստերին, իսկ փետրվարյան ընթացքում` նաև փետրվարյան սենյակում:

Հայաստանի Հանրապետությունում գրանցված հասարակական կազմակերպությունների դիտարկերը ընտրական հանձնաժողովների նիստերին, իսկ փետրվարյան ընթացքում նաև փետրվարյան սենյակում կարող են ներկա լինել, եթե ունեն ընտրական հանձնաժողովում ընդգրկվելու որակավորման վիճակն ունենում և ստուգարքի արքայաճակ ստացել են դիտարկական ստամբելություն իրականացնելու վիճակում: Դիտարկերը կազմակերպվում են Երևան քաղաքում և մարզերում (մարզերում` ըստ ընտրատարածքների) ստորին աստիճանի մեկ անգամ` քաղաքայինների դիմումների և հասարակական կազմակերպությունների ներկայացրած ցուցակների հիման վրա: Որակավորման վիճակները սրվում են ստուգարքի հիման վրա:

Ստուգարքին կարող է մասնակցել յուրաքանչյուր մեկ, անկախ դաւերկացին մասնակցելուց: Ստուգարքն անցկացվում է համակարգչային կամ թեստային աստիճանով եղանակով: Դիտարկերի, ստուգարքի ընթացքին կարող են հետևել գանգվածային լրատվության միջոցների, հասարակական կազմակերպությունների ներկայացուցչները:

2) կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի սահմանած կարգով հետևելու փետրվարյան սարգանան, վաւաստման, պահանջման և փետրվարյանի հաշիվների գործընթացներին:

3) անարգել ծանուցանալու փետրվարյանի նմուշներին, ընտրական հանձնաժողովի նախագահի, նախագահի տեղակալի, քաղաքային կամ հանձնաժողովի անդամներից որևէ մեկի ներկայությունը, ում կհանձնարարի հանձնաժողովի նախագահը, անարգել ծանուցանալու սույն ընտրական հանձնաժողովի սնօրինության սակ գտնվող ընտրական վաւաստություններին, ընտրական հանձնաժողովների որոշումներին, նիստերի արձանագրություններին, դատարանի համապատասխան վճիռներին, լրագրի մասին` ընտրակրի սրտառուցած համապատասխան տեղեկամբին, ստանալու դրանց պատճենները կամ դրանցից փոխվածներ (բացառությամբ ընտրակրի ստուգարած ցուցակների), փետրվարյան արքայաճակի վերահաշիվի ժամանակ ինքնուրույն կատարելու փոխվածներ ընտրակրի ստուգարած ցուցակներից:

4) ազատ տեղաարժիվելու փետրվարյան սենյակում` փետրվարյանի և փետրվարյանի դիտարկման համար:

5) օգտվելու սույն օրենքով նախատեսված այլ իրավունքներից:

2. Դիտարկի, գանգվածային լրատվության միջոցի ներկայացուցչին իրավունք չունեն միջամտելու ընտրական հանձնաժողովի աշխատանքներին:

3. Պատասխան փոխարկության օրը հետևում է ընդարձակ հանձնաժողովի աշխատանքներին և կարող է հանձնաժողովի նախագահին ներկայացնել իր դիտարկումներն ու առաջարկությունները:

4. Պատասխան, գանգվածային լրատվության միջոցի ներկայացուցչի՝ առյուծ օրենսգրքով սահմանված իրավունքների որևէ սահմանափակում չի թույլատրվում: Ոչ ոք (այդ թվում՝ ընդարձակ հանձնաժողովները) իրավունք չունի դիտարկին, գանգվածային լրատվության միջոցի ներկայացուցչին դուրս հանելու փոխարկության սենյակից կամ ցանկացած այլ կերպ հրանց մեկուսացնելու հանձնաժողովի աշխատանքներին ներկա լինելուց, բացառությամբ հրանց ձեռքարկելու կամ կտրվածություններ դեպքերի:

5. Պատասխան, գանգվածային լրատվության միջոցի ներկայացուցչից սրբապատկեր են սրահարմար առյուծ օրենսգրքի սահմանում:

Հարիւր 32.

Վստուխիւմ անձի կարգադրումներ

1. Վստուխիւմները, կուսակցությունների դաշինքները ընդարձակ ցուցակները գրանցելուց, իսկ թեկնածուները գրանցվելուց հետո ընդարձակ հանձնաժողովներում, պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմիններին, կազմակերպություններին, գանգվածային լրատվության միջոցների հետ վիճակագրություններում իրենց շահերը պաշտպանելու նպատակով կարող են ունենալ վստուխիւմ անձիկ: Վստուխիւմ անձ կարող են լինել միայն ընդարձակ իրավունք ունեցող քաղաքացիները:

2. Թեկնածուներին, կուսակցություններին, կուսակցություններին դաշինքների ընդարձակ ցուցակները գրանցելուց հետո՝ հնգօրյա ժամկետում, գրանցում իրականացրած ընդարձակ հանձնաժողովի թեկնածուի, կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի լրագրող ներկայացուցչին սող լի է կազմակերպված ընդարձակ տեղափոխելու թղթի հասցեագրվելու հավասար թղթով վստուխիւմ անձանց վրայակաշարներ: Հասցեագրման հանձնաժողովը վրայակաշարում նշում է կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի անվանումը, թեկնածուի անունը, հայրանունը, ազգանունը: Թեկնածու կամ նրա լրագրող ներկայացուցչից կամ կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի լրագրող ներկայացուցչից վրայակաշարները լրացնում և սրահարմարում է վստուխիւմ անձանց:

3. Վստուխիւմ անձ չեն կարող լինել սահմանափակում դատարանի անդամները, դատախազները, դատախազները, ոստիկանությունում և ազգային անվտանգությունում, դատական ակտերի հարկադիր կատարման ծառայությունում, բնակարանաշինարարական հիմնարկներում ծառայողները, գինիատարողները, դիտարկները, թեկնածուները, ընդարձակ հանձնաժողովի անդամները:

Հարիւր 33.

Վստուխիւմ անձի իրավունքները, սրբապատկարությունները և գործունեության եղանակները

1. Վստուխիւմ անձն իրավունք ունի՝

1) խոսիչաբանական ձայնի իրավունքում մասնակցելու հանձնաժողովի նիստերին, փոխարկության ընթացքում ներկա լինելու փոխարկության սենյակում:

2) անարգել ծանուցանում փոխադրությունների նմանակներին, ընդարձակ հանձնաժողովի նախագահին, նախագահի տեղակալին, քարտուղարին կամ հանձնաժողովի անդամներից որևէ մեկին ներկայությունը, ում կհանձնարարի հանձնաժողովի նախագահը, անարգել ծանուցանում սոցյալ ընդարձակ հանձնաժողովի տնօրինության սակ գտնվող ընդարձակ վստուխիւմներին, ընդարձակ հանձնաժողովների որպասներին, նիստերի սրահարմարություններին, դատարանի հանձնարատման վեկներին, լրագրող մարմին՝ ընդարդին սրահարմար հանձնարատման տեղեկանքին, ստանալու դրանց սրահները կամ դրանցից փոխադրվելու (բացառությամբ ընդարդների ստուգարած ցուցակներին), փոխարկության արքունիների վերահսկողության ժամանակ ինքնուշար կատարելու փոխադրվելու ընդարդների ստուգարած ցուցակներին:

3) առյուծ օրենսգրքով սահմանված կարգով և դեպքում բարձրակարգ հանձնաժողովների որպասները, գործարկությունները, անգործությունը:

4) կենդանական ընդարձակ հանձնաժողովի սահմանում կարգով հետևելու փոխադրությունների սրահարման, վիճակարան, սրահարման և փոխադրությունների հաշիվարման գործընթացներին:

5) չմիջամտելու հանձնաժողովի անդամի աշխատանքներին՝ ֆիզիկապես ներկա լինելու հանձնաժողովի՝ ընդարդների գրանցում իրականացնող, փոխադրություն և փոխարկության ծրար հատկացնող անդամների, փոխարկության ծրարները կնքող և փոխադրվող հսկող անդամի կողմին և հետևելու նրանց աշխատանքներին:

6) փոխարկության օրը հետևելու ընդարձակ հանձնաժողովի աշխատանքներին և դրանց վերաբերյալ հանձնաժողովի նախագահին ներկայացնելու դիտարկումներ և առաջարկություններ:

7) փոխարկության արքունիներին անվտանգ ընդարձակ հանձնաժողովի նախագահին, նախագահի տեղակալին, քարտուղարին կամ հանձնաժողովի անդամներից որևէ մեկին ներկայությունը, ում կհանձնարարի հանձնաժողովի նախագահը, անարգել ծանուցանում փոխադրված փոխադրություններին և դրանցում կատարված նշումներին, ներկա լինելու փոխադրությունների հաշիվարմանը և փոխարկության արքունիների անվտանգները:

8) իրականացնելու առյուծ օրենսգրքով իրեն վերադրված այլ լրագրություններ:

2. Վստահված անձը իր լիազորություններն իրականացնում է առ այն օրենսգրքով սահմանված կարգով:

3. Ընտրական հանձնաժողովի ցուցակի և փոփոխության ընդացում և փոփոխության սենյակում կազմ է ներկա լինել յուրաքանչյուր թեկնածուի և համահամակարգող ընտրակարգով ընտրություններին մասնակցող յուրաքանչյուր կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի մեկական վստահված անձ:

4. Վստահված անձի՝ առ այն օրենսգրքով սահմանված իրավունքների որևէ սահմանափակում չի թույլատրվում: Ոչ ոք (այդ թվում՝ ընտրական հանձնաժողովները) իրավունք չունի վստահված անձանց դուրս հանելու փոփոխության սենյակից կամ այլ կերպ նրանց մեկուսացնելու հանձնաժողովի աշխատանքներին ներկա լինելուց, բացառությամբ նրանց ձեռքարկելու կամ կողմնակցելու դեպքերի:

5. Վստահված անձը պարտավոր է պահպանել առ այն օրենսգրքի պահանջները:

Բ Ա Ժ Ի Ն 2

ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՎՈՎՆԵՐԸ

Գ Լ ՈՒ Խ 8

ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՎՈՎՆԵՐԻ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ: ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՎՈՎՆԵՐԻ ԱՆՊԱՏՆԵՐԻ ԿԱՐԳԱՎԻՃԱԿԸ

Հոդված 34. Ընտրական հանձնաժողովների համակարգը, կարգավիճակը և գործունեության կարգը

1. Ընտրությունների կազմակերպման և անցկացման նպատակով կազմավորվում է ընտրական հանձնաժողովների եռաստիճան համակարգ՝ կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով, ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովներ և տեղամասային ընտրական հանձնաժողովներ:

2. Յուրաքանչյուր ընտրատարածքի համար կազմավորվում է ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողով: Ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի նստավայրը սահմանում է կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը՝ Ազգային ժողովի մեծամասնական ընտրատարածքների կազմավորման մասին որոշումով:

3. Եթե համայնքի տարածքը (բացի Երևանից) ընդգրկված է մեկից ավելի ընտրատարածքների կազմում, ապա կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը փոփոխության օրվանից ոչ ուշ, քան 65 օր առաջ որոշում է սովոր համայնքի ստավել թվով ընտրողներ ընդգրկող ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովին, որին լիազորություն է վերադրվում սովոր համայնքում տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունների կազմակերպումը և անցկացումը:

4. Ընտրական հանձնաժողովներն իրենց լիազորություններն իրականացնելիս անկախ են պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմիններից:

5. Ընտրական հանձնաժողովները գործում են օրինականության, կազմակերպության և կրթության հարապարակաբար սկզբունքների հիման վրա:

6. Պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմիններն ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովներին անհատալից ապահովում են անկառնելու աշխատանքային տարածքներով և գույքով, աջակցում հանձնաժողովներին՝ նրանց բնականոն աշխատանքային գործունեությունն ապահովելու համար:

Հոդված 35. Ընտրական հանձնաժողովների գործառնությունները

1. Ընտրական հանձնաժողովներն ապահովում են ընտրողների ընտրական իրավունքի իրականացումը և պաշտպանությունը:

Հոդված 36. Ընտրական հանձնաժողովների ակտերը

1. Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը ընդունում է նորմատիվ և անհատական իրավական ակտեր, իսկ ընտրատարածքային և տեղամասային ընտրական հանձնաժողովը՝ անհատական իրավական ակտեր:

2. Ընտրական հանձնաժողովների իրավական ակտերը՝ ընդունված իրենց լիազորությունների շրջանակում, ենթակա են պարտադիր կատարման:

Հոդված 37. Ընտրական հանձնաժողովների անբաժանելի կարգավիճակը

1. Հնարական հանձնաժողովի անբան ընտրական հանձնաժողովում գործում է անկախ և չի ներկայացնում իրեն նշանակողին:
2. Հնարական հանձնաժողովների անբաններն ազատվում են վարչական հալածից, իսկ համապետական ընտրությունների ժամանակահատվածում՝ նաև գրավաչից: Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովների անբաններն ազատվում են նաև գրանցումից:
3. Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի անբանը կարող է կազմակերպվել կամ նրա նկատմամբ դատական կարգով վարչական պատասխանատվության ենթարկվելու հարց հարաջվել միայն կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի համաձայնությամբ:
4. Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի անբանն աշխատում է մշտական հիմունքներով: Նա չի կարող լինել որևէ կուսակցության անբան, զբաղվել ձեռնարկատիրական գործունեությամբ, կատարել այլ վնասող աշխատանք, բացի գիտական, մանկավարչական և տեղաբնակչության աշխատանքից, զբաղվել ֆաբրիկական գործունեությամբ:
5. Հնարասարածֆային ընտրական հանձնաժողովի անբանն աշխատում է մշտական հիմունքներով: Նա չի կարող լինել որևէ կուսակցության անբան, զբաղվել ֆաբրիկական գործունեությամբ:
6. Հնարական հանձնաժողովի անբաններն իրավունք ունեն նախապես ծանուցանելու հանձնաժողովի ֆինանսիստները ներկայացրած հարցերին և փաստաթղթերին, ելույթներ ունենալու հանձնաժողովի նիստերում, ներկայացնելու առաջարկություններ և արձանագրելու, որ այդ ապօրինի ֆվեարկություն, նիստի մասնակիցներին սույն հարցեր և ստանալու պատասխաններ:
7. Հնարական հանձնաժողովի անբանները պարտավոր են կատարել հանձնաժողովի նախագահի՝ իր իրավասության սահմաններում սովոր հանձնարարությունները:
8. Վերաբար ընտրական հանձնաժողովի անբանները՝ այդ հանձնաժողովի նախագահի հանձնարարությամբ կամ համաձայնությամբ, համապատասխանաբար պարտավոր են կամ կարող են խղիղակցական ձայնի իրավունքով մասնակցել ստորագրած ընտրական հանձնաժողովի նիստերին, իսկ ֆվեարկություն օրը ներկա լինել ֆվեարկության սեղանում:
9. Հնարասարածֆային և տեղաբնակչության ընտրական հանձնաժողովների անբաններն իրենց լիազորությունների իրականացման նպատակով սեփական նախաձեռնությամբ ազատվում են ծառայության արգասականություններ կատարելուց:
10. Հնարական հանձնաժողովի անբանը պարտավոր է մասնակցել հանձնաժողովի աշխատանքներին և կատարել իր լիազորությունները:
11. Հնարասարածֆային և տեղաբնակչության ընտրական հանձնաժողովների անբանների աշխատակազմը նրանց հիմնական աշխատակազմում արձանակվում է:
12. Հնարական հանձնաժողովի յուրաքանչյուր անբան հանձնաժողովի իր մասնակցած առաջին նիստում հրապարակապես են ընթերցում և ստորագրում է պարտավորություն «Հնարական հանձնաժողովների անբանի պարտականությունները Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության արձանագրություններին համապատասխան իրականացնելու մասին», որը կցվում է ընտրական հանձնաժողովի գրանցամատյանին: «Հնարական հանձնաժողովի անբանի պարտականությունները Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության արձանագրություններին համապատասխան իրականացնելու մասին» ընտրական հանձնաժողովի անբանի պարտավորության սեփական սահմանում է կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը:

Հոդված 38. Հնարական հանձնաժողովների ֆինանսավորումը, ընտրական հանձնաժողովների անբանների վարձատրությունը

1. Հնարական հանձնաժողովների ֆինանսավորումը և ընտրական հանձնաժողովների անբանների վարձատրությունը կատարվում են պետական բյուջեի միջոցների հաշվին՝ առանց հարկածով սահմանված կարգով: Հնարական վարչարարության բարձրագույնում և ընտրական հանձնաժողովների սեփականական վերազինմանն ուղղված ծրագրերի իրականացման համար կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը կարող է ունենալ նաև պարտքային հաշիվ:
 2. Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի նախագահի արժեքային դրույքաչափը հավասար է «Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության, գործադիր և դատական իշխանության մարմինների դեկլարացիայի աշխատանքի արժեքային դրույքաչափերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դատարանի անբանի համար սահմանված դրույքաչափին, հանձնաժողովի նախագահի տեղակալի և հանձնաժողովի ֆարսուղարի արժեքային դրույքաչափերը՝ հանձնաժողովի նախագահի արժեքային դրույքաչափի 85.40, իսկ հանձնաժողովի անբաններին՝ հանձնաժողովի նախագահի արժեքային դրույքաչափի 75.66 տոկոսին:
 3. Հանրապետական, Երևանի ավագանու, Ազգային ժողովի մեծամասնական ընտրակազմով պատգամավորի նա կամ լրացուցիչ ընտրությունների, տեղական ինքնակառավարման մարմինների հեղափոխական ընտրությունների դեպքում ընտրությունների անցկացման ժամանակահատվածի (60 օր) համար ընտրասարածֆային ընտրական հանձնաժողովի նախագահը, նախագահի տեղակալը, հանձնաժողովի ֆարսուղարը վարձատրվում են կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի անբանի արժեքային դրույքաչափի, իսկ հանձնաժողովի անբանները՝ ընտրասարածֆային ընտրական հանձնաժողովի նախագահի վարձատրության 50 տոկոսի չափով:
- Մյուս ընտրությունների դեպքում ընտրասարածֆային ընտրական հանձնաժողովի նախագահը, նախագահի տեղակալը և

հանձնաժողովի ֆուրսուրարը վարձատրվում են տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի նախագահի վարձատրության չափով:

4. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի նախագահն ընտրությունների ժամանակահատվածում վարձատրվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության սահմանված նվազագույն աշխատավարձի կրկնապատկիչ, հանձնաժողովի ֆուրսուրարը և հանձնաժողովի անդամները՝ նվազագույն աշխատավարձի չափով: Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի անդամները վարձատրվում են ընտրությունների արքյուններն անվախելուց հետո:

5. Վերստին վարձատրության անցկացվելու դեպքում ընտրական հանձնաժողովների նախագահին, հանձնաժողովի ֆուրսուրարին կամ անդամներին լրացուցիչ վարձատրություն չի ստանում:

Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի նախագահին, հանձնաժողովի ֆուրսուրարին կամ անդամին վարձատրություն չի ստանում, եթե նա չի ստացրել արձանագրությունը, կամ եթե նրա լրացուցությունները վստահամիտ դառնալու են:

6. Համապետական, Երևանի ախագանու, Ազգային ժողովի մեծամասնական ընտրակարգով ստուգանալիս լրացուցիչ ընտրությունների, տեղական ինքնակառավարման մարմինների հեղրական ընտրությունների դեպքում ընտրությունների անցկացման ժամանակահատվածի մեկ ամսիա համար կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի աշխատակազմի կենտրոնական ապարատի ֆարմացիական ծառայությունների և այլ աշխատակիցների պաշտոնային դրախտաշաղկապը կրկնապատկվում են: Սույն մասով սահմանված ժամանակահատվածի համար կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի կենտրոնական ապարատի ֆարմացիական ծառայությունների (աշխատակիցների) պաշտոնային դրախտաշաղկապը նախատեսվում է ընտրությունների կարճակետային և անցկացման ծախսերում:

7. Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի՝ ընտրական գրավների հասուկ հաշվեհամարում տվյալ միջոցների մինչև 15 տոկոսը՝ յուրաքանչյուր տարվա համար կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի որոշումով հաստատված նախատեսված համարատախտան, կարող է օգտագործվել ընտրական վարչարարության վարձի ուսումնասիրման, ընտրական վարչարարության բարձրագույնում ուղղված ծրագրերի իրականացման, ընտրական հանձնաժողովների տեխնիկական վերադիման և ընտրական օրենսդրությանը վերաբերող նյութերի պատրաստման և կրատարակման համար:

Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի՝ ընտրական գրավների հասուկ հաշվեհամարում մնացած մյուս միջոցները Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշումով կարող են օգտագործվել ընտրական հանձնաժողովների տեխնիկական վերադիման և ընտրական օրենսդրությանը վերաբերող նյութերի պատրաստման և կրատարակման համար:

(38-րդ հարվածը վախ. 13.11.12 ՉՕ-189-Ն)

Գ Լ ՈՒ Խ 9

ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՎՈՎՆԵՐԻ ԿԱԶՄԱՎՈՐՈՒՄԸ

Հարված 39.

Ընտրական հանձնաժողովների կարճակետային կանոնները

1. Կենտրոնական և ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովների կազմում կարող են ընդգրկվել առյն օրենսգրքի համարատախտանաբար 40-րդ և 41-րդ հարվածների պահանջներին համարատախտանայ ընտրական իրավունք ունեցող ֆարմացիները:

2. Ընտրական հանձնաժողովի անդամ չեն կարող լինել Հայաստանի Հանրապետության բրետական օրենսգրքի 149-154.6-րդ հարվածներով նախատեսված հանցագործությունների համար դատախաչության ունեցող անձինք: Ընտրատարածքային և տեղամասային ընտրական հանձնաժողովների անդամ չեն կարող լինել Ազգային ժողովի ստուգանալիսները, սահմանադրական դատարանի անդամները, դատախաչները, դատախաչները, նախարարները և նրանց տեղակալները, մարզպետները և նրանց տեղակալները, համայնների դեկախներն ու ախագանու անդամները, ուսուխանությունում և ազգային անխախտությունում, դատական ակտերի հարկաղի կատարման ծառայությունում, բրետախտարարական կանոնակներում ծառայողները, զինծառայողները, վատակված անձինք, լրագրի ներկայացուցիչները, դատարները, թեկնածուները:

3. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի կազմում կարող են ընդգրկվել ընտրական իրավունք ունեցող այն ֆարմացիները, որանք կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի սահմանած կարգով անցել են ընտրությունների անցկացման մասնագիտական դաղընթացներ և ստացել որակախորման վկայականներ:

4. Ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովների անդամների ուսուցումն իրականացվում է հանձնաժողովների կարճակետայինց հետո:

5. Ընտրությունների անցկացման մասնագիտական դաղընթացները կարճակետային և անցկացման է կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը՝ իր սահմանած կարգին համարատախտան: Դաղընթացները կարճակետային են Երևան ֆարմում և մարզերում (մարզերում՝ ըստ ընտրատարածքների)՝ սուպին սանխյան մեկ անգամ, ֆարմացիների դիմումների և կուսակցությունների ներկայացրած ցուցակների կանան վրա: Որակախորման վկայականները ստանում են ստուգաբանի կանան վրա: Ստուգաբանի կարող է մասնակցել յուրաքանչյուր ու, անխիս դաղընթացին մասնակցելուց: Ստուգաբան անցկացվում է համակարգչային կամ թետային

ստանալու են արժանացում: Դասընթացների, ստուգումների ընթացքին կապող են հետևել գտնվածային կրթության միջոցների, հասարակական կարգապահության գործունեության ներկայացուցչները:

6. Քաղաքացին կապող է ընդգրկվել միայն մեկ ընտրական հանձնաժողովի կազմում:

7. Ընտրական հանձնաժողովների կազմի վերաբերյալ տեղեկությունները հրատարակվում են կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի սահմանած կայքով:

Հարիւր 40.

Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով կազմալուծելու կարգը

1. Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովն ռեզի յոթ անդամ: Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի անդամներին նշանակում է Հանրապետության Նախագահը՝ Հայաստանի Հանրապետության մարտը իրավունքների պաշտպանի, Հայաստանի Հանրապետության վնաբեկ դատարանի նախագահի, Հայաստանի Հանրապետության վնաաաբանների պալատի նախագահի ստաջարկությամբ: Հանձնաժողովի անդամները նշանակվում են 6 սարի ժամկետով, բացառությամբ առյն օրենսգիրքն ուժի մեջ մտնելուց հետո կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի ստաջին կազմալուծումն և առյն հարիւրի 7-րդ մասով սահմանված դեպքի:

2. Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի անդամներից երեքը նշանակվում են Հայաստանի Հանրապետության մարտը իրավունքների պաշտպանի, երկուսը՝ Հայաստանի Հանրապետության վնաբեկ դատարանի նախագահի, երկուսը՝ Հայաստանի Հանրապետության վնաաաբանների պալատի նախագահի ստաջարկությամբ: Հայաստանի Հանրապետության վնաբեկ դատարանի նախագահի և Հայաստանի Հանրապետության վնաաաբանների պալատի նախագահի ստաջարկությամբ նշանակված երկուսական անդամները պետք է լինեն սարբեր սեռի ներկայացուցիչներ, և սար երկուսական անդամներից սանվազն մեկը պետք է ունենա իրավաբանական կրթություն կամ իրավունքի ոլորտում գիտական ստիճան:

3. Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի անդամ կարող է լինել ընտրական իրավունք ունեցող Հայաստանի Հանրապետության այն քաղաքացին, սար հրատարակյին հասարակական-քաղաքական գործունեություն չի ծավալում և ունի՝

- 1) բարձրագույն կրթաբանական կրթություն և վերջին 5 սարում սանվազն 3 սարիա մնանագիտական ստաժ,
- 2) իրավունքի ոլորտում գիտական ստիճան և վերջին 5 սարում սանվազն 3 սարիա մնանագիտական ստաժ,
- 3) բարձրագույն կրթություն և վերջին 10 սարում պետական մարմիններում սանվազն 5 սարիա հանրային ծաայարյան աշխատանքային ստաժ կամ

4) բարձրագույն կրթություն և վերջին 5 սարում մշատպես գործող ընտրական հանձնաժողովում 3 սարիա աշխատանքային վարձ կամ հանձնաժողովի աշխատակարնում սանվազն 3 սարիա աշխատանքային ստաժ:

4. Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի նախագահին, հանձնաժողովի նախագահի տեղակալին և հանձնաժողովի քարտուղարին ընտրում է հանձնաժողովն իր կազմից:

5. Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի անդամների թեկնածուների սոլյակները Հանրապետության Նախագահի աշխատակարն ներկայացվում են կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի անդամի լիաբարյալունների սոլյակից ոչ առա, քան 30, և ոչ ու, քան 20 օր ստաջ՝ մինչև ժամը 18.00-ն: Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի անդամի լիաբարյալունների սոլյակի ժամկետի մասին հանձնաժողովի անդամների թեկնածուներ ստաջարկելու կրթաաաբան ունեցող պաշտանատար անձանց տեղեկացնում է կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի նախագահը՝ կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի անդամի լիաբարյալունների սոլյակից ոչ ու, քան 50 օր ստաջ:

6. Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի անդամներ նշանակելու մասին Հանրապետության Նախագահի կրաննագիրը հրատարակվում է կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի անդամի լիաբարյալունների սոլյակից ոչ ու, քան 7 օր ստաջ:

7. Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի անդամի լիաբարյալունների վարձամկետ դաբարման կամ դաբարբեցման դեպքում քալուր տեղը հանդրվում է առյն հարիւրով սահմանված կարգով՝ 21-օրյա ժամկետում: Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի անդամի լիաբարյալունների վարձամկետ դաբարման դեպքում հանձնաժողովի նոր անդամը նշանակվում է լիաբարյալունները վարձամկետ դաբարած կամ դաբարբեցված անդամի պաշտանալարման համար սահմանված ժամկետի մնացած ժամանակահատալածի համար: Նման դեպքում, եթե մնացած պաշտանալարման ժամանակը սրկաա է մեկ սարա, սար հանձնաժողովի նոր անդամի պաշտանալարման ժամկետը սահմանվում է նախարկ անդամի մնացած ժամանակահատալածին գումարած վեց սարի:

8. Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի նախագահի, նախագահի տեղակալի և հանձնաժողովի քարտուղարի թեկնածուների ստաջարման կրթալունքը պալականում է կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի անդամներին:

9. Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի նախագահը, նախագահի տեղակալը և քարտուղարն ընտրվում են բաց քվեարկությամբ:

Եթե կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի նախագահի, նախագահի տեղակալի կամ քարտուղարի պաշտանի համար քվեարկվել է մեկ թեկնածու, սար նա ընտրվում է, եթե ստացել է քվեարկարյան մնանակիցների ձայների կեալից ալելին: Եթե կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի նախագահի, նախագահի տեղակալի կամ քարտուղարի պաշտանի համար քվեարկվել է մեկից ալելի թեկնածու, սար ընտրվում է աաալել թիակ կարմ ձայներ ստացած թեկնածուն: Ձայների հալաաարյան դեպքում աաալել թիակ կարմ ձայներ ստացած թեկնածուների միջև սնցկարցվում է վիտակաաաբանություն:

1. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովն ունի ստեղծվելու յոթ անգամ:

2. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովում անբավարան հասնական են՝

1) Ազգային ժողովում խմբակցություն ունեցող կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինքները՝ մեկական անբավարան, եթե խմբակցությունների թիվը մեծ է 4-ից, և երկուական անբավարան, եթե խմբակցությունների թիվը վաճառ է հինգից:

2) համապատասխան ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովը՝ երկու անբավարան:

Յուրաքանչյուր տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի անբավարան հասնական համար ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի յուրաքանչյուր անբավարան (բացառությամբ հանձնաժողովի նախագահի) կարող է ներկայացնել մեկ թեկնածու: Եթե առաջադրված թեկնածուների թիվը երկուսից ավելի է, ապա տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի երկու անբավարան ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովն ընտրում է վիճակահանության միջոցով՝ կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի սահմանած կարգով:

3. Եթե տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի ձևավորման համար առյուծ օրենսգրքով սահմանված կարգով կամ ժամկետում որևէ կուսակցություն, կուսակցությունների դաշինք հանձնաժողովի անբավարան չի հասնական, կամ ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի անբավարան առաջադրված թեկնածուների թիվը սրվախառ է 2-ից, ապա հանձնաժողովի թափուր տեղերը նրանց վախարեն լրացնում է համապատասխան ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի նախագահը հանձնաժողովի կազմավորման համար սահմանված ժամկետի ավարտից հետո՝ ետոյուծ ժամկետում: Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի թափուր տեղերը առյուծ մասով սահմանված կարգով լրացվելու դեպքում տեղամասային ընտրական հանձնաժողովների նախագահների և քարտուղարների՝ ըստ տեղամասերի բաշխման մասին կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի որոշումը չի վախարտվում:

4. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի նախագահ և քարտուղար հասնական են համապատասխան ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի որոշումներ՝ առյուծ հարվածի 5-րդ մասով նախատեսված բաշխմանը համապատասխան, հանձնաժողովում կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինքի հասնական անբավարանից, բացառությամբ առյուծ հարվածի 3-րդ մասով սահմանված դեպքի: Եթե կուսակցությունը, կուսակցությունների դաշինքը տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի կազմում հասնական է երկու անբավարան, ապա հասնական լիա հասնական է, թե նրանցից ով է զբաղեցնելու հանձնաժողովի նախագահի կամ քարտուղարի պաշտոնը:

5. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովներում հանձնաժողովի նախագահների և քարտուղարների պաշտոնները բաշխվում են Ազգային ժողովում խմբակցություն ունեցող կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինքների միջև: Յուրաքանչյուր կուսակցությունը, կուսակցությունների դաշինքին հասնական լիա տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի նախագահի և քարտուղարի պաշտոնների թիվը որոշվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$ՆԲԹ = \frac{ԿՄԹ}{90} \times ՏԹ, \text{ վերցրած ամբողջ թվերը,}$$

որտեղ՝

ՆԲԹ - կուսակցությանը, կուսակցությունների դաշինքին հասնական լիա համապատասխանաբար հանձնաժողովի նախագահների և քարտուղարների թիվն է,

ԿՄԹ - Ազգային ժողովի համանասնական ընտրակարգով կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի ստացած մանքատների թիվն է,

ՏԹ - կազմավորված ընտրական տեղամասերի թիվն է,

90 - Ազգային ժողովում համանասնական ընտրակարգով պարտականարների մանքատների թիվն է:

Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովներում հանձնաժողովի նախագահի և քարտուղարի մնացած պաշտոնները բաշխվում են ըստ մնացորդների մեծության հերթականությամբ:

Տեղական ինքնակառավարման մարմինների պաշտակերպ ընտրությունների ժամանակ, եթե կազմավորված ընտրական տեղամասերի թիվը վաճառ է 3-ից, ապա տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի նախագահի և քարտուղարի պաշտոնների բաշխումը կատարվում է վիճակահանությամբ, կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի սահմանած կարգով՝ հաշվի առնելով, որ առյուծ հանձնաժողովում այդ երկու պաշտոնները միաժամանակ չեն կարող զբաղեցնել կատարություն կազմավորմանը մասնակից կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինքների ներկայացուցիչները:

Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովների նախագահների և քարտուղարների բաշխումը՝ ըստ ընտրական տեղամասերի, կատարվում է մինչև տեղամասային ընտրական հանձնաժողովում անբավարան հասնական մասին հայտերը ներկայացնելու համար ժամկետի սկիզբը՝ կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի սահմանած կարգով:

6. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովում անբաժնե քաղաքացիները մասին հայտերը կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով ներկայացվում են փետրվարյան օրվանից ոչ քան, քան 30, և ոչ ոք, քան 25 օր առաջ՝ մինչև ժամը 18.00-ն, սրահները ընտրությունների դեպքում՝ փետրվարյան օրվանից ոչ քան, քան 20, և ոչ ոք, քան 18 օր առաջ՝ մինչև ժամը 18.00-ն: Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովում անբաժնե քաղաքացիները մասին հայտը ստորագրում են կուսակցության ղեկավարը կամ նրա հանձնարարությամբ կուսակցության ղեկավարի տեղակալը (ֆարսուղարը), կուսակցությունների դաշինքի դեպքում՝ խմբակցության ղեկավարը կամ խմբակցության ֆարսուղարը:

Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովում անբաժնե քաղաքացիները կարգը, հայտի ձևը, անկառավար փաստաթղթերի և տեղեկությունների ցանկը սահմանում է կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը:

7. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի առաջին նիստը տեղամասային կենտրոնում կրկնվում է հանձնաժողովի կազմավորման օրվանից հետո՝ 3-րդ օրը, ժամը 12.00-ին:

8. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի անբաժնի լիազորությունների վարժառնկետ դառնալու կամ դադարեցնելու դեպքում թաղաքի տեղը համարվում է տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի կազմավորման համար առկա օրենսգրքով սահմանված կարգով յոթնօրյա ժամկետում, բայց փետրվարյան օրվանից ոչ քան, քան 3 օր առաջ:

9. Եթե առկա հարկածի 8-րդ մասով սահմանված ժամկետում և կարգով տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի անբաժնի քաղաքացիները, սպա հանձնաժողովի անբաժնե քաղաքացիները լիազորվում է ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի նախագահը՝ տեղամասային ընտրական հանձնաժողովներում ընդգրկվելու իրավունք ունեցող անձանցից: Այս դեպքում, եթե 8-րդ մասով սահմանված ժամկետում և կարգով տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի քաղաքացիները անբաժնի պետ է զբաղեցնելու հանձնաժողովի նախագահի կամ ֆարսուղարի պաշտոնը, սպա ընտրական հանձնաժողովի նախագահի քաղաքացիները անբաժնի է քաղաքացիները այդ պաշտոնում:

10. Եթե փետրվարյան օրը՝ ժամը 8.00-ին, մինչև 1 000 ընտրող ունեցող ընտրական տեղամասի դեպքում 5-ից արվառ թիվով տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի անբաժնի քաղաքացիները, սպա չներկայացած անբաժնե քաղաքացիները լիազորությունները վարժառնկետ դառնալու են, և անբաժնե քաղաքացիները համարադասարաններում մինչև 5 անբաժնի լիազորվում է ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի նախագահը՝ տեղամասային ընտրական հանձնաժողովներում ընդգրկվելու իրավունք ունեցող անձանց թվից: Եթե փետրվարյան օրը՝ ժամը 8.00-ին, 1 000-ից ավելի ընտրող ունեցող ընտրական տեղամասի դեպքում 7-ից արվառ թիվով տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի անբաժնի քաղաքացիները, սպա չներկայացած անբաժնե քաղաքացիները լիազորությունները վարժառնկետ դառնալու են, և անբաժնե քաղաքացիները համարադասարաններում մինչև 7 անբաժնի լիազորվում է ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի նախագահը՝ տեղամասային ընտրական հանձնաժողովներում ընդգրկվելու իրավունք ունեցող անձանց թվից:

11. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի լիազորությունները դադարում են փետրվարյան օրվանից 5 օր հետո, եթե ընտրության արդյունքները չեն բաղաձայնվել: Ընտրության արդյունքները բաղաձայնվելու և վերափետրվարյան անցկացվելու դեպքում տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի լիազորությունները դադարում են վերափետրվարյան օրվանից 5 օր հետո:

12. Ասանձին ընտրական տեղամասերում փետրվարյան արդյունքներն անվավեր համարվելու մասին որոշում ընդունվելու կամ այդ ընտրական տեղամասերում վերափետրվարյան քաղաքացիները դեպքում այդ տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի անբաժնե քաղաքացիները համարվում են վարժառնկետ դառնալու, և նրանք չեն կարող ընդգրկվել վերափետրվարյան անցկացնող տեղամասային ընտրական հանձնաժողովների կազմում: Այս դեպքում տեղամասային ընտրական հանձնաժողովները կազմավորվում են սահմանված ընտրական տեղամասերում վերափետրվարյան քաղաքացիները մասին որոշում ընդունվելուց հետո՝ ետոյա ժամկետում, տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի կազմավորման համար առկա օրենսգրքով սահմանված կարգով:

Հոդված 43. Ընտրական հանձնաժողովի նախագահին, նախագահի տեղակալին, հանձնաժողովի ֆարսուղարին պաշտոնակատարները և հանձնաժողովի անբաժնի լիազորությունները վարժառնկետ դառնալու կարգը

1. Կենտրոնական և ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի նախագահը, նախագահի տեղակալը և հանձնաժողովի ֆարսուղարը կարող են պաշտոնակատարել հանձնաժողովի անբաժնե քաղաքացիների ձայների ընդհանուր թվի սահմանում 2/3-ով ընդունված որոշումներ, եթե պաշտոն չեն իրականացնում իրենց վերապահված լիազորությունները:

2. Կենտրոնական և ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի նախագահի, նախագահի տեղակալի կամ հանձնաժողովի ֆարսուղարի լիազորությունները համարվում են դադարած, եթե նա ներկայացրել է այդ պաշտոնից ինկաբեցությունի մասին դիմում:

3. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի նախագահը և ֆարսուղարը հանձնաժողովի անբաժնե քաղաքացիների ձայների ընդհանուր թվի սահմանում 2/3-ով ընդունված որոշումներ կարող են պաշտոնակատարել արվել միայն, եթե փետրվարյան ընտրող օրը կամ փետրվարյան օրը ցուցաբերում են ակնհայտ անբարեբաղիտ, որի հետևանքով կարող է վստահվել փետրվարյան ընտրության նախապայմանում կամ փետրվարյան ընտրություն ընթացքը կամ փետրվարյան արդյունքների անվավերում: Այս դեպքում տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի նախագահ կամ ֆարսուղարը քաղաքացիները և ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի նախագահը՝ տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի այդ անբաժնե քաղաքացիները:

4. Ընտրական հանձնաժողովի անբաժնի լիազորությունները վարժառնկետ դառնալու են՝

1) եթե չունի հանձնաժողովում նշանակվելու իրավունք:

2) եթե կառավարում է ստորագրել «Ընդհանուր հանձնաժողովի անդամի սրբաթանաթղթային Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության պահանջներին համապատասխան իրականացնելու մասին» սրբաթանաթղթային տեխնոլոգիան:

3) եթե դատարարովել է Հայաստանի Հանրապետության բնական օրենսգրքի 149-154.6-րդ հոդվածներով, կամ նրա նկատմամբ որպես պատիժ կիրառվել է կազանք կամ ազատազրկում:

4) եթե ներկայացրել է հանձնաժողովի անդամի սրբաթանաթղթային ինքնուրույն իրավունքները: Այդ դեպքում կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի անդամը ներկայացնում է Հանրապետության Նախագահին, իսկ այդուհանդերձ կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի նախագահին:

5) եթե տեղաբնակիչ ընտրական հանձնաժողովի նախագահը կամ ֆաբրիկայի ներկայացրել է այդ սրբաթանաթղթային ինքնուրույն իրավունքները: Նման դեպքում կարող է ներկայացվել փոփոխության օրվանից ոչ ուշ, քան 3 օր առաջ մինչև ժամը 18.00-ն՝ ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի նախագահին:

6) եթե գրավաչափել է:

7) առ այն օրենսգրքով նախատեսված այլ դեպքերում:

Առ այն մասի 1-6-րդ կետերով նախատեսված դեպքերում լիազորությունների վարձառնիչ դատարանի վաղաժամկետ կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի անդամի դեպքում սրբաթանաթղթային Հանրապետության Նախագահը, իսկ այդուհանդերձ կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի նախագահը:

5. Վարչական դատարանը կարող է վարձառնիչ դատարանից կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի անդամի լիազորությունները, եթե վերջինս խախտել է առ այն օրենսգրքի դրույթները: Նման պահանջով վարչական դատարան իրավունք ունի դիմելու Հանրապետության Նախագահը:

Վարչական դատարանը կարող է վարձառնիչ դատարանից կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի անդամի լիազորությունները, եթե վերջինս խախտել է առ այն օրենսգրքի դրույթները: Նման պահանջով վարչական դատարան իրավունք ունի դիմելու կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը:

Ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովը փոփոխության օրվանից ոչ ուշ, քան 5 օր առաջ կարող է վարձառնիչ դատարանից տեղաբնակիչ ընտրական հանձնաժողովի անդամի լիազորությունները, եթե վերջինս խախտել է առ այն օրենսգրքի դրույթները: Նման պահանջով ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովը կարող է դիմել հանձնաժողովում նրան նշանակված կառավարչային (կառավարչայինների փոփոխելու) կամ նրան նշանակված ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի նախագահը կամ նրան առաջարկված ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի անդամը:

Առ այն մասով սահմանված կարգը կենտրոնական կամ ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի հեղինակական գլխավորից անհարգելի բացակայության հիմքով կարող է գործադրվել, եթե հանձնաժողովի անդամը երեք օրացուցային անկողնի վերջին օրերում կամ ավելի անհարգելի բացակայություն հեղինակական գլխավորից:

Առ այն մասով սահմանված կարգը տեղաբնակիչ ընտրական հանձնաժողովի հեղինակական գլխավորից անհարգելի բացակայության հիմքով չի կիրառվում:

6. Երեք օրացուցային անկողնի վերջին օրերում կենտրոնական կամ ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի հեղինակական գլխավորից երեք կամ ավելի անհարգելի բացակայության դեպքում այդ հանձնաժողովն իր անդամների ընդհանուր թվի ծայերի մեծամասնությամբ ընտրված որպես իրավունք ունի վարձառնիչ դատարանից կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի անդամի լիազորությունները:

Հոդված 44.

Ընտրական հանձնաժողովի աշխատանքների կազմակերպումը

1. Ընտրական հանձնաժողովի աշխատանքները դեկլարացիայով է հանձնաժողովի նախագահը, իսկ նրա հանձնարարության կամ բացակայության դեպքում՝ նախագահի տեղակալը, տեղաբնակիչ ընտրական հանձնաժողովի դեպքում՝ հանձնաժողովի ֆաբրիկայից:

2. Կենտրոնական և ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովների նախագահները սահմանում են հեղինակական գլխավորից անհարգելի ժամանակացույցը: Տեղաբնակիչ ընտրական հանձնաժողովները հեղինակական գլխավորից սահմանում են առ այն օրենքով սահմանված ժամկետներում:

3. Կենտրոնական և ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի սրբաթանաթղթային կառավարում է հանձնաժողովի նախագահը՝ իր նախնականությամբ կամ հանձնաժողովի անդամների առկայության մեկ երրորդի գրավոր պահանջով՝ նրանց նշանակելու, այդ մասին կապի հնարավոր միջոցներով տեղեկացնելով հանձնաժողովի անդամներին: Տեղաբնակիչ ընտրական հանձնաժողովի սրբաթանաթղթային կառավարում է հանձնաժողովի նախագահը՝ ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի նախագահի պահանջով:

4. Ընտրական հանձնաժողովի գլխավոր իրավաբան է, եթե գլխավոր ներկա է հանձնաժողովի անդամների կեսից ավելին: Հանձնաժողովի անդամը սրբաթանաթղթային մասնակցել է փոփոխությանը: Որպեսզի ընտրվում է, եթե կամ է փոփոխվել գլխավոր ներկա հանձնաժողովի անդամների թվի կեսից ավելին, բացառությամբ առ այն օրենսգրքով սահմանված դեպքերի:

Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի գլխավոր օրակարգում, հանձնաժողովի անդամներից բացի, կարգեր կարող են

ներկայացնել վերահսկիչ-վերահսակիչ ծառայության դեկլարացիա՝ ծառայությանը վերաբերյալ իրավասության շրջանակներում, և հանձնաժողովի աշխատակազմի դեկլարացիա՝ ֆինանսատնտեսական հարցերի վերաբերյալ:

5. Ընտրության արքայաճակի վերաբերյալ որպես ընտանեկան ձայների հավասարության դեպքում հանձնաժողովի նախագահի ձայնը վնաս է:

6. Ընտրական հանձնաժողովներն ստանում են համարակալված էջերով՝ վերաբառ հանձնաժողովի կնիքով գրանցամատյան:

Գրանցամատյանին ներկայացվող սրահանջները, ինչպես նաև այն լրացնելու կարգը սահմանում է կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը:

7. Գրանցամատյանում նշվում է նիստերին հանձնաժողովի անդամների մասնակցության մասին: Այդ գրասենյակում ստիպարացում են հանձնաժողովի նիստին ներկա անդամները:

8. Ընտրական հանձնաժողովների անդամները, հանձնաժողովի նիստին (ներառյալ՝ փոփոխության օրը՝ փոփոխության սեյակում) ներկա լինելու իրավունք ունենալով անձինք (բացառությամբ փոփոխության և տեղափոխության կենտրոնական ծառայության իրականացնող ոստիկանության ծառայողների) վերահսակալի վրա պարտավոր կարգով տեսանելի ձևով կրում են ներկա լինելու իրավունքը հավասար վիճակում: Հայաստանի Հանրապետությունում գրանցված հասարակական կազմակերպությունների պատկերներն ընտրական հանձնաժողովում, իսկ փոփոխության ընթացքում նաև փոփոխության սեյակում ներկա լինելու համար պետք է կրեն նաև ընտրական հանձնաժողովի կազմում ընդգրկվելու կամ պատրաստված առաջնություն իրականացնելու որակավորման վիճակագրի: Հանձնաժողովի նախագահն արգելում է ընտրական հանձնաժողովներում, իսկ փոփոխության ընթացքում նաև փոփոխության սեյակում ներկա լինելու իրավունք չունենալով, ինչպես նաև վերահսակալի վրա ստանց համապատասխան վիճակագրի անձանց ներկայությունն ընտրական հանձնաժողովում (ընտրական տեղափոխում):

9. Ընտրական հանձնաժողովի անդամները պարտավոր են մասնակցել հանձնաժողովի նիստերին:

10. Ընտրական հանձնաժողովների որպասման, արձանագրությունների, գրանցամատյանների գրասենյակի պատճենները և ֆալվածները (բացառությամբ ընտրողների ստիպարացած ցուցակների ֆալվածների) կնիքում և ստիպարացում են հանձնաժողովի նախագահը և ֆարսուղարը: Տեղափոխության ընտրական հանձնաժողովից ստացված վստաստիպարները կնիքում են միայն փոփոխության օրը:

Հոդված 45. Կենտրոնական և ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովում վարչական վարչության սահմանափակությունները

1. Ընտրական հանձնաժողովում վարչական վարչություն իրականացվում է «Վարչարարության կիսնակների և վարչական վարչության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքին համապատասխան, ապա օրենսգրքով սահմանված սահմանափակություններով և ժամկետներով:

2. Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովում դիմումի (բարձր) բնակարանում մասին դիմումատու ծանուցվում է դիմումի (բարձր) բնակարանում օրվա և ժամի մասին հանձնաժողովի համացանցային կայքում տեղեկություն տեղադրելու միջոցով: Եթե դիմումում (բարձր) նշված է էլեկտրոնային կայքի արևել միջոց՝ հետափոխանանալ, էլեկտրոնային վստաստիպարից հետո (այսուհետ՝ էլեկտրոնային կայքի միջոց), ապա դիմումատու (բարձր ներկայացնողը) տեղեկացվում է նաև այդ միջոցով:

Ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովում դիմումի (բարձր) բնակարանում մասին դիմումատու (բարձր ներկայացնողը) համարվում է ծանուցված դիմումի (բարձր) բնակարանում օրվա և ժամի մասին հանձնաժողովում բոլորի համար տեսանելի տեղում տեղեկություն փակցնելու, իսկ եթե դիմումում (բարձր) նշված է էլեկտրոնային կայքի արևել միջոց, ապա նրան միաժամանակ կայքի այդ միջոցով տեղեկացնելու դեպքում:

3. Վարչական վարչություն իրականացնող ընտրական հանձնաժողովի կազմին կամ հանձնաժողովի անդամին վարչության մասնակիցները չեն կարող բացարկ հայտնել, իսկ վարչական վարչություն իրականացնող ընտրական հանձնաժողովի անդամը ինքնաբերական կայանելու իրավունք չունի:

4. Ընտրությունների ժամանակահատվածում, աշխատանքային ծանուցանվածությունից էլ ներքև, վարչական վարչության մասնակիցները վարչական վարչության կազմին ծանուցանում են վարչություն իրականացնող ընտրական հանձնաժողովում՝ այդ վարչություն կառավարված նիստից առաջ: Հանձնաժողովի նիստը համապատասխան արձանագրվում է՝ անկախ վարչության մասնակիցների ներկայությունից:

5. Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի ընտրանք վարչական ակտն ուժի մեջ է մտնում նիստում կատարվող լուրջ հետա՝ հանձնաժողովի համացանցային կայքում տեղադրելու պահից: Այդ ակտն համացանցային կայքում տեղադրելուց հետո վարչության մասնակիցներին ուղարկվում է կարգ հարաբարագրություն վարչական ակտի ընտրանք մասին, եթե դիմումում (բարձր) նշված է էլեկտրոնային կայքի արևել միջոց:

6. Ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի ընտրանք վարչական ակտն ուժի մեջ է մտնում նիստում կատարվող լուրջ հետա՝ հանձնաժողովում բոլորի համար տեսանելի տեղում ակտի օրինակը փակցնելու պահից: Վարչության մասնակիցներին ուղարկվում է կարգ հարաբարագրություն վարչական ակտի ընտրանք մասին, եթե դիմումում (բարձր) նշված է էլեկտրոնային

կապի որևէ միջոց:

7. Ընդարձակ հանձնաժողովի վարչական տիրու ընդունելուց հետո՝ եւտրյա ժամկետում, ուղարկվում է վարչական վարչառքի մասնակիցներին՝ առաջին անգամ հարցազրույց կցելով գործին, եթե այդ տիրու վարչառքի մասնակիցները հանձնաժողովում չեն ստացել:

8. Ընդարձակացումների ժամանակահատվածում վարչական վարչառքը չի կատարվում:

Հարված 46. Ընդարձակ հանձնաժողովների որոշումները, գործարարությունները և անգործությունը բարձրարկելը, ընդարձակ տեղանախան փոփոխության արդյունքները անվավեր հանաչելու կամ ընդարձակացումների արդյունքները անվավեր հանաչելու մասին դիմում ներկայացնելը

1. Ընդարձակ հանձնաժողովի որոշումները, գործարարությունները (անգործությունը) կարող է բարձրարկել՝

1) յուրաքանչյուր ու, եթե գտնում է, որ խախտվել կամ կարող է խախտվել իր առաջնությունը ընդարձակ իրավունքը:

2) վստահված անձը, եթե գտնում է, որ խախտվել են վստահված անձի կամ իր վստահարկի՝ առաջնությունը ստանալու իրավունքները:

3) դիտարկը, եթե գտնում է, որ խախտվել են դիտարկի՝ առաջնությունը ստանալու իրավունքները:

4) հանձնաժողովի անդամը, եթե գտնում է, որ ստորադաս հանձնաժողովը կամ հանձնաժողովը, որի անդամն է ինքը, խախտել է իր կամ այլ անձանց՝ առաջնությունը ստանալու որևէ իրավունք:

2. Թեկնածուի, կուսակցության (կուսակցությունների դաշինքի) ընդարձակ ցուցակի գրանցումն անվավեր կամ ուժը կարգում հանաչելու կամ ընդարձակացումների արդյունքները բարձրարկելու վերաբերյալ դիմում համարադատարանում կարող են ներկայացնել միայն թեկնածու, ընդարձակ ցուցակ ներկայացրած կուսակցությունը (կուսակցությունների դաշինքը), իսկ կուսակցության ընդարձակ ցուցակում ընդգրկված թեկնածուի գրանցումն անվավեր կամ ուժը կարգում հանաչելու դեպքում՝ միայն ընդարձակ ցուցակ ներկայացրած կուսակցությունը (կուսակցությունների դաշինքը):

3. Ընդարձակ տեղանախան փոփոխության արդյունքները անվավեր հանաչելու դիմում կարող են ներկայացնել՝

1) թեկնածու, համաձայնական ընդարձակագրով ընդարձակացումների մասնակցող կուսակցությունը (կուսակցությունների դաշինքը):

2) վստահված անձը, եթե ներկա է եղել տիրու ընդարձակ տեղանախան:

3) համարադատարան տեղանախան ընդարձակ հանձնաժողովի անդամը, եթե արձանագրությունում կատարել է գրատում հատուկ կարծիք ունենալու մասին:

4) կենտրոնական ընդարձակ հանձնաժողովի անդամը:

Ընդարձակացումների արդյունքները անվավեր հանաչելու մասին դիմում կարող են ներկայացնել թեկնածու, համաձայնական ընդարձակագրով ընդարձակացումների մասնակցող կուսակցությունը (կուսակցությունների դաշինքը):

4. Եթե ընդարձակ հանձնաժողովը գտնում է, որ ներկայացված բարձր կամ դիմումը չի համարադատարանում առաջնությունը ստանալու, ապա մերժում է վարչական վարչառքի կարգումը:

5. Տեղանախան ընդարձակ հանձնաժողովի որոշումները, գործարարությունները (անգործությունը), ընդարձակ տեղանախան փոփոխության արդյունքները կարող են բարձրարկվել ընդարձակացումների ընդարձակ հանձնաժողով:

6. Ընդարձակացումների ընդարձակ հանձնաժողովի որոշումները, գործարարությունները (անգործությունը) (բացառությամբ Ազգային ժողովի մեծամասնական ընդարձակագրով արտգամուտի և հանայնի դեկալարի ու ավագանու անդամների ընդարձակացումների արդյունքների վերաբերյալ որոշումների) կարող են բարձրարկվել կենտրոնական ընդարձակ հանձնաժողով: Ազգային ժողովի մեծամասնական ընդարձակագրով արտգամուտի ընդարձակացումների արդյունքների վերաբերյալ որոշումները կարող են բարձրարկվել ստանալու դատարան: Հանայնի դեկալարի ու ավագանու անդամների ընդարձակացումների արդյունքների վերաբերյալ ընդարձակացումների ընդարձակ հանձնաժողովի որոշումները կարող են բարձրարկվել վարչական դատարան:

7. Կենտրոնական ընդարձակ հանձնաժողովի որոշումները, գործարարությունները (անգործությունը) (բացառությամբ համայնական ընդարձակացումների արդյունքների վերաբերյալ որոշումների) կարող են բարձրարկվել վարչական դատարան: Կենտրոնական ընդարձակ հանձնաժողովի՝ համայնական ընդարձակացումների արդյունքների վերաբերյալ որոշումները կարող են բարձրարկվել ստանալու դատարան:

8. Ընդարձակ հանձնաժողովների որոշումները, գործարարությունները (անգործությունը) վերաբառ ընդարձակ հանձնաժողով բարձրարկելու դեպքում բարձր ներկայացնող կողմը կրում է իր ներկայացրած վստահական հանգամանքների ստացուցման բեռը, իսկ ընդարձակ հանձնաժողովը՝ իր կայացրած որոշման հիմունքում ընկած վստահական հանգամանքների ստացուցման բեռը: Բարձր բնույթ ընդարձակ հանձնաժողովի ի պատճառի կարող է սարքարկել հայրաթիվ: Առաջնությունը ստանալու կամ ներկայացրած վերաբերում են նաև ընդարձակ տեղանախան արդյունքները անվավեր հանաչելու կամ ընդարձակացումների արդյունքները անվավեր հանաչելու մասին դիմումներ:

9. Քվեարկության օրվա ընթացքում տեղանախան ընդարձակ հանձնաժողովի ընդունած որոշումների, գործարարությունների կամ անգործության մասին բարձրները կարող են ներկայացվել համարադատարան ընդարձակացումների ընդարձակ հանձնաժողով

փվեարկության օրը կամ փվեարկության հաջորդ օրը՝ ժամը 12.00-ից մինչև ժամը 18.00-ն:

Քվեարկության օրվան նախորդ օրերի ընթացքում տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի ընդունած որոշումների, գործարարությունների կամ անգործության մասին բարձրագույն կարգի և ներկայացվել ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողով օրացուցային 2 օրվա ընթացքում այն օրվանից, երբ դիմումը լինացել է կամ ուղղանտարեն պարտավոր էր լինանալ խախտման մասին:

Ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի ընդունած որոշումների, գործարարությունների կամ անգործության մասին բարձրագույն կարգի և ներկայացվել կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով օրացուցային 3 օրվա ընթացքում այն օրվանից, երբ դիմումը լինացել է կամ ուղղանտարեն պարտավոր էր լինանալ խախտման մասին:

Ընտրական տեղամասում փվեարկության արքայազնները անվավեր հանաչելու դիմում համապատասխան ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողով կարող է ներկայացվել միայն փվեարկության հաջորդ օրը՝ ժամը 12.00-ից մինչև ժամը 18.00-ն:

Ընտրության արքայազնները անվավեր հանաչելու մասին դիմում համապատասխան ընտրական հանձնաժողով կարող է ներկայացվել ընտրության արքայազններն անվավերառելու համար առ այն օրենսգրքով սահմանված համապատասխան ժամկետի ավարտից ոչ ուշ, քան 2 օր առաջ՝ մինչև ժամը 18.00-ն:

10. Եթե բարձր կամ դիմումի վերաբերյալ փնտրական արքայազնով ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովը հանգում է այն եզրակացության, որ փվեարկության ընթացքում տեղի են ունեցել առ այն օրենսգրքի պահանջների այնպիսի խախտումներ, որոնք կարող էին հասցնել ազդել փվեարկության արքայազնների վրա, և եթե հնարավոր չէ պարզել փվեարկության իրական արքայազնները, իսկ խախտումը պատահական չէ անհետաքրքիրներում, ապա այդ ընտրական տեղամասում փվեարկության արքայազններն ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովը անվավեր է հանաչում: Այդ դեպքում նյութերը ուղարկվում են դատախազություն:

11. Թեկնածուի, կուսակցության (կուսակցությունների դաշինքի) ընտրական ցուցակի, ընտրական ցուցակում ընդգրկված թեկնածուի գրանցումն ուժը կորցրած հանաչելու մասին դիմում կարող է ներկայացվել մինչև փվեարկության օրը:

Ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի՝ թեկնածուի գրանցումն վերաբերյալ որոշումը կարող է բարձրագույն կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով 3 օրվա ընթացքում այն օրվանից, երբ դիմումը լինացել է կամ ուղղանտարեն պարտավոր էր լինանալ խախտման մասին, սակայն ոչ ուշ, քան փվեարկության նախորդ օրը:

Այս ժամկետների ավարտից հետո ընտրական հանձնաժողովներում ստացված դիմումների ընթացքը որոշվում է ընտրությունների արքայազններն անվավերացնելու հետո:

12. Ընտրություններ նշանակվելուց հետո՝ մինչև ընտրությունների արքայազնների անվավերացումը, ընտրական հանձնաժողովները առ այն հարկվածով խախտելու բարձրագույն և դիմումների պատասխանում, իսկ առ այն օրենսգրքով սահմանված դեպքերում դրանց վերաբերյալ որոշումներ ընդունում են հնգօրյա ժամկետում, բաց ոչ ուշ, քան համապատասխանաբար մինչև փվեարկության նախորդ օրը կամ մինչև ընտրությունների արքայազնների անվավերացումը:

Հարված 47. Դիմումների և բարձրագույն ներկայացվող պահանջները: Ընտրական հանձնաժողովներում դրանց փնտրական կարգը

1. Ընտրական հանձնաժողովներում դիմումները և բարձրագույն (այսպես՝ դիմում) փնտրվում և պատասխանվում են Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված ժամկետներում, բացառությամբ առ այն օրենսգրքով սահմանված դեպքերի:

2. Դիմումը պետք է ստորագրված լինի դիմողի կամ բարձր բերադի (այսպես՝ դիմողի) կողմից, ներառյալ նրա անունը, ազգանունը, վտասային հասցեն, սպանո անտրոփը: Դիմումը կարող է ներառել նաև դիմումատուի էլեկտրոնային կառվ ուրևե միջոցի սովյակները (հեռախոսանոմարը, էլեկտրոնային հասցեն և այլն): Դիմումատու պետք է հասակ սահմանի իր պահանջը, բերի հիմնավորումներ, իսկ հնարավոր սարքայցները կցի դիմումին: Դիմումատուի վերաբերյալ սովյակներ չներատող կամ կեղծ սովյակներ ներատող դիմումները չեն փնտրվում:

3. Եթե դիմումում սովյա են ձևական սխալներ, որոնք կարող են շակվել, ապա ընտրական հանձնաժողովը հնարավորություն է ընձեռում շակելու այդ սխալները, կամ ինքն է շակում դրանք՝ նախապես կամ հետագայում դիմողին իրազեկելով այդ մասին: Եթե դիմումին կից վստաստրոթերի ցանկն անբողջական չէ, ապա ընտրական հանձնաժողովը դիմողին ստաջարկում է սահմանված ժամկետում հանաչել այն:

4. Դիմողը դիմումը հասցեագրում է այն ընտրական հանձնաժողովին, որի իրավասության սահմաններում է բարձրագույն կարգի լուծումը: Եթե դիմում սովյա համար առ այն օրենսգրքով նախատեսված է վերջնաժամկետ, ապա դիմումը հանարվում է պատահան ժամկետում ներկայացրած, եթե այն մինչև վերջնաժամկետը մուտքագրվել է համապատասխան ընտրական հանձնաժողով: Հանձնաժողովի նախագահը դիմումը հասցեագրում է հանձնաժողովի անարմին, իսկ դիմումի պատահանը սրաանարմին է հանձնաժողովի մյուս անարմիններին: Դիմումում բարձրագույն կարգերն ուսումնասիրում են հանձնաժողովի անարմինները: Հանձնաժողովի յուրաքանչյուր անարմին իրավունք ունի դիմումի վերաբերյալ որոշումն նախագիծ ներկայացնելու՝ հարցը հանձնաժողովի նիստում փնտրվելու համար: Եթե հանձնաժողովի ուրևե անարմին վարչական վարչաթի կարադումը մերժելու մասին որոշումն նախագիծ չի ներկայացնում, ապա վարչական վարչաթը հանարվում է կարադում: Վարչական վարչաթի կարադումը մերժելու դեպքում դիմումի պատասխանը դիմումատուին ուղարկվում է հանձնաժողովի նախագահի ստորագրությամբ: Դիմումատու

կրախումբ մեկի մասնակցելու հանձնաժողովի նկատմամբ իր դիմումի վերաբերյալ, ներկայացնելու հիմնադրամի անդամների, դիմումի քաղաքականության հարցեր սույն գեղարվեստի, երաժշտականության:

5. Տեղեկատվություն ստանալու մասին դիմումի պատասխանը դիմումատուին ուղարկվում է հանձնաժողովի նախագահի ստորագրությամբ, պատասխանի օրինակը ստանալուց հետո է հանձնաժողովի անդամներին: Եթե պահանջվող տեղեկատվությունը կամ վաստակաբաժնի օրինակը ներբեռնվելու հնարավորությունը տեղադրված է կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի հասցեանցային կայքում, ապա այդ մասին տեղեկացվում է դիմումին, և նրան հրահանգվում է դիմումի կամ հարկածները չեն ստանալու:

6. Օպերատիվ լուծում ստանալու հարցերի վերաբերյալ ընտրական հանձնաժողովները ձեռնարկում են համապատասխան միջոցներ:

Հարված 48.

Քվեարկության արքայաճակատի վերահսկողություն

1. Թեկնածու, վաստակած անձը, եթե ներկա են եղել ընտրական տեղամասում քվեարկության արքայաճակատի անվտանգության, ինչպես նաև տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի անդամը՝ ընտրական տեղամասում քվեարկության արքայաճակատի վերաբերյալ արձանագրությունում քվեարկության արքայաճակատի անվտանգության կարգի վերաբերյալ հաստատված կարծիքի մեկնադրում մասին գրառում կատարելու դեպքում, կրախումբ մեկի առջև օրենսգրքով սահմանված կարգով և ժամկետներում բարեհարկելու սովոր ընտրական տեղամասում քվեարկության արքայաճակատը՝ ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողով ներկայացնելով ընտրական տեղամասում քվեարկության արքայաճակատի վերահսկողության մասին (այսուհետ՝ վերահսկողություն) դիմում:

Ընտրական տեղամասում քվեարկության արքայաճակատի վերահսկողության մասին դիմում կարող է ներկայացվել միայն համապատասխան ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողով քվեարկության հաջորդ օրը՝ ժամը 12.00-ից մինչև ժամը 18.00-ին:

2. Վերահսկողության դիմումը պետք է ներառի դիմումատուի անունը, ազգանունը, վաստակի հասցեն և այն ընտրական տեղամասի համարը, որում պահանջվում է կատարել վերահսկողություն, ինչպես նաև այն քվեարկության արքայաճակատը (եթե միաժամանակ կայացել է մի քանի քվեարկություն), որոնց վերաբերյալ պահանջվում է վերահսկողություն անցկացնել: Դիմումին կարող են կցվել քվեարկության արքայաճակատի սխալ անվտանգության ապացույցներ:

3. Եթե միաժամանակ կայացել է մի քանի քվեարկություն, ապա տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի անդամը վերահսկողության դիմում կարող է ներկայացնել միայն այն քվեարկության արքայաճակատի վերաբերյալ, որի արձանագրությունում կատարել է գրառում հաստատված կարծիքի մեկնադրում մասին:

4. Միաժամանակ մեկից ավելի քվեարկություններ անցկացվելու դեպքում յուրաքանչյուր քվեարկության արքայաճակատի վերահսկողության համար ներկայացվում է սահմանի դիմում:

5. Ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովը վերահսկողության դիմումները գրառում է գրանցամատյանում՝ ըստ սասցանի հերթականության՝ նշելով ստացման ժամանակը:

6. Վերահսկողության աշխատանքներն սկսվում են վերահսկողության դիմումների ընթացքում համար սահմանված ժամկետի հաջորդ օրը՝ ժամը 9.00-ից, և դադարեցվում են քվեարկության օրվանից հետո՝ 5-րդ օրը, ժամը 14.00-ին (այսուհետ՝ վերահսկողության վերջնաժամկետ): Վերահսկողության կրախումբի կազմակերպիչ ընտրական հանձնաժողովի աշխատանք է ստանց հանգույցում օրերի՝ ժամը 9.00-ից մինչև 18.00-ին: Ընտրական հանձնաժողովը շարունակում է վերահսկողությունը ժամը 18.00-ից հետո, եթե չի ավարտել ընտրական տեղամասի ապրիլի սկսած վերահսկողությունը, ինչպես նաև այն դեպքերում, եթե մինչև ժամը 18.00-ին աշխատելու պայմաններում մինչև վերահսկողության վերջնաժամկետը հնարավոր չէ ավարտել առյուծի 7-րդ մասով սահմանված քվեարկության արքայաճակատի վերահսկողությունը:

7. Ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովը վերահսկողություն է բոլոր այն քվեարկության արքայաճակատները, որոնց վերաբերյալ ընտրատարածքային հանձնաժողովի կարծիքով ներկայացված են քվեարկության արքայաճակատի սխալ անվտանգության հիմնադրամի ապացույցներ, ինչպես նաև վերահսկողություն է բոլոր այն քվեարկության արքայաճակատները, որոնց արձանագրությունների ուսումնասիրմամբ (այդ թվում՝ անհատությունների ուսումնասիրման) ընտրատարածքային հանձնաժողովում ծագել են կասկածներ արքայաճակատի սխալ անվտանգության վերաբերյալ:

8. Եթե առյուծի 7-րդ մասով սահմանված քվեարկության արքայաճակատի վերահսկողության ավարտվել է մինչև վերահսկողության վերջնաժամկետը, կամ այդպիսի չեն եղել, ապա հանձնաժողովը վերահսկողության ավարտի դիմումներին հիման վրա վիճակահանությամբ որոշում է, թե ինչ հերթականությամբ է վերահսկողությունը քվեարկության արքայաճակատները:

9. Դիմումատուի կրախումբի վերահսկողության արքայաճակատի վերահսկողության դիմումից հիմն չէ վերահսկողության չիրականացնելու համար:

10. Վերահսկողության կրախումբի կազմակերպիչ ընտրական տեղամասում քվեարկության արքայաճակատի անվտանգության համար առյուծի օրենսգրքով սահմանված պահանջներին համապատասխան, բացառությամբ սահմանված նման քվեարկության ծրարների թվի հսկողության, և կարգում ընտրական տեղամասում քվեարկության արքայաճակատի վերահսկողության մասին արձանագրություն, որտեղ «հանձնաժողովին հասկացված քվեարկությունների թվով», «եղանակների համարները» և «քվեատույնում ավարտ սահմանված նման

ծրարների թիվը» ստեղծում լրացվում են տեղանւոյային ընտրական հանձնաժողովի արձանագրած թվերը, եթե ակնույտ մեխանիկական սխալներ դրանցում առկա չեն:

Վերահսակարկ կատարելիս փվերկարչոյան չասանակած նմուշի ծրար է համարվում սահմանված նմուշից ակնույտ ստաբերկայ կամ չկնքված կամ այլ կնքում կնքված փվերկարչոյան ծրարը, չասանակած նմուշի փվերկարչոյի՝ սահմանված նմուշից ակնույտ ստաբերկայ փվերկարչոյի, իսկ փվերկարչոյի փվերկարչոյի վաղեմականութունը որպէսզէն է առկա օրէնագրքի 68-րդ հարկածի սրահանջներին համարատախտան:

Հանձնաժողովի նիստին ներկա լինելու իրավունք ունեցող անձանց սրահանջով նրանց սրահանջվում են այդ արձանագրութունների սրահանջները:

11. Կախկած ծանրաբեռնակաւորութունից՝ ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովը ընտրական տեղանւոյային փվերկարչոյան արքայաւորների վերահսակարկ կարգով է իրականացնել հանձնաժողովի աւնկազն երեք անգամի կարգով: Հանձնաժողովի աւնկազն երեք անգամի կարգով վերահսակարկ իրականացնելիս փվերկարչոյան արքայաւորների աւնկազնի համար առկա օրէնագրքով տեղանւոյային ընտրական հանձնաժողովի նախագահի համար սահմանված սրահանջներին իրականացնում է ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի նախագահի տեղակալը կամ հանձնաժողովի Գարտաւորը, իսկ եթե նրանք ընդգրկված չեն այդ կարգում, ապա ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի նախագահի նշանակած անգամը:

12. Մէկ ընտրական տեղանւոյային փվերկարչոյան արքայաւորների վերահսակարկի տեսութունը չի կարող գերազանցել 4 ժամը:

13. Փվերկարչոյան արքայաւորների վերահսակարկի աշխատանքներին կարող են ներկա լինել համարատախտան տեղանւոյային ընտրական հանձնաժողովի անգամները, ընտրական հանձնաժողովի նիստերին ներկա լինելու իրավունք ունեցող անձինք, վերահսակարկի մասին դիմում ներկայացրած անձը, թէկնածուն և նրա վստահված անձը:

14. Փվերկարչոյան արքայաւորների վերահսակարկի ժամանակ դիմող կողմն այլ վստապայթերի հետ իրավունք ունի ծանրաբեռնակաւորութունի վերահսակարկի ստաբերկայ ցուցակներին, ինքնուրույն կատարելու փաղածքներ՝ առանց դրանք լուստարտնենաւորելու, լուստնկարահանելու և տեսանկարահանելու իրավունքի: Վստահված անձինք, դիտարկները, զանգվածային լրատութւոյան միջոցներին ներկայացրած չնկարող կարող են լուստնկարահանել, տեսանկարահանել վերահսակարկի աշխատանքները:

15. Փվերկարչոյան արքայաւորների վերահսակարկի մասին դիմում ներկայացնողի բացակայութունը հիմք չէ վերահսակարկ չանցկացնելու կամ այն դարտեցնելու համար:

16. Ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովը մերժում է ընտրական տեղանւոյային փվերկարչոյան արքայաւորների վերահսակարկի մասին դիմումը և վերահսակարկ չի իրականացնում, եթե սրահանջվել է փվերկարչոյան արքայաւորների վերահսակարկի իրականացում առկա հարկածի դրայթների խախտումով:

Գ Լ ՈՒ Խ 10

ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՉԱՆՋՆԱԺՈՎՈՎՆԵՐԻ ԼԻԱԶՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Հարկած 49.

Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի լիազորութունները

1. Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովն ընտրութունները կարտակարգով և ընտրութունների օրինակականութուն նկատմամբ վերահսակարչոյան իրականացնող մշտական հիմնակներով գործող պետական մարմին է: Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը՝

1) վերահսակարչոյան է իրականացնում ընտրութունների նախարարատախտան և անցկացնում համար հատկացված պետական բյուջէի միջոցների օգտագործման նկատմամբ:

2) ընդունում է իր և ստարաբաւ ընտրական հանձնաժողովների կանոնակարգերը:

3) կարտակարգում և անցկացնում է ընտրութունների անցկացնում մասնագիտական դատընթացները, սահմանում դատընթացներ կարտակարգելու և որակախորտն ճնդրելու կարգը:

4) վերահսակարչոյան է իրականացնում առկա օրէնագրքի միտտեսակ կիլոտանն նկատմամբ:

5) սահմանում է փվերկարչոյիների, արձանագրութունների և ընտրական այլ վստապայթերի ձևերը, նմուշները, դրանց լրացնում և սրահանջներ կարգը, ընտրական հանձնաժողովներին ապահովում է անկրաժեւտ ընտրական վստապայթերով:

6) սահմանում է թէկնածուների, կուսակցութունների (կուսակցութունների դաշինքների) ընտրական ցուցակների գրանցման համար անկրաժեւտ վստապայթերի օրինակելի ձևերը:

7) իր լիազորութունների շրջանակներում ընդունում է որպէսզէն, որպէսզ սրահանջի և կատարման հանրապետութւոյան ուղջ ստարածում:

8) վերացնում, ուժը կորցրած, անվաղ կամ չեղյալ է համարում հանձնաժողովների՝ առկա օրէնագրքին հակառող որպէսզնները, բացաւորաբար Ազգային ժողովի մեծահասակական ընտրակարգով սրահանջներ, համայնքի դէկալար կամ ալիազնաւ անգամներ ընտրվելու մասին ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի որպէսզններին:

9) լուստ է ընտրական հանձնաժողովների և պետական մարմինների հարարարումներն ընտրութունների նախարարատախտանն ու անցկացնում մասին:

- 10) հավաստագրում է զանգվածային լրատվության միջոցների ներկայացուցիչներին, դիտարկներին.
 - 11) կազմակերպում է Հանրապետության Նախագահի թեկնածուների կենսագրական տվյալների կրապրակները.
 - 12) գրանցում է Ազգային ժողովի համահամակարգող ընտրական արտոգրանակարգում ընտրված պատգամավորներին, Ազգային ժողովի արտոգրանակարգներին ստվա է արտոգրանակարգի վկայական.
 - 13) նշանակում է Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովի լրացուցիչ և նոր ընտրություններ.
 - 14) ընթրում է առյն օրենսգրքով նախատեսված պաշտոններ, ընտրական գործընթացները կանոնակարգելու նպատակով ընթրում է առյն օրենսգրքին չհարմարող պաշտոններ.
 - 15) յարմանչյուր համապետական ընտրության ժամանակ կրապրակում է ուսումնական ձեռնարկ տեղանաային ընտրական հանձնաժողովների անթամներին, վստակած անձանց և դիտարկների համար.
 - 16) սահանում է ընտրական հանձնաժողովներում վիեակահանաչումներ անցկացնելու կարգը.
 - 17) հաստատում է փեատակի նմուշը (չախերը).
 - 18) կրականցնում է վեքանակարաչյուն կրատկաչյունների ֆինանսական գործունեաչյուն նկատմամբ.
 - 19) օրենքով սահանված կարգով կարաղ է ստեղծել կրանակներ.
 - 20) կրականցնում է առյն օրենսգրքով նախատեսված այլ լրագրաչյուններ:
2. Հանապետական ընտրաչյունների արքունիների կրապրակումից եետ՝ 3 ամսիա ընթացում, կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի նախարարը կրա նրա հանձնարաչյունը կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի անթամներից որևէ մեկն ընտրաչյունների կազմակերպման և անցկացման, ընտրական օրենսգրքի լրատումների վեղումաչյուն, ստաչյուկիղ օրենսչյական վախիտաչյունների վեղաբեղյաղ հարաքաղաչյունը հանդես է գաղիա Ազգային ժողովում: Այս հարաքաղաչյունը տեղաղղում է կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի հանաչյունի կաչյուն:
3. Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը կարաղ է դիմել Հայաստանի Հանրապետության կրատկարաչյունը՝ ընտրական գործընթացի կազմակերպման բարեղախանն ուղղված օրենսչյական վախիտաչյունների մախին ստաչյուկաչյուններով:

Հարված 50.

Ընտրատարածչային ընտրական հանձնաժողովի լրագրաչյունները

1. Ընտրատարածչային ընտրական հանձնաժողովը մետական կրանիներով գործաղ պետական մարմին է: Ընտրատարածչային ընտրական հանձնաժողովը՝
 - 1) վեքանակարաչյուն է կրականցնում ընտրատարածչում առյն օրենսգրքի պահանչների կրատրման նկատմամբ.
 - 2) հաստատում է տեղական ինննակրատկարման մարմինների ընտրաչյունների փեաթերթիկների նմուշները.
 - 3) սահանում է ընտրական տեղանաերին եեքսլական հանարները՝ կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի սահանում կարգին հանարատաղիան, և այղ տղյաղները եղիղյաղ ժամկետում ներկայացնում կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով.
 - 4) իր և տեղանաային ընտրական հանձնաժողովների գործունեաչյուն վեղաբեղյաղ տեղեկաչյուններ է հարաքում կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով.
 - 5) ֆննարկում է տեղանաային ընտրական հանձնաժողովների պաշտոնների և գործաչյունների վեղաբեղյաղ ստացված դիմումները (բարմները), վեղանաչյուն կրա վեղացնում է տեղանաային ընտրական հանձնաժողովների՝ առյն օրենսգրքին հարմարող պաշտոնները.
 - 6) ըտ ընտրական տեղանաերին՝ տեղանաային ընտրական հանձնաժողովների պրձանագրաչյունների տղյաղների կրանն վղա կրապրակում է փեակարաչյուն նախնական արքունիները.
 - 7) հաչյարաքում է տեղական ինննակրատկարման մարմինների ընտրաչյունների օրը.
 - 8) եետում է ընտրակների ցուցակները կազմելուն և համընթիանուր ձանաչյուն հանար դրանն ընտրական տեղանաերում ներկայացնելուն.
 - 9) վեքանակում է տեղանաային կենտրոնների՝ առյն օրենսգրքի պահանչներին հանարատաղիան կրատկարումը.
 - 10) գրանցում է Ազգային ժողովի մեձանաանական ընտրակարգով արտոգրանակարգի, հանաչնի դեղաղարի և տղագրառ անթամի թեկնածուներին, նրանց ստղիա կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի սահանում նմուշի վկայական.
 - 11) վեքանակարաչյուն է կրականցնում տեղանաային ընտրական հանձնաժողովների կարղից առյն օրենսգրքի պահանչների կրատրման նկատմամբ.
 - 12) անղղղեր է հանաչյուն ընտրական տեղանաում փեակարաչյուն արքունիները.
 - 13) կրականցնում է առյն օրենսգրքով նախատեսված այլ լրագրաչյուններ:

Հարված 51.

Տեղանաային ընտրական հանձնաժողովի լրագրաչյունները

1. Տեղանաային ընտրական հանձնաժողովը՝
 - 1) կազմակերպում է փեակարաչյունը, սանղղղում փեակարաչյուն արքունիները ընտրական տեղանաում.

2) կազմում է ընտրական տեղամասում ֆվեարկության արքյունքներին արձանագրություն, արձանագրության օրինակը վսակցում է տեղամասային կենտրոնում:

3) հանձնաժարովի կինքը, դրաանակինքը, գրանցանուայանը, ֆվեարկության արքյունքներին վեաբեդյալ արձանագրության 2 օրինակները, ընտրական վասասարքթերին արալը և ֆվեատուվը ներկայացում է ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժարով:

4) իրականացում է սայն օրենգքում նախատեալած այլ լրագրություններ:

Հարված 52. Ընտրական վասասարքթեր հանձնելը և ընրունելն ընտրական հանձնաժարովներում

1. Ընտրական վասասարքթերն ընտրական հանձնաժարովներում հանձնվում են հանձնալի ու ընրունալի կազմից ստարգրելու և սասցական սաղա միջոցալ:

2. Ընտրություններին նախատարատստման և անցկացման հանար ընտրական հանձնաժարովներին հատկացվում են ֆվեարքթերիններ, ձևարքթեր, այլ վասասարքթեր, գրենական պիսույքներ և այլ արարգաներ, որանց արահարման պասապիանատներն ընտրական հանձնաժարովներին նախագահներն են:

3. Տեղամասային ընտրական հանձնաժարովի ընտրական վասասարքթերը ֆվեարկության արքյունքներն անվալեղուց հետս արահարմարության են հանձնվում Հայաստանի պետական արվսխալ՝ սանանված կարգալ արահարմելու հանար:

Հարված 53. Ընտրական հանձնաժարովներին և ոստիկանության գարձակցությունը

1. Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության կենտրոնական և սարածքային մարալները, դրանց ծասարքյուններն ու ստարաբանանները արարատլար են սարահալել ընտրություններին անցկացման բեակման ընրացքը, ընտրական հանձնաժարովներին ու դրանց անրաններին անկաբկան գարձակեությունը: Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունը ընտրություններին հետ կարված միջոցասաններում սարահալում է արաբան կարգ ու կանան, հանձնաժարովի նախագահին արահանջալ ջաղկցում հանձնաժարովներին, սարահալում է ընտրական վասասարքթերին անխանգ տեղալալաան ու դրանց արահարմանն ընտրական հանձնաժարովներում:

Բ Ա Ժ Ի Ն 3

ՔՎԵԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆ:
ՔՎԵԱՐԿՈՒԹՅԱՆ ԱՊՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ԱՄՓՈՓՈՒՄԸ

Գ Լ ՈՒ Խ 11

ՔՎԵԱՐԿՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ

Հարված 54. Քվեարկության տեղը և ժամանակը

1. Քվեարկությունն անցկացվում է միայն Հայաստանի Հանրապետության սարածքում կազմալարված տեղամասային կենտրոններում՝ ժամը 8.00-ից մինչև 20.00-ն, բացասարքյան սայն օրենգքում սանանված դեպքերին: Ժամը 20.00-ին ֆվեարկության սենյակում գոնալ, բայց դեռևս չֆվեարված ընտրողները ֆվեարկելու իրալումն ունեն:

2. Հանապետական ընտրություններին ժամանակ սասցլանար բուժում իրականացնալ բժեկական հաստատություններում սասցլանար բուժման մեջ գոնալ, ֆվեարկության օրը տեղամասային կենտրոն ինեալայն ներկայանալու հնարալարություն չանեցալ ընտրողներին հանար ֆվեարկությունը կազմակեարվում է սասցլանար բժեկական հաստատությունում՝ քիջիկ արկի միջոցալ:

Քվեարկությունն անցկացվում է ֆվեարկության գարտնալարան արահարմանար՝ կենտրոնական ընտրական հանձնաժարովի սանանած կարգալ: Սասցլանար բուժում իրականացնալ բժեկական հաստատություններում ֆվեարկողներին ֆվեարկության կազմակեարմանը կարալ են ներկա լինել նաև վասահալած անձինք, դիտարկները, գանգալածային լրատալության միջոցներին ներկայացուցիչները: Սասցլանար բուժում իրականացնալ բժեկական հաստատություններում ֆվեարկությունը կազմակեարվում է այն հաբարկալ, որ սալարալի մինչև ժամը 18.00-ն:

Հարված 55. Քվեարկության սենյակը

1. Քվեարկությունն անցկացվում է այդ նարատալալ կահալարված սենյակում՝ յարամանջար ընտրական տեղամասում մեկ սենյակ հաբարկալ:

2. Քվեարկության սենյակը պետք է լինի հնարալարին չալի ընրարձակ և բալարարին հետևյալ արահանջները:

1) հնարավորություն ընձեռելի փվեարկության ուղջ ընթացքում սարսնալեզու տեղանասային ընտրական հանձնաժողովի անդամների և փվեարկությանը ներկա լինելու կրտսխոնք ունեցող անձանց միաժանանակյա կանոնադր աշխտատնքը.

2) հնարավորություն ընձեռել տեղանասային ընտրական հանձնաժողովի անդամներին և դիտարդներին կրեեց տեսարաշտուն արտեղու փվեստուվը, փվեարկության խցիկները (սրայնանոթ, որ չի խտխտվում փվեարկության գարսնկտայունը), փվեարկության խցիկներից մինչև փվեստուվն ընկած հատիխժը:

3. Քվեարկության սենյակի կանախրանը պեսոք է ստխարալի փվեարկության նախարդ օրը՝ մինչև ժանը 24.00-ն:

Շարիած 56.

Քվեարկության խցիկները

1. Քվեարկության հանար հատիխցիում են խցիկներ՝ յարաքանչյուր 750 ընտրողի հաշիարկով սանկաքն մեկ խցիկ:
2. Քվեարկության խցիկը արադատտում է սցնպես, որ ընտրողը կարողանա տեղանասային կենտրոնում գոնկաղ անձանցից գարսնի լրացնել փվեարքերիկը, ունենա քախարար լուսախարիածուքյուն, տեղադրված լինի գրիչ:
3. Քվեարկության խցիկները տեղադրվում են միայնցից սանկաքն 1 մետր հեսախարայանը և սցն դիքոն, որ ընտրողը փվեարկելիա լինի հանձնաժողովին դեմքով և թիկունքով դեսլի արաղը:

Շարիած 57.

Քվեարքերիկը, փվեարկության ժրարը

1. Միաժանանակ սարքեր փվեարկություններ անցիխցիկը դեսքում փվեարքերիկները արադատտում են սցնպես, որ սկննասարեն սարքերվեն միայնցից:
2. Քվեարքերիկի հատան գիժը պեսոք է լինի դախիած (պերքոլացիած): Քվեարքերիկը պեսոք է նեղալի սարգրատան սնկանումը և ժանուցում՝ փվեարքերիկի լրացում կարգի մալին: Քվեարքերիկները արադատտում են անքախանց թղթից:
3. Քվեարքերիկի հատան գժից վերև՝ եղունքի վրա, նեղում է փվեարքերիկի հեղթական հանարը: Թեկնածուների ագգանունը, սնունը, հայրանունը, կուսակցայունների (կուսակցայունների դաշինքների) սնկանումները փվեարքերիկում նեղում են հատան գժից նեքմև՝ ժախ կարում սքքեքնական հեղթականայանք, իսկ սաջ կարում նախատեսվում են դատարկ քասանկյուններ՝ փվեարկալի կարմից նեում կատարելու հանար:
4. Մեկ թեկնածու փվեարկվելու դեսքում փվեարքերիկում թեկնածուի ագգանական սալի նեքնում նեղում են «կարն են» և «դեմ են» քատերը՝ յարաքանչյուրի դիմաց սաջ կարում՝ նեումի հանար նախատեսված դատարկ քասանկյունով:
5. Քվեարքերիկների սարգրումն սարսնալում է կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը:
6. Քվեարքերիկները սարգրվում են փվեարկության օրխանց ոչ աուտ, քան 10, և ոչ ուե, քան 3 օր սասաջ՝ լրագր մարմնի ընտրողների թվի վեարքերչյաղ փվեարկության օրխանց 10 օր սասաջ սրամասքած տեղեկատվայուն կնան վրա:
7. Քվեարքերիկները տեղանասային ընտրական հանձնաժողովներին հատիխցիում են փվեարկության նախարդ օրը ընտրական տեղանասում ընտրողների թվի մինչև 3 սախա սալի քանակով, քայց ոչ սրախա, քան ընտրողների թվից 2 փվեարքերիկ սալիին:
8. Քվեարքերիկները սարգրելուց հեսա թեկնածուի, կուսակցայուն (կուսակցայունների դաշինքի) ընտրական ցուցակի գրանցումն սնկալեր կամ ուժը կարցած հանաչվելու դեսքում թեկնածուի սնունը, կուսակցայուն (կուսակցայունների դաշինքի) սնկանումը փվեարքերիկներից հանվում են կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի սանանած կրագր:
9. Քվեարկության ժրարների սրատատտանն սարսնալում է կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը: Միաժանանակ սարքեր փվեարկություններ անցիխցիկը դեսքում յարաքանչյուր փվեարկության հանար սրատատտում են սասնձին ժրարներ սցնպես, որ գաչներով սկննասարեն սարքերվեն միայնցից և հանարատախանեն փվեարքերիկների գաչներին:
10. Քվեարկության ժրարները տեղանասային ընտրական հանձնաժողովին հատիխցիում են փվեարկության նախարդ օրը:

Շարիած 58. Կնիքը, դրաձակնիքը, տեղանասային ընտրական հանձնաժողովի անքամի սննատական կնիքը, տեղանասային ընտրական հանձնաժողովի անքամի և վատախած անձի սեխական դրաձը, փվեստուվը

1. Ընտրական հանձնաժողովների կնիքների, դրաձակնիքի և տեղանասային ընտրական հանձնաժողովի անքամների սննատական կնիքների նմաշները հատատտում է կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը: Դրանք սրատատտում են կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի սրալերով:
2. Տեղանասային ընտրական հանձնաժողովի կնիքը պեսոք է ունենա քասանիե հանար:
3. Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը տեղանասային ընտրական հանձնաժողովների կնիքները տեղադրում է անքախանց վարքերներում, սասանց դրանց վրա նեումներ կատարելու վախում, կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի կնիքով կնեում է դրանք և փվեարկության օրխանց ոչ աուտ, քան 5, և ոչ ուե, քան 3 օր սասաջ հանձնում ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովին՝ յարաքանչյուր ընտրական տեղանային մեկ կնիք հաշիարկով՝ կատարելով հանձնկաղ կնիքների քացասալես քանակական հաշիախում: Նաչն ժամկեսում հատիխցիում են նաև դրաձակնիքները և տեղանասային ընտրական հանձնաժողովի անքամների սննատական

կնիքները:

4. Հնարատարածային ընտրական հանձնաժողովում վաթեթեղերը կնիքում և ֆվեարկության նախադրյալ օրը հանձնվում են տեղամասային ընտրական հանձնաժողովների նախագահներին՝ յուրաքանչյուրին մեկ վաթեթառիվով կնիք:

5. Հանապետական և Երևանի ավագանու ընտրությունների դեպքում տեղամասային ընտրական հանձնաժողովների կնիքները ֆվեարկության ավարտից 24 ժամ հետո կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի սահմանած կարգով ներկայացվում են կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով: Մյուս ընտրությունների դեպքում տեղամասային ընտրական հանձնաժողովների կնիքները կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով ներկայացվում են ֆվեարկության ավարտից հետո՝ եռօրյա ժամկետում:

Քվեարկության երկրորդ փուլ, վերաֆվեարկություն կամ նոր ընտրություն անցկացվելու դեպքում տեղամասային ընտրական հանձնաժողովներին սղվում են նոր կնիքներ:

6. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի անդամների ֆվեարկության օրվանից մեկ օր առաջ կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի սահմանած կարգով վիճակահանությամբ սրահնաքվում են իրարից ստորագրվող անաստական կնիքներ: Անաստական կնիքները ֆվեարկության ավարտից հետո վաթեթառիվում և տեղադրվում են տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի ընտրական փաստաթղթերի մեկնագրայն օգտագործման սրահում (այսպես՝ սրահ):

7. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի դաշնակնիքը ֆվեարկության ավարտից հետո առյև իսկ հարվածի 5-րդ մասով սահմանված կարգով և ժամկետներում վերադարձվում է կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով:

8. Տեղամասային կենտրոնում կարող են օգտագործվել մեկից ավելի ֆվեատուփեր՝ կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի սահմանած կարգով:

9. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի անդամը և վստահված անձը կարող են ունենալ սեփական դաշն, սակայն այն ունենալը սրահնաքի չէ: Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի անդամը սեփական դաշնը կարող է օգտագործել 59-րդ հարվածի 7-րդ մասով, 67-րդ հարվածի 8-րդ մասով և 71-րդ հարվածի 7-րդ մասով սահմանված դեպքերում իր ստորագրության փոխարեն: Վստահված անձը սեփական դաշնը կարող է օգտագործել 67-րդ հարվածի 8-րդ մասով և 71-րդ հարվածի 7-րդ մասով սահմանված դեպքերում իր ստորագրության փոխարեն:

Հարված 59.

Քվեարկության նախադրատեսակը

1. Քվեարկությունը նախադրատեսակում են տեղամասային ընտրական հանձնաժողովները:

2. Քվեաթղթի կնիքը, ֆվեարկության ծրարները, վաթեթառիվով կնիքը, դաշնակնիքը, հանձնաժողովի անդամների անաստական կնիքները սղվում են ֆվեարկության սեփական գտնվող հաստիկ չհրկիզվող սրահում: Դրանց սրահումնաք կարգը սահմանում է կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը:

3. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի նախագահը պարտավոր է ֆվեարկության ընթացքում ապահովել առյև իսկ օրենսգրքով նախատեսված սրահնաքների կատարումը և անհրաժեշտ կարգ ու կանոն հաստատել տեղամասային կենտրոնում:

4. Հնարադրների գրանցման, ընտրությունների ֆվեարկությունների և ֆվեարկության ծրարներ հատկացնելու և ֆվեարկության ծրարները կնիքելու համար տեղամասային կենտրոններում տեղադրվում են աշխատանքային տեղանիքներ: Հնարադրների գրանցման և ընտրությունների ֆվեարկությունների և ֆվեարկության ծրարներ հատկացնող անդամների աշխատանքային յուրաքանչյուրին միջև նախատեսվում է ստնվածն մեկ աշխատանքային վստահված անձի համար: Եթե ընտրությունների գրանցում կրակահանգնող և ընտրությունների ֆվեարկությունների և ֆվեարկության ծրարներ հատկացնող երկու անդամներն էլ նշանակված են խորհրդարանական ընտրությունների ներկայացնող կուսակցությունների (կուսակցությունների դաշնակնիքի) կողմից, ապա վստահված անձի համար նախատեսված աշխատանքային զբաղեցնելու նախադրատեսակի իրավունք ունի խորհրդարանական մեծամասնություն ներկայացնող կուսակցություն (կուսակցությունների դաշնակնիքի) կամ նրա ստորադաս թեկնածուի վստահված անձը, ընդ որում ստանալով մեծ խմբակցություն ունեցող կուսակցության վստահված անձն ունի ստորադասություն: Հարկատու դեպքում այդ տեղը զբաղեցնելու նախադրատեսակի իրավունք ունի խորհրդարանական ընտրությունների ներկայացնող կուսակցություն (կուսակցությունների դաշնակնիքի) կամ նրա ստորադաս թեկնածուի վստահված անձը, ընդ որում ստանալով մեծ խմբակցություն ունեցող կուսակցության վստահված անձն ունի ստորադասություն, եթե այդ կուսակցություն (կուսակցությունների դաշնակնիքի) նշանակված հանձնաժողովի անդամը գործառայի չի իրականացնում:

5. Քվեատուփը, հանձնաժողովի անդամների աշխատանքային տեղադրվում են ընտրական տեղամասում գտնվելու իրավունք ունեցող անձանց համար տեսանելի տեղում:

6. Քվեարկության սեփական կամ դրա մասին մոտ վստահվում են ֆվեարկությունների նմուշները, Հանրապետության Նախագահի թեկնածուների կենսագրությունները ու լուսանկարները սրահում, կուսակցությունների (կուսակցությունների դաշնակնիքի) ընտրական ցուցակները:

7. Քվեարկության նախադր օրը տեղամասային ընտրական հանձնաժողովն իր նիստում վիճակահանությամբ որոշում է ֆվեարկությունների ստորագրող հանձնաժողովի երեք անդամի, որոնք պարտավոր են այդ օրը՝ մինչև ժամը 24.00-ն, ստորագրել կամ սեփական դաշնով դաշնել կամ անաստական կնիքով կնիքել բոլոր ֆվեարկությունները և ընտրությունների ցուցակների բոլոր էջերը (ստորագրությունները, դաշնել, անաստական կնիքով դրվում են ֆվեարկությունների և ընտրությունների ցուցակների յուրաքանչյուր էջի

հավասար կարգում)՝ գրանցանախագիտում համարադրված գրառում կատարելով և համարադրվածները պահելով աստիճանաբար, դրանի, ամենատարած կնիքի նմաները: Այդ աշխատանքներն ավարտելուց հետո հանձնաժողովի անդամների անհատական կնիքները պակասում են փակարկության սենյակում գտնվող հատուկ չիքլիզի պահպանում:

Հարիւր 60. Դիվանագիտական և հյուպատոսական ներկայացուցչություններում փակարկության կազմակերպումը

1. Քվեարկության օրը Հայաստանի Հանրապետության սպարաճից դուրս գտնվելու դեպքում Հայաստանի Հանրապետության դիվանագիտական կամ հյուպատոսական ներկայացուցչություններում դիվանագիտական ծառայություն անցնող ընտրյալները և նրանց հետ պատերազմում բնակվող ընտանիքի ընտրված կրտսեր մեկնող անդամները կարող են մասնակցել համապետական ընտրություններին՝ փակարկելով էլեկտրոնային եղանակով՝ կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի տեղեկագրով և ժամկետներում: Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը պարտավոր է տեղեկացնել պետությանը և անհատներին, որոնք կարողանան էլեկտրոնային եղանակով փակարկելու կամի ազատ պատասխանատվությունները և փակարկության գաղտնիությունը:

2. Էլեկտրոնային եղանակով փակարկություն կարող է կազմակերպվել թեկնածուների, կուսակցությունների (կուսակցությունների դաշինքների) ընտրական ցուցակների գրանցման համար տեղեկանքի ժամկետի ավարտից հետո, բայց փակարկության օրվանից ոչ ուշ, քան 5 օր առաջ:

3. Սույն հարիւրի դրույթները սպարաճիցում են հոս. Հայաստանի Հանրապետությունում գրանցված կրտսերական անձանց (անկախ սեփականության ձևից) պատասխանատվությունները ստեղծելով ներկայացուցչությունների՝ ընտրված կրտսեր մեկնող աշխատակիցների և նրանց հետ պատերազմում բնակվող ընտանիքի՝ ընտրված կրտսեր մեկնող անդամների վրա:

Հարիւր 61. Ձեռքակալված և կազմակերպված անձանց պահելու վայրերում փակարկության կազմակերպումը

1. Ձեռքակալված ընտրյալները փակարկությունը մասնակցում են կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի տեղեկագրով կարգով՝ Երջիկ պարկի միջոցով: Ձեռքակալված ընտրյալների փակարկությունը կազմակերպվում է այն հասցիներում, որ ավարտի մինչև ժամը 18.00-ին:

2. Կազմակերպված անձանց պահելու վայրում փակարկությունը սույն օրենսգրքով և կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի տեղեկագրով կարգով նախատեսված, կազմակերպում է էլեկտրոնային կամիային դեղնակալը: Կազմակերպված անձանց պահելու վայրերում փակարկությունը կազմակերպվում է ժամը 9.00-ից հետո՝ կախված ընտրված կրտսեր մեկնող անձանց թվից: Կազմակերպված անձանց պահելու յուրաքանչյուր վայրի համար փակարկության սկիզբը տեղեկանքում է կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը այն հասցիներում, որ փակարկությունն ավարտված լինի ժամը 20.00-ին:

Գ Լ ՈՒ Խ 12

ՔՎԵԱՐԿՈՒԹՅԱՆ ԿԱՐԳԸ

Հարիւր 62. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի գործառնությունները փակարկությունից առաջ

1. Քվեարկության օրը՝ ժամը 7.00-ին, տեղամասային ընտրական հանձնաժողովը տեղամասային կենտրոնում կայացած նիստում վիճակահանությունը որոշում է.

1) ընտրյալների գրանցումն իրականացնող անդամներին՝ մինչև 1 000 ընտրալի հասցիներով տեղեկագրի մեկ անգամ.

2) փակարկելիքներ և փակարկության ծրարներ հատկացնող անդամներին՝ մինչև 1 000 ընտրալի հասցիներով տեղեկագրի մեկ անգամ.

3) փակարկության ծրարների կնիքներ և փակասույնի համար պատասխանատու տեղեկագրի մեկ անգամի.

4) Երջիկ պարկի միջոցով փակարկություն անցկացնող տեղեկագրի մեկ անգամի.

5) տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի անդամներին՝ 2 ժամը մեկ պարբերականությամբ գործառնությունների հեղափոխելու:

Հանձնաժողովի նախագահը և հարստությամբ վիճակահանությունը չեն մասնակցում:

2. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի նախագահը հանձնաժողովի անդամների և փակարկությունը ներկա լինելու կրտսեր մեկնող անձանց ներկայությամբ բացում է չիքլիզի պահպանումը, հանում է հանձնաժողովի անդամների անհատական կնիքները և հանձնաժողովի յուրաքանչյուր անդամին հանձնում կրտսեր օրվա վիճակահանությունը՝ իրեն պատասխանատված անհատական կնիքը, հանում է դրանակնիքը, փակարկելիքները, փակարկության ծրարները, ընտրյալների ցուցակները և վաթեթափայլված կնիքը, ստուգում է վաթեթափայլված կնիքի վաթեթի անձեղնակառուցումը, բացում է վաթեթափայլված կնիքը, գրանցանախագիտում կնիք դնելով՝ հայտարարում է կնիքի համարը: Ստուգում է փակասույնի դատարկ լինելը, վստահ և կնիքում է փակասույնը, ընտրյալների ցուցակները հանձնում է ընտրյալների գրանցման համար պատասխանատու անդամներին, փակարկելիքները և փակարկության ծրարները

հայրասրահի վաթերթի՝ ֆլեպերթիկներ և ֆլեպերթիկային ծրարներ հասկացնող անբաններին, կնիք և դրոշմակնիք՝ ֆլեպերթիկային ծրարները կնիք և ֆլեպերթիկային համար սրտատվանտա անբանին: Վերադարձվող բոլոր գործարարությունների մասին տեղափոխման ընդհանուր հանձնարարության նախագահը համարատվան գրասենյակում և կատարում գրանցամատյանում:

Հոդված 63.

Քվեարկության սկիզբը, կարգը

1. Տեղափոխման ընդհանուր հանձնարարության նախագահը ֆլեպերթիկային օրը՝ ժամը 8.00-ին, հայտարարում է ֆլեպերթիկային սկիզբը և թույլատրում ընդհանրության մասին ֆլեպերթիկային սեղանը:

2. Հանձնարարության նախագահը կարգավերջում և վերահսկում է ֆլեպերթիկային կարգավերջում ու անցկացումը, անկախապես դեպքում օժանդակում գործառույթը իրականացնող անբաններին, վախարհում կրանց բացակայության դեպքում: Հանձնարարության նախագահի հանձնարարությամբ հանձնարարության ֆուտուրալը գրասենյակում է կատարում գրանցամատյանում, օժանդակում գործառույթը իրականացնող անբաններին, վախարհում կրանց բացակայության դեպքում:

3. Արգելվում է տեղափոխման կենտրոնի գեներալ, ռազմավարները մասնագործել:

4. Ձեռնասրահները, ազգային անվտանգության և ռազմավարության գործերում ծառայողները տեղափոխման կենտրոնի մասին են գործում ոչ շարքային կարգով, ստանց գեներալ, ռազմավարներ: Քվեարկության բնական ընթացքի վտանգում դեպքերում տեղափոխման կենտրոնի գեներալ մասնագործել կարող են միայն ռազմավարության ծառայողները՝ տեղափոխման ընդհանուր հանձնարարության նախագահի թույլտվությամբ:

5. Տեղափոխման կենտրոնում, ընդհանուր հանձնարարության անբաններից և ֆլեպերթիկային բացի, կարող են ներկա լինել վտանգի անվտանգ, դիտարկող (տեղական դիտարկողի համար՝ միայն ընդհանուր հանձնարարության ընդգրկվելու կամ դիտարկողի առկայության իրականացնելու որակավորման վիճակում ավարտության դեպքում), գեներալային լրատվության միջոցների ներկայացուցիչներն ու վերաբար ընդհանուր հանձնարարության անբանները: Թեկնածու ֆլեպերթիկային ընթացքում տեղափոխման կենտրոնում կարող է գտնվել միայն ֆլեպերթիկային մասնակցելու համար:

6. Քվեարկության սեղանում միաժամանակ չի կարող գտնվել 15-ից ավելի ֆլեպերթիկային: Քվեարկության բնական ընթացքի արտադրում համար ընդհանուր հանձնարարության նախագահի կրակում ունի ընդհանրության ֆլեպերթիկային սեղանի թույլտվություն հերթով՝ մեկ-մեկ: Ընդհանուր հանձնարարության կարգից առկա մասի կատարումն արտադրելու անհնարինության դեպքում ընդհանուր հանձնարարության նախագահի պահանջով այն իրականացվում է ռազմավարության օժանդակությամբ:

7. Քվեարկությանը մասնակցելու դժվարություններ ունեցող ընդհանրության համար ֆլեպերթիկայինը մտնելի դարձնելու նպատակով կենտրոնական ընդհանուր հանձնարարությունը սրտատվար է ստանալով լրացուցիչ հնարավորություններ՝ արտադրելով ֆլեպերթիկային կամի ազատ արտադրության հնարավորությունը և ֆլեպերթիկային գաղտնիությունը:

Հոդված 64.

Ընդհանրության գրանցումը

1. Ընդհանրության ֆլեպերթիկայինը մասնակցում է անձամբ. լրագրված ֆլեպերթիկայինը արգելվում է: Յուրաքանչյուր ընդհանրության գրանցում է հանձնարարության՝ գրանցում համար սրտատվանտա անբանին մասնակցող ընդհանրության ցուցակում:

2. Հանձնարարության ընդհանրության գրանցում համար սրտատվանտա անբանին ստուգում է ընդհանրության ինֆորմացիոնը, ընդհանրության ցուցակում գտնում է նրա անուն-ազգանունը, դրա դիմացի դատարկ պահանջում լրացնում է անձը հաստատող վաստադրի սկիզբը, և ընդհանրության ստուգում է այդ սկիզբների դիմաց՝ ընդհանրության ստուգողության համար նախատեսված պահանջում: Ընդհանրության գրանցումն իրականացնող անբանը իր անհատական կնիքն է դնում ընդհանրության ստուգողության դիմաց՝ համարատվան պահանջում: Եթե ընդհանրության չի կարող ինֆորմացիոն ստուգող ընդհանրության ցուցակում, ապա նա իրավունք ունի դիմելու այլ ֆուտուրալ օգնության՝ բացառությամբ ընդհանրության հանձնարարության անբանների:

3. Անձը հաստատող վաստադրի է հանդիսանում անձնագիրը (ստանց կենտրոնական սկիզբների), անձնագրին վախարհող ժամանակակից վաստադրի՝ սրտատվանտա լրագրի մասին կարգից, իսկ զինծառայողների համար՝ զինվորական վիճակագրում կամ զինվորական գրքից, եթե գրանցում են (ֆլեպերթիկային են) զինվորական մասի կարգում ընդհանրության ցուցակում: Պատասխան ժամկետային զինծառայողները ծառայությանից օրենսդրությամբ տանում կարգով ժամանակակից արձակված լինելու դեպքում իրենց մեծական բնակության վայրերում ֆլեպերթիկային են զինվորական գրքից կնիքներով՝ ներկայացնելով նաև ծառայությանից ժամանակակից արձակված լինելու մասին վաստադրի պահանջներ:

Ընդհանրության անձը հաստատող վաստադրի վախարհողության ժամկետի սկիզբը կամ չէ նրան ֆլեպերթիկային չթույլտվում համար: (64-րդ հոդվածը վավի 20.03.12 ՀՕ-87-Ն)

Հոդված 65.

Քվեարկությունը

1. Քվեարկության ժամանակ յուրաքանչյուր ընդհանրության ստանում է ֆլեպերթիկային մեկ ֆլեպերթիկային (ֆլեպերթիկային)՝

միաժամանակ մի քանի փվեարկություն անցկացվելու դեպքում) և մեկ փվեարկության ծրար (ծրարներ՝ միաժամանակ մի քանի փվեարկություն անցկացվելու դեպքում):

2. Գրանցվելուց անմիջապես հետո ընտրող մասնունան է հանձնաժողովի՝ փվեարկությունների և փվեարկության ծրարների սրահայանն համար պատասխանատու անդամին: Վերջինս անջատում է փվեարկություն (փվեարկությունների՝ միաժամանակ մի քանի փվեարկություն անցկացվելու դեպքում) ելուցք և փվեարկություն ներմուծի հաստիքը փվեարկության ծրարի հետ հանձնում է ընտրողին: Ընտրողն անցնում է փվեարկության խցիկ՝ փվեարկելու:

3. Ընտրողը փվեարկությունը լրացնում է գարսնի՝ փվեարկության խցիկում: Արգելվում է որևէ ձևով տեղեկանույթ, թե ընտրողն ինչպես է փվեարկում:

4. Փվեարկություն ինֆուրյուն լրացնելու հնարավորություն չունեցող ընտրողն իրավունք ունի հանձնաժողովի նախագահին տեղեկացնելուց հետո փվեարկության խցիկ նրավարելու այլ անձի, որը չպետք է լինի ընտրական հանձնաժողովի անդամ, վստահված անձ: Անձն իրավունք ունի օգնելու փվեարկություն ինֆուրյուն լրացնելու հնարավորություն չունեցող միայն մեկ ընտրողին: Բացի նշված դեպքից, փվեարկությունը լրացնելիս փվեարկության խցիկում այլ անձի ներկայությունն արգելվում է: Փվեարկություն ինֆուրյուն լրացնելու հնարավորություն չունեցող ընտրողին օգնող անձի սխալները գրասխան են տեղափոխվում ընտրական հանձնաժողովի գրանցամատյանում:

5. Եթե ընտրողը կարծում է, որ փվեարկությունը սխալ է լրացրել կամ վնասել է, ապա կարող է դիմել հանձնաժողովի նախագահին՝ նոր փվեարկություն ստանալու համար: Հանձնաժողովի նախագահի հանձնարարությամբ ընտրողին հատկացվում է նոր փվեարկություն, ընտրողների ցուցակում կատարվում է համապատասխան նշում սխալ ընտրողի անվան, ազգանվան դիմաց: Սխալ լրացված (վնասված) փվեարկությունն անհրաժեշտ է փվեարկությունից ցանկացած մեկ ելուցք, և փվեարկություն անհարկ մարմին է:

6. Հանձնաժողովի՝ փվեարկությունների և փվեարկության ծրարների սրահայանն համար պատասխանատու անդամը փվեարկությունների ելուցքները կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի ստանձնած կարգով, ըստ հեղափոխության, դատարանում և հանձնում է տեղափոխության ընտրական հանձնաժողովի նախագահին: Վերջինս պետք է ստանձնի կապերով տեղափոխում է չերկիրվող սրահայանում:

7. Տեղափոխության կենտրոնում արգելվում է կատարած փվեարկության մասին տեղեկություններ հայտնել:

Փվեարկելուց հետո ընտրողն անհարկ պետք է որպես գա տեղափոխության կենտրոնից:

Փվեարկության ընթացքում թեկնածուին արգելվում է գտնվել տեղափոխության կենտրոնում կամ տեղափոխության կենտրոնից հարյուր մետրից 50 մետր շառավիղով սուրածքում, բացառությամբ փվեարկությանը մասնակցելու դեպքի:

Հարված 66.

Փվեարկությունը լրացնելու կարգը և փվեարկության ծրարը կնքելը

1. Փվեարկություն ընտրողը կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի ստանձնած ձևով միատեսակ նշում է կատարում այն թեկնածուի անվան, կուսակցության (կուսակցությունների դաշինքի) անվանման դիմացի քառանկյունում, ուն կարող է փվեարկում:

2. Մեկ թեկնածու փվեարկվելու դեպքում ընտրողը, եթե կարող է փվեարկելու, նշում է կատարում «կարող եմ» բառերի, եթե դեմ՝ «դեմ եմ» բառերի դիմաց:

3. Փվեարկություն փվեարկության մասին նշում կատարելուց հետո ընտրողը փվեարկության խցիկում փվեարկությունը ծաղում է, տեղափոխում փվեարկության ծրարի մեջ և մասնունան փվեարկության: Միաժամանակ մի քանի փվեարկություն անցկացվելու դեպքում ընտրողը յուրաքանչյուր փվեարկություն տեղափոխում է համապատասխան ծրարում:

4. Փվեարկության ծրարը կնքում և փվեարկության համար պատասխանատու անդամը փվեարկության ծրարը կնքում և փվեարկության ծրարը փվեարկության մեջ ցցելու հնարավորություն է ընձեռում միայն ընտրողին անձը հաստատող վստաստություն ստացող ընտրողները մասնակցելու վեարկությանը պաշտպանությանը քառանկյունի բացակայությունը ստուգելուց և դրա բացակայության դեպքում անձը հաստատող վստաստությունը պաշտպանվելուց հետո: Եթե ընտրողի անձը հաստատող վստաստություն ստիպ է սխալ ընտրողները մասնակցելու մասին պաշտպանվել, ապա հանձնաժողովի անդամը հանձնաժողովի նախագահի միջոցով տեղեկացնում է հեղափոխության տարվաներին հանցագործության վարձի մասին, հանում է փվեարկությունը փվեարկության ծրարից, ծրարը վերադարձնում փվեարկության և փվեարկության ծրար հատկացնող հանձնաժողովի անդամին, իսկ փվեարկությունն անհրաժեշտ փվեարկությունից ցանկացած մեկ ելուցք՝ կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի ստանձնած կարգով անհարկ մարմին է: Փվեարկության ծրարը կնքում և փվեարկության համար պատասխանատու հանձնաժողովի անդամն իր նախնականությամբ կամ հանձնաժողովի այլ անդամին կամ վստահված անձի սրահայանում կարող է ստուգել (հանձնաժողովի այլ անդամին կամ վստահված անձին ներկայացնել) ընտրողի անձը հաստատող վստաստությունը:

Փվեարկության ծրարը կնքում և փվեարկության համար պատասխանատու հանձնաժողովի անդամը կնքում է փվեարկության ծրարը, բացում է փվեարկության ներքի և ընտրողին հնարավորություն է ընձեռում փվեարկության ծրարը փվեարկության մեջ ցցելու համար:

Փվեարկության ծրարը կնքվում է տեղափոխության ընտրական հանձնաժողովի կնքում: Այս կնքում փվեարկության տղ ընթացքում պետք է գտնվի փվեարկության մաս՝ բարդի համար տեղափոխվող տեղում:

5. Անձը հաստատող վստաստություն պաշտպանված համար տեղափոխության ընտրական հանձնաժողովներին հատկացվում է

սցնային նյութ, որն օգտագործվում է հետա սունվարն 12 ժամ սրահարմարվում է, իսկ հետո՝ անհետանում:

6. Եթե հանձնաժողովի անդամը կամ վստահված անձը գտնում է, որ ֆվեարկության ընդացում սեղի է ունեցել առյն օրենսգրքով նախատեսված ֆվեարկության կարգի խախտում, ապա իրավունք ունի սրահանջելու, որ իր գնահատականը սրահանագրովի գրանցանայանում:

Գ Լ ՈՒ Խ 13

ՔՎԵԱՐԿՈՒԹՅԱՆ ԱՄՅՈՒՆՔՆԵՐՆ ԱՄՓՈՓԵԼՈՒ ԵՎ ԱՂՅՈՒՍԱԿՎՈՐԵԼՈՒ, ԱՆՃՇՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՈՐՈՇԵԼՈՒ ԵՎ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՄՅՈՒՆՔՆԵՐՆ ԱՄՓՈՓԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ

Հարված 67. Ընտրական տեղանստում ֆվեարկության սրայուններն սնվալիելու կարգը

1. Տեղանստային ընտրական հանձնաժողովի նախագահը ժամը 20.00-ին հայտարարում է ֆվեարկության ախարտի մասին և սրագելում ընտրողների մասը ֆվեարկության սենյակ: Հանձնաժողովը ֆվեարկության սենյակում գտնվող ընտրողներին ֆվեարկելու հնարալիություն է ստղխ, սրից հետո հանձնաժողովի նախագահը վախում է ֆվեստուսի րեղը:

2. Տեղանստային ընտրական հանձնաժողովն ընտրական հանձնաժողովի նախին ներկա լինելու իրավունք ունեցող անահնց ներկայությունը (այս նախին կարող է մասնակցել նաև թեկնածու) սկսում է ֆվեարկության սրայուններին սնվալիանն նախը: Այս նարասակալ՝

1) վաթեղալիում և կնում է հանձնաժողովի անդամների անհատական կնիքները, դրանք տեղալիում ընտրական վատասարթերի սրակում:

2) հաելարում է չօգտագործված, ընտրողների կողմից ոչ նախ լրացված (վնասված) և հետ սրված ֆվեարթերիկներին ընդանուր թալը, կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի սանահնած կարգով մարում է չօգտագործված ֆվեարթերիկները, վաթեղալիում, կնում է վաթեղը և տեղադրում սրակում:

3) վաթեղալիում է օգտագործված ֆվեարթերիկներին եղանները, կնում վաթեղը և տեղադրում սրակում:

4) հաելարում է ընտրողների յարահանչար լրացուցիչ ցուցակի (այս թվում՝ ֆվեարկության օրն ընտրական տեղանստում կարված լրացուցիչ ցուցակի) ընտրողների թալը՝ ստանձին-ստանձին, լրացուցիչ ցուցակներին ընտրողների թալերի գումարին սալեացնելու ընտրողների ցուցակում ընդգրկված ընտրողների թալը՝ ստանում է ընտրական տեղանստում ընտրողների ընդանուր թալը:

5) ընտրողների ցուցակներում (այս թվում՝ լրացուցիչ ցուցակներում) ընտրողների ստարագությունների կնան վախ հաելարում է ֆվեարկության մասնակցներին (ֆվեարթերիկներ ստացած ընտրողների) թալը, վաթեղալիում է ցուցակները, կնում վաթեղը և տեղադրում սրակում:

3. Սալն հարվածի 2-րդ մասալ սանահնված գործարությունների սրայունները կրասարակվում են և սրահանագրում գրանցանայանում: Հանձնաժողովի նախագահը գրանցանայանում սրահանագրված՝ ընտրական տեղանստում ֆվեարկության մասնակցներին թալը կալի հնարալի միջոցներալ անհարող հայանում է ընտրասարածային ընտրական հանձնաժողովի նախագահին: Վատահնված անհի սրահանցալ նրան սրակում է գրանցանայանից ֆարված ընտրությունների մասնակցներին թալի վեարթերալ՝ վալեարցված հանձնաժողովի նախագահի և ֆարաղարի ստարագություններալ ու հանձնաժողովի կնում:

Տեղանստային ընտրական հանձնաժողովը հալում է չօգտագործված ֆվեարկության ծրարները և վաթեղալիում՝ սրակի հետ ընտրասարածային ընտրական հանձնաժողով ներկայացնելու հանար: Չօգտագործված ֆվեարկության ծրարների վաթեղը սրակի մեջ չի դրվում:

4. Հանձնաժողովի նախագահը բացում է ֆվեստուսիլը, ֆվեստուսիլից հանում ֆվեարկության մեկ ծրար, բարձրածայն հայտարարում ծրարի սանահնված կամ չսանահնված նմուշի լինելու մասին, սար ցուցադրում սցնալ, որ սցն տեսնելի լինի ներկաներին հանար: Պահանցի դեալում ֆվեարկության ծրարը վախանցիվում է հանձնաժողովի մյուս անդամներին: Հանձնաժողովի նախագահի սրասանայսած կարծիքին հանածայն չլինելու դեալում հանձնաժողովի անդամը ներկայացնում է ստարկություն: Ստարկության դեալում ֆվեարկության սրայունում (ֆվեարկության է դրվում հանձնաժողովի անդամի ստաջարկությունը, և եթե հանձնաժողովի անդամի ստաջարկությունը ֆվեարկությունը չի ընարակում, սար ընարակած է հանարում հանձնաժողովի նախագահի ստաջարկությունը), իսկ ստարկություն չլինելու դեալում հանձնաժողովի նախագահը, իր հայտարարության հանածայն, սանահնված նմուշի ֆվեարկության ծրարից հանում է ֆվեարթերիլը, հայտարարում ֆվեարթերիլի վալը, անվալը կամ չսանահնված նմուշի լինելու մասին, վալեր ֆվեարթերիլի դեալում հայտարարում նաև, թե ինչպես է ֆվեարկված, սար ցուցադրում սցնալ, որ սցն տեսնելի լինի ներկաներին հանար: Պահանցի դեալում ֆվեարթերիլը վախանցիվում է հանձնաժողովի մյուս անդամներին: Հանձնաժողովի նախագահի սրասանայսած կարծիքին հանածայն չլինելու դեալում հանձնաժողովի անդամը ներկայացնում է ստարկություն: Ստարկության դեալում ֆվեարկության սրայունում (ֆվեարկության է դրվում հանձնաժողովի անդամի ստաջարկությունը, և եթե հանձնաժողովի անդամի ստաջարկությունը ֆվեարկությունը չի ընարակում, սար ընարակած է հանարում

հանձնաժողովի նախագահի աստիճանը), իսկ աստիճանը չլինելու դեպքում հանձնաժողովի նախագահը, իր հայտարարության համաձայն, ըստ փոփոխված ֆուտբոլային կառավարման կառուցվածքի, ֆուտբոլային ղեկավարության կազմի, ֆուտբոլային ղեկավարության կազմի, կուսակցության (կուսակցությունների դաշինքի) օգտին, մեկ թեկնածու ֆուտբոլային ղեկավարության կազմի ղեկավարության կազմի կամ դեմ ֆուտբոլային կամ անվավեր ֆուտբոլայինների վաճառքի մեջ, իսկ ծրագրը՝ ստանձնված նմուշի ֆուտբոլային ծրագրերի վաճառքի մեջ, որից հետո ֆուտբոլային կազմի է հաջորդ ծրագրը:

Այդ փոփոխությունը կրկնվում է ֆուտբոլային ասիա թուրքի ծրագրերի համար: Ծրագրերի, ֆուտբոլայինների տեսակաբանական իրականացնելու ժամանակ հանձնաժողովի անդամներին արգելվում է հեռանալ կատարել, ինչպես նաև իրենց մոտ ունենալ գրիչներ, մատիտներ կամ հեռանալ կատարել այլ աստիճաններ:

5. Քուսակցության ծրագրի մեջ միևնույն ֆուտբոլային մեկից ավելի ֆուտբոլայիններ կամ չստանձնված նմուշի ֆուտբոլային (ֆուտբոլայիններ) գտնվելու դեպքում ֆուտբոլային (ֆուտբոլայիններ) հետ է դրվում ծրագրի մեջ, իսկ ծրագրը՝ չստանձնված նմուշի ֆուտբոլային ծրագրերի վաճառքի մեջ:

Չստանձնված նմուշի ֆուտբոլային ծրագրերի դեպքում ֆուտբոլայինները ծրագրից չեն հանվում, իսկ ծրագրը դրվում է չստանձնված նմուշի ֆուտբոլային ծրագրերի վաճառքի մեջ:

Չստանձնված նմուշի ֆուտբոլային ծրագրերը դրանցում գտնվող ֆուտբոլայինների հետ անհատաբար մարվում են և վաճառքայինում: Այս վաճառքը, սահմանափակված մեջ տեղադրելու, ներկայացվում է ընտրության համաձայն:

6. Քուսակցության ասիա թուրքի ֆուտբոլային ծրագրերը և ֆուտբոլայինները տեսակաբանական և հետո հանձնաժողովի նախագահը հանձնաժողովի անդամների ներկայությունը մեկ առ մեկ հաշվարկում է ստանձնված նմուշի ֆուտբոլային ծրագրերի, անվավեր հանձնված ֆուտբոլայինների, ինչպես նաև յուրաքանչյուր թեկնածուին, կուսակցությանը (կուսակցությունների դաշինքին) կողմ ֆուտբոլային ֆուտբոլայինների թվով, իսկ մեկ թեկնածու ֆուտբոլային ղեկավարության կազմի ղեկավարության կազմի կամ դեմ ֆուտբոլային ֆուտբոլայինների թվով: Հաշվարկված թվերը հրատարակվում են և արձանագրվում գրանցամատյանում:

7. Արդյունքներն անվավեր չստանձնված նմուշի ֆուտբոլային ծրագրերը և չստանձնված նմուշի ֆուտբոլայինները հաշվի չեն առնվում և չեն հաշվարկվում:

8. Հաշվարկված և տեսակաբանական ֆուտբոլային ծրագրերն ու ֆուտբոլայինները կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի ստանձնած կարգով վաճառքայինում են, իսկ վաճառքները կնքվում և տեղադրվում են սրահում:

Փաթեթների վրա պետք է ավելի լինի հանձնաժողովի նախագահի աստիճանը: Հանձնաժողովի մյուս անդամները և վստահված անձինք ևս իրավունք ունեն ստորագրելու փոփոխների վրա կամ սեփական դրամով դրամով վաճառքները:

Գրանցամատյանում գրառվում են ստորագրողների անուն-ազգանունները, դրվում ստորագրության կամ դրամի նմուշները:

9. Վստահված անձինք, դրամային, գրանցվածային լրատվության միջոցների ներկայացուցիչները կարող են լրատվագրանման, տեսանկյանման ֆուտբոլային արդյունքների անվավեր գործընթացը:

10. Միաժամանակ մի քանի ընտրության անցկացվելու դեպքում տեղաբնակային ընտրական հանձնաժողովն աստիճանի հեղինակն անվավեր է համարվող ընտրության ֆուտբոլային արդյունքները, ընդ որում, Հանրապետության Նախագահի ընտրություններին այլ ընտրությունների հետ անցկացվելու դեպքում տեղաբնակային ընտրական հանձնաժողովն աստիճանի հեղինակն անվավեր է Հանրապետության Նախագահի ընտրության ֆուտբոլային արդյունքները, Ազգային ժողովի ընտրությունների դեպքում՝ հանձնաժողովն ընտրական կարգով ընտրությունների, իսկ տեղական ինքնակառավարման ընտրությունների դեպքում՝ հանձնաժողովի ավագանու ընտրության ֆուտբոլային արդյունքները:

Հոդված 68.

Քուտբոլայինների վաճառքայինությունը

1. Ստանձնված նմուշի ֆուտբոլային անվավեր է, եթե՝

- 1) մեկից ավելի թեկնածու, կուսակցության (կուսակցությունների դաշինքի) օգտին հեռանալ է ներառում.
- 2) մեկ թեկնածու ֆուտբոլային ղեկավարության միաժամանակ «կողմ եմ» և «դեմ եմ» բառերի դիմաց հեռանալ է ներառում.
- 3) որևէ հեռանալ չի ներառում.

4) բացի ֆուտբոլային համար կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի ստանձնած կամ դրամի նմանից հեռանալ է այլ ընտրողի ինքնությունը բացահայտող հեռանալ.

5) ընտրական հանձնաժողովի անդամի կողմից ստորագրված կամ սեփական դրամով դրամով կամ անհատական կնիքով կնքված չէ.

6) ակնհայտ խախտված է ֆուտբոլային կառուցվածքի կառուցված ձևը: Ստանձնված ձևի ոչ էական խախտումը չի կարող համարվել ֆուտբոլային անվավերության կիսմ, եթե ընտրողի մտադրությունը հաստատվել է և աներկբա:

2. Քուտբոլայինները վավեր է, եթե այն անվավեր չէ:

Հոդված 69.

Չստանձնված նմուշի ֆուտբոլայինները

1. Չսահմանված նմուշի է սահմանված նմուշից ստաբիլիտի փլեթերի փոխարինումը, ինչպես նաև՝
 - 1) փլեթերի չափերի չսահմանված նմուշի ծրագրում գտնվող փլեթերի փոխարինումը:
 - 2) ծրագրում գտնվող փլեթերի փոխարինումը, եթե պահանջ թվի մեկից ավելի է:
 - 3) փլեթերի փոխարինումը՝ ստանց փլեթերի չափերի փոխարինումը:

Հոդված 70.

Փլեթերի չափերի սահմանված նմուշի ծրագրերը

1. Փլեթերի չափերի սահմանված նմուշի ծրագր է սահմանված նմուշից ակնհայտ ստաբիլիտի կամ չկնքված կամ այլ կնքում կնքված փլեթերի ծրագրը, ինչպես նաև՝

- 1) փլեթերի չափերի սահմանված փլեթերի ծրագրը:
- 2) մեկից ավելի փլեթերի սահմանված փլեթերի ծրագրը:
- 3) չսահմանված նմուշի փլեթերի սահմանված փլեթերի ծրագրը:
- 4) ընտրության ինֆորմացիոն բացահայտող նշաններ ներառող փլեթերի ծրագրը:

Հոդված 71.

Տեղանային ընտրական հանձնաժողովի՝ փլեթերի արքունիքի արձանագրությունը

1. Տեղանային ընտրական հանձնաժողովը, կամ ընտրական առկա օրենսգրքի 67-րդ հոդվածով սահմանված կարգով կատարված աշխատանքները, կարգում է ընտրական տեղանային փլեթերի արքունիքի արձանագրություն, որտեղ նշվում է՝

- 1) յուրաքանչյուր լրացուցիչ ցուցակի (այդ թվում՝ փլեթերի օրն ընտրական տեղանային կարգով լրացուցիչ ցուցակի) ընտրողների թվը՝ առանձին-առանձին:
- 2) ընտրական տեղանային ընտրողների ընդհանուր թվը, այդ համար է լրացուցիչ ցուցակների ընտրողների թվերի և հիմնական ցուցակում ընտրողների թվի գումարի:
- 3) փլեթերի մասնակիցների թվը (լրացվում է գրանցված և փլեթերի ստացած ընտրողների ստորագրությունների թվով):
- 4) տեղանային ընտրական հանձնաժողովի հասկացված փլեթերի թվը և ելույթների համարները (լրացում է ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովը):
- 5) մարմնի փլեթերի (չօտարգործված և ընտրողների կողմից ոչ հիշատակված կամ վնասված և հետ սված փլեթերի) ընդհանուր թվը:
- 6) անվտանգ փլեթերի թվը:
- 7) յուրաքանչյուր թեկնածուին, կուսակցությանը (կուսակցությունների դաշինքին) կողմ փլեթերի փլեթերի թվը:
- 8) թեկնածուին դեմ փլեթերի փլեթերի թվը (սաղմուցում է մեկ թեկնածու փլեթերի փլեթերի):
- 9) փլեթերի փոխարինումը սահմանված նմուշի փլեթերի ծրագրերի թվը:

2. Արձանագրությունը ստորագրում են հանձնաժողովի նախագահը, ֆարսուղարը և անդամները, այն կնքում է հանձնաժողովի նախագահը:

3. Հանձնաժողովի անդամը արգաստի է ստորագրել արձանագրությունը: Եթե նա արձանագրության սխալների վերաբերյալ ունի առարկություն (հատուկ կարծիք), ապա այդ մասին գրառում է կատարում արձանագրությունում՝ դրա համար նախատեսված հատուկ տեղում:

4. Փլեթերի սխալների հետ՝ մինչև ընտրական տեղանային փլեթերի արքունիքի վերաբերյալ արձանագրություն կարգվելու, տեղանային ընտրական հանձնաժողովի նախագահը չի կարող ընդհատվել:

5. Նիստի վերջում, բաց ոչ ու, փլեթերի սխալների 10 ժամ հետո հանձնաժողովի նախագահը և արձանագրության կարգում, իսկ հանձնաժողովի նախագահը կատարվում է ընտրական տեղանային փլեթերի արքունիքի վերաբերյալ կարգված արձանագրությունը:

6. Արձանագրությունը կարգվում է չորս օրվա ընթացքում, մեկ օրվա ընթացքում է տեղանային կենտրոնում՝ ընտրողների ցուցակների կողմին, մեկ օրվա ընթացքում է ընտրական վաստադրողների ստորագրում:

7. Պարկի վրա պետք է ստիպել լինի հանձնաժողովի նախագահի ստորագրությունը: Հանձնաժողովի մյուս անդամները և վստահված անձինք ևս կարող են ստորագրել ստորագրությունը վրա կամ սեփական դրոշմով դրոշմով ստորագրել: Գրանցամատյանում գրառվում են ստորագրողների անուն-ազգանունները, դրանք ստորագրության կամ դրոշմի նմուշները:

Ընտրական վաստադրողների ստորագրությունները տեղանային ընտրական հանձնաժողովում պետք է վավեր: Տեղանային ընտրական հանձնաժողովում այդ ստորագրությունները սահմանված կարգով վավեր և համար պատասխանատու է հանձնաժողովի նախագահը:

8. Հանձնաժողովում ներկա լինելու կարգով մեկնող անձանց պատճառով նրանց ստիպում է ընտրական տեղանային փլեթերի արքունիքի արձանագրությունը փակելով՝ վավերացված հանձնաժողովի նախագահի և ֆարսուղարի ստորագրություններով և հանձնաժողովի կնքում:

9. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի նախագահը և ֆարսուդարը սրբվը, չսանձանված ճանաչի փակարկության ծրարների վաթեթը, չօգտագործված փակարկության ծրարների վաթեթը, փակարկության արքյունների արձանագրության երկու օրինակը, գրանցամատյանը և հանձնաժողովի կնիքը, դրամակնիքը փակարկության ավարտից հետո՝ ոչ ու, քան 12 ժամվա ընթացքում, ներկայացնում են ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողով՝ կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի սանձանված կարգով:

Հարիւր 72.

Անհատայնները որոշելու կարգը

1. Ընտրական տեղամասում անհատայնների չափը հաշվարկելու համար՝

1) համարվում է տեղամասային ընտրական հանձնաժողովին հատկացված փակարկողների թիվը մարված փակարկողների թիվ, փակասուվի վաղեր և անվաղեր փակարկողների թիվ գումարի հետ: Եթե տեղամասային ընտրական հանձնաժողովին հատկացված փակարկողների թիվը վաղեր է մարված փակարկողների թիվ, փակասուվի վաղեր և անվաղեր փակարկողների թիվ գումարից, սար սարբերայունը՝ թիվ բացարձակ արժեքով, նվազ է որպես ստացին անհատայն չափ: Հակասակ դեպքում ստացին անհատայն չափը նվազ է 0:

2) համարվում է ընտրողների ցուցակում ստորագրայնների թիվը փակասուվի վաղեր և անվաղեր փակարկողների թվերի գումարի հետ: Եթե փակասուվի վաղեր և անվաղեր փակարկողների թվերի գումարը մեծ է ընտրողների ցուցակում ստորագրայնների թվից, սար սարբերայունը՝ թիվ բացարձակ արժեքով, նվազ է որպես երկարագր անհատայն չափ: Հակասակ դեպքում երկարագր անհատայն չափը նվազ է 0:

3) համարվում է փակասուվում սակա սանձանված ճանաչի թիվը փակասուվի վաղեր և անվաղեր փակարկողների թվերի գումարի հետ: Տարբերայունը՝ թիվ բացարձակ արժեքով, նվազ է որպես երկարագր անհատայն չափ:

4) առյն մտաի 1-ին և 2-րդ կետերում նվազ թվերից ստաղեգաբյն թիվ և 3-րդ կետում նվազ թիվ գումարը համարվում է ընտրական տեղամասում անհատայնների գումարային չափ:

2. Ընտրական տեղամասում անհատայնների չափը հաշվարկում և արձանագրում է ընտրայն արքյուններն անվաղագր ընտրական հանձնաժողովը՝ «Ընտրայններ» ախտանաոցիված համակարգի միջոցով:

3. Ընտրական տեղամասում փակարկության արքյուններն անվաղեր հանաչվելու դեպքում սար տեղամասում փակարկության մասնակիցների թիվն արձանագրվում է որպես տեղամասում անհատայնների գումարային չափ:

4. Փակարկության արքյունների արձանագրայունը կարգվելու մնացած տեղամասերի փակարկության արքյուններին համարատախտանաբար գումարվում են փակարկության արքյուններն անվաղեր հանաչված տեղամասի ընտրողների թիվը՝ նաև ըստ լրացուցիչ ցուցակների, փակարկության մասնակիցների թիվը, հատկացված փակարկողների թիվը և եղուներին համարները, իսկ որպես մարված փակարկողների թիվ արձանագրվում է սար տեղամասին հատկացված փակարկողների թիվը: Փակարկության արքյուններն անվաղեր հանաչված ընտրական տեղամասի արձանագրայուն մյուս արքյունները (թվերը), բացատրայունը անհատայնների չափի, արձանագրվում են 0:

Հարիւր 73. Ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի գործարայնները տեղամասային ընտրական հանձնաժողովների արձանագրայունները սասնաղուց հետո

1. Ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովում ստուգվում է ընտրական տեղամասերում փակարկության արքյունների վերաբերայո արձանագրայունների կարման վաղերականայունը, իսկ թիվամասին սխաղների սովրայուն դեպքում տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի նախագահը և ֆարսուդարը վերացնում են սար սխաղները՝ ուրուները վաղերացնելով իրեց ստորագրայններով: Եղակետային սխաղների վաղերայուն չի կատարվում: Եղակետային են տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի կարից հատ-հատ հաշվելու միջոցով ստացված սխաղները:

2. Ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովը ընտրական տեղամասում փակարկության արքյունների արձանագրայուն սխաղները կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի սանձանված կարգով մուտագրում է համակարգիչ՝ հասուկ համակարգչային ծրագրի միջոցով: Համակարգչային ծրագրիը ներսում է սխաղների սխաղ մուտագրամից պուստաղանաղ աղախտ եղախիներ: Հանձնաժողովը սարբերայուն, բուց ոչ ու, քան 3 ժամը մեկ, համակարգչի օգնայունը կատարում է ընտրատարածքում փակարկության արքյունների սղուսակախարում՝ ըստ ընտրական տեղամասերի: Ընտրական տեղամասերում փակարկության արքյունների արձանագրայունների սխաղների մուտագրայունը համակարգիչ ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովն ավարտում է փակարկության ավարտից հետո՝ ոչ ու, քան 18 ժամիա ընթացքում: Ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովը սղուսակախարում է փակարկության արքյունները՝ ըստ ընտրական տեղամասերի:

3. Ընտրատարածքում փակարկության արքյունների սղուսակախարումն օրինակը՝ վաղերացված հանձնաժողովի նախագահի (տեղակաղի) և ֆարսուդարի ստորագրայններով և հանձնաժողովի կնիքով, անհաղաղ վակցվում է հանձնաժողովում՝ բղարի համար տեղանելի տեղում: Ընտրական հանձնաժողովի նիստին ներկա լինելու իրաղում ուներող անձանց պահանջով նրանց սղուսակ է ընտրատարածքում փակարկության արքյունների սղուսակախարումն օրինակ՝ վաղերացված հանձնաժողովի նախագահի (տեղակաղի)

և Բարսեղյանի ստորագրություններով ու հանձնաժողովի կնիքով:

Համապետական և Երևանի ալիգանտ ընդարձակաբնույթի ժամանակ ընդատարածային ընդարձակ հանձնաժողովն ընդարձակ տեղամասում Բյուրակայան արքայազնների արձանագրության մեկ օրինակը Բյուրակայան ալիգանտի 24 ժամ հետո ներկայացնում է կենտրոնական ընդարձակ հանձնաժողով:

4. Համապետական և Երևանի ալիգանտ ընդարձակաբնույթի ժամանակ ընդատարածային ընդարձակ հանձնաժողովն ընդատարածում Բյուրակայան արքայազնների անվտանգ վերաբերյալ արձանագրություն չի կարճում, Բյուրակայան արքայազնների վերաբերյալ համար առյժմ օրենսգրքով սահմանված ժամկետներում ուսումնական է տեղամասային ընդարձակ հանձնաժողովների գրանցամատյաններում Բյուրակայան օրն արձանագրված խախտումները, ուսումնական արքայազններն անվտանգ է հանձնաժողովի նկատմամբ և այդ մասին ընդունված որոշումը ներկայացնում կենտրոնական ընդարձակ հանձնաժողով:

Հոդված 74. Ընդատարածային ընդարձակ հանձնաժողովում Ազգային ժողովի մեծամասնական ընդարձակ պատգամաբերի ընդարձակների և տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընդարձակների արքայազններն անվտանգ կարգը

1. Ընդատարածային ընդարձակ հանձնաժողովը ընդարձակ տեղամասում Բյուրակայան արքայազնների արձանագրությունների կիսան վրա Բյուրակայան ալիգանտի հետո՝ ոչ ուշ, քան 18 ժամվա ընթացքում, առյժմ հարկածի պահանջներին համարատարածում՝ անվտանգ է ընդատարածում Ազգային ժողովի մեծամասնական ընդարձակ պատգամաբերի ընդարձակների և տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընդարձակների Բյուրակայան նախնական արքայազնները և արձանագրությունը վավերացնում պահում:

2. Ընդատարածային ընդարձակ հանձնաժողովը Բյուրակայան օրվանից հետո՝ 5-րդ օրը, կիսն ընդունելով ընդարձակ տեղամասում Բյուրակայան արքայազնների արձանագրությունները, վերաբերյալի արքայազնները, Բյուրակայան արքայազնների վերաբերյալ ընդունված որոշումները, կարճում է արձանագրություն ընդատարածում Բյուրակայան արքայազնների վերաբերյալ:

3. Ազգային ժողովի մեծամասնական ընդարձակ պատգամաբերի ընդարձակների և տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընդարձակների Բյուրակայան արքայազնների արձանագրությունում նշվում են՝

1) ընդատարածի ընդարձակ տեղամասերի յուրաքանչյուր լրացուցիչ ցուցակների (այդ թվում՝ Բյուրակայան օրն ընդարձակ տեղամասում կարճված լրացուցիչ ցուցակների), ընդարձակների ընդունումը թվերը՝ ստանձին-ստանձին:

2) ընդատարածի ընդարձակների ընդունումը թվերը (հավասար է ընդատարածի՝ ընդարձակ համար կարճվելով ընդարձակ տեղամասերի ընդարձակների ընդունումը թվերի գումարին):

3) Բյուրակայան մասնակիցների ընդունումը թվերը (լրացվում է գրանցված և Բյուրակայանից ստացած ընդարձակների ստորագրությունների թվերը):

4) տեղամասային ընդարձակ հանձնաժողովներին հասկանալի Բյուրակայանի թվերը և ելույթների համարները:

5) տեղամասային ընդարձակ հանձնաժողովներում մարմին Բյուրակայանի ընդունումը թվերը:

6) անվտանգ Բյուրակայանի թվերը:

7) յուրաքանչյուր թեկնածուին կարճ Բյուրակայան Բյուրակայանի թվերը:

8) թեկնածուին դեմ Բյուրակայան Բյուրակայանի թվերը (սաղը նշվում է մեկ թեկնածու Բյուրակայան դեմ):

9) Բյուրակայան սակա սահմանված նմուշի Բյուրակայան ծրարների թվերը:

10) անհետությունների գումարային չափը:

Ընդատարածում (համայնում) անհետությունների գումարային չափը հավասար է ընդատարածում (համայնում) ընդարձակ տեղամասերի անհետությունների գումարային չափերի գումարին:

4. Արձանագրությունը ստորագրում են հանձնաժողովի անդամները, այն կնքում է հանձնաժողովի նախագահը:

5. Ընդատարածային ընդարձակ հանձնաժողովի նախագահը հրատարակում է կարճված արձանագրությունը:

6. Արձանագրություն մեկ օրինակը վստայում է հանձնաժողովում՝ տեղամաս տեղում՝ առյժմ հարկածով նախատեսված գործարարություններն ալիգանտից անվտանգ հետո:

7. Ընդարձակ հանձնաժողովի նկատմամբ ներկա լինելու իրավունք ունեցող անհանգ պահանջով նրանց սղվում է Բյուրակայան արքայազնների արձանագրության պատճենը՝ վավերացված հանձնաժողովի նախագահի և Բարսեղյանի ստորագրություններով ու հանձնաժողովի կնիքով:

8. Ընդատարածային ընդարձակ հանձնաժողովը Բյուրակայան օրվանից հետո՝ 5-րդ օրը, կիսն ընդունելով ընդատարածում Բյուրակայան արքայազնների արձանագրությունը, դատարանի վիճակը, հանձնաժողովում ստացված դիմումների (բարոյների) կենտրոնական արքայազնով ընդունված որոշումները, տեղամասային ընդարձակ հանձնաժողովների գրանցամատյաններում Բյուրակայան օրն արձանագրված խախտումների վերաբերյալ ընդունված որոշումը, անվտանգ է ընդատարածում Բյուրակայան արքայազնները և ընդունում որոշում ընդարձակների արքայազնների վերաբերյալ:

9. Ընդատարածային ընդարձակ հանձնաժողովն արձանագրության և որոշման օրինակները երկօրյա ժամկետում ներկայացնում է կենտրոնական ընդարձակ հանձնաժողով:

Հարիւր 75. Կենսոգնական ընդարկական հանձնաժողովում Հանրապետության Նախագահի և համահամակցական ընդարկարգով ընդարկայունների արքայաւնների անվտանգ կարգը

1. Կենսոգնական ընդարկական հանձնաժողովը ընդարկարգած ֆային ընդարկական հանձնաժողովներից ստացված՝ ընդարկական տեղանտեղում ֆվեարկարկայունների արքայաւնների կիսնան վրա ֆվեարկարկայուն տվարտից ոչ ոււ, քան 24 ժամ հետո, աւյն հարկածի արմանջներին համարատախտան, անվտանգ է համարտեատկան ընդարկայունների ֆվեարկարկայուն նախնական արքայաւնները, արմանագարկայունը վալերացնում պրան ր. հանրային րալայի և հանրային հետաւտտեատկայուն ուլիլ էթերալ արւտանտալես հրարարական արդ արքայաւնները:

2. Կենսոգնական ընդարկական հանձնաժողովը ֆվեարկարկայուն օրվանից հետո՝ 7-րդ օրը, կիսն ընքանելալ ընդարկական տեղանտեղում ֆվեարկարկայուն արքայաւնների վերաբերյալ արմանագարկայունները, վերանաւալարկի արքայաւնները, ֆվեարկարկայուն արքայաւնների վերաբերյալ ընքանած որւտումները, կարնում է արմանագարկայուն՝ ֆվեարկարկայուն արքայաւնների վերաբերյալ:

3. Քվեարկարկայուն արքայաւնների մտալին արմանագարկայունում նւալում են՝

1) ընդարկական տեղանտեղերի յարաւնայնար կրացուցիչ ցուցակների (արդ թվում՝ ֆվեարկարկայուն օրն ընդարկական տեղանտեղում կարնված կրացուցիչ ցուցակների) ընդարկների ընքանումը թվերը՝ սանննին-սանննին.

2) ընդարկների ընքանումը թիւը (հալաար է ընդարկայուն հանար կարնալարված բոլար ընդարկական տեղանտեղերի ընդարկների ընքանումը թվերի քանարին).

3) ֆվեարկարկայուն մանակիցների թիւը.

4) տեղանտալին ընդարկական հանձնաժողովներին հատկացված ֆվեարթերթիկների թիւը և էլտերների համարները.

5) տեղանտալին ընդարկական հանձնաժողովներում մարկած ֆվեարթերթիկների ընքանումը թիւը.

6) անվալեր ֆվեարթերթիկների թիւը.

7) յարաւնայնար թեկնածուին, կրասկարկայունը (կրասկարկայունների որւինին) կարն ֆվեարկված ֆվեարթերթիկների թիւը.

8) թեկնածուին վեւ ֆվեարկված ֆվեարթերթիկների թիւը (սալը նւալում է մեկ թեկնածու ֆվեարկվելու դեպքում).

9) ֆվեարտալում սալա սաննանված նմււի ֆվեարկարկայուն ծրարների թիւը.

10) անււտարկայունների քանարային չալը:

Հանարտեատկան ընդարկայունների դեպքում անււտարկայունների քանարային չալը հալաար է կարնալարված բոլար ընդարկական տեղանտեղերի անււտարկայունների քանարային չալերի քանարին:

4. Արմանագարկայունը ստարագրում են հանձնաժողովի անքանները, արն կնում է հանձնաժողովի նախագահը:

5. Ընդարկական հանձնաժողովի նիտալին ներկա լինելու կրալում ուներալ անմանց արմանջալ նրանց սրվում է ֆվեարկարկայուն արքայաւնների արմանագարկայուն արաւները՝ վալերացված հանձնաժողովի նախագահի և քարտարայի ստարագարկայուններալ ու հանձնաժողովի կնիւում:

6. Կենսոգնական ընդարկական հանձնաժողովը ֆվեարկարկայուն օրվանից հետո՝ 7-րդ օրը, կիսն ընքանելալ ֆվեարկարկայուն արքայաւնների վերաբերյալ արմանագարկայունը, որտարանի վնիները, հանձնաժողովներում ստացված դիմումների (բարւներին) քննարկման արքայաւնում ընքանած որւտումները, տեղանտալին ընդարկական հանձնաժողովների քրանցանտայաններում ֆվեարկարկայուն օրն արմանագարկած իտախտանների վերաբերյալ ընդարտարաւնային ընդարկական հանձնաժողովների որւտումները, ֆվեարկարկայուն արքայաւնների վերաբերյալ ընքանած որւտումները անվտանգ է ընդարկայուն արքայաւնները և ընքանումը որւտում ընդարկայունների արքայաւնների վերաբերյալ:

Ե Ր Կ Ր Ո Ր Դ Մ Ա Ա

Բ Ա Ժ Ի Ն 4

ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀԻ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Գ Լ ՈՒ Խ 14

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒԹՅՈՒՆԵՐ

Հարիւր 76.

Ընդարկական հանարարգը

1. Հանարտեատկայուն Նախագահի ընդարկայուն ժամանակ Հայաստանի Հանրապետության անբալջ սարածքը մեկ մեծանաւական ընդարտարած է:

2. Հանարտեատկայուն Նախագահն ընդարկում է բուցարծակ մեծանաւական ընդարկարգով, իսկ էրկարայ վաւում՝

հարաբերական մեծանանական ընտրակարգով:

Հոդված 77.

Հանրապետության Նախագահի թեկնածուին ստաջապվող պահանջները

1. Հանրապետության Նախագահ կարող է ընտրվել երեսուներեք տարին լրացած, այլ պետության քաղաքացի չհանդիսացող, վերջին տարը ստաջապում Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացի հանդիսացող, վերջին տարը ստաջապում հանրապետությունում մշտապես բնակվող և ընտրական կրթված ունեցող յուրամանչյուր ու:

2. Նույն անձը չի կարող սվելի քան երկու անգամ անընթաց ընտրվել Հանրապետության Նախագահի պաշտոնում:

Գ Լ ՈՒ Խ 15

ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀԻ ԹԵԿՆԱԾՈՒՆԵՐԻ ԱՌԱՋԱԿՈՒՄԸ ԵՎ ԳՐԱՆՑՈՒՄԸ

Հոդված 78.

Հանրապետության Նախագահի թեկնածու ստաջապելու կրթվածները

1. Հանրապետության Նախագահի թեկնածու ստաջապելու կրթվածները և քաղաքացիները՝ ինքնուստաջապման միջոցով:

Հոդված 79.

Հանրապետության Նախագահի թեկնածուի ստաջապումը

1. Կուսակցությունը Հանրապետության Նախագահի թեկնածու ստաջապում է իր համագումարի կամ մշտապես գործող մարմնի որոշումով: Յուրամանչյուր կուսակցություն կրթված ունի ստաջապելու Հանրապետության Նախագահի մեկ թեկնածու:

2. Ինքնուստաջապման դեպքում քաղաքացին ներկայացնում է դիմում ինքնուստաջապման մասին՝ վավերացված նստարան կարգով:

3. Հանրապետության Նախագահի թեկնածու ստաջապելու մասին կուսակցություն համագումարի կամ մշտապես գործող մարմնի որոշումը, քաղաքացու ինքնուստաջապման մասին դիմումը ներառում են թեկնածուի՝

- 1) ազգանունը, անունը, հայրանունը.
- 2) ծննդյան ամսաթիվը.
- 3) բնակության վայրը.
- 4) աշխատանքի վայրը և պաշտոնը (զբաղմունքը).
- 5) կուսակցական պատկանելությունը:

4. Կուսակցություն համագումարի կամ մշտապես գործող մարմնի որոշումը, քաղաքացու ինքնուստաջապման մասին դիմումին կից ներկայացվում են՝

1) թեկնածուի լրագրող ներկայացուցչի սվողները (նշվում են ազգանունը, անունը, հայրանունը, ծննդյան ամսաթիվը, անձը հաստատող վաստադրթի համարը, աշխատանքի վայրը և պաշտոնը (զբաղմունքը)).

2) ընտրական գրավի վճարման անբողբոցվողը.

3) տեղեկանք թեկնածուի՝ վերջին տարը ստաջապում Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացի հանդիսանալու, այլ պետության քաղաքացիություն չունենալու և վերջին տարը ստաջապում Հայաստանի Հանրապետությունում մշտապես բնակվելու մասին.

4) թեկնածուի գրավից հայտարարությունը՝ Հանրապետության Նախագահի թեկնածու գրանցվելու համաձայնության մասին (միայն կուսակցության կողմից ստաջապվելու դեպքում).

5) թեկնածուի անձը հաստատող վաստադրթի պատճենը.

6) կուսակցության կանոնադրությունը (միայն կուսակցության կողմից ստաջապվելու դեպքում):

5. Սույն հոդվածի 4-րդ մասի 3-րդ կետով սահմանված տեղեկանքի ձևը հաստատում է կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը: Նշված տեղեկանքը ստանալուց և լրագրված պետական մարմնից դիմելուց հետո՝ ետոյա ժամկետում, բայց ոչ քան, քան մինչև Հանրապետության Նախագահի ընտրության օրվա մասին հարաբերական կրթարարականը:

Կրթարարված պետական մարմնին իր որոշումը մեղծում է դիմումատուին նշված ձևի տեղեկանք ստանալուց, եթե կրթարարված սվողները չեն բողբոցվում առաջ օրենսգրքի 77-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված պահանջները:

6. Նշված վաստադրթերը կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով է ներկայացվում միայն թեկնածուի կամ լրագրող ներկայացուցչի միջոցով՝ առաջ օրենսգրքի 97-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված ժամկետում:

7. Հանրապետության Նախագահի թեկնածու գրանցվելու համար ներկայացրած վաստադրթերում սվողներ, ջնջումներ, բեղվածներ, վրադրվածներ հայտնաբերվելու դեպքում կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը ստաջապվող է այդ վաստադրթերը ներկայացնողներին ուսադրությունը կրթվողը դրանց վրա՝ ատելու նպատակով, ինչպես նաև կրանց ներկայությունը, ինքնուստաջապմանը:

ուղղել ներկայացված վառարարությունն առկա ակնապատկերները, վրիպակները:

Հանձնաժողովին կրավում են չունի չընդունելու ներկայացված վառարարությունը միայն այն պատճառով, որ դրանք պայմանավորված են նման սխալներ, ջնջումներ, փեղկաձևներ կամ վրիպակներ: Սույն մասի դրայթները չեն կիրառվում վառարարության սեպ գտած պայմանի սխալներ, ջնջումներ, փեղկաձևներ, վրիպակներ շտկելու կամ այլ թեթևություններ վերացնելու նկատմամբ, որի կրավում են օրենքով վերադասված է այդ վառարարությունը ընդունած կամ ստանալուց մարմիններին:

Ներկայացված վառարարության առյն մասի երկրորդ պայքերայությունում նշված անհատությունների կամ դիմումին կից ներկայացված վառարարությունը թերի լինելու դեպքում կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը 48 ժամ է սովյա նշված անհատությունները վերացնելու, կից ներկայացված վառարարությունը լրացնելու համար: Այդ ժամանակահատվածում անհատությունները չվերացնելու կամ վառարարությունը չլրացնելու դեպքում թեկնածուի գրանցումը մերժվում է:

Հարված 80.

Հանրապետության Նախագահի թեկնածուի ընտրական գրավը

1. Հանրապետության Նախագահի թեկնածուները Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական ընտրական ընտրական հանձնաժողովին հաշվեհամարին վճարում են ընտրական գրավ՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված հաշվարկային նվազագույն աշխատավարձի (այսուհետ՝ նվազագույն աշխատավարձ) 8 000-ապատկի չափով:

Հարված 81.

Հանրապետության Նախագահի թեկնածուի գրանցումը

1. Հանրապետության Նախագահի թեկնածուն կարող է գրանցվել միայն մեկ կուսակցության առջադրմամբ:
2. Հանրապետության Նախագահի թեկնածուն գրանցվում է ստանց ֆվեարկության, եթե նրա գրանցման վերաբերյալ հանձնաժողովին անբաններն առարկություն չեն ներկայացրել:
3. Մինչև Հանրապետության Նախագահի թեկնածուի գրանցումը կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովին նկատելին խորհրդակցական ձայնի կրավում են մասնակցելու կրավում են թեկնածուն և նրա լրագր ներկայացուցիչը:
4. Հանրապետության Նախագահի թեկնածուների գրանցման մասին հարյուրագրությունը կրարարական է կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը՝ ետրյա ժամկետում:

Հարված 82.

Հանրապետության Նախագահի թեկնածուի գրանցումը մերժելը

1. Հանրապետության Նախագահի թեկնածուի գրանցումը կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը մերժում է, եթե՝
 - 1) չունի ընտրվելու կրավում են:
 - 2) գրանցման համար ներկայացված վառարարությունը թերի են կամ կեղծված:
2. Հանրապետության Նախագահի թեկնածուի գրանցման վերաբերյալ կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովին անբանի առարկության դեպքում առարկությունը դրվում է ֆվեարկության: Գրանցումը մերժվում է հանձնաժողովին անբանների ընդհանուր թվի ձայների ստնվազն երկու երրորդով:

Հարված 83.

Հանրապետության Նախագահի թեկնածուի գրանցումն անվաղեր հանաչելը

1. Հանրապետության Նախագահի թեկնածուի գրանցումը կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովին անբանների ձայների ընդհանուր թվի ստնվազն երկու երրորդով ընդունված դառնալը անվաղեր է հանաչվում, եթե գրանցումից հետո հայտնի են դրումում վատտեր, ըստ որոնց՝ թեկնածուն չունի ընտրվելու կրավում են, կամ գրանցման համար ներկայացված վառարարությունը կեղծված են:

Հարված 84.

Հանրապետության Նախագահի թեկնածուի գրանցումը մերժելու, անվաղեր հանաչելու մասին որոշումների բարբարկման կարգը

1. Հանրապետության Նախագահի թեկնածուի գրանցումը մերժելու, գրանցումն անվաղեր հանաչելու մասին կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովին որոշումը կարող է բարբարկվել Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատարանի՝ Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատավարության օրենսգրքով սահմանված կարգով և ժամկետներում:
2. Հանրապետության Նախագահի թեկնածուի գրանցումը մերժելու, գրանցումն անվաղեր հանաչելու մասին կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովին որոշումն անվաղեր հանաչելու մասին դատարանի վնաղ թեկնածուն համարվում է գրանցված կամ վերագրանցված:

Հարված 85.

Հանրապետության Նախագահի թեկնածուի գրանցումն ուժը կարցրած հանաչելը

1. Հանրապետության Նախագահի թեկնածուի գրանցումը ուժը կորցրած է հանաչվում՝

1) կենդանական ընտրական հանձնաժողովի որոշումը, եթե նա ներկայացրել է դիմում ինքնաբերական մատչելի մատչելի:

2) դատարանի վճիռն է կատարվում, եթե նա խախտել է առաջ օրենսգրքի 18-րդ հոդվածի 8-րդ մասի կամ առաջ օրենսգրքի 26-րդ հոդվածի դրույթները:

Գ Լ ՈՒ Խ 16

ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀԻ ԹԵԿՆԱԾՈՒՆԵՐԻ ԿԱԳԱՎՈՒՄԻ ԿԱՆՈՒՄԸ

Հոդված 86.

Հանրապետության Նախագահի թեկնածուների իրավահավասարությունը

1. Հանրապետության Նախագահի թեկնածուներն ունեն Հանրապետության Նախագահի թեկնածուի կարգավիճակից բխող հավասար իրավունքներ և պարտականություններ:

Հոդված 87.

Հանրապետության Նախագահի թեկնածուների իրավունքները և պարտականությունները

1. Հանրապետության Նախագահի թեկնածուն իր կարգավիճակը ձեռք է բերում գրանցումից հետո: Առաջ օրենսգրքով սահմանված իրավունքները և պարտականությունները Հանրապետության Նախագահի թեկնածուի վրա սարքավորվում են մինչև Հանրապետության Նախագահ ընտրվելու մասին կենդանական ընտրական հանձնաժողովի որոշումն ավարտվելու և սահմանված ժամկետի ավարտը, իսկ այդ որոշումն ավարտվելուց հետո՝ մինչև սահմանադրական դատարանի որոշումն ավարտվելու:

2. Հանրապետության Նախագահի թեկնածուները, բացառությամբ ֆարմակային պաշտոնի զբաղեցնողների, որպես թեկնածու գրանցվելուց հետո՝ մինչև ընտրությունների արդյունքների ամփոփումը, ազատվում են իրենց աշխատանքային պարտականությունները կատարելուց: Հանրապետության Նախագահի թեկնածուներն իրավունք չունեն օգտագործելու իրենց պաշտոնական դիրքը նախընտրական ֆարմակային ժամանակ ստավելություն ստանալու համար:

3. Հանրապետության Նախագահի թեկնածուն ազատվում է գործառնախնայից և ուսումնական հաստատություններից:

4. Արգելվում է Հանրապետության Նախագահի թեկնածուին գործատուի նախաձեռնությամբ ազատել աշխատանքից, սեղանակալել այլ աշխատանքի կամ գործուղել:

5. Հանրապետության Նախագահի թեկնածուն փետրվարյան օրվանից սչ ու, քան 10 օր առաջ՝ մինչև ժամը 18.00-ն, դիմում ներկայացնելու դեպքում իրավունք ունի հանգել իր թեկնածուական:

Ինքնաբերական մատչելի դիմումը վավերացվում է նախագահի կարգով, կամ թեկնածուն ինքնաբերական մատչելի մատչելի իր դիմումը հաստատում է հանձնաժողովի կողմից:

Ինքնաբերական դեպքում կենդանական ընտրական հանձնաժողովը թեկնածուի գրանցումը հանաչում է ուժը կորցրած, իսկ թեկնածուն արգելվում է հաստատել իր նախընտրական ֆարմակային համար պետության կառավարման ֆինանսական ծախսերը:

6. Հանրապետության Նախագահի թեկնածուն, ընտրված Նախագահը մինչև Հանրապետության Նախագահի պաշտոնն ստանձնելը կարող է ձեռքավորվել կամ կալանավորվել կամ նրա նկատմամբ դատական պատասխանատվության ենթարկվելու հարց հարուցվել միայն կենդանական ընտրական հանձնաժողովի համաձայնությամբ: Կենդանական ընտրական հանձնաժողովը նշված հարցի վերաբերյալ որոշումն ընդունում է հանձնաժողովի անդամների ընդհանուր թվի ձայների ամրակալելու երկու երրորդով: Առաջ մատչելի սահմանված դրույթը չի սարքավորվում մինչև թեկնածու գրանցվելու ձեռքավորված կամ կալանավորված ֆարմակայինների, ինչպես նաև ձեռքավորվածությունը կալանավորվելու և կալանավորված թեկնածուի կալանքի ժամկետը երկարաձգվելու դեպքերի վրա:

Գ Լ ՈՒ Խ 17

ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀԻ ԹԵԿՆԱԾՈՒՄԻ ՆԱԽԸՆՏՐԱԿԱՆ ՔԱՌՈՂՁՈՒԹՅՈՒՆԸ

Հոդված 88.

Հանրապետության Նախագահի թեկնածուի նախընտրական հիմնադրամը

1. Հանրապետության Նախագահի թեկնածուն նախընտրական ֆարմակային իրավունքները համար Հայաստանի Հանրապետության կենդանական բանկում բացում է նախընտրական հիմնադրամ, որը համարվում է առաջ օրենսգրքի 25-րդ հոդվածում նշված կառավար մուծումներից:

2. Թեկնածուի՝ նախընտրական հիմնադրամ կառավարման անձնական մուծումների չափը չպետք է գերազանցի նախագահի աշխատավարձի 5 000-ապարկվել:

3. Թեկնածուին ստացաբաց կառավարության՝ նախընտրական հիմնադրամ կառավարման մուծումների չափը չի կարող գերազանցել

նվազագույն աշխատավարձի 25 000-ապրտովիլը:

4. Նախընտրական հիմնադրամից զանգվածային լրատվության միջոցներով նախընտրական ֆարագչալոյան իրականացման, որակիւնների, տարածքների վարձակալման, ֆարագչական սրատաւների սրատաւտան (տեղադրման), ֆարագչական տարգիլի և այլ նյութերի ձեւբեղման, ընտրողներին սրատաւդրող ֆարագչական բաղոր տեաակի նյութերի (ներտայալ՝ տարգիլի նյութերի) սրատաւտան ֆինանաաւորման հաաար թեկնաաւների կրատարաաւ ծախսերի չաղիլ չի կրատաղ գեղազանցեղ նվազագույն աշխատավարձի 100 000-ապրտովիլը:

5. Յարաբանչաղաղ ֆիզիկական աան կրատաղ է թեկնաաւի նախընտրական հիմնադրամ կրատարեղ նվազագույն աշխատավարձի մինչև 100-ապրտովիլի չաղաղ կրատար մաաւա:

Չարիաա 89.

Չանրաղեաալոյան Նախագահի թեկնաաւի նախընտրական ֆարագչալոյաը

1. Չանրաղին աղիղի և հանրաղին հեաաաաաաաալոյան եղեղաաաղից Չանրաղեաալոյան Նախագահի թեկնաաւների աանհար և վհարաղի նախընտրական ֆարագչալոյան իրականացղաը է կեհարաաղան ընտրական հանձնաաղաղի աանաանաղ կարգաղ:

2. Չանրաղեաալոյան Նախագահի թեկնաաւն իրաղաղաղ աղի աանհար օգաղեղաը հանրաղին հեաաաաաաաալոյան եղեղաաաղից ոչ աղեղի, ֆան 60 թաղե, իակ հանրաղին աղիղի եղեղաաաղից ոչ աղեղի, ֆան 120 թաղե:

3. Չանրաղեաալոյան Նախագահի թեկնաաւն իրաղաղաղ աղի իր նախընտրական հիմնադրամի հաաղի վհարաղի հիմնաղեղաղ օգաղեղաը հանրաղին հեաաաաաաաալոյան եղեղաաաղից ոչ աղեղի, ֆան 120 թաղե, իակ հանրաղին աղիղի եղեղաաաղից՝ ոչ աղեղի, ֆան 180 թաղե:

4. Չանրաղեաալոյան Նախագահի ընտրաղաղանների եղիղաղաղ վաղի, ինչաղեղ հաղ սղաաղեղաղ ընտրաղաղանների աաանաղ Չանրաղեաալոյան Նախագահի թեկնաաւն իրաղաղաղ աղի հանրաղին հեաաաաաաաալոյան եղեղաաաղից աանհար օգաղեղաը ոչ աղեղի, ֆան 15 թաղե, և հանրաղին աղիղի եղեղաաաղից՝ ոչ աղեղի, ֆան 25 թաղե, իակ թեկնաաւի նախընտրական հիմնադրամի հաաղի վհարաղի հիմնաղեղաղ՝ հանրաղին հեաաաաաաաալոյան եղեղաաաղից ոչ աղեղի, ֆան 25 թաղե, և հանրաղին աղիղի եղեղաաաղից՝ ոչ աղեղի, ֆան 35 թաղե:

Գ լ ՈՒ Խ 18

**ՔՎԵԱԹԵՆԹԻՎՆԵՐԸ:
ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ԱՄՓՈՓՈՒՄԸ**

Չարիաա 90.

Քվեաղեղիկները

1. Չանրաղեաալոյան Նախագահի ընտրաղաղանների ֆղեղաղեղիկաղ հաղաղ ևն թեկնաաւների ազգաղաղները՝ սղբեղաղան հեղաղաղաղաղաղ, աանները, հարաղաղները և աաաղաղաղ կրաակղաղաղանների աանաղաղները, իակ ինհաղաղաղաղաղաղաղ դեղաղաղ՝ ինհաղաղաղաղաղաղաղ բաղը:

Չարիաա 91.

Ընտրաղաղանների սղբաղեղների աանաղաղաղ

1. Վեհարաղաղան ընտրական հանձնաղաղաղաղ աղի օղեղաղաղի 75-րղ հարիաղաղ աանաղաղաղ կարգաղ և աաղկեաղաղ աանաղաղաղ է ընտրաղաղանների սղբաղեղները և ընրաղաղ հեաղեղաղ որաղաղաններից մեղը:

- 1) Չանրաղեաալոյան Նախագահ ընտրղեղաղ մաղին:
- 2) ընտրաղաղան եղիղաղաղ վաղ աանղաղեղաղ մաղին:
- 3) ընտրաղաղան աանաղեղ հաղաղեղաղ և Չանրաղեաալոյան Նախագահ չընտրղեղաղ մաղին:
- 4) ընտրաղաղաղ չղաղաղաղ հաղաղեղաղ և Չանրաղեաալոյան Նախագահ չընտրղեղաղ մաղին:

2. Չանրաղեաալոյան Նախագահի ընտրաղաղանների սղբաղեղաղ ընրաղաղաղ որաղաղ վղեղաղիաղ մաղին դղաղաղ աանաղաղաղաղաղաղ որաղաղ կրատաղ է ներղաղաղեղ ընտրաղաղանների սղբաղեղի սրաղաղաղան հարաղաղաղաղ օղաղից հեաաղ՝ 5-րղ օղը, մինչև աաղը 18.00-ն:

Չարիաա 92.

Վեհարաղաղան ընտրական հանձնաղաղաղաղ որաղաղ Չանրաղեաալոյան Նախագահ ընտրղեղաղ մաղին

- 1. Վեհարաղաղան ընտրական հանձնաղաղաղաղ որաղաղ է ընրաղաղ աղի թեկնաաւի՝ Չանրաղեաալոյան Նախագահ ընտրղեղաղ մաղին, որղին կրող է ֆղեղաղեղ բաղոր թեկնաաւներղին կրող ֆղեղաղաղ ընտրողների թղի կեղից աղեղին:
- 2. Մեղ թեկնաաւ ֆղեղաղեղաղ դեղաղաղ հաղ ընտրղաղ է, եղեղ կրող է ֆղեղաղեղ ֆղեղաղաղաղ մաղանղիցների կեղից աղեղին:

3. Հանրապետության Նախագահի ընտրության երկրորդ փուլում Հանրապետության Նախագահ է ընտրվում այն թեկնածու, որին կարճ են փյաթակել առավել թիվ ընտրողներ:

Հոդված 93. Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի որպեսզի Հանրապետության Նախագահի ընտրության երկրորդ փուլ անցկացնելու մասին

1. Եթե փյաթակվել է երկուսից ավելի թեկնածու, և նրանցից ոչ մեկին կարճ չեն փյաթակել անհրաժեշտ թիվ ընտրողներ, ապա փյաթակվածներից հետո՝ 14-րդ օրը, անցկացվում է Հանրապետության Նախագահի ընտրության երկրորդ փուլ: Հանրապետության Նախագահի ընտրության երկրորդ փուլին կարճ են մասնակցել այն երկու թեկնածուները, որոնց կարճ են փյաթակել առավել թիվ ընտրողներ:

Հոդված 94. Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի որպեսզի Հանրապետության Նախագահի ընտրությունն անվավեր հանաչելու մասին

1. Հանրապետության Նախագահի ընտրությունը ցանկացած փուլում անվավեր է հանաչվում, եթե ընտրության նախապարտադրանքները և անցկացման ընթացքում տեղի են ունեցել առնվազն օրենսգրքի այնպիսի խախտումներ, որոնք կարող էին ազդել ընտրության արդյունքի վրա:

Հոդված 95. Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի որպեսզի Հանրապետության Նախագահի ընտրությունը չկայացած հանաչելու մասին

1. Հանրապետության Նախագահի ընտրությունը չկայացած է հանաչվում, եթե՝

1) փյաթակված միակ թեկնածուին կարճ չեն փյաթակել անհրաժեշտ թիվ ընտրողներ:

2) ընտրվելու համար անհրաժեշտ թիվ կարճ փյաթակված փյաթակյալիկներ ստացած թեկնածուն մահացել է մինչև ընտրության արդյունքներն անվավերելու:

Գ Լ ՈՒ Խ 19

ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀԻ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆ ԱՆՑԿԱՑՆԵԼԸ

Հոդված 96.

Հանրապետության Նախագահի ընտրություն անցկացնելու ժամկետը

1. Հանրապետության Նախագահի ընտրությունն անցկացվում է Հանրապետության Նախագահի լիազորությունների սխեմայից հիսուն օր առաջ:

2. Հանրապետության Նախագահի ընտրության օրվա մասին հանրային ուղիղ հեռուստատեսությամբ հարյուրացյալությամբ համրված է գաղթա կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի նախագահը փյաթակվածներից ոչ ու, քան 70 օր առաջ:

3. Հանրապետության Նախագահի ընտրության ժամանակ փյաթակվածներից ոչ ու հայտարարվում է ոչ աշխատանքային օր:

Հոդված 97.

Հանրապետության Նախագահի թեկնածու գրանցելու ժամկետները

1. Հանրապետության Նախագահի թեկնածուի գրանցման համար անհրաժեշտ փաստաթղթերը կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով են ներկայացվում փյաթակվածներից ոչ ու, քան 55, և ոչ ու, քան 45 օր առաջ՝ մինչև ժամը 18.00-ն:

2. Թեկնածուների գրանցումը կատարվում է փյաթակվածներից ոչ ու, քան 45, և ոչ ու, քան 35 օր առաջ:

Հոդված 98.

Հանրապետության Նախագահի նոր ընտրությունը

1. Եթե առնվազն օրենսգրքի 94-րդ և 95-րդ հոդվածներով նախատեսված դեպքերում Հանրապետության Նախագահ չի ընտրվում, ինչպես նաև ընտրությունից հետո՝ մինչև լիազորությունների ստանձնումը, ընտրված Նախագահի հրաժարականի կամ մահվան դեպքում նշանակվում է նոր ընտրություն, իսկ փյաթակվածներն անցկացվում է նոր ընտրություն նշանակվելուց հետո՝ 40-րդ օրը:

2. Հանրապետության Նախագահի թեկնածուներից մեկի համար անհատապես խոչընդոտներ առաջանալու դեպքում Հանրապետության Նախագահի ընտրությունը հետաձգվում է երկաթաբաշտ ժամկետով: Անհատապես խոչընդոտները չվերանալու դեպքում նշանակվում է նոր ընտրություն, իսկ փյաթակվածներն անցկացվում է նախքան երկաթաբաշտ ժամկետը լրանալուց հետո՝ 40-րդ օրը:

3. Մինչև փյաթակվածների սխեմայից մեկի մահվան դեպքում նշանակվում է նոր ընտրություն, իսկ փյաթակվածներն անցկացվում է նոր ընտրություն նշանակվելուց հետո՝ 40-րդ օրը:

4. Հանրապետության Նախագահի նոր ընտրությունն անցկացվում է թեկնածուների նոր սասջապրանսը՝ պատանեյթ ընտրության համար սույն օրենսգրքով սահմանված կարգով:

Հոդված 99.

Հանրապետության Նախագահի պատանեյթ ընտրությունը

1. Հանրապետության Նախագահի կառավարանի, մանիան, լիազորությունների կատարանն անհնարինություն կամ Սահմանադրության 57-րդ հոդվածով սահմանված կարգով նրան պատանանկ անելու դեպքում նշանակվում է Հանրապետության Նախագահի պատանեյթ ընտրություն, իսկ փլեարկությունն անցկացվում է Հանրապետության Նախագահի պատանը թախար մնալուց հետո՝ 40-րդ օրը:

2. Ռազմական և պատակարգ դրություն ժամանակ Հանրապետության Նախագահի ընտրություն չի անցկացվում, իսկ Հանրապետության Նախագահը շարունակում է իր լիազորությունների կրականացումը: Այս դեպքում ռազմական կամ պատակարգ դրության ախարից հետո՝ 40-րդ օրը, անցկացվում է Հանրապետության Նախագահի ընտրություն՝ պատանեյթ ընտրության համար սույն օրենսգրքով սահմանված կարգով:

Հոդված 100.

Հանրապետության Նախագահի նոր և պատանեյթ ընտրության օրը հայտարարելը

1. Հանրապետության Նախագահի նոր և պատանեյթ ընտրության մտին հանրային ռախիյալ և հանրային հեռուստատեսությամբ հարդրագրությունը հանդես է գալիս կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի նախագահը փլեարկության օրվանից ոչ ու, քան 39 օր սասջ:

Հոդված 101. Հանրապետության Նախագահի թեկնածուներ սասջապրելը և գրանցելը, ընտրական տեղանատեր կարնախրելը, տեղանատային կենտրոններ սահմանելը և ընտրողների ցուցակները կրապարակելը Հանրապետության Նախագահի նոր և պատանեյթ ընտրությունների ժամանակ

1. Հանրապետության Նախագահի թեկնածուի գրանցման համար անկրաժեշտ վաստապրթերը կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով են ներկայացվում փլեարկության օրվանից ոչ շուտ, քան 30, և ոչ ու, քան 25 օր սասջ՝ մինչև ժամը 18.00-ն:

2. Թեկնածուների գրանցումը կատարվում է փլեարկության օրվանից ոչ շուտ, քան 25, և ոչ ու, քան 20 օր սասջ:

3. Ընտրական տեղանատերը կարնախրվում, և տեղանատային կենտրոնները սահմանվում են փլեարկության օրվանից ոչ ու, քան 25 օր սասջ: Լիազոր մարմինը ընտրողների ցուցակները փլեարկության օրվանից ոչ ու, քան 20 օր սասջ հանձնում է տեղանատային կենտրոնի սարածքը սխարտեսային, ոյը դրանք վասկցնում է տեղանատային կենտրոնում՝ բույրի համար տեղանելի տեղում:

Բ Ա Ժ Ի Ն 5

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Գ Լ ՈՒ Խ 20

ԸՆԴՅԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒԹՅՆԵՐ

Հոդված 102.

Ազգային ժողովի կարնը

1. Ազգային ժողովի պատգամախրների թիվը սահմանվում է Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությամբ:

Հոդված 103.

Ընտրական համակարգը

1. Ազգային ժողովի ընտրություններն անցկացվում են համանունական և մեծանունական ընտրակարգերով: 90 պատգամախր ընտրվում է համանունական ընտրակարգով, Հանրապետության ուղջ սարածքն ընդգրկող մեկ բարնանարատ ընտրատարածից՝ կրասակցությունների (կրասակցությունների դաշինքի) ընտրական ցուցակներով սասջապրված պատգամախրի թեկնածուների թվից, 41 պատգամախր ընտրվում է մեծանունական ընտրակարգով՝ յուրամանյուր ընտրատարածից մեկ պատգամախր:

Հոդված 104.

Ընտրելու կրախրները

1. Յուրափանցյալը ընտրող ունի մեկ ձայնի իրավունք՝ համահամահասկան ընտրակարգով ընտրության, և մեկ ձայնի իրավունք՝ մեծամասնական ընտրակարգով ընտրության ժամանակ, բացառությամբ առյև օրենսգրքով սահմանված դեպքերի:

Հոդված 105.

Ընտրվելու իրավունքը

1. Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովի պատգամավոր կարգով է ընտրվել քանակից տարին լրացած, այլ պետության քաղաքացի չհանդիսացող, վերջին հինգ տարում Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացի հանդիսացող, վերջին հինգ տարում Հանրապետությունում մշտապես բնակվող և ընտրական իրավունք ունեցող յուրափանցյալ ու:

Գ Լ ՈՒ Խ 21

ՊԱՏԳԱՄԱՎՈՐԻ ԹԵԿՆԱԾՈՒՆԵՐԻ ԱՊԱՋԱՌՈՒՄԸ ԵՎ ԳՐԱՆՑՈՒՄԸ

Հոդված 106.

Պատգամավորի թեկնածու առաջադրելու իրավունքը

1. Ազգային ժողովի համահամահասկան ընտրակարգով պատգամավորի թեկնածուներ առաջադրելու իրավունք ունեն կուսակցությունները և կուսակցությունների դաշինքները:

Պատգամավորի թեկնածուն կարող է առաջադրվել միայն մեկ կուսակցության ընտրական ցուցակով և միայն մեկ մեծամասնական ընտրատարածքում:

2. Կուսակցությունների դաշինքները կարող են կազմավորվել առնվազն երկու կուսակցության նախընտրական դաշինք կազմավորելու դեպքում:

3. Կուսակցությունների դաշինքում ընդգրկված կուսակցություններն ընտրությունների ընթացքում չեն կարող ընդգրկվել այլ կուսակցությունների դաշինքում:

4. Կուսակցությունների դաշինքում ընդգրկվելու որոշումն ընդունվում է կուսակցության մշտապես գործող մարմնի որոշումով:

5. Կուսակցությունների դաշինքների ընտրական ցուցակները կազմվում են դաշինքում ընդգրկված կուսակցություններից յուրափանցյալի ներկայացրած առանձին ցուցակից: Կուսակցությունների դաշինքի ընտրական ցուցակում պատգամավորի թեկնածուների հերթականությունը որոշվում է դաշինքում ընդգրկված կուսակցությունների համառոտ խորհրդակցությունների ընթացքում և հաստատվում դաշինքում ընդգրկված կուսակցություններից յուրափանցյալի մշտապես գործող մարմնի որոշումով:

6. Կուսակցությունների դաշինքից ոչ ուն է կուսակցության դուրս գալու դեպքում կուսակցությունների դաշինքի ընտրական ցուցակից հանվում են այդ կուսակցության ներկայացրած պատգամավորի թեկնածուների անունները:

Հոդված 107.

Առաջադրման սահմանափակումները

1. Ազգային ժողովի պատգամավորի թեկնածու չեն կարող առաջադրվել սահմանադրական դատարանի անդամները, դատավորները, դատախազները, ոստիկանությունում, ազգային անվտանգությունում, դատական ակտերի հարկային կատարման, վերահսկողական, հարկային, մաքսային մարմիններում, էլեկտրատրանսպորտի հիմնարկներում ծառայողները, զինծառայողները:

Ազգային ժողովի պատգամավորի թեկնածու չեն կարող առաջադրվել և պատգամավորի թեկնածու չեն կարող զբաղվել Հայաստանի Հանրապետության այն քաղաքացիները, որոնք ունեն այլ պետության քաղաքացիություն:

2. Պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների աշխատակիցներն ու պաշտոնատար այն անձինք, որոնց նկատմամբ չեն սպառնվում առյև հարկածով նախատեսված սահմանափակումները, Ազգային ժողովի պատգամավորի թեկնածու զբաղվելուց հետո մինչև նախընտրական քաղաքացիության ավարտը ժամանակավորապես ազատվում են իրենց աշխատանքային պարտականությունները կատարելուց, բացառությամբ քաղաքական պաշտոն զբաղեցնող անձանց:

Հոդված 108.

Ազգային ժողովի համահամահասկան ընտրակարգով պատգամավորի թեկնածուներ առաջադրելու

1. Կուսակցություններն Ազգային ժողովի համահամահասկան ընտրակարգով ընտրություններին մասնակցելու մասին պիտու է ներկայացնում են կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով՝ իրենց մշտապես գործող մարմնի որոշման հիման վրա, իսկ պիտու է ստորագրում է կուսակցության ղեկավարը: Կուսակցությունների դաշինքներն Ազգային ժողովի համահամահասկան ընտրակարգով ընտրություններին մասնակցելու պիտու է ներկայացնում են դաշինքի անդամ կուսակցությունների մշտապես գործող մարմինների որոշումների հիման վրա, իսկ պիտու է ստորագրում են դաշինքի անդամ կուսակցությունների ղեկավարները:

2. Յուրափանցյալ կուսակցություն, կուսակցությունների դաշինք իրավունք ունի առաջադրելու թեկնածուներ միայն մեկ ընտրական ցուցակ: Կուսակցությունների դաշինքում ընդգրկված կուսակցությունն իրավունք չունի իր անունից առանձին ընտրական

ցուցակ ստաջապրեկտ: Ազգային ժողովի համաձայնական ընտրակարգով կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի և դաշինքում ընդգրկված կուսակցություններից յուրաքանչյուրի ընտրական ցուցակի 2-րդ համարից սկսած ցանկացած անբաժնի թվով հնչյուններում (2-6, 2-11, 2-16 և այդպես շարունակ՝ մինչև ցուցակի ավարտը) յուրաքանչյուր սեռի ներկայացուցիչների թվը չպետք է գերազանցի 80 սովոր: Ազգային ժողովի համաձայնական ընտրակարգով կուսակցության, կուսակցություն դաշինքի ընտրական ցուցակում ընդգրկվում է ամուլագն 25 թեկնածու: Կուսակցության ընտրական ցուցակում ընդգրկված թեկնածուների թվը չի կարող գերազանցել Ազգային ժողովի համաձայնական ընտրակարգով ստորագրամարմինների մանրատների թվի համար առ այն օրենսգրքով սահմանված թվի էստրատիվը: Կուսակցության ընտրական ցուցակում կապող են ընդգրկվել նաև այդ կուսակցության անբաժնի չհանդիսացող անձինք:

3. Ազգային ժողովի ընտրություններին մասնակցելու մասին կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի դիմումին կցվում են՝

1) կուսակցության կանոնադրությունը (կուսակցությունների դաշինքի դեպքում՝ դաշինքում ընդգրկված կուսակցությունների կանոնադրությունները):

2) կուսակցության մետապետ գործող մարմին որպեսզի (կուսակցությունների դաշինքի դեպքում՝ դաշինքի անբաժնի կուսակցությունների մետապետ գործող մարմինների որպեսզիները) Ազգային ժողովի համաձայնական ընտրակարգով թեկնածուների ընտրական ցուցակ ստաջապրեկտ վերաբերյալ, ընտրական ցուցակը, որում համարակազմումը նշվում են թեկնածուների ազգանունը, անունը, հայրանունը, ծննդյան ամսաթիվը, կուսակցական պատկանելությունը, անձը հաստատող վստաստաթղթի համարը, հաշվառման վայրը, աշխատանքի վայրը և պաշտոնը (գրադմուսիք):

3) կուսակցության ընտրական ցուցակում ընդգրկված թեկնածուների գրառվող հայտարարությունը ստորագրամարմին թեկնածու գրանցվելու համաձայնություն մասին:

4) կուսակցությունների դաշինքում ընդգրկված կուսակցությունների սահման ընտրական ցուցակները:

5) նվազագույն աշխատավարձի 8 000-ապրոտիկի չափով ընտրական գրառվող մաձման անբարագիրը:

6) տեղեկանք՝ կուսակցության ընտրական ցուցակում ընդգրկված թեկնածուների՝ վերջին հինգ տարում Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացի հանդիսանալու, այլ պետության քաղաքացի չհանդիսանալու և վերջին հինգ տարում Հայաստանի Հանրապետությունում մետապետ բնակվելու մասին:

7) կուսակցության ընտրական ցուցակում ընդգրկված թեկնածուների անձը հաստատող վստաստաթղթի պատճենները:

4. Սույն հոդվածի 3-րդ մասի 6-րդ կետով սահմանված տեղեկանքի ձևը հաստատում է կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը: Նշված տեղեկանքը ստանալուց և լրագրված պետական մարմինը դիմելուց հետո՝ էստրատ ժամկետում, բաց ոչ շուտ, քան մինչև ընտրությունների նշանակումը:

Կապողված պետական մարմինն իր որպեսզի մերժում է դիմումստառին նշված ձևի տեղեկանք ստանալուց, եթե նրա վերաբերյալ սխալներ չեն բառարարում առ այն օրենսգրքի 105-րդ հոդվածի պահանջները:

5. Ազգային ժողովի ընտրություններին մասնակցելու մասին կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի դիմումում նշվում են նաև մինչև երկու լրագր ներկայացուցչի սխալները (ազգանունը, անունը, հայրանունը, ծննդյան ամսաթիվը, անձը հաստատող վստաստաթղթի համարը, աշխատանքի վայրը և պաշտոնը (գրադմուսիք)):

6. Գրանցման վստաստաթղթեր կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով ներկայացվում են միայն կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի լրագր ներկայացուցչի միջոցով՝ առ այն օրենսգրքով սահմանված ժամկետներում:

Գրանցման համար վստաստաթղթի ներկայացման ժամկետի ավարտից հետո կուսակցությունը, կուսակցությունների դաշինքը ընտրական ցուցակում վավախություններ չեն կապող կատարել:

7. Կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի ընտրական ցուցակը գրանցելու համար ներկայացրած վստաստաթղթում սխալներ, ջնջումներ, փերվածքներ, վրիպակներ հայտնաբերելու դեպքում կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը ստատառվող է այդ վստաստաթղթեր ներկայացնողների առաքարությունը կրառվելուց դրանց վրա՝ շուտելու նպատակով, ինչպես նաև նրանց ներկայությամբ ինֆուսույն ուղղել ներկայացված վստաստաթղթում սխալ ակնհայտ սխալները, վրիպակները:

Հանձնաժողովն իրառվում չունի ջրնրունելու ներկայացված վստաստաթղթերը միայն այն պատճառով, որ դրանք սրբառակում են նման սխալներ, ջնջումներ, փերվածքներ կամ վրիպակներ: Սույն մասի դրայթները չեն կիրառվում վստաստաթղթում տեղ գտած այնպիսի սխալներ, ջնջումներ, փերվածքներ, վրիպակներ շուտելու կամ այլ թերություններ վերացնելու նկատառմբ, որի կրառվում օրենքով վերադարձված է այդ վստաստաթղթերն ընթրուած կամ սրանադրած մարմիններին:

Ներկայացված վստաստաթղթում առ այն մասի երկրայող սրբաթրայությունում նշված անհատությունների կամ դիմումին կից ներկայացված վստաստաթղթի թերի լինելու դեպքում կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը 48 ժամ է սաղխ նշված անհատությունները վերացնելու, կից ներկայացված վստաստաթղթերը լրացնելու համար: Սյո ժամանակահատվածում կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի ընտրական ցուցակի, ընտրական ցուցակում ընդգրկված թեկնածուի վերաբերյալ անհատությունները ջրվերացնելու կամ վստաստաթղթերը ջրլրացնելու դեպքում կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի ընտրական ցուցակի գրանցումը մերժվում է, իսկ ընտրական ցուցակում ընդգրկված թեկնածուի դեպքում նրա անունը հանվում է կուսակցության ընտրական ցուցակից:

(108-րդ հարվածը վտի 19.03.12 ՀՕ-52-Ն)

Հարված 109. Ազգային ժողովի համահամակարգող ընտրությունների կուսակցությունների ընտրական ցուցակները գրանցելը

1. Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի անդամների կողմից կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի ընտրական ցուցակի գրանցման վերաբերյալ առարկություն չլինելու դեպքում ընտրական ցուցակը գրանցվում է առանց փոփոխության:

2. Գրանցման համար ստանձանված ժամկետը ավարտվելուց հետո՝ եռօրյա ժամկետում, կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը կրտսրական է կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինքների ընտրական ցուցակները:

3. Կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի ընտրական ցուցակի գրանցման հարցը քննարկելիս հանձնաժողովի նիստին իրավունք ունի ներկա լինելու լիազոր ներկայացուցիչը:

Հարված 110. Կուսակցության ընտրական ցուցակի կամ դրանում ընդգրկված թեկնածուի գրանցումը մերժելը

1. Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը մերժում է կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի ընտրական ցուցակի գրանցումը, եթե՝

- 1) ներկայացված փաստաթղթերը թերի են կամ կեղծված.
- 2) ընտրական ցուցակը չի համապատասխանում առյժմոք 108-րդ հարվածի 2-րդ մասով ստանձանված սրահանջներին.
- 3) կուսակցությունը լուծարվել է.
- 4) կուսակցությունների դաշինքում ընդգրկված կուսակցությունների թվը նվազել է երկուսից.
- 5) կուսակցության գործունեությունը կասեցվել կամ արգելվել է:

2. Կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի ընտրական ցուցակի գրանցման վերաբերյալ կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի անդամի առարկություն դեպքում առարկությունը դրվում է փոփոխության: Ընտրական ցուցակի գրանցումը մերժվում է հանձնաժողովի անդամների ընդհանուր թվի ձայների ստնվածն երկու երրորդով ընդունված որոշումով:

3. Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը մերժում է կուսակցության ընտրական ցուցակում ընդգրկված թեկնածուի գրանցումը, եթե՝

- 1) նա չունի ընտրվելու իրավունք.
- 2) նրա վերաբերյալ ներկայացրած փաստաթղթերը թերի են կամ կեղծված:

4. Կուսակցության ընտրական ցուցակում ընդգրկված թեկնածուի գրանցման վերաբերյալ կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի անդամի առարկություն դեպքում առարկությունը դրվում է փոփոխության: Կուսակցության ընտրական ցուցակում ընդգրկված թեկնածուի գրանցումը մերժվում է հանձնաժողովի անդամների ընդհանուր թվի ձայների ստնվածն երկու երրորդով ընդունված որոշումով:

Հարված 111. Կուսակցության ընտրական ցուցակի կամ դրանում ընդգրկված թեկնածուի գրանցումն անվավեր համաչելը

1. Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի ընտրական ցուցակի գրանցումը համաչում է անվավեր, եթե գրանցումից հետո հայտնի են դառնում փաստեր, որոնց ուժով՝

1) կուսակցության ընտրական ցուցակում ընդգրկված թեկնածուների գրանցումն ուժը կորցրած կամ անվավեր համաչելու հետևանքով ընտրական ցուցակի թեկնածուների թվը նվազում է 25-ից.

2) կուսակցության վերաբերյալ ներկայացված փաստաթղթերը կեղծված են:

2. Ընտրական ցուցակում ընդգրկված թեկնածուի գրանցումն անվավեր է համաչվում, եթե գրանցումից հետո հայտնի են դառնում փաստեր, որոնց ուժով՝

- 1) նա չունի ընտրվելու իրավունք.
- 2) նրա վերաբերյալ ներկայացված փաստաթղթերը կեղծված են:

Նման դեպքում թեկնածուն համվում է ցուցակից:

3. Կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի ընտրական ցուցակի կամ դրանում ընդգրկված թեկնածուի գրանցումն անվավեր է համաչվում կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի անդամների ընդհանուր թվի ձայների ստնվածն երկու երրորդով ընդունված որոշումով:

Հոդված 112. Կուսակցության ընդգրկման ցուցակի կամ դրանում ընդգրկված թեկնածուի գրանցումը մերժելու, անվավեր հանաչելու մասին որոշումների բարձրագույն կարգը

1. Կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի ընդգրկման ցուցակի կամ դրանում ընդգրկված թեկնածուի գրանցումը մերժելու, գրանցումն անվավեր հանաչելու մասին կենտրոնական ընդգրկման հանձնաժողովի որոշումը կարող է վիճարկվել Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատավարչության օրենսգրքով սահմանված կարգով և ժամկետներում:

2. Կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի ընդգրկման ցուցակի կամ դրանում ընդգրկված թեկնածուի գրանցումը մերժելու, գրանցումն անվավեր հանաչելու մասին կենտրոնական ընդգրկման հանձնաժողովի որոշումն անվավեր հանաչելու մասին դատարանի վճիռով կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի ընդգրկման ցուցակը կամ դրանում ընդգրկված թեկնածուն հանդիման է գրանցված կամ վերագրանցված:

Հոդված 113. Կուսակցության ընդգրկման ցուցակի կամ դրանում ընդգրկված թեկնածուի գրանցումն ուժը կորցրած հանաչելը

1. Կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի ընդգրկման ցուցակի գրանցումը կենտրոնական ընդգրկման հանձնաժողովի որոշումով ուժը կորցրած է հանաչվում, եթե՝

- 1) ներկայացվել է դիմում ինքնազուրկվելու մասին.
- 2) կուսակցությունը լուծարվել է.
- 3) կուսակցության գործունեությունը կասեցվել կամ սրգելվել է.
- 4) կուսակցությունների դաշինքում ընդգրկված կուսակցությունների թվը նվազել է երկուսից:

2. Կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի ընդգրկման ցուցակի գրանցումը դատարանի վճիռն հիման վրա ուժը կորցրած է հանաչվում, եթե խախտվել են առյու օրենսգրքի 18-րդ հոդվածի 8-րդ մասի կամ առյու օրենսգրքի 26-րդ հոդվածի դրոշյթները:

3. Ընդգրկման ցուցակում ընդգրկված թեկնածուի գրանցումը կենտրոնական ընդգրկման հանձնաժողովի որոշումով ուժը կորցրած է հանաչվում, եթե նա ներկայացրել է դիմում ինքնազուրկվելու մասին:

4. Ընդգրկման ցուցակում ընդգրկված թեկնածուի գրանցումը դատարանի վճիռն հիման վրա ուժը կորցրած է հանաչվում, եթե նա խախտել է առյու օրենսգրքի 18-րդ հոդվածի 8-րդ մասի կամ առյու օրենսգրքի 26-րդ հոդվածի դրոշյթները:

Հոդված 114. Ազգային ժողովի մեծամասնական ընդգրկման ցուցակի կամ դրանում ընդգրկված թեկնածուի գրանցումն ուժը կորցրած հանաչելը

1. Ազգային ժողովի մեծամասնական ընդգրկման ցուցակի կամ դրանում ընդգրկված թեկնածուի գրանցումը կորցրած է հանաչվում, եթե՝

2. Կուսակցությունը Ազգային ժողովի մեծամասնական ընդգրկման ցուցակի կամ դրանում ընդգրկված թեկնածուի գրանցումն ուժը կորցրած է հանաչվում, եթե խախտվել են առյու օրենսգրքի 18-րդ հոդվածի 8-րդ մասի կամ առյու օրենսգրքի 26-րդ հոդվածի դրոշյթները:

3. Ինքնազուրկվելու դեպքում հարաբերակցությունների մեծամասնական ընդգրկման ցուցակի կամ դրանում ընդգրկված թեկնածուի գրանցումը կորցրած է հանաչվում, եթե նա խախտել է առյու օրենսգրքի 18-րդ հոդվածի 8-րդ մասի կամ առյու օրենսգրքի 26-րդ հոդվածի դրոշյթները:

Հոդված 115. Ազգային ժողովի մեծամասնական ընդգրկման ցուցակի կամ դրանում ընդգրկված թեկնածուի գրանցումն ուժը կորցրած հանաչելը

1. Ազգային ժողովի մեծամասնական ընդգրկման ցուցակի կամ դրանում ընդգրկված թեկնածուի գրանցումը կորցրած է հանաչվում, եթե՝

- 1) ազգաբնակչության, անունը, հայրանունը.
- 2) ծննդյան ամսաթիվը.
- 3) հաշվառման վայրը.
- 4) աշխատանքի վայրը և պաշտոնը (զբաղմունքը).
- 5) կուսակցական արտկանգնությունը, ինչպես նաև թեկնածուի մինչև երկու լիարժեք ներկայացուցչի վերաբերյալ տվյալներ (հրանց ազգաբնակչության, անունը, հայրանունը, ծննդյան ամսաթիվը, անձը հաստատող վստահության համարը, աշխատանքի վայրը և պաշտոնը (զբաղմունքը)):

2. Ազգային ժողովի մեծամասնական ընտրակարգով պատգամավորի թեկնածու ստաջապեղու մասին կուսակցության որոշումը, ֆարմացու ինֆորմացիայի մասին դիմումին կից ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողով են ներկայացվում նաև՝

1) թեկնածուի գրավոր հայտարարությունը՝ սլոյա ընտրատարածքում պատգամավորի թեկնածու գրանցվելու համաձայնության մասին (միայն կուսակցության կողմից ստաջապեղու դեպքում)։

2) նվազագույն աշխատակարձի 1 000-ապարիկի չափով ընտրական գրավի մուծման անբարդագիրը։

3) տեղեկանք թեկնածուի՝ վերջին հինգ տարում Հայաստանի Հանրապետության ֆարմացի հանդիսանալու, այլ պետության ֆարմացի չհանդիսանալու և վերջին հինգ տարում Հայաստանի Հանրապետությունում մշտապես բնակվելու մասին։

4) թեկնածուի անձը հաստատող վաստադրթի պատճենը։

3. Սույն հարվածի 2-րդ մասի 3-րդ կետով սահմանված տեղեկանքի ձևը հաստատում է կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը։ Նշված տեղեկանքը սղանալուց և լրագրված պետական մարմինը դիմելուց հետո՝ ետոյա ժամկետում, բայց ոչ ԵԱՍ, ԲԱՆ մինչև ընտրությունների նշանակումը։

Կլաբայի պետական մարմինն իր որոշումը մերժում է դիմումատուին նշված ձևի տեղեկանք սղանալուց, եթե նրա վերաբերյալ սլոյա ներք չեն բաղարարում աւյն օրենսգրքի 105-րդ հարվածի պահանջները։

4. Սույն հարվածով սահմանված վաստադրթերը ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողով ներկայացվում է միայն թեկնածուի կամ նրա լրագր ներկայացուցչի միջոցով՝ աւյն օրենսգրքով սահմանված ժամկետներում։

5. Ազգային ժողովի պատգամավորի թեկնածու գրանցվելու համար ներկայացրած վաստադրթերում սլոյա ներք, ջնջումներ, ԲԵՂԱԾԲներ, վրարակներ հայտնաբերելու դեպքում ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովը պարտավոր է այդ վաստադրթերը ներկայացնողների աւաղարությունը կրավրել դրանց վրա՝ ԵԱԿԵԼու նպատակով, ինչպես նաև նրանց ներկայությունը ինֆորմացիոն աղբղ ներկայացված վաստադրթերում աղկա սկնաւյտ սլոյա ներք, վրարակները։

Հանձնաժողովն կրավրել չաւրի չընրաւրելու ներկայացված վաստադրթերը միայն այն պահանաւով, որ դրանք պարաւրակում են նման սլոյա ներք, ջնջումներ, ԲԵՂԱԾԲներ կամ վրարակներ։ Սույն մասի դրաւրթերը չեն կրաւրակում վաստադրթերում տեղ գտած այնպիսի սլոյա ներք, ջնջումներ, ԲԵՂԱԾԲներ, վրարակներ ԵԱԿԵԼու կամ այլ թեղարթուններ վերացնելու նկատանք, որի կրավրելը օրենքով վերաարահված է այդ վաստադրթերն ընրաւրած կամ սղանալրած մարմիններին։

Ներկայացված վաստադրթերում աւյն մասի երկրարդ պարբերաղարումաւ նշված անհատաղարուններին կամ դիմումին կից ներկայացված վաստադրթերի թերի լրնրելու դեպքում ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովը 48 ժամ է սաղկա նշված անհատաղարունները վերացնելու, կից ներկայացված վաստադրթերը լրացնելու համար։ Սյր ժամանակահատվածում անհատաղարունները չվերացնելու կամ վաստադրթերը չլրացնելու դեպքում թեկնածուի գրանցումը մերժվում է։

6. Ազգային ժողովի մեծամասնական ընտրակարգով պատգամավորի թեկնածուները գրանցվում են ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի որոշումը։

Ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի անրամներին կրավրց գրանցման վերաբերյալ աապկարթուն չլրնրելու դեպքում թեկնածուն գրանցվում է աաւրց ԲՂԵԱՐԿԱՐԿԱՆ։

7. Թեկնածուի գրանցման հարցը ԲՆՆԱՐԿԵԼԻԱ ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի նկատին կրավրել մունեն ներկա լրնրելու աաւցարթած թեկնածուն և լրագր ներկայացուցիչը։

Հարված 116.

Ազգային ժողովի մեծամասնական ընտրակարգով պատգամավորի թեկնածուի գրանցումը մերժելը

1. Ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովը պատգամավորի թեկնածուի գրանցումը մերժում է, եթե՝

1) չաւրի ընտրվելու կրավրել։

2) ներկայացված վաստադրթերը թերի են կամ կեղծված։

2. Թեկնածուի գրանցման վերաբերյալ հանձնաժողովի անրամի աապկարթուն դեպքում աապկարթունը դրվում է ԲՂԵԱՐԿԱՐԿԱՆ։

Գրանցումը մերժվում է ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի անրամներին ընրխաւրթ թղի ձայներին աւնվաւրց երկրա երրարթով։

Հարված 117.

Ազգային ժողովի մեծամասնական ընտրակարգով պատգամավորի թեկնածուի գրանցումն անվավեր հանաչելը

1. Ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովը պատգամավորի թեկնածուի գրանցումը հանաչում է անվավեր, եթե գրանցումից հետա հայտնի են դաւրում վաստեր, որանց աւժով՝

1) չաւրի ընտրվելու կրավրել։

2) ներկայացված վաստադրթերը կեղծված են։

2. Թեկնածուի գրանցումը հանաչվում է անվավեր ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի անրամներին ընրխաւրթ թղի ձայներին աւնվաւրց երկրա երրարթով ընրաւրիւած որոշումը։

Հարված 118. Ազգային ժողովի մեծամասնական ընտրակարգով սրտագանտիորի թեկնածուի գրանցումը մերժելու, անվավեր հանաչելու մասին որոշումների բարձրարկման կարգը

1. Պատգամավորի թեկնածուի գրանցումը մերժելու կամ անվավեր հանաչելու մասին ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի որոշումը կարող է վիճարկվել Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատավարչության օրենսգրքով սահմանված կարգով և ժամկետներում:

2. Պատգամավորի թեկնածուի գրանցումը մերժելու կամ անվավեր հանաչելու մասին ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի որոշումն անվավեր հանաչելու մասին դատարանի վրտալ նա համարվում է գրանցված կամ վերագրանցված:

Հարված 119. Ազգային ժողովի մեծամասնական ընտրակարգով սրտագանտիորի թեկնածուի գրանցումն ուժը կորցրած հանաչելը

1. Ազգային ժողովի մեծամասնական ընտրակարգով սրտագանտիորի թեկնածուի գրանցումն ուժը կորցրած է հանաչվում՝

1) կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի որոշումը, եթե նա ներկայացրել է դիմում ինքնաբերական մասին:

2) դատարանի վերի կիսման վրա, եթե նա խախտել է առյն օրենսգրքի 18-րդ հարվածի 8-րդ մասի կամ առյն օրենսգրքի 26-րդ հարվածի պայմանները:

Գ Լ ՈՒ Խ 22

ՊԱՏԳԱՄԱՎՈՐԻ ԹԵԿՆԱԾՈՒԿԻ ԿԱՐԳԱՎԻՃԱԿԸ

Հարված 120.

Ազգային ժողովի սրտագանտիորի թեկնածուների իրավահավասարությունը

1. Պատգամավորի թեկնածուներն ունեն սրտագանտիորի թեկնածուի կարգավիճակից բխող հավասար իրավունքներ և պարտականություններ:

Հարված 121.

Ազգային ժողովի սրտագանտիորի թեկնածուների իրավունքները, պարտականությունները և գործունեության երաշխիքները

1. Ազգային ժողովի սրտագանտիորի թեկնածուն իր կարգավիճակը ձեռք է բերում գրանցումից հետո: Առյն օրենսգրքով սահմանված իրավունքները և պարտականությունները Ազգային ժողովի սրտագանտիորի թեկնածուի վրա ստարածվում են մինչև սրտագանտիոր ընտրվելու մասին ընտրական հանձնաժողովի որոշումն վիճարկման համար սահմանված ժամկետի ավարտը, իսկ այդ որոշումն վիճարկման դեպքում՝ մինչև ստանանադրական դատարանի որոշում ընդունելը:

Հանանադրական ընտրակարգով սրտագանտիորներ ընտրվելու մասին կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի որոշումն ուժի մեջ մտնելուց հետո կուսակցության ընտրական ցուցակում ընդգրկված, բայց սրտագանտիոր չընտրված անձը թեկնածուի կարգավիճակ է ձեռք բերում հանանադրական ընտրակարգով համարատաստված մանարտը թախար մնալուց հետո:

2. Պատգամավորի թեկնածուներն ազատվում են գրառառախման, ժամկետային զինիրական ծառայությունից և ուսումնադրական հառախմանից մինչև ընտրությունների ադյունքների սրտագանտիորն հրադարակումը:

3. Պատգամավորի թեկնածուները ֆվետրության օրախմից ոչ ու, ֆան 10 օր ստառ՝ մինչև ժամը 18.00-ն, ինչպես նաև ֆվետրության օրախմից հետո դիմում ներկայացնելու դեպքում իրառախմ ունեն հանելու իրենց թեկնածությունը: Ինքնաբերական մասին դիմումը վառերացվում է նատարական կարգով, կամ թեկնածուն ինքնաբերական մասին իր դիմումը հատատառում է հանձնաժողովի նիստում:

Կուսակցության ընտրական ցուցակում ընդգրկված ֆառադցու անուն-ազանունը ցուցակից հանվում է կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի սահմանած կարգով:

4. Կուսակցությունները, կուսակցությունների րաշխիքները ֆվետրության օրախմից ոչ ու, ֆան 10 օր ստառ՝ մինչև ժամը 18.00-ն, իրառախմ ունեն դիմում ներկայացնելու ինքնաբերական մասին:

5. Ազգային ժողովի սրտագանտիորի թեկնածուն, ընտրված սրտագանտիորը մինչև սրտագանտիորի ընտրություններն ստանձնելը կարող է ձեռքառաղ վել, կառանտիրվել կամ նրա նրառանդը դատական կարգով սրտագանտիորության երթարկելու հարց հարաղվել միայն կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի համառայությունը: Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը նելած հարցի վերաբերյալ որոշում ընդունում է հանձնաժողովի անդաների ընդհանուր թվի ձայների առնվառն երկու երադարով: Առյն

մատվ ստանձնելուց հետո չի ստացվում մինչև թեկնածու գրանցվելը ձեռնարկված կամ կազմակերպված հարաբերակցություններ, ինչպես նաև ձեռնարկվող ծախսերը կազմակերպելու և կազմակերպված թեկնածուի կազմակերպության ժամկետը երկարաժամկետ դեպքերի վրա:

Գ Լ ՈՒ Խ 23

ՆԱԽԸՆՏՐԱԿԱՆ ՔԱՌՈՉՁՈՒԹՅՈՒՆՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԺԱՄԱՆԱԿ

Հարված 122.

Պատգամավորի թեկնածուի, կուսակցության նախընտրական հիմնադրամը

1. Նախընտրական հարազատություն իրականացնելու համար պատգամավորի թեկնածուն, համահամակարգող ընտրակարգով ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունը, կուսակցությունների դաշինքը բացում է նախընտրական հիմնադրամ, որը համալրվում է առ այն օրենսգրքի 25-րդ հոդվածում նշված կանոններով:

2. Մեծամասնական ընտրակարգով պատգամավորի թեկնածուն իրավունք ունի իր հիմնադրամում մտնում կատարելու նվազագույն աշխատավարձի մինչև 1 000-ապրտիկի, իսկ թեկնածուին առաջադրված կուսակցությունը՝ մինչև 2 000-ապրտիկի չափով, համահամակարգող ընտրակարգով ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունը կամ կուսակցությունների դաշինքում ընդգրկված կուսակցությունները միասին՝ համարադասավորված կուսակցության կամ կուսակցությունների դաշինքի հիմնադրամում՝ նվազագույն աշխատավարձի մինչև 15 000-ապրտիկի չափով գումար:

3. Յուրաքանչյուր ֆիզիկական անձ կարող է պատգամավորի թեկնածուի, կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի նախընտրական հիմնադրամում մտնում կատարել մինչև նվազագույն աշխատավարձի 100-ապրտիկի չափով գումար:

4. Նախընտրական հարազատության ընթացքում պատգամավորի թեկնածուն գանգի լուծումը կատարելու միջոցներով նախընտրական հարազատության կազմակերպման, դաշինքների, սպորտի կազմակերպման, հարազատության պատասխանների պատասխաններ (սեղանակարգ), հարազատության սպորտի և այլ նյութերի ձեռքբերման, ընտրությունների սպասարկող հարազատության բոլոր տեսակի նյութերի (ներառյալ՝ սպորտի նյութերի) պատասխաններ ֆինանսավորման համար իրավունք ունի ծախսելու նվազագույն աշխատավարձի 10 000-ապրտիկը չգերազանցող գումար, իսկ կուսակցությունը, կուսակցությունների դաշինքը՝ նվազագույն աշխատավարձի 100 000-ապրտիկը չգերազանցող գումար:

Հարված 123.

Նախընտրական հարազատությունը

1. Ազգային ժողովի ընտրությունների ժամանակ նախընտրական հարազատությունն իրականացվում է առ այն օրենսգրքով սահմանված կարգով և ժամկետներով:

2. Ազգային ժողովի ընտրությունների ժամանակ համահամակարգող ընտրակարգով ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունները, կուսակցությունների դաշինքներն օգտվում են առ այն օրենսգրքի 89-րդ հոդվածով սահմանված իրավունքներից:

Գ Լ ՈՒ Խ 24

ՔՎԵԱԹԵՐԹԻՎՆԵՐԸ:

ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՄԹՆՈՒՎՆԵՐԻ ԱՄՓՈՓՈՒՄԸ

Հարված 124.

Քվեաթերթիկները

1. Ազգային ժողովի համահամակարգող և մեծամասնական ընտրակարգերով ընտրություններին անցկացվում են ստանդարտ քվեաթերթիկներով:

2. Ազգային ժողովի համահամակարգող ընտրակարգով ընտրություններին քվեաթերթիկում նշվում են կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինքների անվանումները՝ այբբենական հերթականությամբ, ինչպես նաև ընտրական ցուցակի ստացման երեք թեկնածուների ազգանունները, անունները և հայրանունները:

3. Ազգային ժողովի մեծամասնական ընտրակարգով ընտրություններին քվեաթերթիկում նշվում են պատգամավորի թեկնածուների ազգանունները, անունները և հայրանունները՝ ազգանունը այբբենական հերթականությամբ, և առաջադրվող կուսակցությունների անվանումները, իսկ ինքնառաջադրման դեպքում՝ ինքնառաջադրման բառը:

Հարված 125.

Ազգային ժողովի համահամակարգող ընտրակարգով ընտրություններին սպառումներին տնվային

1. Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը առյժմ օրենսգրքի 75-րդ հարվածով ստանձնված կարգով և ժամկետում անվտանգ է ընտրությունների արքայաճակատը և ընդունում հետևյալ պաշտպանության մեկը.

1) Ազգային ժողովի համահամակարգող ընտրակարգով պաշտպանություններ ընտրվելու մասին.

2) ստանձնված ընտրական տեղամասերում վերափոխարկություն և փոխարկվելու մասին.

3) Ազգային ժողովի համահամակարգող ընտրակարգով ընտրություններն անվտանգ համաչափ և Ազգային ժողովի համահամակարգող ընտրությունների վերափոխարկություն և փոխարկվելու մասին.

4) Ազգային ժողովի համահամակարգող ընտրակարգով ընտրություններն անվտանգ համաչափ և նոր ընտրություն և փոխարկվելու մասին:

2. Ազգային ժողովի համահամակարգող ընտրակարգի համար նախատեսված մանրամասները բաժնետիրական են այն կուսակցությունների և կուսակցությունների դաշինքների ընտրական ցուցակների միջև, որոնք ստացել են կարգավորված փոխադրված ընդհանուր թվի և անհատությունների թվի գումարի համարադաստիարակությամբ ստեղծված՝ կուսակցության դեպքում՝ 5, իսկ կուսակցությունների դաշինքի դեպքում՝ 7 սովոր կարգավորված փոխադրված ընդհանուր թվի և անհատությունների թվի գումարի համարադաստիարակությամբ ստեղծված 5 կամ 7 սովոր կարգավորված փոխադրված ընդհանուր թվի ստացել է ընդամենը մեկ կուսակցության կամ կուսակցությունների դաշինքի ընտրական ցուցակ, սակայն մանրամասների բաժնետիրական մասնակցում են հաջորդ երկու՝ համարադաստիարակությամբ ստեղծված կարգավորված փոխադրված ընտրական ցուցակները (կուսակցությունների դաշինքները): Եթե Ազգային ժողովի համահամակարգող ընտրակարգով փոխարկված մասնակցում է մինչև 3 կուսակցություն (կուսակցությունների դաշինք), սակայն մանրամասների բաժնետիրական մասնակցում են բոլոր կուսակցությունները (կուսակցությունների դաշինքները):

3. Ազգային ժողովի համահամակարգող ընտրակարգի համար նախատեսված մանրամասները բաժնետիրական են կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինքների ընտրական ցուցակների միջև՝ հորանցից յուրաքանչյուրին կարգավորված փոխադրված ընդհանուր թվին համահամարյուն: Յուրաքանչյուր կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի ընտրական ցուցակին հասանելի մանրամասների թվի հաշվարկը կատարվում է հետևյալ կերպ. յուրաքանչյուր ցուցակին կարգավորված փոխադրված ընդհանուր թվի բազմապատկվում է ընտրական ցուցակներին հասանելի մանրամասների թվով, արդյունքը բաժանվում է մանրամասների բաժնետիրական մասնակցող ընտրական ցուցակներին կարգավորված փոխադրված ընդհանուր թվի վրա, և ստանձնացվում են ամբողջ թվերը, որոնք յուրաքանչյուր ընտրական ցուցակին հասանելի մանրամասների թվերն են:

4. Մնացած մանրամասներն ընտրական ցուցակների միջև բաժնետիրական են ըստ մնացորդների մեծության հերթականության՝ յուրաքանչյուրին մեկական մանրամաս սկզբում: Մնացորդների մեծության հախադասության դեպքում վիճարկվող մանրամասը ստանում է այն ցուցակին, որին կարգավորված փոխադրված ընդհանուր թվին ամենամեծն է, իսկ դրանց հախադասության դեպքում հարցը լուծվում է վիճարկման կարգով:

5. Կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի ընտրական ցուցակից ընտրվում է այն թեկնածու, որի հերթական համարն ընտրական ցուցակում վաղ կամ հավասար է այդ ընտրական ցուցակին հասանելի մանրամասների թվին:

6. Ազգային ժողովի համահամակարգող ընտրակարգով ընտրված թեկնածուի մանրամասը, եթե նա ընտրվել է նաև Ազգային ժողովի մեծամասնական ընտրակարգով, ստանում է այդ կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի ընտրական ցուցակի հաջորդ թեկնածուն:

7. Կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի ընտրական ցուցակում ընդգրկված թեկնածուների միջև մանրամասների բաժնետիրական կրակակետում է կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի արձանագրությամբ՝ գրանցվելով յուրաքանչյուր ընտրական ցուցակից ընտրված Ազգային ժողովի պաշտպանություններին:

Եթե կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի ընտրական ցուցակում ընդգրկված թեկնածուների թվը վաղ է մանրամասների բաժնետիրական հասանելի մանրամասների թվից, սակայն այդ մանրամասները բաժնետիրական են մանրամասների բաժնետիրական մասնակցող կրակակետ ստացած մյուս կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինքների ընտրական ցուցակների միջև՝ ըստ մնացորդների մեծության հերթականության՝ յուրաքանչյուրին մեկական մանրամաս սկզբում:

8. Ազգային ժողովի համահամակարգող ընտրակարգով ընտրված և լիազորությունները փոխադրված պարագրամ պաշտպանությունների մանրամասը կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի արձանագրությամբ այդ մասին հանձնաժողովին կրագրվելուց հետո՝ մեկապարջ ժամկետում, ստանում է այդ կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի ընտրական ցուցակի հերթական հաջորդ թեկնածուն: Եթե ընտրական ցուցակում այլ թեկնածու չկա, սակայն մանրամասը բաժնետիրական է առյժմ հարվածի 7-րդ մասի երկրորդ պարագրամով ստանձնված սկզբում:

9. Եթե փոխարկության ընթացքում տեղի են ունեցել առյժմ օրենսգրքի այնպիսի խախտումներ, որոնք կարող էին ազդել ընտրությունների արքայաճակատի վրա, սակայն կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը պաշտպան է ընդունում ստանձնված ընտրական տեղամասերում վերափոխարկություն անցկացնելու մասին, եթե այդ միջոցով հնարավոր է շտկել այդ խախտումների հետևանքները:

Եթե այդ միջոցով հնարավոր չէ շտկել այդ խախտումները, սուրա Ազգային ժողովի համաձայնական ընտրակարգով ընտրություններն անվավեր են համարվում, և նշանակվում է Ազգային ժողովի համաձայնական ընտրակարգով ընտրությունների վերամվեարկություն:

10. Եթե ընտրությունների նախարարատեսան ընթացքում կամ առանձին ընտրական տեղամասերում վերամվեարկություն անցկացնելու ընթացքում տեղի են ունեցել առյև օրենսգրքի այնպիսի խախտումներ, որոնք կարող էին ազդել ընտրությունների արդյունքների վրա, սուրա կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը որոշում է ընդունում Ազգային ժողովի համաձայնական ընտրակարգով ընտրություններն անվավեր համարելու մասին և նշանակվում է Ազգային ժողովի համաձայնական ընտրակարգով ընտրությունների վերամվեարկություն:

11. Եթե կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը որոշում է ընդունում առանձին ընտրական տեղամասերում վերամվեարկություն անցկացնելու մասին, սուրա վերամվեարկությունն անցկացվում է այդ որոշումն ընդունելուց հետո՝ 7-րդ օրը: Այս դեպքում Ազգային ժողովի համաձայնական ընտրակարգով ընտրությունների արդյունքների անվավերան համար առյև օրենսգրքով սահմանված ժամկետները հաշվարկվում են վերամվեարկության օրվանից:

12. Ազգային ժողովի համաձայնական ընտրակարգով ընտրությունների արդյունքով ընդունված որոշման վիճարկման մասին դիմում սահմանադրական դատարան կարող է ներկայացվել ընտրությունների արդյունքի սրբատեսական կրտսերական օրվանից հետո՝ 5-րդ օրը, մինչև ժամը 18.00-ն:

13. Ազգային ժողովի համաձայնական ընտրակարգով ընտրությունն անվավեր համարելու վերաբերյալ որոշումն ուժի մեջ մտնելուց ոչ շուտ, քան 15, և ոչ ուշ, քան 30 օր հետո առյև օրենսգրքով սահմանված կարգով և կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինքների նախն կազմով անցկացվում է վերամվեարկություն:

14. Ազգային ժողովի համաձայնական ընտրակարգով ընտրությունների վերամվեարկության արդյունքներն անվավեր համարվելու դեպքում այդ որոշումն ուժի մեջ մտնելուց ոչ ուշ, քան 70 օր հետո անցկացվում է նոր ընտրություն: Նոր ընտրություն դեպքում կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը վեարկություն օրը նշանակելու մասին որոշում ընդունում է Ազգային ժողովի համաձայնական ընտրակարգով ընտրությունն անվավեր համարելու վերաբերյալ որոշում ընդունելուց հետո՝ 7-րդ օրը:

15. Նոր ընտրությունն անցկացվում է նոր ստացարաններ և արտաներք ընտրությունների համար սահմանված կարգով և ժամկետներում:

Հոդված 126.

Ազգային ժողովի մեծամասնական ընտրակարգով ընտրությունների արդյունքներն անվավեր

1. Ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովը առյև օրենսգրքի 74-րդ հոդվածով սահմանված կարգով և ժամկետում անվավեր է ընտրությունների արդյունքները և ընդունում հետևյալ որոշումներից մեկը.

- 1) սրտգամախոր ընտրվելու մասին.
- 2) առանձին ընտրական տեղամասերում վերամվեարկություն նշանակելու մասին.
- 3) սրտգամախոր ընտրությունն անվավեր համարելու մասին.
- 4) սրտգամախոր ընտրությունը չկայացած համարելու մասին:

2. Պատգամախոր է ընտրվում այն թեկնածու, որին կարճ են փոխարկել ստավել թվով ընտրողներ:

3. Մեկ թեկնածու փոխարկվելու դեպքում նա ընտրվում է, եթե կարճ է փոխարկել փոխարկության մասնակիցների կեսից ավելին:

4. Եթե հավասար թվով ստավելաբային կարճ փոխարկված փոխարկողները ստացել են 2 և ավելի թեկնածուներ, սուրա նրանց միջև անցկացվում է վիճարկանություն՝ ընտրված թեկնածուին որոշելու համար:

5. Եթե փոխարկության ընթացքում տեղի են ունեցել առյև օրենսգրքի այնպիսի խախտումներ, որոնք կարող էին ազդել ընտրությունների արդյունքների վրա, սուրա ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովը որոշում է ընդունում առանձին ընտրական տեղամասերում վերամվեարկություն անցկացնելու մասին, եթե այդ միջոցով հնարավոր է շտկել այդ խախտումները: Եթե այդ միջոցով հնարավոր չէ շտկել այդ խախտումները, սուրա ընտրություններն անվավեր են համարվում, և նշանակվում է վերամվեարկություն:

6. Եթե ընտրությունների նախարարատեսան ընթացքում կամ առանձին ընտրական տեղամասերում վերամվեարկություն անցկացնելու ընթացքում տեղի են ունեցել առյև օրենսգրքի այնպիսի խախտումներ, որոնք կարող էին ազդել ընտրությունների արդյունքների վրա, սուրա ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովը որոշում է ընդունում ընտրություններն անվավեր համարելու մասին և նշանակվում է վերամվեարկություն:

7. Եթե ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովը որոշում է ընդունում առանձին ընտրական տեղամասերում վերամվեարկություն անցկացնելու մասին, սուրա վերամվեարկությունն անցկացվում է այդ որոշումն ընդունելուց հետո՝ 7-րդ օրը: Այս դեպքում Ազգային ժողովի մեծամասնական ընտրակարգով ընտրությունների արդյունքների անվավերան համար առյև օրենսգրքով սահմանված ժամկետները հաշվարկվում են վերամվեարկության օրվանից:

8. Պատգամախոր ընտրությունը համարվում է չկայացած, եթե՝

- 1) փոխարկված միակ թեկնածուին կարճ չեն փոխարկել անկողմնաբար թվով ընտրողներ.
- 2) ստավելաբային թվով կարճ փոխարկված փոխարկողները ստացած թեկնածուն մասացել է մինչև ընտրությունների

արքայաճեղներն ամփոփելը.

3) առյ՛ն օրենսգրքով թեկնածուների գրանցման համար սահմանված ժամկետում և կարգով թեկնածու չի գրանցվել, կամ նաչն ժամկետում գրանցվել է 2-ից արվառ թեկնածու:

9. Ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի նախագահն ընտրությունների արքայաճեղների ամփոփման վերաբերյալ պաշտոնը երկօրյա ժամկետում ներկայացնում է կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով:

10. Ազգային ժողովի մեծամասնական ընտրակարգով ընտրությունների արքայաճեղով ընդունված պաշտոն վիճարկման մասին դիմում սահմանադրական դատարան կարող է ներկայացվել ընտրությունների արքայաճեղի պաշտոնական կրտսրարտերման օրվանից հետո՝ 5-րդ օրը, մինչև ժամը 18.00-ն:

11. Պատգամավորի ընտրությունն անվավեր հանաչվելու դեպքում այդ մասին պաշտոնն ուժի մեջ մտնելուց ոչ շուտ, քան 10, և ոչ ուշ, քան 20 օր հետո առյ՛ն օրենսգրքով սահմանված կարգով թեկնածուների նաչն կարգով անցկացվում է վերափոխարկություն:

Ազգային ժողովի մեծամասնական ընտրակարգով պատգամավորի ընտրության ժամանակ վերափոխարկության արքայաճեղներն անվավեր հանաչվելու դեպքում այդ պաշտոնն ուժի մեջ մտնելուց ոչ շուտ, քան 30, և ոչ ուշ, քան 40 օր հետո անցկացվում է նոր ընտրություն:

12. Պատգամավորի ընտրությունը չկայացած հանաչվելու դեպքում այդ մասին պաշտոնն ուժի մեջ մտնելուց ոչ շուտ, քան 30, և ոչ ուշ, քան 40 օր հետո անցկացվում է նոր ընտրություն:

13. Մինչև փոխարկության ավարտը թեկնածուներից մեկի մասին դեպքում հեռակրկում է նոր ընտրություն, իսկ փոխարկությունն անցկացվում է նոր ընտրություն հեռակրկելուց ոչ շուտ, քան 30, և ոչ ուշ, քան 40 օր հետո: Ընտրությունից հետո՝ մինչև լիազորությունների ստանձնումը, ընտրված պատգամավորի մասին դեպքում հեռակրկում է նոր ընտրություն, իսկ փոխարկությունն անցկացվում է նոր ընտրություն հեռակրկելուց ոչ շուտ, քան 30, և ոչ ուշ, քան 40 օր հետո:

14. Նոր ընտրությունն անցկացվում է թեկնածուների նոր սասաչապումը և պատահեղք ընտրությունների համար սահմանված ժամկետներում:

Գ Լ ՈՒ Խ 25

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԵՆՏՐԱԿԵԼ ԵՎ ԱՆՑԿԱՑՆԵԼ

Հարված 127. Ազգային ժողովի հեղթական ընտրություններ հեռակրկելու, անցկացնելու և պատգամավորի թեկնածուներ սասաչապելու և գրանցելու ժամկետները

1. Ազգային ժողովի հեղթական ընտրությունն անցկացվում է նրա լիազորությունների ավարտին նախարաղ ոչ շուտ, քան 40, և ոչ ուշ, քան 30 օր սասաչ:

2. Հեղթական ընտրություններ հեռակրկելու մասին Հանրապետության Նախագահը կրտսրարտում է կրտսնազգի փոխարկության օրվանից ոչ ուշ, քան 70 օր սասաչ:

3. Ազգային ժողովի համամասնական ընտրակարգով պատգամավորի թեկնածուների գրանցման վաստաղթթելը կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով են ներկայացվում փոխարկության օրվանից ոչ շուտ, քան 55, և ոչ ուշ, քան 45 օր սասաչ՝ մինչև ժամը 18.00-ն:

4. Կուտակությունների, կուտակությունների րաշխիքների ընտրական ցուցակների գրանցումը կրտսարվում է փոխարկության օրվանից ոչ շուտ, քան 45, և ոչ ուշ, քան 35 օր սասաչ՝ մինչև 18.00-ն:

5. Ազգային ժողովի մեծամասնական ընտրակարգով պատգամավորի թեկնածուների գրանցման վաստաղթթելն ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողով են ներկայացվում փոխարկության օրվանից ոչ շուտ, քան 55, և ոչ ուշ, քան 45 օր սասաչ՝ մինչև ժամը 18.00-ն:

6. Ազգային ժողովի մեծամասնական ընտրակարգով պատգամավորի թեկնածուների գրանցումը կրտսարվում է փոխարկության օրվանից ոչ շուտ, քան 45, և ոչ ուշ, քան 35 օր սասաչ՝ մինչև ժամը 18.00-ն:

Հարված 128.

Ազգային ժողովի լրացուցիչ ընտրություններ հեռակրկել և անցկացնելը

1. Պատգամավորի լիազորությունների վարժամկետ րաքարեցման հետևանքով Ազգային ժողովի մեծամասնական ընտրակարգով մանրաղը թաղար մնաղու դեպքում այդ ընտրատարածքում անցկացվում են լրացուցիչ ընտրություններ:

2. Ազգային ժողովի մեծամասնական ընտրակարգով լրացուցիչ ընտրություններ անցկացվում են հեղթական ընտրությունների համար սահմանված կարգով և այդ մանրաղը թաղար մնաղուց հետո՝ 80-օրյա ժամկետում:

3. Ազգային ժողովի լիազորությունների վերջին մեկ տարվա ընթացքում մեծամասնական ընտրակարգով լրացուցիչ ընտրություններ չեն անցկացվում:

Հոդված 129.

Ազգային ժողովի արտահերթ ընտրություններ նշանակելը և անցկացնելը

1. Ազգային ժողովի արտահերթ ընտրություններն անցկացվում են Ազգային ժողովն արձակելուց ոչ շուտ, քան 30, և ոչ ուշ, քան 40 օրվա ընթացքում:

2. Ազգային ժողովի արտահերթ ընտրություններ նշանակելու մասին Հանրապետության Նախագահը կրտսնանագիր է կրտսրարական Ազգային ժողովն արձակելու մասին կրտսնագրի հետ միաժամանակ:

3. Ազգային ժողովի համահամակարգող ընտրակարգով պատգամալարի թեկնածուների գրանցման համար անկառավար վստասարքերը կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով են ներկայացվում փետրվարյան օրվանից ոչ ուշ, քան 25 օր առաջ՝ մինչև ժամը 18.00-ն:

4. Կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինքների ընտրական ցուցակների գրանցումը կատարվում է փետրվարյան օրվանից ոչ շուտ, քան 25, և ոչ ուշ, քան 20 օր առաջ՝ մինչև ժամը 18.00-ն:

5. Ազգային ժողովի մեծամասնական ընտրակարգով պատգամալարի թեկնածուների գրանցման համար անկառավար վստասարքերը ընտրատարածային ընտրական հանձնաժողով են ներկայացվում փետրվարյան օրվանից ոչ ուշ, քան 25 օր առաջ՝ մինչև ժամը 18.00-ն:

6. Ազգային ժողովի մեծամասնական ընտրակարգով պատգամալարի թեկնածուների գրանցումը կատարվում է փետրվարյան օրվանից ոչ շուտ, քան 25, և ոչ ուշ, քան 20 օր առաջ՝ մինչև ժամը 18.00-ն:

7. Ընտրական տեղանույնը կազմալարվում, և տեղանույնի կենտրոնները սահմանվում են փետրվարյան օրվանից ոչ ուշ, քան 25 օր առաջ: Կարգը մարմինն ընտրակների ցուցակները փետրվարյան օրվանից ոչ ուշ, քան 20 օր առաջ հանձնում է տեղանույնի կենտրոնի տարածքը սկրապետային, որը այն վստացնում է տեղանույնի կենտրոնում՝ բոլորի համար տեսանելի տեղում:

Բ Ա Ժ Ի Ն 6

ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Գ Լ ՈՒ Խ 26

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Հոդված 130.

Ընտրական համակարգը

1. Համայնքի ղեկավարի ընտրության ժամանակ համայնքի տարածքում կազմալարվում է միամանրատ մեծամասնական ընտրատարածք:

2. Համայնքի ալիգանտ ընտրության ժամանակ համայնքի տարածքում կազմալարվում է մեկ բազմամանրատ մեծամասնական ընտրատարածք:

3. Համայնքի ալիգանտին բաղկացած է՝

- 1) հինգ անդամից՝ մինչև 1 000 ընտրող ունեցող համայնքում.
- 2) յոթ անդամից՝ 1 000-ից մինչև 2 000 ընտրող ունեցող համայնքում.
- 3) ինն անդամից՝ 2 000-ից մինչև 4 000 ընտրող ունեցող համայնքում.
- 4) տասնմեկ անդամից՝ 4 000-ից մինչև 10 000 ընտրող ունեցող համայնքում.
- 5) տասնմեկ անդամից՝ 10 000-ից մինչև 70 000 ընտրող ունեցող համայնքում.
- 6) բասնմեկ անդամից՝ 70 000-ից ավելի ընտրող ունեցող համայնքում:

Հոդված 131.

Ընտրական կրտսրումները

1. Յուրաքանչյուր ընտրող ունի մեկ ձայնի կրտսրում՝

- 1) համայնքի ղեկավարի ընտրության ժամանակ.
- 2) ալիգանտ անդամի ընտրության ժամանակ:

Հարված 132.

Համայնքի ղեկավարի և ախպանու անդամի թեկնածուներին ստաջապելո պահանջները

1. Համայնքի ղեկավար կարգով են ընտրվել 25 տարին լրացած, ընտրություն անցկացրելու համայնքի բնակչության ղեկավարում մինչև փետրվարյան օրը սահմանված վերջին 6 ամիսը հաշվառված, առյու օրենսգրքի 2-րդ հարվածի համաձայն՝ տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրության ժամանակ ընտրվելու իրավունք ունեցող անձինք:

2. Համայնքի ախպանու անդամ կարգով են ընտրվել 21 տարին լրացած, ընտրություն անցկացրելու համայնքի բնակչության ղեկավարում մինչև փետրվարյան օրը սահմանված վերջին վեց ամիսը հաշվառված, առյու օրենսգրքի 2-րդ հարվածի համաձայն՝ տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրության ժամանակ ընտրվելու իրավունք ունեցող անձինք:

3. Համայնքի ղեկավարի և ախպանու անդամի թեկնածու չեն կարող ստաջապելո տանտնապետական դատարանի անդամները, դատավարները, դատախազները, ոստիկանությունում, ազգային անվտանգությունում, դատական ակտերի հարկադիր կատարման, վերահսկողական, հարկային, մասնաշին մարմիններում, բնակատարապետական կազմակերպում ծառայողները, զինծառայողները, ընտրական հանձնաժողովի անդամները:

Գ Լ ՈՒ Խ 27

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐԻ ԵՎ ԱՎԱԳԱՆՈՒ ԱՆԴԱՄԻ ԹԵԿՆԱԾՈՒՆԵՐ ԱՌԱՋԱԴՐԵԼ

Հարված 133.

Համայնքի ղեկավարի և ախպանու անդամի թեկնածուներ ստաջապելո

1. Համայնքի ղեկավարի և ախպանու անդամի թեկնածուներ կարող են ստաջապելո կառավարությունները իրենց համարատարածական ստաջապելոյին (սկզբնական, տեղական) ստաջապելոյին մարմինները, ինչպես նաև ընտրվելու իրավունք ունեցող քաղաքացիները՝ ինքնաստաջապելոյին կարգով սոց մտին ներկայացնելով դիմում, որի ձևը տանտնում է կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը:

Կառավարությունը կարող է համայնքի ղեկավարի և ախպանու անդամի թեկնածու ստաջապելո նաև իր կառավարության անդամ չհանդիսացող անձինք:

2. Համայնքի ղեկավարի և ախպանու անդամի թեկնածու ստաջապելոյ մտին կառավարության համարատարածական ստաջապելոյին (սկզբնական, տեղական) ստաջապելոյին մարմինները, ինքնաստաջապելոյին դեպքում դիմումը ներստում են համայնքի անվտանգը և թեկնածուի վերաբերյալ հետևյալ տեղեկությունները՝

- 1) ազգանունը, անունը, հայրանունը.
- 2) ծննդյան ամսաթիվը.
- 3) հաշվառման վայրը.
- 4) աշխատանքի վայրը և պաշտոնը (զբաղմունքը).

5) կառավարական պատկանելությունը, ինչպես նաև կարող են ներստել թեկնածուի մինչև երկու լիազոր ներկայացուցչի վերաբերյալ տվյալներ (նրանց ազգանունը, անունը, հայրանունը, ծննդյան ամսաթիվը, անձը հաստատող վստաստաջապելոյին համարը, աշխատանքի վայրը և պաշտոնը (զբաղմունքը)):

3. Համայնքի ղեկավարի և ախպանու անդամի թեկնածուները կառավարության համարատարածական ստաջապելոյին (սկզբնական, տեղական) ստաջապելոյին մարմինները կտան ինքնաստաջապելոյին մտին դիմումին կից ընտրատարածական ընտրական հանձնաժողով ներկայացնում են՝

- 1) ընտրական գրավի գումարի վճարման անդրադրույթը:

Մինչև 1 000 ընտրող ունեցող համայնքի դեպքում համայնքի ղեկավարի թեկնածուի վճարում է նվազագույն աշխատավարձի 50-ապրտիկի, ախպանու անդամը՝ 10-ապրտիկի, 1 000-ից մինչև 2 000 ընտրող ունեցող համայնքի դեպքում համայնքի ղեկավարի թեկնածուին՝ 100-ապրտիկի, ախպանու անդամը՝ 15-ապրտիկի, 2 000-ից մինչև 4 000 ընտրող ունեցող համայնքի դեպքում համայնքի ղեկավարի թեկնածուին՝ 150-ապրտիկի, ախպանու անդամը՝ 20-ապրտիկի, 4 000-ից մինչև 10 000 ընտրող ունեցող համայնքի դեպքում համայնքի ղեկավարի թեկնածուին՝ 300-ապրտիկի, ախպանու անդամը՝ 30-ապրտիկի, 10 000-ից մինչև 70 000 ընտրող ունեցող համայնքի դեպքում համայնքի ղեկավարի թեկնածուին՝ 500-ապրտիկի, ախպանու անդամը՝ 70-ապրտիկի, իսկ 70 000-ից ալելի ընտրող ունեցող համայնքի դեպքում համայնքի ղեկավարի թեկնածուին՝ 1 000-ապրտիկի, ախպանու անդամը՝ 100-ապրտիկի չափով ընտրական գրավ:

- 2) տեղեկանք՝ վերջին վեց ամսում տվյալ համայնքի բնակչության ղեկավարում հաշվառված լինելու մտին.
- 3) անձը հաստատող վստաստաջապելոյին պատմելը:
- 4. Սոյն հարվածի 3-րդ մտի 2-րդ կետով տանտնված տեղեկանքի ձևը տանտնում է կենտրոնական ընտրական

հանձնաժողովը: Նշված տեղեկանքը ստանալուց և լիազորված պետական մարմինը դիմելուց հետո՝ ետոյա ժամկետում, բայց ոչ շուտ, քան մինչև ընտրությունների հեռանկարը:

Լիազորված պետական մարմինն իր որոշումը մերժում է դիմումատուին եւ վաճառելուց հետո՝ եթե նրա վերաբերյալ տվյալները չեն բավարարում առյու օրենսգրքի 132-րդ հոդվածի համապատասխանաբար 1-ին և 2-րդ մասերով նախատեսված պահանջները:

5. Գրանցման վաստադրվածքը ներկայացվում է միայն թեկնածուի կամ լիազոր ներկայացուցչի միջոցով՝ առյու օրենսգրքով սահմանված ժամկետներում:

6. Հանցյեքի դեկլարաքի և ախաբանա առարաքի թեկնածու գրանցվելա հառաք ներկայացրած վաստադրվածքում սխաղներ, ջնջումներ, քեքվածքներ, վրադակներ հայտնաքեքելա դեպքում ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովը սպարադր է ադր վաստադրվածք ներկայացնողների աքադրադառնը կրաղորեղ դրանց վրա՝ քակելա նարատար, ինչդեա հառ նրանց ներկայադառնը իննադառնը ադրեղ ներկայացված վաստադրվածքում առառ աղնադառ սխաղները, վրադակները:

Հանձնաժողովին կրաղորեղ չառնի չընտրելա ներկայացված վաստադրվածքը միայն ադն սրառնառաղ, որ դրանք սպարառնաղում են հանն սխաղներ, ջնջումներ, քեքվածքներ կամ վրադակներ: Սառն մաղի դրադրները չեն կրառաղում վաստադրվածքում տեղ գառած աղնաղի սխաղներ, ջնջումներ, քեքվածքներ, վրադակներ քակելա կամ աղ թեքադառններ վերացնելա հառառանք, որի կրաղորեղ օրենքով վերադրաղված է ադր վաստադրվածքն ընտրառած կամ սրառնադրած մարմիններին:

Ներկայացված վաստադրվածքում առյու մաղի երկրադր սպարեքադառնառն եւ վաճառ նառնադառններին կամ դիմումին կից ներկայացված վաստադրվածքի թեքի լինելա դեպքում ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովը 48 ժառ է սաղա եւ վաճառ նառնադառնները վերացնելա, կից ներկայացված վաստադրվածքը լրացնելա հառառ: Սառն ժառանաղառաղաղառնառն նառնադառնները չվերացնելա կամ վաստադրվածքը չլրացնելա դեպքում թեկնածուի գրանցումը մերժում է:

Հոդված 134. Հանցյեքի դեկլարաքի և ախաբանա առարաքի թեկնածուներին գրանցելը

1. Հանցյեքի դեկլարաքի և ախաբանա առարաքի թեկնածուները գրանցվառն են ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի որոշումը:

Ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի առարաղներին կրաղորեղ գրանցման վերաքեքաղ սաղարադառն չլինելա դեպքում թեկնածու գրանցվառն է:

2. Թեկնածուի գրանցման հարցը քննարկելա ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի հաղորն կրաղորեղ առնն ներկաղ լինելա թեկնածուն և լիազոր ներկայացուցիչը:

Հոդված 135. Հանցյեքի դեկլարաքի և ախաբանա առարաքի թեկնածուի գրանցումը մերժելը

1. Ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովը թեկնածուի գրանցումը մերժում է, եթե՝

- 1) չառնի ընտրվելա կրաղորեղ:
- 2) ներկայացված վաստադրվածքը թեքի են կամ կեքծված:

2. Հանցյեքի դեկլարաքի և ախաբանա առարաքի թեկնածուի գրանցման վերաքեքաղ հանձնաժողովի առարաղառն դեպքում սաղարադառնը դրաղում է քվեարկադառն: Գրանցումը մերժվառն է ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի առարաղներին ընտրառնադր թղի ձայներին առնաղն երկառ երադարաղ:

Հոդված 136. Հանցյեքի դեկլարաքի և ախաբանա առարաքի թեկնածուի գրանցումն առնաղեր հառաղելը

1. Ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովը հանցյեքի դեկլարաքի և ախաբանա առարաքի թեկնածուի գրանցումը հառաղառն է առնաղեր, եթե գրանցումից հետա հայտնի են դառնում վաստեղ, որանց առաղ՝

- 1) չառնի ընտրվելա կրաղորեղ:
- 2) ներկայացված վաստադրվածքը կեքծված են:

Թեկնածուի գրանցումը հառաղաղում է առնաղեր ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի առարաղներին ընտրառնադր թղի ձայներին առնաղն երկառ երադարաղ ընտրաղված որոշումը:

Հոդված 137. Հանցյեքի դեկլարաքի և ախաբանա առարաքի թեկնածուի գրանցումը մերժելա, առնաղեր հառաղելա մաղին որոշումներին քարադրաղման կարգը

1. Համայնքի ղեկավարի և ավագանու անդամի թեկնածուի գրանցումը մերժելու կամ անվավեր հանաչելու մասին ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի որոշումը կարող է վիճարկվել Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատավարության օրենսգրքով սահմանված կարգով և ժամկետներում:

2. Համայնքի ղեկավարի և ավագանու անդամի թեկնածուի գրանցումը մերժելու կամ անվավեր հանաչելու մասին ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի որոշումն անվավեր հանաչելու մասին դատարանի վրտալ թեկնածու համարվում է գրանցված կամ վերագրանցված:

Հոդված 138.

Համայնքի ղեկավարի կամ ավագանու անդամի թեկնածուի գրանցումն ուժը կորցրած հանաչելը

1. Համայնքի ղեկավարի կամ ավագանու անդամի թեկնածուի գրանցումն ուժը կորցրած է հանաչվում՝

1) ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի որոշումը, եթե նա ներկայացրել է դիմում ինքնաբացարկի մասին.

2) դատարանի վրտալ հիման վրա, եթե նա խախտել է առյն օրենսգրքի 18-րդ հոդվածի 8-րդ մասի կամ առյն օրենսգրքի 26-րդ հոդվածի դրույթները:

Գ Լ ՈՒ Խ 28

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐԻ ԵՎ ԱՎԱԳԱՆՈՒ ԱՆԴԱՄԻ ԹԵԿՆԱԾՈՒՆԵՐԻ ԿԱԳԱՎՈՒՄԸ

Հոդված 139.

Համայնքի ղեկավարի և ավագանու անդամի թեկնածուների կարգավիճակը, իրավահավասարությունը

1. Համայնքի ղեկավարի և ավագանու անդամի թեկնածուներն իրենց կարգավիճակը ձեռք են բերում գրանցումից հետո: Առյն օրենսգրքով սահմանված իրավունքները և սրբաթականությունները համայնքի ղեկավարի և ավագանու անդամի թեկնածուների վրա տարածվում են մինչև համայնքի ղեկավար և ավագանու անդամներ ընտրվելու մասին ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի որոշումն փոխարինան համար սահմանված ժամկետի ավարտը, իսկ այդ որոշումն փոխարինան դեպքում՝ մինչև վարչական դատարանի որոշում ընդունելը:

Թեկնածուներն ունեն համայնքի ղեկավարի և ավագանու անդամի թեկնածուի կարգավիճակից բխող հավասար իրավունքներ և սրբաթականություններ:

2. Համայնքի ղեկավարի կամ ավագանու անդամի թեկնածուն ինքնաբացարկի մասին դիմում կարող է ներկայացրել փոխարկության օրվանից ոչ ու, բուն 10 օր սուսջ՝ մինչև ժամը 18.00-ն:

Գ Լ ՈՒ Խ 29

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐԻ ԵՎ ԱՎԱԳԱՆՈՒ ԱՆԴԱՄԻ ԹԵԿՆԱԾՈՒՆԵՐԻ ՆԱԽԸՆՏՄԱԿԱՆ ՔԱՐՈԶՈՒԹՅՈՒՆԸ

Հոդված 140.

Համայնքի ղեկավարի և ավագանու անդամի թեկնածուների նախընտրական հիմնադրամը

1. Նախընտրական քարոզարկում իրականացրելու համար 10 000 և ավելի ընտրող ունեցող համայնքի ղեկավարի թեկնածուն բացում է նախընտրական հիմնադրամ:

2. Ավագանու անդամի և մինչև 10 000 ընտրող ունեցող համայնքի ղեկավարի թեկնածուն բացում է նախընտրական հիմնադրամ, եթե գրանցվածքային լրատվության միջացներով նախընտրական քարոզարկում իրականացնան, դավիճների, տարածքների վարձակալման, քարոզական սրտատաների սրտատանման (տեղադրման), քարոզական տարգիր և այլ նյութերի ձեռքբերման, ընտրողներին սրամաքրվող քարոզական բոլոր տեսակի նյութերի (ներառյալ՝ սուրգիր նյութերի) սրտատանման փոխանակման համար օգտագործում է (կարող է օգտագործել) նախագրայն աշխատակարծի 500-սարտիկը գերագանցող գումար:

3. Նախընտրական հիմնադրամը համարվում է առյն օրենսգրքի 25-րդ հոդվածում նեված կամակոր մուծումներից:

Մինչև 10 000 ընտրող ունեցող համայնքի ղեպքում համայնքի ղեկավարի և ավագանու անդամի թեկնածուն իրավունք ունի իր հիմնադրամում մուծում կատարելու նախագրայն աշխատակարծի մինչև 150-սարտիկի չախալ, իսկ նրան սուսջաքրած կուտակարկումը՝ մինչև 200-սարտիկի չախալ գումար:

10 000 և ավելի ընտրող ունեցող համայնքի ղեպքում համայնքի ղեկավարի և ավագանու անդամի թեկնածուն իրավունք ունի

իր հիմնադրամում մտնում կատարելու նվազագույն աշխատավարձի մինչև 500-ապրտիկի չափով, իսկ նրան ստաջոպրած կուսակցությունը՝ մինչև 1 000-ապրտիկի չափով գումար:

4. Թեկնածուի նախընտրական հիմնադրամում յուրամանջուր ֆիզիկական անձ կարող է կատարել կամավոր մտնում նվազագույն աշխատավարձի համարատարտախանաբար մինչև՝

1) 50-ապրտիկի չափով՝ մինչև 10 000 ընտրող ունեցող համայնքի դեպքում:

2) 100-ապրտիկի չափով՝ 10 000-ից ավելի ընտրող ունեցող համայնքի դեպքում:

5. Նախընտրական քաղաքացիական ընդացում թեկնածուն զանգվածային լրատվության միջոցներով նախընտրական քաղաքացիական կրակամացում, դասի իններ, սպարաձեների վարձակալման, քաղաքական պատաստների պատաստման (տեղադրման), քաղաքական սպարգիր և այլ նյութերի ձեռքբերման, ընտրողներին սղամացրիտ քաղաքական բողար տեղակի նյութերի (ներառյալ՝ սպարգիր նյութերի) պատաստման ֆինանստիրման համար համայնքի դեկտիարի թեկնածուն կրտվում են ծախսելու նվազագույն աշխատավարձի մինչև՝

1) 3 000-ապրտիկի չափով գումար՝ մինչև 4 000 ընտրող ունեցող համայնքի դեպքում:

2) 7 000-ապրտիկի չափով գումար՝ 4 000-ից մինչև 10 000 ընտրող ունեցող համայնքի դեպքում:

3) 15 000-ապրտիկի չափով գումար՝ 10 000-ից մինչև 70 000 ընտրող ունեցող համայնքի դեպքում:

4) 25 000-ապրտիկի չափով գումար՝ 70 000-ից ավելի ընտրող ունեցող համայնքի դեպքում,

իսկ ավագնու անբամի թեկնածուն նվազագույն աշխատավարձի մինչև՝

5) 500-ապրտիկի չափով գումար՝ մինչև 4 000 ընտրող ունեցող համայնքի դեպքում:

6) 1 000-ապրտիկի չափով գումար՝ 4 000-ից մինչև 10 000 ընտրող ունեցող համայնքի դեպքում:

7) 3 000-ապրտիկի չափով գումար՝ 10 000-ից մինչև 70 000 ընտրող ունեցող համայնքի դեպքում:

8) 5 000-ապրտիկի չափով գումար՝ 70 000-ից ավելի ընտրող ունեցող համայնքի դեպքում:

Հարված 141.

Նախընտրական քաղաքացիությունը

1. Տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրություններում նախընտրական քաղաքացիություն կրակամացրիում է առյն օրենսգրքով սանանակած կարգով և ժամկետներում:

Գ Լ ՈՒ Խ 30

ՔՎԵԱԹԵՐԹԻՎՆԵՐԸ:

ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՄԻՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ԱՄՓՈՓՈՒՄԸ

Հարված 142.

Քվեաթերթիկները

1. Համայնքի դեկտիարի և ավագնու անբամների քվեաթերթիկներում համարատարտախանաբար նեղում են թեկնածուների ազգանունները, անունները և հայրանունները՝ ազգանուն այբբենական հեղրակրանությամբ, ստաջոպրած կուսակցության անվանումը, ինքնաստաջոպրած դեպքում՝ ինքնաստաջոպրած բողար: Թեկնածուների ազգանունները, անունները և հայրանունները համընկնելու դեպքում նեղում է նուս ձննցյան սանաթիվը:

Հարված 143.

Համայնքի դեկտիարի ընտրության սղացումներն սանկտիելը

1. Ընտրատարաձեային ընտրական հանձնաժողովը առյն օրենսգրքի 74-րդ հարվածով սանանակած կարգով և ժամկետում սանկտիում է ընտրության սղացումները և ընբունում հետևյալ դրեումներից մեկը.

1) համայնքի դեկտիար ընտրվելու մտաին:

2) սաննձին ընտրական տեղանտեղում վեղամվեարկություն նեանակելու մտաին:

3) համայնքի դեկտիարի ընտրությունն սնկտիել նանսչելու մտաին:

4) համայնքի դեկտիարի ընտրությունը չկղացած նանսչելու մտաին:

2. Համայնքի դեկտիար է ընտրվում այն թեկնածուն, որին կողմ են քվեարկել սաաղել թիտ ընտրողներ: Մեկ թեկնածու քվեարկվելու դեպքում նա ընտրվում է, եթե կողմ է քվեարկել քվեարկության մանակիցների կեղից ավելին:

Եթե հաղաար թիտ սաաղելաքայն կողմ քվեարկած քվեաթերթիկներ ստացել են երկու և ավելի թեկնածուներ, սղար ընտրված

թեկնածուին որպեսզ ևս համար նրանց միջև անցկացվում է վիճակահանություն:

3. Եթե փվեարկության ընթացքում տեղի են ունեցել առյն օրենսգրքի այնպիսի խախտումներ, որոնք կարող էին ազդել ընտրությունների արքյունքների վրա, ապա ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովը որոշում է ընտրումն առանձին ընտրական տեղամասերում վերամվեարկություն անցկացնելու մասին, եթե այդ միջոցով հնարավոր է շտկել այդ խախտումները: Եթե այդ միջոցով հնարավոր չէ շտկել այդ խախտումները, ապա ընտրություններն անվավեր են հանաչվում, և հանաակվում է վերամվեարկություն:

4. Եթե ընտրությունների նախարարատանն ընթացքում կամ առանձին ընտրական տեղամասերում վերամվեարկություն անցկացնելու ընթացքում տեղի են ունեցել առյն օրենսգրքի այնպիսի խախտումներ, որոնք կարող էին ազդել ընտրությունների արքյունքների վրա, ապա ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովը որոշում է ընտրումն ընտրություններն անվավեր հանաչելու մասին և հանաակվում է վերամվեարկություն:

5. Եթե ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովը որոշում է ընտրումն առանձին ընտրական տեղամասերում վերամվեարկություն անցկացնելու մասին, ապա վերամվեարկությունն անցկացվում է այդ որոշումն ընտրակետց հետո՝ 7-րդ օրը: Այս դեպքում համայնքի ղեկավարի ընտրությունների արքյունքների անվավերան համար առյն օրենսգրքով սահանակած ժամկետները հաւարակվում են վերամվեարկության օրակնից:

6. Համայնքի ղեկավարի ընտրությունը համարվում է չկարգաւ, եթե՝

1) փվեարկված միակ թեկնածուին կարն չեն փվեարկել անկարժեշտ թիվ ընտրողներ:

2) առյն օրենսգրքով թեկնածուների գրանցումն համար սահանակած ժամկետում և կարգով թեկնածու չի գրանցվել, կամ նառյն ժամկետում գրանցված թեկնածուների թիվը սրակա է 2-ից:

3) առյն հարկածի 7-րդ մասով սահանակված դեպքերում:

4) վերամվեարկության արքյունքների կնումն վրա ընտրություններն անվավեր են հանաչվել:

7. Մինչև փվեարկության ախարը թեկնածուներից մեկի մահվան դեպքում հանաակվում է նոր ընտրություն: Առավելագայն թիվ կարն փվեարկված փվեարկելիներ ստացաւ թեկնածուի՝ մինչև ընտրության արքյունքներն անվավեր կամ ընտրությունց հետո՝ մինչև լիարդությունների ստանձնումը, ընտրված համայնքի ղեկավարի մահվան դեպքում հանաակվում է նոր ընտրություն:

8. Ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի նախարարը համայնքի ղեկավարի ընտրության մասին որոշումն ընտրակետց հետո՝ երկրորդ ժամկետում, այն ներկարգում է կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով և մարգելակն:

9. Համայնքի ղեկավարի ընտրություններն անվավեր հանաչվելու դեպքում փվեարկության օրակնից 21 օր հետո թեկնածուների նառյն կարգով անցկացվում է վերամվեարկություն: Թեկնածուների նառյն կարգով վերամվեարկություն կարող է անցկացվել միայն մեկ անգամ:

10. Համայնքի ղեկավարի ընտրությունների արքյունքով ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի ընտրումն որոշումն փխարկումն մասին դնումն Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատարան կարող է ներկարգվել Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատարարության օրենսգրքով սահանակված կարգով և ժամկետներում:

Հարկած 144.

Ավարանա անքյունքների ընտրության արքյունքներն անվավերը

1. Ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովը առյն օրենսգրքի 74-րդ հարկածով սահանակված կարգով և ժամկետում անվավեր է ընտրության արքյունքները և ընտրումն հետևյալ որոշումներից մեկը:

1) համայնքի ախարանա անքյունքի ընտրվելու մասին:

2) առանձին ընտրական տեղամասերում վերամվեարկություն հանաակելու մասին:

3) համայնքի ախարանա ընտրությունն անվավեր հանաչելու մասին:

4) համայնքի ախարանա ընտրությունը չկարգաւ հանաչելու մասին:

2. Համայնքում ընտրվում են առավելագայն թիվ կարն փվեարկված փվեարկելիներ ստացաւ, առյն օրենսգրքի 130-րդ հարկածի 3-րդ մասում հւլած հանարատակն թիվ ախարանա անքյունքի թեկնածուները: Կարն փվեարկված փվեարկելիների հախարարության դեպքում ընտրված թեկնածուին որպեւ համար նրանց միջև անցկացվում է վիճակահանություն՝ կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի սահանում կարգով:

3. Եթե փվեարկության ընթացքում տեղի են ունեցել առյն օրենսգրքի այնպիսի խախտումներ, որոնք կարող էին ազդել ընտրությունների արքյունքների վրա, ապա ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովը որոշում է ընտրումն առանձին ընտրական տեղամասերում վերամվեարկություն անցկացնելու մասին, եթե այդ միջոցով հնարավոր է շտկել այդ խախտումները: Եթե այդ միջոցով հնարավոր չէ շտկել այդ խախտումները, ապա ընտրություններն անվավեր են հանաչվում, և հանաակվում է վերամվեարկություն:

4. Եթե ընտրությունների նախարարատանն ընթացքում կամ առանձին ընտրական տեղամասերում վերամվեարկություն անցկացնելու ընթացքում տեղի են ունեցել առյն օրենսգրքի այնպիսի խախտումներ, որոնք կարող էին ազդել ընտրությունների արքյունքների վրա, ապա ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովը որոշում է ընտրումն ընտրություններն անվավեր հանաչելու մասին և հանաակվում է վերամվեարկություն:

5. Եթե ընդատարածքային ընտրական հանձնաժողովը որոշում է ընդունում ստանձին ընտրական տեղամասերում վերավճարվող անցկացվելու մասին, ապա վերավճարվող անցկացվելու է այդ որոշումն ընդունելուց հետո՝ 7-րդ օրը: Այս դեպքում համայնքի առկա ընտրությունների պայմանների անվտանգ համար առ այն օրենսգրքով սահմանված ժամկետները հաշվարկվում են վերավճարվող օրվանից:

6. Համայնքի առկա անդամների ընտրություններն անվտանգ ֆինանսվելու դեպքում վերավճարվող օրվանից 21 օր հետո թեկնածուների նախ կազմով անցկացվում է վերավճարվող:

Թեկնածուների նախ կազմով վերավճարվող կարող է անցկացվել միայն մեկ անգամ:

7. Համայնքի առկա անդամների ընտրությունը համարվում է չկայացած, եթե առ այն օրենսգրքով թեկնածուների գրանցման համար սահմանված ժամկետում և կարգով գրանցված թեկնածուների թիվը պակաս է կամ հավասար առ այն օրենսգրքի 130-րդ հոդվածի 3-րդ մասում նշված՝ համայնքի առկա անդամների թվից, կամ գրանցումից հետո թեկնածուների թիվը նվազում է առ այն օրենսգրքի 130-րդ հոդվածի 3-րդ մասում նշված՝ համայնքի առկա անդամների թվի կեսից, կամ վերավճարվող անցկացվելու պայմանների հիման վրա համայնքի առկա ընտրությունն անվտանգ է ֆինանսվել:

8. Ընդատարածքային ընտրական հանձնաժողովի նախագահը համայնքի առկա անդամների ընտրության մասին որոշումն ընդունելուց հետո՝ երկօրյա ժամկետում, այն ներկայացնում է կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով և մարզպետին:

9. Համայնքի առկա անդամների ընտրությունների պայմանները ընդատարածքային ընտրական հանձնաժողովի ընդունած որոշումն փոխարինում մասին դիմում Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատարան կարող է ներկայացվել Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատարանի օրենսգրքով սահմանված կարգով և ժամկետներում:

Գ Լ ՈՒ Խ 31

ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՍՏԱՎԱԴՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԵՎ ԱՆՑԿԱՑՎԵԼՈՒ ԺԱՄԿԵՏՆԵՐՆ ՈՒ ԿԱՐԳԸ

Հոդված 145. Հեղթական ընտրություն նշանակելու, անցկացնելու և թեկնածուներ ստացառնելու ու գրանցելու ժամկետները

1. Տեղական ինքնակառավարման մարմինների հեղթական ընտրությունները, բացառությամբ Երևանի առկա ընտրությունների, կարող են անցկացվել ստորին միջև չորս անգամ: Տեղական ինքնակառավարման մարմինների հեղթական ընտրությունների վերավճարվող օրերը յուրաքանչյուր ստորին համար սահմանում է կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը:
2. Համայնքում տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունները նշանակում է մարզպետը՝ համայնքի ղեկավարի, առկա անդամների լիազորությունների ժամկետը լրանալուց ոչ ուշ, քան 70 օր առաջ:
3. Թեկնածուների գրանցման համար անհրաժեշտ վստաստություններն ընդատարածքային ընտրական հանձնաժողով են ներկայացվում վերավճարվող օրվանից ոչ ուշ, քան 35, և ոչ ուշ, քան 30 օր առաջ՝ մինչև ժամը 18.00-ն:
4. Թեկնածուների գրանցումը կատարվում է վերավճարվող օրվանից ոչ ուշ, քան 30, և ոչ ուշ, քան 25 օր առաջ՝ մինչև ժամը 18.00-ն:

Հոդված 146. Նոր ընտրություն նշանակելը և անցկացնելը

1. Ընտրված և լիազորությունները չստանձնած համայնքի ղեկավարի մասին կամ հրաժարականի, համայնքի ղեկավարի կամ առկա անդամների ընտրությունները չկայացած ֆինանսվելու մասին ընդատարածքային ընտրական հանձնաժողովի որոշումն ընդունելուց կամ դատարանի վճիռն օրինական ուժի մեջ մտնելու օրվան հաջորդող ֆուտուրայի ժամկետի վերջին կիրակի օրը անցկացվում է նոր ընտրություն: Նոր ընտրությունն անցկացվում է թեկնածուների նախ ստացառնելու՝ համայնքի ղեկավարի, առկա անդամների պատասխան ընտրության համար առ այն օրենսգրքով սահմանված կարգով: Նոր ընտրություն նշանակում է մարզպետը:

Հոդված 147. Արտասեյթ ընտրություն նշանակելը և անցկացնելը

1. Համայնքի ղեկավարի պատասխան ընտրությունն անցկացվում է համայնքի ղեկավարին պատասխանակ անելու կամ նրա լիազորությունները վարժամկետ դադարեցնելու մասին Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշումն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ ֆուտուրայի ժամկետի վերջին կիրակի օրը:
2. Կառավարությունն արտասեյթ ընտրության նշանակման մասին որոշում է ընդունում համայնքի ղեկավարին պատասխանակ

անելու կամ լիազորությունները վարժառնկետ դադարեցնելու հետ միաժամանակ:

3. Համայնքի ախպանու անդամների ընդհանուր թիվը կլսալ չափ նվազելու դեպքում արտասերք ընդդարչյուն նամակելու մալին Հարասանի Հանրապետարչյան կասախարչյան դառանն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ քասանորչյա ժամկետի վերջին կիրակի օրը, անցկացվում է համայնքի ախպանու անդամների արտասերք ընդդարչյուն:

4. Թեկնածուների գրանցման համար անկրաժետ վասասարչթերն ընդդասարածքային ընդարակն հանձնաժարոլ են ներկայացվում քվեարկարչյան օրվանից ոչ ռուտ, քան 25, և ոչ ուռ, քան 21 օր սասաջ՝ մինչև ժամը 18.00-ն:

5. Թեկնածուների գրանցումը կասարվում է քվեարկարչյան օրվանից ոչ ռուտ, քան 21, և ոչ ուռ, քան 19 օր սասաջ՝ մինչև ժամը 18.00-ն:

6. Ընդարակն տերանտերը կարնախարվում և տերանտային կենդանները տանանվում են քվեարկարչյան օրվանից ոչ ուռ, քան 20 օր սասաջ, ընդդարների ցուցակները քվեարկարչյան օրվանից ոչ ուռ, քան 17 օր սասաջ վասցվում են տերանտային կենդանում՝ բղարի համար տեսանելի տերան:

Բ Ա Ժ Ի Ն 7

ԵՐԵՎԱՆԻ ԱՎԱԳԱՆՈՒ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

Գ Լ ՈՒ Խ 32

ԵՐԵՎԱՆԻ ԱՎԱԳԱՆՈՒ ԸՆՏՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱԳԸ

Հարված 148.

Երևանի ախպանու կարնը

1. Երևան քարոլի (այասկետ՝ Երևան) ախպանին կարնված է 65 անդամից:

Հարված 149.

Ընդդելու կրախոնքը Երևանի ախպանու ընդդարչյան ժամանակ

1. Երևանի ախպանու ընդդարչյան ժամանակ քվեարկարչյանը մասնակցում են Երևանի բնակչարչյան ռեգիստրում ընդգրկված, սայն օրենքքի 2-րդ հարվածի համաժայն՝ տերական ինքնակասախարանն մարմինների ընդդարչյան ժամանակ ընդդելու կրախոնք ունեցող անձինք:

Հարված 150.

Ընդարակն համակարգը

1. Երևանի ախպանու ընդդարչյունն անցկացվում է համանամակն ընդարակարգոլ:

2. Երևանի ախպանու ընդդարչյան ժամանակ Երևանի ուղջ սարածքը մեկ բարնամանքաո ընդդասարածք է:

Հարված 151.

Ընդդելու կրախոնքը

1. Երևանի ախպանու անդամ կարոլ են ընդդել 21 սարին լրացած, Երևանի (Երևանի վարչակն քրչոնի) բնակչարչյան ռեգիստրում մինչև քվեարկարչյան օրը սանվարն վերջին 6 ամլան ընդգրկված, սայն օրենքքի 2-րդ հարվածի համաժայն՝ տերական ինքնակասախարանն մարմինների ընդդարչյան ժամանակ ընդդելու կրախոնք ունեցող անձինք:

2. Երևանի ախպանու անդամի թեկնածու չեն կարոլ սասաջարղվել սանամարղակն դասարանի անդամները, դասախարները, դասախարները, ոստիկանարչյունում, ագգային անվտանգարչյունում, դասակն ակտերի հարկարղի կասարանն, վրկարարակն, հարկային, մաբային մարմիններում, բրեակասարղակն կլմնարկներում ծասարղները, գինժասարղները, ընդարակն հանձնաժարոլի անդամները:

Գ Լ ՈՒ Խ 33

ԵՐԵՎԱՆԻ ԱՎԱԳԱՆՈՒ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆԵՐ ԵՆԱՆԱԿԵԼ ԵՎ ԱՆՑԿԱՑՆԵԼԸ

Հոդված 152. Երևանի ախաբանու հեղթական ընտրություններ նեանակելու, անցկացնելու, կուսակցությունների (կուսակցությունների դաշինքների) ընտրական ցուցակները ստաջապելու և գրանցելու ժամկետները

1. Երևանի ախաբանու հեղթական ընտրություններ անցկացվում է նրա լիաբարությունների ախարտից ոչ շուտ, քան 40, և ոչ ուե, քան 30 օր ստաջ:
2. Հեղթական ընտրությունները նեանակվում են Հայաստանի Հանրապետության կուսակցության դաշնամբ այն հաշվարկով, որ ընտրություն նեանակելու մտախն Հայաստանի Հանրապետության կուսակցության դաշնամն ուժի մեջ մտնի քվեարկության օրախնից ոչ ուե, քան 70 օր ստաջ:
3. Ընտրական ցուցակների գրանցման համար աննրաժեշտ վաստաթթթերը կենտրոնական ընտրական հանձնաժարով են ներկայացնում քվեարկության օրախնից ոչ շուտ, քան 55, և ոչ ուե, քան 45 օր ստաջ՝ մինչև ժամը 18.00-ն:
4. Ընտրական ցուցակների գրանցումը կասարվում է քվեարկության օրախնից ոչ շուտ, քան 45, և ոչ ուե, քան 35 օր ստաջ:

Հոդված 153.

Երևանի ախաբանու սրտանեղթ ընտրություններ նեանակելը և անցկացնելը

1. Երևանի ախաբանու սրտանեղթ ընտրություններն անցկացվում են Երևանի ախաբանու լիաբարությունների ժամկետը կրոստելու մտախն Հայաստանի Հանրապետության կուսակցության դաշնամն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ ոչ շուտ, քան 30, և ոչ ուե, քան 40 օր հետո՝ կիլակի օրը:
2. Արտանեղթ ընտրություններ նեանակելու մտախն Հայաստանի Հանրապետության կուսակցության դաշնամը կրտարարվում է Երևանի ախաբանին սրձակելու մտախն դաշնամն հետ միաժամանակ:
3. Երևանի ախաբանու սրտանեղթ ընտրությունների օրախ մտախն հանրային ոտախոյով և հանրային հետաստոտեաթթամբ հարդրագրաթթամբ հանրետ է գաղխ կենտրոնական ընտրական հանձնաժարովի նոխագանը քվեարկության օրախնից ոչ ուե, քան 29 օր ստաջ:
4. Արտանեղթ ընտրությունների դեպքում ընտրական ցուցակների գրանցման համար աննրաժեշտ վաստաթթթերը կենտրոնական ընտրական հանձնաժարով են ներկայացնում քվեարկության օրախնից ոչ ուե, քան 25 օր ստաջ՝ մինչև ժամը 18.00-ն:
5. Արտանեղթ ընտրությունների դեպքում ընտրական ցուցակների գրանցումը կասարվում է քվեարկության օրախնից ոչ շուտ, քան 25, և ոչ ուե, քան 20 օր ստաջ՝ մինչև ժամը 18.00-ն:
6. Արտանեղթ ընտրությունների դեպքում ընտրական տեղանտաղը կարոնախոյով, և տեղանտաղի կենտրոնները սանանկում են քվեարկության օրախնից ոչ ուե, քան 25 օր ստաջ: Լիաբար մարմինն ընտրողների ցուցակները քվեարկության օրախնից ոչ ուե, քան 20 օր ստաջ հանձնում է տեղանտաղի կենտրոնի տարածքը տիրտաղետաղին, որն այն վտակնում է տեղանտաղի կենտրոնում՝ բաղարի համար տեանակելի տեղում:

Գ Լ ՈՒ Խ 34

ԵՐԵՎԱՆԻ ԱՎԱԳԱՆՈՒ ԱՆԴԱՄԻ ԹԵԿՆԱԺՈՒՆԵՐԻ ԱՌԱՋԱԴՌՈՒՄԸ ԵՎ ԳԳԱՆՑՈՒՄԸ

Հոդված 154.

Երևանի ախաբանու անրամի թեկնաժոններ ստաջապելու կրտախնը

1. Երևանի ախաբանու անրամի թեկնաժոններ ստաջապելու կրտախն ուեն կուսակցությունները և կուսակցությունների դաշինքները:
Թեկնաժոն կրտաղ է ստաջապել միայն մեկ կուսակցության ընտրական ցուցակով:
2. Կուսակցությունների դաշինքները կրտաղ են կարոնախոյով սանվազն երկու կուսակցության նոխընտրական դաշինք կարոնախոյով դեպքում:
3. Կուսակցությունների դաշինքում ընդգրկված կուսակցություններն ընտրությունների ընթացքում չեն կրտաղ ընդգրկվել այլ կուսակցությունների դաշինքում:
4. Կուսակցությունների դաշինքում ընդգրկվելու դաշնամն ընրոնկում է կուսակցության մշտապետ գորժող մարմնի դաշնամբ:
5. Կուսակցությունների դաշինքի ընտրական ցուցակը կարոնկում է դաշինքում ընդգրկված կուսակցություններից յուրամանչյուրի ներկայացրած սամնին ցուցակից: Կուսակցությունների դաշինքի ընտրական ցուցակում թեկնաժոնների հեղթականությունը դաշնամ է դաշինքում ընդգրկված կուսակցությունների համտող խորհրդակցությունների ընթացքում և հտոտտոխում դաշինքում ընդգրկված կուսակցություններից յուրամանչյուրի մշտապետ գորժող մարմնի դաշնամբ:

6. Կուսակցությունների դաշինքից որևէ կուսակցության դուրս գալու դեպքում կուսակցությունների դաշինքի ընդգրկման ցուցակից հանվում են այդ կուսակցության թեկնածուների անունները:

Հարված 155.

Կուսակցության (կուսակցությունների դաշինքի) ընդգրկման ցուցակի գրանցումը

1. Կուսակցություններին ընդգրկումներին մասնակցելու դիմումը ներկայացնում են կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով՝ իրենց մատակարար փորձով մարմնի որոշման հիման վրա: Դիմումը ստորագրում է կուսակցության ղեկավարը: Կուսակցությունների դաշինքներին ընդգրկումներին մասնակցելու դիմումը ներկայացնում են կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով՝ դաշինքի անդամ կուսակցությունների մատակարար փորձով մարմնի որոշման հիման վրա, իսկ դիմումը ստորագրում են դաշինքի անդամ կուսակցությունների ղեկավարները:

2. Յուրաքանչյուր կուսակցություն, կուսակցությունների դաշինք իրավունք ունի ստաջադրելու միայն մեկ ընտրական ցուցակ: Կուսակցությունների դաշինքում ընդգրկված կուսակցությունն իրավունք չունի իր անունից թեկնածուների տասնձին ցուցակ ստաջադրելու: Կուսակցության ընտրական ցուցակում ընդգրկվում է ամսվա 25 թեկնածու: Կուսակցության ընտրական ցուցակում ընդգրկված թեկնածուների թիվը չի կարող գերազանցել Երևանի ավագանու անդամի մանրատների թվի համար առյժմ տեղադրված թվի եռապատիկը:

Կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի և դաշինքում ընդգրկված կուսակցություններից յուրաքանչյուրի ընտրական ցուցակի 2-րդ համարից սկսած՝ ցանկացած անբաշխ թիվով հնցյակներում (2-6, 2-11, 2-16 և այլպես շարունակ՝ մինչև ցուցակի ավարտը) յուրաքանչյուր սեռի ներկայացուցիչների թիվը չպետք է գերազանցի 80 տոկոսը: Կուսակցության ընտրական ցուցակում կարող են ընդգրկվել նաև այդ կուսակցության անդամ չհանդիսացող անձինք:

3. Երևանի ավագանու ընտրություններին մասնակցելու մասին կուսակցության (կուսակցությունների դաշինքի) դիմումները կցվում են՝

1) կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքում ընդգրկված կուսակցությունների կանոնադրությունը:

2) կուսակցության, դաշինքի անդամ կուսակցություններից յուրաքանչյուրի մատակարար փորձով ղեկավար մարմնի որոշումը՝ Երևանի ավագանու ընտրություններին թեկնածուների ընտրական ցուցակ ստաջադրելու մասին, ընտրական ցուցակը, որում նշվում են թեկնածուների՝

ա. ընտրական ցուցակում հերթական համարը,

բ. ազգանունը, անունը, հայրանունը,

գ. ծննդյան ամսաթիվը,

դ. հաշվառման վայրը,

ե. աշխատանքի վայրը և պաշտոնը (գրադրումներ),

զ. կուսակցական արտկանգությունը:

3) տեղեկանք՝ թեկնածուի՝ վերջին վեց ամսում Երևանի (Երևանի վարչական շրջանի) բնակչության ռեգիստրում ընդգրկված լինելու մասին:

4) թեկնածուի գրավոր հայտարարությունը՝ Երևանի ավագանու թեկնածու գրանցվելու համաձայնության մասին:

Առյժմ մասի 3-րդ կետում նշված տեղեկանքը սղանադրում է լիազորված պետական մարմինը դիմելուց հետո՝ ետքյա ժամկետում, բայց ոչ շուտ, քան մինչև ընտրությունների նշանակումը: Տեղեկանքի ձևը սահմանում է կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը: Լիազորված պետական մարմնին իր որոշումը մեղծում է դիմումատուին նշված ձևի տեղեկանք սղանադրելը, եթե նրա վերաբերյալ սվյակներ չեն բավարարում առյժմ տեղադրված 151-րդ հարվածի 1-ին մասով նախատեսված պահանջները:

5) կուսակցությունների դաշինքում ընդգրկված կուսակցությունների ներկայացրած տասնձին ընտրական ցուցակները:

6) նվազագույն աշխատավարձի 3 000-արտոնիկի չափով ընտրական գրավի վճարման անդրադրությունը:

7) թեկնածուների անձը հաստատող վստաստորոշելի արտոնները:

4. Կուսակցության մատակարար փորձով մարմնի որոշման մեջ (կուսակցությունների դաշինքի դեպքում՝ ընտրություններին մասնակցելու մասին դիմումում) նշվում են մինչև 2 լիազոր ներկայացուցչի սվյակները (ազգանունը, անունը, հայրանունը, ծննդյան ամսաթիվը, անձը հաստատող վստաստորոշելի համարը, աշխատանքի վայրը, պաշտոնը):

Գրանցման վստաստորոշելի կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով ներկայացվում է միայն կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի լիազոր ներկայացուցչի միջոցով՝ առյժմ տեղադրված ժամկետներում:

5. Ընտրական ցուցակը գրանցվելու համար ներկայացրած վստաստորոշելում սխաղներ, ջնջումներ, բերվածներ, վրիպակներ հայտնաբերելու դեպքում կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը սղանադրել է այդ վստաստորոշելի ներկայացուցիչների ուստարությունը հրավիրել դրանց վրա՝ շակելու նպատակով, ինչպես նաև նրանց ներկայացրած ինքնապաշտի ուղիղ ներկայացված վստաստորոշելում սակա ակնուայտ սխաղները, վրիպակները:

Հանձնաժողովին իրավունք չունի չընտրելու ներկայացված վստաստորոշելը միայն այն պատճառով, որ դրանք սղանադրվում են

նման սխալներ, ջնջումներ, փերիտիվներ կամ վրիպակներ: Սույն մասի դրույթները չեն կիրառվում վատասարթթեան տեղ գտած սյնայի սխալներ, ջնջումներ, փերիտիվներ, վրիպակներ շտեղծում կամ այլ թեթաթթուններ վերացնելու նկատմամբ, որի կրտխոնք օրենքով վերադարձված է այդ վատասարթթեան ընթանած կամ սպանադած մարմիններին:

Ներկայացված վատասարթթեան սույն մասի երկրորդ սրարթթաթթաթթունում նշված անհատաթթունների կամ դիմումին կից ներկայացված վատասարթթեան թերի լինելու դեպքում կենդանական ընդարկան հանձնաժողովը 48 ժամ է սաղխ նշված անհատաթթունները վերացնելու, կից ներկայացված վատասարթթեան լրացնելու համար:

Այդ ժամանակահատվածում կուսակցության, կուսակցությունների դաժինքի ընդարկան ցուցակի, ընդարկան ցուցակում ընդգրկված թեկնածուի վերաբերյալ անհատաթթունները չվերացնելու կամ վատասարթթեան չլրացնելու դեպքում ընդարկան ցուցակի գրանցումը մերժվում է, իսկ ընդարկան ցուցակում ընդգրկված թեկնածուի դեպքում նրա անունը հանվում է ընդարկան ցուցակից:

6. Գրանցման համար վատասարթթեան ներկայացման ժամկետի սոխարթից հետո կուսակցությունը, կուսակցությունների դաժինքը ընդարկան ցուցակում փոխարկություններ չեն կարող կատարել:

Կենդանական ընդարկան հանձնաժողովի անդամների կողմից կուսակցության, կուսակցությունների դաժինքի ընդարկան ցուցակի գրանցման վերաբերյալ սարթթաթթուն չլինելու դեպքում ընդարկան ցուցակը գրանցվում է:

Ընդարկան ցուցակների գրանցման համար սաննանված ժամկետը սոխարթվելուց հետո՝ ետրրա ժամկետում, ընդարկան ցուցակները կրտարարկվում են «Հայաստանի Հանրապետություն» օրարթթաթթուն:

7. Ընդարկան ցուցակի գրանցման հարցը ֆննարկելիս հանձնաժողովի նիտրին կրտխոնք ունի ներկա լինելու կուսակցության, կուսակցությունների դաժինքի լիտար ներկայացուցիչը:

(155-րդ հարթիսը վտի. 19.03.12 ՀՕ-52-Ն)

Հարթիս 156.

Կուսակցության ընդարկան ցուցակի կամ դրանում ընդգրկված թեկնածուի գրանցումը մերժելը

1. Կենդանական ընդարկան հանձնաժողովը մերժում է կուսակցության, կուսակցությունների դաժինքի ընդարկան ցուցակի գրանցումը, եթե՝

- 1) ներկայացված վատասարթթեան թերի են կամ կեղծված.
- 2) ընդարկան ցուցակը չի հանարարարարարում սույն օրենքով 155-րդ հարթիսի 2-րդ մտտով սաննանված սրաննջներին.
- 3) կուսակցությունը լուծարվել է.
- 4) կուսակցությունների դաժինքում ընդգրկված կուսակցությունների թոխը նվաղել է 2-ից.
- 5) կուսակցության գրծուներությունը կտտեցվել կամ արղղվել է:

2. Կուսակցության, կուսակցությունների դաժինքի ընդարկան ցուցակի գրանցման վերաբերյալ կենդանական ընդարկան հանձնաժողովի անդամի ստարթթաթթուն դեպքում ստարթթաթթունը դրախում է ֆլեարթթաթթուն: Ընդարկան ցուցակի գրանցումը մերժվում է հանձնաժողովի անդամների ընդանուր թոխի ձայների աննվաղն երկու երրարթթով ընդունված դրաժինք:

3. Կենդանական ընդարկան հանձնաժողովը մերժում է կուսակցության ընդարկան ցուցակում ընդգրկված թեկնածուի գրանցումը, եթե՝

- 1) նա չունի ընդարկելու կրտխոնք.
- 2) նրա վերաբերյալ ներկայացած վատասարթթեան թերի են կամ կեղծված:
- 4. Կուսակցության ընդարկան ցուցակում ընդգրկված թեկնածուի գրանցման վերաբերյալ կենդանական ընդարկան հանձնաժողովի անդամի ստարթթաթթուն դեպքում ստարթթաթթունը դրախում է ֆլեարթթաթթուն: Կուսակցության ընդարկան ցուցակում ընդգրկված թեկնածուի գրանցումը մերժվում է հանձնաժողովի անդամների ընդանուր թոխի ձայների աննվաղն երկու երրարթթով ընդունված դրաժինք:

Հարթիս 157.

Կուսակցության ընդարկան ցուցակի կամ դրանում ընդգրկված թեկնածուի գրանցումն անվտղեր հանաղղելը

1. Կենդանական ընդարկան հանձնաժողովը կուսակցության, կուսակցությունների դաժինքի ընդարկան ցուցակի գրանցումը հանաղղում է անվտղեր, եթե գրանցումից հետո հայտնի են դառնում վատտեր, դրանց ուժով՝

1) ընդարկան ցուցակում ընդգրկված թեկնածուների գրանցումն ուժը կարցած կամ անվտղեր հանաղղելու հետևանքով ընդարկան ցուցակում ընդգրկված թեկնածուների թոխը նվաղել է 25-ից.

2) ներկայացված վատասարթթեան կեղծված են:

2. Ընդարկան ցուցակում ընդգրկված թեկնածուի գրանցումն անվտղեր է հանաղղվում, եթե գրանցումից հետո հայտնի են դառնում վատտեր, դրանց ուժով՝

- 1) նա չունի ընդարկելու կրտխոնք.

2) նրա վերաբերյալ ներկայացված փաստաթղթերը կեղծված են:

Նման դեպքում թեկնածուի անունը հանվում է ցուցակից:

3. Կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի ընտրական ցուցակի կամ դրանում ընդգրկված թեկնածուի գրանցումն անվավեր է հանաչվում կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի անդամների ընդհանուր թվի ձայների ստնվագն երկու երրորդով ընթրոնված դրաւնամբ:

Հարված 158. Կուսակցության ընտրական ցուցակի կամ դրանում ընդգրկված թեկնածուի գրանցումը մերժելու, անվավեր հանաչելու մասին որոշումների բարաբարկան կարգը

1. Կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի ընտրական ցուցակի կամ դրանում ընդգրկված թեկնածուի գրանցումը մերժելու, գրանցումն անվավեր հանաչելու մասին կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի որոշումը կարող է վիհարկվել Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատախաչության օրենսգրքով սահմանված կարգով և ժամկետներում:

2. Կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի ընտրական ցուցակի կամ դրանում ընդգրկված թեկնածուի գրանցումը մերժելու, գրանցումն անվավեր հանաչելու մասին կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի որոշումն անվավեր հանաչելու մասին դատարանի վհնով ընտրական ցուցակը կամ դրանում ընդգրկված թեկնածուն հանարվում է գրանցված կամ վերագրանցված:

Հարված 159. Կուսակցության ընտրական ցուցակի կամ դրանում ընդգրկված թեկնածուի գրանցումն ուժը կարցրած հանաչելը

1. Կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի ընտրական ցուցակի գրանցումը կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի որոշումը ուժը կարցրած է հանաչվում, եթե՝

1) ներկայացվել է դիւում ինհնաբարցարկի մասին.

2) կուսակցությունը լուծարվել է.

3) կուսակցության գրծունետությունը կաուեցվել կամ սրգելվել է.

4) կուսակցությունների դաշինքում ընդգրկված կուսակցությունների թիվը վաւր է երկուսից:

2. Կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի ընտրական ցուցակի գրանցումը դատարանի վհնի հիւմն վրա ուժը կարցրած է հանաչվում, եթե խախտվել են աւյն օրենսգրքի 18-րդ հարվածի 8-րդ մասի կամ աւյն օրենսգրքի 26-րդ հարվածի դրայրները:

3. Ընտրական ցուցակում ընդգրկված թեկնածուի գրանցումը կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի որոշումը ուժը կարցրած է հանաչվում, եթե նա ներկայացրել է դիւում ինհնաբարցարկի մասին:

4. Ընտրական ցուցակում ընդգրկված թեկնածուի գրանցումը դատարանի վհնի հիւմն վրա ուժը կարցրած է հանաչվում, եթե նա խախտել է աւյն օրենսգրքի 18-րդ հարվածի 8-րդ մասի կամ աւյն օրենսգրքի 26-րդ հարվածի դրայրները:

Գ Լ ՈՒ Խ 35

ԵՆԵՎԱՆԻ ԱՎԱԳԱՆՈՒ ԱՆՊԱՄԻ ԹԵԿՆԱԾՈՒԻ ԿԱՐԳԱՎԻՃԱԿԸ

Հարված 160.

Երևանի ալաբանաւ անրամի թեկնածուների կարգալիհակը, կրալաուությունները

1. Երևանի ալաբանաւ անրամի թեկնածուն իր կարգալիհակը ձեււ է բերում գրանցումից հետո: Աույն օրենսգրքով սահմանված կրալաւնհները և սրարալանությունները Երևանի ալաբանաւ անրամի թեկնածուի վրա սարածվում են միւնչև Երևանի ալաբանաւ անրամներ ընտրվելու մասին կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի որոշումն վիհարկման համար սահմանված ժամկետի ալաբաղ, իսկ սայ որոշումն վիհարկման դեպքում՝ միւնչև վարչական դատարանի որոշում ընթրոնելը:

Երևանի ալաբանաւ անրամներ ընտրվելու մասին կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի որոշումն ուժի մեջ մտնելուց հետո կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի ընտրական ցուցակում ընդգրկված, բայց ալաբանաւ անրամ չընտրված անձը թեկնածուի կարգալիհակ է ձեււ բերում համանաւանական ընտրակարգով համարաաաալիսան մանրատը թալաու մնուղց հետո:

2. Թեկնածուներն ունեն Երևանի ալաբանաւ անրամի թեկնածուի կարգալիհակից բիտղ հալաաար կրալաւնհներ և սրարալանություններ:

Հարված 161.

Երևանի ալաբանաւ անրամի թեկնածուների կրալաւնհները, սրարալանությունները, գրծունետության երաշխիւները

1. Պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների աշխատակիցներն ու սրբատոմատոր անձինք, բացառությամբ ֆաբրիկայի և հայեցողական սրբատոմ գրադեցնողների, թեկնածու գրանցվելուց հետո մինչև նախընտրական ֆաբրիկայի սկսվելու ժամանակահատվածում ազատվում են իրենց աշխատանքային սրբատոմային կառավարչությունները կառավարելուց:

2. Թեկնածուներն ազատվում են գրպահավաններից, ժամկետային զինվորական ծառայությունից և ուսումնական հաստատություններից:

3. Կուսակցությունը, կուսակցությունների դաշինքը փետրվարյան օրվանից ոչ ուշ, քան 10 օր ստացած՝ մինչև ժամը 18.00-ն, իրավունք ունեն ներկայացնելու ինքնաբերական մասին դիմում:

Թեկնածուն փետրվարյան օրվանից ոչ ուշ, քան 10 օր ստացած՝ մինչև ժամը 18.00-ն, ինչպես նաև փետրվարյան օրվանից հետո իրավունք ունի հանելու իր թեկնածությունը: Կուսակցության ընտրական ցուցակում ընդգրկված ֆաբրիկայի անուն-ազգանունը ցուցակից հանվում է կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի սահմանած կարգով: Թեկնածուի ինքնաբերական մասին դիմումը վավերացվում է նոտարական կարգով, կամ թեկնածուն ինքնաբերական մասին իր դիմումը հաստատում է հանձնաժողովի նկատմամբ:

Գ Լ ՈՒ Խ 36

ՆԱԽԸՆԴԱԿԱՆ ՔԱՐՏԻՆԻՍՏՈՒՆԸ ԵՒ ԵՎԱՆԻ ԱՎԱԳԱՆՈՒ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԺԱՄԱՆԱԿ

Հարված 162.

Նախընտրական ֆաբրիկայումը Երևանի տվագրում ընտրությունների ժամանակ

1. Նախընտրական ֆաբրիկայումն իրականացվում է առյժմ օրենսգրքի 18-22-րդ հարվածներում սահմանված կարգով և ժամկետներում:

2. Հանրային ապրանքի և հանրային հետադարձության երեքամսյա ժամկետից համաձայնական ընտրակարգով ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինքների անկհար և վհարային նախընտրական ֆաբրիկայումը իրականացվում է կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի սահմանած կարգով:

3. Երևանի տվագրում ընտրությունների ժամանակ կուսակցությունը, կուսակցությունների դաշինքն իրավունք ունեն անկհար օգտվելու հանրային հետադարձության երեքամսյա ոչ ավելի, քան 30 րոպե, հանրային ապրանքի երեքամսյա՝ ոչ ավելի, քան 50 րոպե, իսկ սրբատոմային ընտրությունների դեպքում՝ համադարձայինաբար 15 և 25 րոպե:

4. Երևանի տվագրում ընտրությունների ժամանակ համաձայնական ընտրակարգով ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունը, կուսակցությունների դաշինքն իրավունք ունեն վհարային կիսունկհար օգտվելու հանրային հետադարձության երեքամսյա ոչ ավելի, քան 50 րոպե, հանրային ապրանքի երեքամսյա՝ ոչ ավելի, քան 80 րոպե, իսկ սրբատոմային ընտրությունների դեպքում՝ համադարձայինաբար 25 և 40 րոպե:

Հարված 163.

Երևանի տվագրում ընտրություններին կուսակցության նախընտրական կիսունկհար

1. Նախընտրական ֆաբրիկայումն իրականացվելու համար համաձայնական ընտրակարգով ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունը, կուսակցությունների դաշինքը բացում են նախընտրական կիսունկհար, որը համարվում է առյժմ օրենսգրքի 25-րդ հարվածում նշված կամային մասնակցից:

2. Երևանի տվագրում ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունը կամ կուսակցությունների դաշինքում ընդգրկված կուսակցությունները՝ միասին, համադարձայինաբար կուսակցության կամ կուսակցությունների դաշինքի կիսունկհարում կարող են կատարել մինչև նվազագույն աշխատավարձի 10 000-ապրանքի չափով մուծում:

3. Յուրաքանչյուր փիզիկական անձ կարող է կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի նախընտրական կիսունկհարում կատարել մինչև նվազագույն աշխատավարձի 100-ապրանքի չափով կամային մուծում:

4. Նախընտրական ֆաբրիկայումն ընտրություններին համաձայնական ընտրակարգով ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունը, կուսակցությունների դաշինքը զանգվածային լրատվության միջոցներով նախընտրական ֆաբրիկայումն իրականացման, դաշինքների, սպորտի կազմակերպման, ֆաբրիկայումն սրբատոմային սրբատոմային (տեղադրման), ֆաբրիկայումն սպորտի և այլ կազմակերպչական, ընտրություններին սրբատոմային ֆաբրիկայումն լրատվական լրատվական (ներառյալ՝ սպորտի կազմակերպչական) սրբատոմային փնտրություններն համար իրավունք ունեն ծախսելու նվազագույն աշխատավարձի մինչև 75 000-ապրանքի չափով գումար:

Գ Լ ՈՒ Խ 37

ՔՎԵԱԹԵՐԹԻՎՆԵՐԸ: ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՐԳՈՒՆՔՆԵՐԻ ԱՄՓՈՓՈՒՄԸ

Հոդված 164.

Քվեաթերթիկները

1. Երևանի ախպանու ընտրությունների փվեաթերթիկում նշվում են կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինների անվանումները՝ ըստ այբբենական հեղթականության, և ընտրական ցուցակի ստաջին երեք թեկնածուների ազգանունները, անունները և հայրանունները:

Հոդված 165.

Քվեարկության և ընտրության արքյունների անվախանը

1. Երևանի ախպանու անքանների ընտրության արքյուններն անվախվում են Հոյսոսանի Հանրապետության Ազգային ժողովի հանձնախանը ընտրարքյունը ընտրությունների փվեաթերթիկում արքյունների անվախան կարգով:

2. Կենքանական ընտրական հանձնախանը սույն օրենքի 75-րդ հարվածով ստանանված կարգով և ժամկետում անվախան է ընտրությունների արքյունները և ընքանում հետևյալ որառաններից մեկը.

1) Երևանի ախպանու անքանների ընտրվելու մասին.

2) ստանձնն ընտրական տեղանաերքյուն վերափվեաթերթիկում նշանակելու մասին.

3) Երևանի ախպանու անքանների ընտրություններն անվախեր հանաչելու և Երևանի ախպանու անքանների ընտրությունների վերափվեաթերթիկում նշանակելու մասին.

4) Երևանի ախպանու անքանների ընտրություններն անվախեր հանաչելու և նար ընտրություն նշանակելու մասին:

3. Երևանի ախպանու անքանների մանքատները բաշխվում են սյն կուսակցությունների և կուսակցությունների դաշինների թեկնածուների ընտրական ցուցակների միջև, որան ստացել են կարն փվեաթերթիկների ընքանուար թվի և անքատությունների թվի գումարի հանաքատախանաքար անվախն՝ կուսակցությունների դեաքում՝ 6 սակա, իսկ կուսակցությունների դաշինների դեաքում՝ 8 սակա կարն փվեաթերթիկների փվեաթերթիկներ:

Եթե Երևանի ախպանու ընտրությունը մանակցում է մինչև 3 կուսակցություն, կուսակցությունների դաշին, սար մանքատների բաշխանը մանակցում են բոլոր կուսակցությունները, կուսակցությունների դաշինները:

4. Երևանի ախպանու անքանների մանքատները բաշխվում են կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինների ընտրական ցուցակների միջև՝ նրանցից յուքամանչյուքին կարն փվեաթերթիկների թվին հանախանաքին: Յուքամանչյուք ընտրական ցուցակին հառանկելիք մանքատների թվի հաշվարկը կառարվում է հետևյալ կերք. յուքամանչյուք ընտրական ցուցակին կարն փվեաթերթիկների թիվը բազմաքատիքան է ընտրական ցուցակներին հառանկելիք մանքատների թիվ, արքյունը բաժանվում է մանքատների բաշխանը մանակցող ընտրական ցուցակներին կարն փվեաթերթիկների ընքանուար թվի վքա, և ստանձնուքյուն են սնքաքթ թվերը, որան յուքամանչյուք կուսակցության, կուսակցությունների դաշինի ընտրական ցուցակին հառանկելիք մանքատների թվերն են:

Եթե սույն մասով ստանանված կարգով մանքատների բաշխան արքյունով կուսակցություններից, կուսակցությունների դաշիններից մեկը ստանում է տեղերի 40 տակաից աղվելն, սակայն ոչ բացարձակ մեժանառարքյունը, սար տեղերի բացարձակ մեժանառարքյունը սրվում է սյն կուսակցությունը, կուսակցությունների դաշինին: Եթե տեղերի 40 տակաից աղվելն ստանում են երքա կուսակցություն, կուսակցությունների դաշին, սակայն ոչ բացարձակ մեժանառարքյունը, սար տեղերի բացարձակ մեժանառարքյունը սրվում է սյն կուսակցությունը, կուսակցությունների դաշինին, որը ստացել է ստավել թվով մանքատներ: Մնացած մանքատները բաշխվում են մանքատների բաշխանը մանակցելու իքավան ստացած մյուս կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինների ընտրական ցուցակների միջև:

5. Մնացած մանքատներն ընտրական ցուցակների միջև բաշխվում են ըստ մնացուքների մեժարքյուն հեղթականության՝ յուքամանչյուքին մեկական մանքատ սկզբանով: Մնացուքների մեժարքյուն հախաարքյուն դեաքում վինարվիպ մանքատը սրվում է սյն ընտրական ցուցակին, որին կարն փվեաթերթիկների թիվն սմեհանեժն է, իսկ դրանց հախաարքյուն դեաքում հարքը լաժվում է վինականառարքյունը:

6. Ընտրական ցուցակներից ընտրվում է սյն թեկնածուն, որի հեղթական հանարն ընտրական ցուցակում վաքր կամ հախաարք է սղյալ ընտրական ցուցակին հառանկելիք մանքատների թվին: Երևանի ախպանու անքան ընտրված թեկնածուների մասին կենտրոնական ընտրական հանձնախանը կարնում է արձանաքյուն:

7. Եթե կուսակցության, կուսակցությունների դաշինի ընտրական ցուցակում ընքգրված թեկնածուների թիվը վաքր է մանքատների բաշխանը հառանկելիք մանքատների թվից, սար սյն մանքատները բաշխվում են մանքատների բաշխանը մանակցելու իքավան ստացած մյուս կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինների ընտրական ցուցակների միջև՝ ըստ մնացուքների մեժարքյուն հեղթականության՝ յուքամանչյուքին մեկական մանքատ սկզբանով:

8. Երևանի ախպանու անքան ընտրված և լաքարքյունները վաքրառակետ դարքած ախպանու անքանի մանքատը

կենդանական ընտանիքի հանձնաժողովի արձանագրությամբ այդ մասին հանձնաժողովին կրագեղեղաց հետո՝ մեկաբարջա ժամկետում, սրվում է այդ կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի ընտանիքի ցուցակի հեղինակական հաջորդ թեկնածուին: Եթե ընտանիքի ցուցակում այլ թեկնածու չկա, ապա մանրադր բաժնիում է առ այն հարիսի 7-րդ մասի առաջին պարբերությամբ սահմանված սկզբունքով:

9. Եթե փոփոխության ընթացքում տեղի են ունեցել առ այն օրենսգրքի այնպիսի խախտումներ, որոնք կարող էին ազդել ընտանիքի ցուցակի արդյունքների վրա, ապա կենդանական ընտանիքի հանձնաժողովը որոշում է ընդունում առանձին ընտանիքի տեղափոխում վերափոխության անցկացնելու մասին, եթե այդ միջոցով հնարավոր է շտկել այդ խախտումները: Եթե այդ միջոցով հնարավոր չէ շտկել այդ խախտումները, ապա Երևանի ախպանու ընտանիքի անվանում են հանաչվում, և հանաչվում է Երևանի ախպանու ընտանիքի փոփոխություն:

10. Եթե ընտանիքի ցուցակի նախադրարտումն ընթացքում կամ առանձին ընտանիքի տեղափոխում վերափոխություն անցկացնելու ընթացքում տեղի են ունեցել առ այն օրենսգրքի այնպիսի խախտումներ, որոնք կարող էին ազդել ընտանիքի ցուցակի արդյունքների վրա, ապա կենդանական ընտանիքի հանձնաժողովը որոշում է ընդունում Երևանի ախպանու ընտանիքի անվանում հանաչելու մասին և հանաչվում է Երևանի ախպանու ընտանիքի փոփոխություն:

11. Եթե կենդանական ընտանիքի հանձնաժողովը որոշում է ընդունում առանձին ընտանիքի տեղափոխում վերափոխություն անցկացնելու մասին, ապա վերափոխություն անցկացնելու է այդ որոշումն ընդունելուց հետո՝ 7-րդ օրը: Այս դեպքում Երևանի ախպանու ընտանիքի ցուցակի արդյունքների անվանումն համար առ այն օրենսգրքով սահմանված ժամկետները հաշվարկվում են վերափոխության օրվանից:

12. Երևանի ախպանու ընտանիքի ցուցակում ընդունված որոշման վիճարկման մասին դիմում Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատարան կարող է ներկայացվել Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատարանի օրենսգրքով սահմանված կարգով և ժամկետներում:

13. Երևանի ախպանու ընտանիքի անվանում հանաչելու դեպքում այդ մասին որոշումն ուժի մեջ մտնելուց ոչ շուտ, քան 14, և ոչ ուր, քան 21 օր հետո առ այն օրենսգրքով սահմանված կարգով և կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինքների նախ կարգով անցկացվում է վերափոխություն:

14. Վերափոխություն անցկացվում է մեկ անգամ: Վերափոխությունից հետո ընտանիքի անվանում հանաչվելու դեպքում կենդանական ընտանիքի հանձնաժողովը 21-օրյա ժամկետում հանաչվում է նոր ընտանիք: Նոր ընտանիքի անցկացվում է թեկնածուների նոր առաջադրումներ՝ պատասխան ընտանիքի համար առ այն օրենսգրքով սահմանված կարգով և ժամկետներում:

15. Երևանի ախպանու անդամի լիազորությունների վարժանկետ դարձրեցման դեպքում այդ մասին հանձնաժողովին կրագեղեղաց հետո՝ մեկաբարջա ժամկետում, այդ մանրադր կենդանական ընտանիքի հանձնաժողովի արձանագրությամբ սրվում է կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի ընտանիքի ցուցակի հեղինակական հաջորդ հարիսականում գտնվող թեկնածուին:
Ե Ր Ր Ո Ր Դ Մ Ա Ս

Գ Լ ՈՒ Խ 38

ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ, ԱՆՑՈՒՄԱՅԻՆ ԵՎ ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Հարված 166.

Նախադրարտության փոփոխություն

1. Նախադրարտության փոփոխություն փոփոխության ժամանակ փոփոխության ժամկետի ժամկետում կարող են ընդունվել անհատներ, անուր, հայրանուր, իսկ աջ կարող են ընդունվել յուրաքանչյուր թեկնածուի համար նախատեսված են դատարանի փաստաթղթերի փոփոխության կարմից հետո կատարելու համար: Թեկնածուների անունների հեղինակականությունը որոշվում է վիճարկմանությամբ: Փոփոխություն կարող է փոփոխվել նախադրարտությունը արտասույսող տվյալների էլեկտրոնային ֆայլով:

2. Փոփոխություն այն թեկնածուի անվան դիմացի փոփոխության մեջ, որին ընտանիքը ստվա է իր առաջին նախադրարտությունը, հետո է «1» թվով: Համարադրարտության մյուս թեկնածուների անվան դիմաց՝ ըստ նրանց սրվող նախադրարտության հեղինակականության, հետո են հաջորդական ամբողջ թվեր՝ 2-ից սկսած: Այն թեկնածուների դիմաց, որոնց ընտանիքը նախադրարտություն չի ստվա, որևէ թիվ չի հետո, սակայն ամեն դեպքում ամբողջ թվերով տեղերի թիվով թեկնածուների համար պետք է պատասխանված լինի նախադրարտությունը: Փոփոխություն արդյունքների անվանումն որոշակի վտույն համարվում է տված այն ժամանակվա թեկնածուի օգտին, որն ունի այդ փոփոխություն նախադրարտության ամենաբարձր ստվանը:

3. Առ այն հարիսում օգտագործվում են հետևյալ կիմական համակցությունները:

1) ժամկետային թեկնածու՝ թեկնածու, որը փոփոխության արդյունքների անվանումն որոշակի վտույն չի հետացվել հաշվարկից կամ չի հայտարարվել ընտանիքում:

2) Բվեաթերաթիվի արժեք՝ Բվեարվարչության արքայաճեղերի անվտանգության դրաճակի վաճարում այդ Բվեաթերաթիվին առյն հարյուրամյակ սահմանված կարգով սրվող թվային արժեքը:

3) Բվեաթերաթիվների ընդհանուր արժեք՝ Բվեարվարչության արքայաճեղերի անվտանգության դրաճակի վաճարում հաճարվից չհեաացրած բոլոր Բվեաթերաթիվների արժեքների հանրագումար:

4) թեկնածուի ձայների արժեք՝ հաճարվից չհեաացրած այն Բվեաթերաթիվների արժեքների հանրագումարը, որոնք սրված են այդ թեկնածուին օգտին:

5) անցողիկ Բվեարվարչության արքայաճեղերի անվտանգության դրաճակի վաճարում ընտրված համարվելու համար անկարժեշտ ձայների նվազագույն թիվը:

6) թեկնածուի ձայների ավելցուկի արժեք՝ Բվեարվարչության արքայաճեղերի անվտանգության դրաճակի վաճարում արքայաճեղով ընտրված համարվող թեկնածուի ձայների արժեքի և անցողիկ Բվեարվարչության սարքեղարչությունը:

7) գեներալային հավասարության չափանիշ՝ ընտրված թեկնածուների միջև գեներալային հավասարություն տարտակող որևէ Բանակական չափանիշ (օրինակ՝ ընտրված թեկնածուների կարգում յուրաճանչյուր սեռի ներկայացուցիչների թիվը չպետք է գերազանցի 6 թիվը):

4. Բվեարվարչության արքայաճեղեր անվտանգության են էլեկտրոնային էարտակով: Բվեարվարչության արքայաճեղեր անվտանգության հանրաճակի հերթահանարչությանը կատարվում են ստորև նշված Բայերը, մինչև Բվեարվարչության արքայաճեղերի անվտանգության ավարտով: Բոլոր թվաբանական գործարչությունները կատարվում են ստորակետից հետո էրկու նիշ հօգրտությամբ:

Բայ 1. Անվտանգ Բվեաթերաթիվները հեաացրվում են հաճարվից: Բվեաթերաթիվը համարվում է անվտանգ, էրէ դրանում բացակայում է անվտանգ թափար սեղերի թիվ թեկնածուների սրված հավասարություն, կամ մեկից ավելի թեկնածու առացել է հավասարության նայն առովհանր: Բոլոր վտանգ Բվեաթերաթիվները համարվում են հաճարվից չհեաացրած, իսկ այդ Բվեաթերաթիվների արժեքը համարվում է 1:

Բայ 2. Հաճարվից չհեաացրած թեկնածուների օգտին սրված Բվեաթերաթիվները տեաակարարվում են ըստ թեկնածուների: Բոլոր թեկնածուները համարվում են շարտակող թեկնածուներ:

Բայ 3. Երէ որևէ սեռի ներկայացուցիչ ընտրությունը ապրիարի կտակտի գեներալային հավասարության չափանիշը, սարա՝ ա. այդ սեռի բոլոր թեկնածուները հաճարվից հեաացրվում են, բ. նրանց Բվեաթերաթիվները բաճտվում են հեաակյալ կարգով՝ Բվեաթերաթիվը նայն արժեքով ավելացրվում է այն շարտակող թեկնածուի Բվեաթերաթիվներին, որի օգտին է այն սրված:

Բայ 4. Երէ ընտրված բոլոր թեկնածուների թիվը հավասարվում է թափար սեղերի թիվին, սարա Բվեարվարչության արքայաճեղերի անվտանգության ավարտվում է:

Երէ ընտրված բոլոր թեկնածուների թիվը վտանգ է թափար սեղերի թիվը, սակայն գեներալային հավասարության չափանիշի սրտարտանը միանճանակ կանխարաճում է, թէ տվեր պետք է գրաղեցնեն թափար սեղերը, սարա հանասարտակտան թեկնածուները ևս հայտարարվում են ընտրված, և Բվեարվարչության արքայաճեղերի անվտանգության ավարտվում է:

Բայ 5. Յուրաճանչյուր շարտակող թեկնածուի համար հաճարվիվում է թեկնածուի ձայների արժեքը: Դրա հիանս վրա հաճարվիվում է Բվեաթերաթիվների ընդհանուր արժեքը, որը բոլոր շարտակող թեկնածուների ձայների հանրագումարն է:

Հաճարվիվում է անցողիկ Բվեարվարչության հեաակյալ բանտնակ:

Անցողիկ Բվեարվարչության Բվեաթերաթիվների ընդհանուր արժեք/(թափար սեղերի թիվ + 1) + 0.01

Բայ 6. Երէ չկա ոչ մի շարտակող թեկնածու, որի ձայների ընդհանուր արժեքը մեծ է կամ հավասար անցողիկ Բվեարվարչության արքայաճեղերի անվտանգության գործընտրը շարտակվում է 10 Բայից:

Բայ 7. Այն շարտակող թեկնածու, որի ձայների ընդհանուր արժեքը ամենամեծն է, համարվում է ընտրված:

Բայ 8. Ընտրված թեկնածուի համար հաճարվիվում է թեկնածուի ավելցուկ ձայների արժեքը, որը հավասար է թեկնածուի ձայների արժեքի և անցողիկ Բվեարվարչության սարքեղարչությունը: Այդ թեկնածուի օգտին սրված յուրաճանչյուր Բվեաթերաթիվին սրվում է ձայնի նոր արժեք: Այն հաճարվիվում համար Բվեաթերաթիվի ձայնի արժեքը բազոնասարտակող է թեկնածուի ավելցուկ ձայների արժեքով և բաճանվում թեկնածուի ձայների արժեքի վրա:

Բայ 9. Ընտրված թեկնածուի բոլոր Բվեաթերաթիվները վերաբաճտվում են հեաակյալ կարգով՝ Բվեաթերաթիվը ավելացրվում է այն թեկնածուի Բվեաթերաթիվներին, որի օգտին է այն սրված: Երէ այդպիսի շարտակող թեկնածու չկա, սարա այդ Բվեաթերաթիվը հեաացրվում է հաճարվից և այլևս չի օգտագործվում անվտանգության հաջորդ Բայերի ժաոնակ: Բվեարվարչության արքայաճեղերի անվտանգության ավարտվում է Բայ 3-ից:

Բայ 10. Զայների ամենավտանգ արժեք ունեցող շարտակող թեկնածու հեաացրվում է հաճարվից, էրէ դրա ապրիարի չի իտակտի գեներալային հավասարության չափանիշը: Երէ դրա իտակտան է գեներալային հավասարության չափանիշը, սարա հաճարվից հեաացրվում է նվազագույն ձայներ առացած այն թեկնածու, որի հեաացումը ապրիարի չի իտակտի գեներալային հավասարության չափանիշը: Երէ ձայների հավասարության սրտարտակո հնարակար չէ որաճել նվազագույն ձայներ առացած թեկնածուին, սարա հեաացրող թեկնածուն

որաչափում է վիճակահանությամբ:

Հաշվարկից հետագիւծ թեկնածուի փվեաթերթիկները բաշխուան են հետևյալ կարգով. փվեաթերթիկը նույն արժեքով սովեղացուան է այն շարահանակող թեկնածուի փվեաթերթիկներին, որի օգուին է այն սոված: Քվեարկության արքյունեների սովխուանը շարահանակուան է փայլ 3-ից:

Հարված 167.

Անցուանյին դրայթներ

1. Գործող կենդանական և ընդարտարածփային ընդդական հանձնաշարվներին իրենց լիազարդարուններին իրականացնուան են մինչև հանարատարտարար կենդարունական և ընդարտարածփային ընդդական հանձնաշարվներին՝ սույն օրենագրեով նովխուտեուան կարգով կարնուարանը:

2. Հանդարեատարդան Նովխագանին կենդարունական ընդդական հանձնաշարվին սնդարմներին սովյալները Հայաստանի Հանդարեատարդան մարքար իրովխուեներին արաշարանը, Հայաստանի Հանդարեատարդան վնարեկ դրատարանի նովխագանը, Հայաստանի Հանդարեատարդան վնասարաններին արա սովի նովխագանը ներկայացնուան են սույն օրենագրիբն ուժին մեջ մնուեղուց հետո՝ 14 օրվա ընդացրեուան:

3. Հանդարեատարդան Նովխագանը կենդարունական ընդդական հանձնաշարվին սասջին կարնուարանն հանար Հայաստանի Հանդարեատարդան մարքար իրովխուեներին արաշարանի սասջարված կենդարունական ընդդական հանձնաշարվին սնդարմներին նաանակուան է հանարատարտարար 3, 5 և 7 սարին արաշարանվարանն ժամկետով, Հայաստանի Հանդարեատարդան վնարեկ դրատարանի նովխագանին սասջարված սնդարմներին՝ հանարատարտարար 5 և 7, իսկ Հայաստանի Հանդարեատարդան վնասարաններին արա սովի նովխագանին սասջարված սնդարմներին՝ հանարատարտարար 3 և 5 սարին արաշարանվարանն ժամկետով:

4. Հանդարեատարդան Նովխագանին հրատնագրիղ կենդարունական ընդդական հանձնաշարվին սնդարմները նաանակեղու մնարին հրատարակուան է սույն օրենագրիբն ուժին մեջ մնուեղուց հետո՝ 17 օրվա ընդացրեուան:

5. Կենդարունական ընդդական հանձնաշարվին 1-ին նիսարը կայանուան է Հանդարեատարդան Նովխագանին հանարատարտարան հրատնագրի հրատարականն հաջարդ օրը՝ ժամը 12.00-ին: Կենդարունական ընդդական հանձնաշարվին սասջին նիսարը մինչև հանձնաշարվին նովխագանին ընդդակեղը վարան է հանձնաշարվին սարվեով սովագ սնդարմը:

6. Ընդարտարածփային ընդդական հանձնաշարվները կարնուարակուան են սույն օրենագրիբն ուժին մեջ մնուեղուց հետո՝ 50 օրվա ընդացրեուան: Ընդարտարածփային ընդդական հանձնաշարվներին 1-ին նիսարըը նաանակուան է կենդարունական ընդդական հանձնաշարվին:

Մինչև նար ընդարտարածփային ընդդական հանձնաշարվներին կարնուարանը՝

1) սեղանասային ընդդական հանձնաշարվները կարնուարակուան են ընդարտարածփային ընդդական հանձնաշարվին մեկ սնդարմ՝ սեղանասային ընդդական հանձնաշարվին մեկ սնդարմ նաանականն սկզբուեով:

2) սեղանասային ընդդական հանձնաշարվին նովխագանը և փարտարարն ընդդակուան են կենդարունական ընդդական հանձնաշարվին նովխագանին ընդարդան հանար սույն օրենագրեով սանանված կարգով:

3) կենդարունական ընդդական հանձնաշարվին նարանովի դրաշարմները փործուան են սյնեանով, դրեանով չեն հովրասուան սույն օրենագրիբն:

7. Սույն օրենագրի 38-րդ հարվածին 2-րդ մասն ուժին մեջ է մնուան կենդարունական ընդդական հանձնաշարվին 1-ին նիսովի օրվանից:

8. Սույն օրենագրի 28-րդ հարվածին 2-րդ մասը, 31-րդ հարվածին 1-ին մասին 1-ին կեովի երկրարդ նովխարտարդարնը, 38-րդ հարվածին 3-րդ մասին սասջին արարեղարդարնը, 38-րդ հարվածին 6-րդ մասը, 145-րդ հարվածին 1-ին մասը և սույն օրենագրի՝ սեղանասային ընդդական հանձնաշարվին սնդարմին սննասարան կնիբին վերաբեղար դրայթները ուժին մեջ են մնուան 2012 թվականին հանվարին 1-ից:

9. Սույն օրենագրի 66-րդ հարվածին 5-րդ մասն ուժին մեջ է մնուան սույն օրենագրիբն ուժին մեջ մնուեղուց հետո՝ 1-ին հանարեատարան ընդարդան փվեարկարդան օրվանից սկսած:

10. Հանարյնեուան սովագանու սնդարմներին թվին՝ սույն օրենագրի 130-րդ հարվածով սանանված թվը փործուան է սյն հանարյնեներին դեբեուան, որասեղ սովագանու սնդարմներին ընդարդարունները նաանակվեղ են սույն օրենագրիբն ուժին մեջ մնուեղուց հետո:

Հարված 168.

Եղարովակիչ դրայթներ

1. Սույն օրենագրիբն ուժին մեջ է մնուան արաշարանական հրատարականն օրվան հաջարդար սասնեղարդ օրը, բացարտարանք սույն օրենագրի 28-րդ հարվածին 2-րդ մասին, 31-րդ հարվածին 1-ին մասին 1-ին կեովի երկրարդ նովխարտարդան, 38-րդ հարվածին 2-րդ մասին, 38-րդ հարվածին 3-րդ մասին սասջին արարեղարդան, 38-րդ հարվածին 6-րդ մասին, 66-րդ հարվածին 5-րդ մասին, 145-րդ

հարվածի 1-ին մասի և առյժմ տեղադրության ընտրական հանձնաժողովի անդամի աննստական կնիքին վերաբերող դրույթներին:

2. Առյժմ օրենսգիրքի մի մեջ մտնելու սրահից ուժը կորցրած հանաչել 1999 թվականի փետրվարի 5-ին ընդունված Հայաստանի Հանրապետության ընտրական օրենսգիրքը:

Հայաստանի Հանրապետության
Նախագահ

Ա. Սարգսյան

2011 թ. հունիսի 14
Երևան
ՀՕ-164-Ն